

The Pre Historical Secrets of India

దేవరహస్యాలు

By
KOTTA BHAVANAH CHÖUDARY,
Author of the History of the Kammas etc.,

గ్రంథకర్త :
కొత్త భావయ్య చౌదరి
సంగంనాగరమాడి

ద్విపాదులు }
గ్రంథకర్తవి }

మొ. 2—0—0

శ్రద్ధాపూజాద్రావణము
కాగితం 500

31811

* *
*

సర్వధాం సుందర్యరమ
1949

* *
*

Published as per D. Dis. P. Con. 4-29295-48D/5-10-48
of the Director of C. C. Madras by the author.

వాణిజ్యం ప్రెస్
రెవారి

పీఠిక

మనదేశపు ప్రాచీనచరిత్ర యొక్క ముఖ్య విధింపబడలేదు. దీనికై మన పూర్వవాఙ్మయ మంతటని శోధింపవలసిన యావశ్యకత యెంతయో గలదు. కాని మానవాచారములైన మహాత్ములతోను, కల్పనలతోను పరస్పర విరుద్ధ గాదలతోను మన వేదపురావాయలు విండియుండి సామాన్యకృషి కలవి గాకుండ, ముందుటగూడ యధార్థమే.

ముఖ్యముగా వైదికవాఙ్మయము తరచిచూచిన మన దేశచరిత్ర చాల చదువవలసిన శ్రీ బాక్తరు ఎ. సి. దాసు, యం. పి, పి, హెచ్. డి. గారు తమ రుగ్వేద ఇండియా (Rigvedic India) అను గ్రంథములో నొక్కి చెప్పుచు, పండితు లనేకులు కలిసి దానిని చేయు విధానమునుగూర్చి నుడివిన వాక్యముల గొన్నిటి నిట నుదాహరింతును.

"It should therefore be taken up by a number of learned vedic scholars, preferably Indians, well versed in the modern art of historical research on a truly scientific basis, who should form themselves into a society for the reconstruction of Ancient Indian History from Vedic literature which forms the only basis of research in this line." ఇది 28 సం॥ క్రిందట వ్రాయబడినను నేటికిని ప్రయత్న మారంభమైనట్లు లేదు. ఇట్టి దుస్సాధ్యమగు పని నావంటి యొక సామాన్య పరిశోధకునకు సాధ్యముగానిదేయైనను మున్నుండు చేయబడవలసిన యాచార్యార్థ సాధనకు కొంతవరకు తోడ్పడునని యీ పరిశోధనా గ్రంథమును శృతి, స్మృతి, పురాణేతిహాసాది పెక్కు గ్రంథములను శోధించి వానిలోని కల్పనలు, మహాత్ములను త్రోసిరాఖని, నత్యధారము కానంతవరకు వమస్వయించి విదేశ పండితాదిప్రాయములనుగూడ గమనించుచు వ్రాసితిని. ముఖ్యముగా కావిర్ణయములో తగిన జాగ్రత్త చూపబడినది. ఇందలి విర్ణయమే యనేక గ్రంథ విషయముల కనుసారముగా నున్నదని చదువరులు గ్రహింపగలరు.

దేవతార్చన పూర్వకముగా హేతువాదముపై న సర్వములు చెప్పి
 లడినది. ఎవ్వరో కొంతలు హేతువాదభూస్మయతప్ప తక్కినవాడు పీచిని
 దానిత్రకనత్యముడగా నంగీకరింపగలడు. ఈ యార్చన అరంభకాలము
 ది. పి. 18800 మొదలు 1600 ది. పి. వరకు నానావిధములుగా, ననేక
 పండితులు నిర్వచించినారు. ఐ॥ అనిభివెంటు, మాన్యుముల్లరు, పెగ్గనాల్లు,
 యర్, హెర్, మిల్లు, హోగు, ఎ.పి దాసు మున్నగువారు తమ తమ
 గ్రంథములలో దీనిని నిర్ణయించిరి. అనిభివెంటుగాదు 28 వేల బాలముగు
 ననిరి. ఎ. పి. దాసు, యం. ఎ. పి. హెర్, డి. గారు దుగ్వేదానాగరికరా
 కాలము ది. పి. 25 వేల సం॥ల గ్రీంకట నుండి యున్నట్లు నమ్ముదు.
 ప్రథమమనువు కాలములోని జలద్రవ్యము ది. పి. 7500 సం॥ నాటిదేనని
 భూగర్భవనిరోధము నుపేసిన ప్రాయశిక్షాములగుటచే నుచిపెను. మాన్యు
 ముల్లరు, హోగు, మిల్లు, పెగ్గనాల్లు మొదలగు పండితులు మన దేశ
 వాఙ్మయకాలమును దారి తక్కువగా లెక్కించినను ఈ గ్రంథమున చూపిన
 నిదర్శనలనుబట్టి మన దేశచరిత్ర ది. పి. 7800 సంవత్సరముల నుండి
 యున్నట్లు స్పష్టపడుచున్నది.

మనమిప్పుడు దేవతలుగా కొల్వెడున్న యనేకులు పూర్వము మనదేశ
 మున నివసించుచుండిన అదిమవాసులైనది యీ గ్రంథము రుజువుపరచు
 చున్నది. ప్రకృతిలోని నానావిధ వస్తువుల (Elements) పూజలతో
 ఆరంభించుచుండిన హిందూమతము ప్రపంచముగా వీరపూజాపద్ధతి ననువరించి
 తర్వాత నొక్కడేయగు పరమార్థ కనులందింపదల మొదటినుండి ముక్తి
 కొరతై ప్రాచుర్యాదాపియినను, యీ దేశమును దోగదాగ్యములుగల కర్మ
 భూమిగ మార్చి సర్వేశ్వరుని పృష్ఠిరహస్యముల నెన్నో గ్రహించి. ధర్మ
 జ్ఞాన వైరాగ్యములను తెలిసి చివరకు ముక్తిని పొందుటలై విశేషకృషి
 నల్పుచున్నట్లు మనదేశవాసుల చరిత్రవల్ల స్పష్టమగుచున్నది. చాలమతము
 లిందలి యొక్కొకపద్ధతిని గ్రహించినట్లు తోచును.

ఇందు పూర్వచరిత్ర విద్యాత్రముగనే తెలిపిరిని. దీని బునాదులపై
 చరిత్రకారులు మన పూర్వవాఙ్మయములదీని శోధించి, మదించి, నిర్మించుటకై
 కృషి సేయగలరని నా యాశయము. పూర్వపురాణాదులనుండి లీసిన యీ

కడలు చరిత్రలేరావని కొందరనవచ్చుమగాని యెట్టి యతిశయోర్తులతో నున్నను నవి చరిత్రలేనని నా విశ్వాసము. పురాణములందలి పురుషుల వంశవిషయము లనేకము లిప్పుడు చరిత్రలుగా రుజువుగుచుండుట మన మెరుగుడుము. మహేంద్రాచార్య హరప్ప మున్నగు స్థానములలో విటీవల బయలుపడిన భూగర్భనగరములు, అచటి కాసనలిపులు, ప్రాచీనవస్తువులు మనదేశపు ప్రాచీనతను రుజువుపరచుచున్నవి. ఇవి మహేంద్రాచార్య నగరములన్నను ఆశ్చర్యములేదు. బెలూచిస్థానులోగూడ విట్టి ప్రాచీన కిరీములు దొరకినవి. అచట విప్పటికిని పురాణములందలి కిరీవక్రనర్తిపేరిట గల కిరీనగరమున్నది, భువనేశ్వరమువద్ద కిరీసాల ఘర్ ఉన్నది. అచట ప్రాచీనకోటలు దొరకినవి.

వేదములందే పురాణప్రళంస యుండుటనల్ల నవి వానితోసాటు మిక్కిలి ప్రాచీనములై 4 వ శతాబ్దివరకు ననేక మార్పులకు బేర్పులకు లోబడినట్లు కనబడును. వేదార్థముల నురువులలో నిరుక్తమునందేమి, దాని ననుసరించిన సాయనుడు, మాత్స్యముల్లరు మున్నగువారి గ్రంథములందేమి వేదకాలపు కొందరు చారిత్రకవులును వారికధలనుగూడ సూర్యాది నక్షత్రములకు తమ యూహాగానములలో నంటగట్టి వానిని భాదుమారొనర్చి సత్యవిషయములు మరుగుపరచబడెను. దాగవతభారుదేవీరందరికన్నచక్కగా వేదార్థములను చారిత్రకముగా గ్రహించెను. ఆతరు వ్యాసుడుగానీ మరొకడు గాని మోసములేదు. సాయనాదులు వారి ననుసరించిన వంశీకులనేకు లిందు కేవలము పొరబడినారని చెప్పకతప్పదు. అన్నిదేనకల కిరీలే యిందుకు కారణము. వాని కన్నిటికిని ఘోర్య నక్షత్రముల పరముగ నర్థములు వదించట అతిసాహసమేగాని వేడుగాదు. ఈ రీతిగనే తక్కిన వనేకము లున్నవి. వారిపేరిట నక్షత్రములకు నామకరణము జరిగినవిమ్మట వ్రాయ బడిన రుక్మలలో గొన్నిటికిమాత్రము అట్టి యర్థములు వచ్చును. ఈ గ్రంథము వ్రాయుటలో వేదపురాణములేగాక మెగ్గనల్లు, దా॥ ఎ. సి. దాసు మున్నగు పండితులు రచించిన వైదికవిమర్శ గ్రంథములు, తద్బాషాంతరీ కరణములు (శ్రీ బ్రౌన్ సత్యనారాయణచౌదరిగారిది) కొన్ని Astrological Magazines నామ కొంతవరకు తోడ్పడెను. ఆరణ్యకలందరికిని నా కృతజ్ఞతాపూర్వక ప్రదామములు.

ఏవదేమనుకొన్నను దీనిలో వత్ససిద్ధాంతములు వెల్లడింపబడినవి. పినిపై మనదేశచరిత్ర యిందు విఘటితరింపబడగలదని నమ్మెదను. ఈ గ్రంథము న్యాయముగా నానాదేశ ప్రకటనావశ్యకత గలదైనందున వింగ్లీషులో వ్రాయదగియున్నను నా యశక్తిచే నట్లానర్హక మాతృభాషలోనే వ్రాసితిని. ఆంధ్రమెరుగని పరిచోదసలు ముఖ్యముగ దీనిని తట్టునూ చేయించు కొని సంగతులు గ్రహింతురుగాఁ :

దేవతాకృతచరిత్ర మనదేశమున శ్రీ.శా. 7833 నుండి వేదపురాణ ములలో దొరకినకీరిని యిందు వ్రాయబడినను, తత్సూర్యము మనదేశమున మానవవివాస ముండెననుటకే వివర్యములున్నవి. ఆర్యులచే దశ్యులుగా భావించబడిన జాతి యొకటి ముఖ్యముగా నుండెను. వీరానాటి వ్రానిదులే ననవచ్చును. కాని వారికాలపు చరిత్రలు మనకు వేదాదులందు రానరావు. ఇంద్రాదులు వదిలిన కొంచరి నామములే యీ గ్రంథమున జరువగలరు. టూగర్య పరిశోధకుల యభిప్రాయములను లట్టి మనదేశమున నింకను ప్రాచీన మానవవివాసము లున్నట్లు లేరునున్నది. కాని యది పూర్వ ప్రళయ విషయముగా దలంపవలెను. అందుచే నా కాలపు చరిత్రకై మనము వెదుక జాలము. ఈ గ్రంథమునకు తొలిపలుకు వ్రాసియిచ్చిన ప్రొఫెసరు శ్రీ కె. నచ్చిదానందమూర్తి, యం ఎ. (జారిపాదలోని యం. పి. సి. కాలేజీ ప్రొఫెసరు) గారికి నేను మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను.

వంగంజాగర్లమూడి }
20-11-48

జట్ల
గ్రంథకర్త

FORE WORD

By

SRI K. SATCHIDANANDA MURTY, M. A.,

Professor of Philosophy, M. P. C. College, Baripada.

It gave me great pleasure to go through Sri Bhavaiah Choudary's book "Deva Rahasyalu"

The Vedas are essentially spiritual books, sung in shapsody by mystics in their transportations of joy. They are neither completely historical nor entirely factual. Traditionally the Vedas have been interpreted in three ways down the the ages (Trayorthah sarva Vedesu.) The Ritualistic (Yajnika) and the Etymological (Nairuktika) interpretations were the ones generally studied by western Savants. But, Sri Madhwacarya and his follower Raghavendra Swami, believe that the Vedas can be interpreted in a third way and that the supreme and inner meaning of the Vedas is essentially spiritual and esoteric. In recent times, the belief that the Vedic mantras are supremely spiritual in their import, derived powerful support from renowned scholars of the stature of Sri Aurobindo, and T. V. Kapali Sastri. The Hindu tradition, moreover, holds that the Puranas are but the amplifiers of Vedic teachings (Vedarthasya Upabruhmanam). This might be a tall claim in case of many puranas. But, portions out of some Puranas and specially the

Srimad Bhagavatam and the Mahabharata try to bring out what they deem to be the inner meaning of the Vedic legends.

European scholars of the Veda started theorising upon the religion, the history and the culture of the Vedic Aryans at a time when materials were scanty and their studies only ankle-deep. The conclusions arrived at by most European savants are conjectural generalizations arrived at by hasty studies of comparative religion and comparative mythology. To-day the excavations of Mahenjodaro and Harappa; the studies by experts of the Aztec, the Mexican, the Nordic and Peruvian cultures; and the modern developments in the sciences of sociology and anthropology provide us with an abundance of material when we wish to launch upon a voyage of a critical study of the Vedas.

I do not know if Sri Bhavaiah Choudary was aware of all this, nor can I vouch safe that he has been able to put all this material to full use even if he was aware.

Sri Bhavaiah Choudary possesses a lively imagination and this supplemented by his keen intellect enables him to propound hypotheses at once startling and some times shocking. And he has made so deep a study of our Puranas

and our Vedas, that he marshals an amazing volley of facts to prove every hypothesis of his. Some times I have found it difficult to refute some of his conclusions, however foreign they may be to our tradition. I can only say that his theories about the catur-yuga, the Devatas, the Sapta-Rsi, the Vishnu, the Surya Vamsa, the Brahmas, the Indras, the Rudra, and the fourteen lokas are ingenuous and deserve to be carefully studied without prejudice.

We may not agree with all that Bhavaiah Choudary says or suggests in his book. But that does not mean we should discard his views outright, simply because they are novel. The time has come when we should re-study our religion and our ancient culture and should purge them of undesirable elements if any and should re-suscitate and revitalize them. Indological studies is the paramount need of the day. This book, though small, is an effort in that direction; and it is to be appreciated in this context.

I congratulate my friend Sri Bhavaiah Choudary for having produced this brochure, which is sure to provoke both orthodox Panditya and modern critical scholarship.

Dept. of Philosophy, }
M. P. C. College, }
Baripada, 1-10-48 }

K. S. MURTY.

అంకితము .

సత్యదీక్షా ప్రాశస్త్య ప్రచురణ గోరెడి
సత్యాన్వేషణసక్తివరులందరికి
ఈ గ్రంథము సమర్పితము.

— గ్రంథకర్త

దేవతార్చ్యంలో ఆదిమవాసుల	కామాయుగకాల రాజ్యాలు	123
వలసలు	80 దారలకాళ రాజ్యములు	124
పంచమ ప్రకరణము	కరివిషయము	127
ఇహపరలోకములు	98 సప్తవర్ణిపరిత్ర	129
పార్శ్వ యముడు	104 వైదికమత విజృంభణము	129
గ్రహముల నామకరణము	105 దివవిషస్మరణము	134
మిథ్యాప్రచురమనవాదము	107 సప్తమ ప్రకరణము	
షష్ఠ ప్రకరణము	నిజమైన పరిత్రము	
ఒకేపేరిటి వ్యర్థులకిదలు	జనుభృత పాదనము	137
వ్యాసులు	109 సూర్యవంశపాలనము	143
పురాణములందరి కొన్ని	114 చంద్రవంశపాలనము	147
యనరాజులు	115 చంద్రవంశ కాలము	151
కొన్ని దురాగరాలు	117 మిథిలరాజ్యము	154
మహాభాగవత విషయాలు	118 ఇతరరాజ్యములు	155
కంసుడు మేనల్లరమవధించెనా	120 ఆర్యుల విరసలు	155
నదులువేల కన్నియలు	121 ద్రావిడుల పూర్వరాజ్యములు	158
మరికొన్ని రామాయణ	121 పూర్వీక పరిశోధనలు	157
రహస్యాలు	122 దీర్ఘినిభారహస్యము	162
	అనుబంధము	182

The Pre-historical Secretes of India.

దేవరహస్యాలు

ప్రథమ ప్రకరణము

మన పురాణములు మున్నగు పవిత్రగ్రంథములలో గొన్నింటను నేటికి శ్వేతపదాహకల్పమునందు ఆరు మన్వంతరములు గదలి యేదన దానిలో 27 మహాయుగము లంతరించి 28 వ దానిలో 31యుగము జరుగు చున్నవనియు, భారతయుద్ధకాలమైన 37 సం॥లకు శ్రీకృష్ణుని నిర్వాణ కాలమున కలియుగప్రవేశము జరిగెననియు తెప్పరిచియున్నది. ఈ యుగ సంఖ్యలు నిర్ణయించుటలో కృతయుగమునకు 4800, త్రేతకు 3600, ద్వాపరమునకు 2400, కలియుగమునకు 1200 దేవమాన సంవత్సరము లనియు, నిట్టి చతుర్వ్యుగములు కలిసి 12 పేరి దేవసంవత్సరములు ఒక మహాయుగమనియు, అట్టి 71 మహాయుగములు ఒక మన్వంతరమనియు, అట్టి మన్వంతరములు 14 అయినమేదల అనిగా వెచ్చి మహాయుగములకు ఒక కల్పమనియు తెప్పరిచినది. ఇట్టి కల్పములు బ్రహ్మదేవునికి దినము లుగా సుండుననియు నట్టి 360 తినిములుగల సంవత్సరములు నూరు అయినచో నరిని యాముఃప్రమాణమనియు గలదు ఈ విషయము తెవరు నిర్ణయించిరో, యెట్లు నిర్ణయించిరో, జరిగిన కాలనిర్ణయమున కాకాలము లేనో, యిందెంతవరకు సత్యముగలదో, మొంత చూటకమున్నదో, అట్టి దానికి కారణములేమో తెలుసుకోవలెను. అనియ బ్రహ్మలన నెవరు ? దేవతలన నెవరు ? రాక్షసు లెవరు ? త్రిమూర్తులెవరు ? వారిందగు మన వంటి మానవు లేనా ? కాదా ? స్వర్గము, ఇంద్రరాజ్యము, వింధలు మున్నగున పెన్ను కలవు ? లగ్నోదమునది పశుప్రములలో నున్నా నున్నాయి. బ్రహ్మ దుద్ర ఇంద్రుడు చెప్పుడు ? వారికివి పురాణపురుషులగు నిండుల చెట్టివి ?

బ్రహ్మాదిదేవతలందరును పూర్వమానవులకు ప్రత్యక్షమై వరిము లిచ్చుచుం
 దిన మాటలు వాస్తవమేనా? యిప్పు డట్లు రారేల? మన మతములో
 చెప్పిన యా మాటలలో నెంత సత్యమున్నది? దేదాలు బ్రహ్మమును మన
 పుట్టినవనుటలో గల యధార్థత? మొదటిదైన యిగ్నేద మెప్పు డెవట
 నెవ్వరిచే వ్రాయబడినది? ఆరాధ్య దేవత లెవరు? మానవులు మొదట
 నెవట యుచ్ఛిష్టైరి? హిందూదేశము హిందూసుము అను పదము
 లెట్లు ఉచ్ఛిష్టైరి? మనదేశపు వాస్తవిక చరిత్ర యెంతవరకు యేరితిగా
 రివికృతమైయున్నది? అగోళవిషయమై మనకున్న గణితశాస్త్రములు వానిని
 బట్టి మనకు తెలిసే విషయాలు, యజ్ఞాదులలో దేవతల హవిస్సులు, వాని
 ఫలాలు యెంతవరకు నిజం? ఆవిషయా లన్నిటిని విమర్శనాదృష్టితో
 నీక్షించి సత్యాన్వేషణ నొనర్చి యుంబద్ధ ప్రలాపాలను ఎట్టి పరిశ్రమగ్రంథ
 ములో నున్నను వానిని ప్రోహరించి, యితరదేశములలో యీ విషయమైన
 రుజువులన్నవేమో సరిజూచి, మనదేశములో దొరకెడి పూర్వ శాసనాలు
 మొదలైన పరమప్రమాణములలో దర్శించి వాస్తవిక జ్ఞాన ప్రకటనకొరకీ
 యీ గ్రంథ ముద్దేశింపబడినది.

ఇట్టి సత్య సిద్ధాంతమును తెలుపుటలో చారిత్రికముగా రుజువుగు
 విషయములనే గమ్యుచున్నను మరదిత్యులయ యుద్ధరణలై వచింపబడిన
 పూర్వ యుద్ధాంగపుల ప్రమాణవాక్యములనుకూడ ప్రోహిషేయములలో చారి
 యేదల ననావరణభావము బాదు. సత్యాన్వేషణకొరకు చారిచారి గొప్ప
 యూహలను క్లాపింపటమే యగును. ఇక విచారణకు వర్తము.

గ్రీన్ విచ్ సక్షత్రకాలలో పరిశోధకులుగా గొంతలాలముండిన సుప్ర
 సిద్ధ అగోళశాస్త్రజ్ఞుడగు మేజరు జనరల్ వ్రేనసు పండితుడు (ఫూల్ విచ్చిల్
 రాయర్ మిలిటరీ అకాడమీ ప్రొఫెసరు) అనేక పరిశోధనలు సరిపి క్రీస్తు
 పూర్వము 14 వేల సం॥ల కంటకు ఏషియా చుట్టూడేశము మానవ నివాస
 మునకు పీటలాని గొప్ప మంచుచే గవ్వబడి యుండెననియు, రష్యా
 మున్నిగు ప్రదేశములలో క్రీ.పూ. 1001 సం॥ వరకు నుట్టుండెననియు,
 పెంట్రిలు ఏషియాలో నావాలముని అర్ధవర్గ వేడిమి (Altitude) 35౫

దీగ్రీలు మూర్తిమే యుండుననియు నిర్ధారించియుండెను. దీనినే తర్వాత పెండ్లిండ్లు విదేశ శాస్త్రకారు లంగీకరించియుండిరి. దీనిప్రకార మచటి నుండి యార్యులు మనదేశమున కాలిడిరను సిద్ధాంతము ననుసరించి యా కాలపు పూర్వవిషయములుగా నెచ్చట చెప్పబడినను నమ్మరానివిగా నిర్ధారణ యగును. కొందరు వండిటలు మన వేదభాగములలో బ్రాహ్మణములందు కొన్నిచోట్ల వసంత, విషువత్తు స్పృశ్తిరా మృగవంశ కాలములో వచ్చినట్లు గల వాఙ్మూలముబట్టి యారాంశము క్రీస్తుపూర్వము 3 లేక 4 వేల సం॥ల క్రిందట నై యుండునని చెక్కించుచున్నారు. ఋగ్వేదములో నొకచోట యింద్రుని చిత్తలోనున్నట్లు చెప్పబడినది, ఇదగూడ విషువత్తు కథనముగానే భవించును. సారాంశము క్రీస్తుపూర్వము 13300 సం॥ల క్రిందటిదని కొందరు నండిటలు వాదించుచున్నారు. మరియొకచోట ఋగ్వేదములో ఆర్యునిలోని విషువత్తు ప్రస్తావన గలదు. ఆ విషువత్తు క్రీస్తుపూర్వము మన పూర్వ లెక్కలప్రకారము 28600 సం॥ లనియు (సావన సం॥లు కావచ్చును,) నవీన సిద్ధాంతకీర్త్యా 26000 సం॥ లగుననియు క్రీస్తుపూర్వము దాదాపు 60 సం॥ ల క్రిందట మరల నిచ్చి యవ్వనీదికవచ్చు ఎరిక్తమము వచ్చె ననియు కొందరు పరిశోధకులు నుచివిరి. గవి పైన నుడివిన యవ్వనీ చిత్తంలోని విషువత్తులు లెక్కలచే చెప్పబడినదేగా? లేక నప్పటినుండి మానవులు మన దేశమున నుండి యిగోళ విజ్ఞానవంతులై యున్నారా యని విచారించిన కొందరివి ద్రేనను పండితాభిప్రాయానుసారముగ నేమి మన పూర్వ కథనముబట్టియేమి సమ్మతము వీలుకానికిగ నున్నది. మన కథ లన్నియు కొట్ల సం॥లలో మానవజీవితములను నింపిపైచినంపిన సత్య మును వెలికిచీయుట కష్టమగుచున్నది. విషువత్తు పరిభ్రమము 7200 సం॥ల కొకసారి యుండునని సూక్ష్మవిధాంతములన దెలియుచున్నది. ఇది సత్తత పాదముల వ్యత్యాసము గమనింపకుండా చెప్పుపదది. ఈ రెంటువద్దరులలో నేది ఋగ్వేదమున చెప్పబడినదో గ్రహించినగాని వేదరాంనిర్ధారణ గానందున ముందుగా వితరవిభముం దీనిని ఐరిగీలింతము. దావ్దరు లసిదీసెంటు మున్నగువారు వేదకాల విషువత్తు 28800 సం॥ల నాటిదిగా అభిప్రాయపడిరిగాని దాని కితర సాక్షి సాధవములు లేవు. నృప్త్యాది

నుండి పైన నుడివిన విషవత్తు పరిధ్రమణము లెన్ని ముగిసి మొంతకాలము నిజముగా జరిగెనో సరియైన నిర్ధారణయగుటకు వీరులేకున్నను మన గణిత గ్రంథాలలో సృష్ట్యాది యాహాగోళమునకు 195 కోట్ల సం॥లు జరిగినట్లు చెప్పబడినది. దానిని నమ్మించుచున్నచో నప్పటికాలపు మనువు లోక్తాక్షరే కొన్నివేల సం॥లు (71 మహాయుగములు) జీవించినట్లుగా వ్రాయబడుట వల్ల యనంగరవిషయమైనది. అప్పటినుండి మనకు చరిత్ర యుండుటగూడ నమ్మ శక్యముగానిది. మనుస్మృతిలో తృతయుగమంను మానవ జీవితము 400 సం॥లుగాను, తక్కిన యుగములలో వరుసగా నాల్గవవంతు తగ్గి క్రమముగా 300, 200, 100 సం॥ల పరిమాణమని క్రింది శ్లోకమున తెప్పబడినది.

శ్లో॥ ఆరోగా స్పృహ సిద్ధిర్నా శృణుర్వర్ష కరాయుషః
కృతే త్రేపాదిషు హ్యేషామాయుర్ద్వైసతి పాదశః॥

(అధ్య 1—83)

ఈరాజస్యోపనిషత్తులోను, మరెకొన్ని యితర యుపనిషత్తులలో గూడ 100 సం॥ల యాయుర్దాయమే నడుచు విధింపబడినది. ధ్యోతిష రాత్రురీత్యాగూడ పరమాయుర్దాయము 120 సం॥లే వేదరుక్మలలో చాల చోట్ల “కరాయుః పురుష” యనిమే నుచువలచెను. వీరి కన్నిటికిని విరుద్ధముగా మనువులు, మరికొందరు రాజులును వేలు, లక్షల సంవత్సరములు జీవించిరని వ్రాసిన పూర్వగాథలు గణితశాస్త్రములందున్నను మరియెచ్చట నున్నను పాటించరానివగుచున్నవి. ఇట్టి విషయము అనేకము మన పురాణములందు వ్రాయబడినవి.

కొలజ్జానము - భారతయుద్ధకాలము

ఈ పురాణములలోని అంశాలను నమ్మినచో మొదటి మనువు మొదలు 4వ మహాయుగములును, 3 యుగములును అనగా మొత్తము 1815 యుగములు ఇదివరలో జరిగియున్నట్లు మనము విశ్వసింపవలయును. ఇవి 195 కోట్ల సం॥లకు దాటచున్నవి. ఇవియున్నియు యెరిగినట్లే వారి

పాఠశాలలో గూడ విద్యను చేపట్టినవనలెను. ఇది సామాన్య మానవ దృష్టికిగాని లోకమునగల స్వహానిత ప్రపంచ విద్వాంసలమునకు చాల హితముగా నున్నదిగాన సలహాంపవలసియున్నది. ఇందలి చూటక పేరుమో ద్రవ్యముగా విచారించుము. గాని మనకు లగోళ గణితకాత్రజ్ఞుల తెల్ల-ప్రకారము పంచాంగములలో యీ 1815 యుగములలో 7 యుగముల ఆవ్యంశములు చూత్రమే చెప్పుచున్నారు. 8 వది 9లి అంశముగూడ చెప్పుదురు. పంచాంగములలో వాని ఆవ్యంశము లీ క్రిందివిధముగ నున్నవి.

1. కృతయుగము	అంశం ౨౦౪౪ భు ౯	అంశం ప్రావణ భు ౩
2. త్రేతాయుగము	.. ప్రావణ భు ౩	.. మాఘ ది ౩౦
3. ద్వాపరయుగము	.. మాఘ ది ౩౦	.. చైత్రపద ది ౧౨
4. కలియుగము	.. చైత్రపద ది ౧౨	.. మాఘ భు ౨
5. వి. కలియుగము	.. మాఘ భు ౨	.. చైత్రపద భు ౩
6. త్రేతాయుగము	.. చైత్రపద భు ౩	.. కార్తీక భు ౧౫ లేక ది ౧౨
7. ద్వాపరయుగము	.. కార్తీక భు ౧౫ లేక ది ౧౨	.. చైత్రపద ది ౧౦
8. కలియుగము	.. చైత్రపద ది ౧౦	.. ?

కీలకతో రివనీ కలియుగాంశమున భారతయుద్ధ, క్రీస్తువ్య విద్యా ములు జరిగెనని వివరాచమలందు గలదు. భారతయుద్ధమై కలియుగ ప్రవేశ మైన పిమ్మట 30 సం॥లకు పిమ్మటా వనిపోగా నాయనపేరిట నష్టములు రివగువానిదిట్టి యొక కౌమేర్యదేశని వెప్పుమును. పక్షిష్ట రాష్ట్రాల్ల నక్షత్రములందు నూరు సం॥లు అంశమనియు అన్ని నక్షత్రములు రివగు లు 2700 సం॥లు పట్టిననియు, నదియొక కలియుగము వివరాచములు వాకొనుచున్నవి. నేటికి కలియుగముచెక్కి సం॥ 17 అనియు, క్రీ. పూ. 3102 సం॥లోనే కలియుగాంశమైగట్టి మన గణితకాత్రములు వెప్పుచున్నవి. మార్కనెష్టాంశముతో వివరాచము పట్టి మది ను చెప్పిచున్నది. గాని ఈ నష్టక్షత్రమును మారితముగ సంఖ్యలును యిటీవలవాడెప్పురో కన్పించి

రనియు, దాదాపు క్రీస్తుపూర్వము 2747 ప్రాంతమున కరి ఆరంభించియుండ వచ్చుననియు కొందరు గణితవండితులు వాదించుచున్నారు. (1) సప్తర్షులు యేస్థానమున నుండినదియు నిర్ణయించుటయే గల భేదములనుబట్టి చేతావని గ్రంథకర్త మున్నగువారు కలియుగ మిప్పుడే యాకచుని వ్రాసియున్నారు. యుధిష్ఠిరశక మప్పుడేర్పడలేదని కొందరి యభిప్రాయము. భారత యుద్ధ కాల నిర్ణయమునందుగూడ చలుపురు, పండితులు పజరీతుల యభిప్రాయ ములు గల్గియుండిరి. వానిలో ముఖ్యము రీ త్రిందివిధముగా నున్నవి.

జస్తిసు ఫర్గీటరు సిద్ధాంతప్రకారము భారతయుద్ధం	క్రీ. పూ. 1810	సం॥
శ్రీశదండ్ర విద్యార్థులు	....	1768 ..
.. మరియొకలెక్కను	....	1922 ..
స్వామి కన్నుపిళ్ల	....	2402 ..
కల్లాటపండితుడు	..	2448 ..
గోపాలయ్యుడు	....	1177 ..
శోన్నువండితుడు	....	2402 ..
తిలకుమహాశయుడు	....	1440 ..
నడింపర్తి జగన్నాథరావు పంతులు	.	3130 ..
కొదారి లక్ష్మీనారాయణ	...	080 ..
కొన్నిపురాణములు, భాగవతములనుబట్టి	....	1470 ..

వేరందరును మనకు లభించిన ఆచారముల నన్నిటిని పరిశీలించక పోవుటచేతనే మివిషయమై వారి అంశ్యనిర్ణయములు వివిధమై తృప్తి చేయకాలికి ౧ కారణమని చెప్పవలసియున్నది. ఏరిలో మొదటి ఇర్వురు పురాణములలోని లెక్కలనుబట్టియు తోమ్మ పదాశి సిద్ధాంతమునుబట్టియు, దక్కినవారు పదాశిమిహిరాది గణితకాస్త్రజ్ఞుల వాగ్యములలోని యర్థిభేద ములపై బట్టియు, కొదారి లక్ష్మీనారాయణగారు జై నవాబ్బయ్యము, సప్తర్షులు ముందుకు సడచుని చేసిని పివీర సిద్ధాంతాదులబట్టియు వ్రాసిరి. జగన్నాథ రావుపంతులు ఆచుని చరితములతో కలియుగారంభమును దక్కినవాస్తవము

(1) Astrological Magazine, Bangalore. Sept. 47.

అను వరపెట్టి వ్రాసిరిగాని పృథాకములలోని పాఠన సంఖ్యలను గమనింపక పోయిరి. గాని వీనియన్నిటిలోను మొదటి యిచ్చర కాలములే మనకు యథార్థ పరిజ్ఞానమును గల్గించుటలో లోభ్యుడునున్నవి. బగన్నారరాపు వంశుడగుట తక్కినవారి వాదముల నన్నిటిని బండించుచు "అంత్ర మహా సామ్రాజ్యము" అను గ్రంథములో వివరముగ తెలిపియున్నాడుగాన ఆచర్యయంతయు నిచ్చట హానియి. కలియగము క్రీ.పూ. 3102 అనుటకు వారు పిగిన ఐమీదములన్నియు సేకరించినగాని కావలయుద్ధవాల నిర్ణయ ములో నా విషయముగమునే అచ్చురిదిగా దానింపడలో వారు పృథాకములలోని లెక్క నిలిపెట్టలేకపోయిరి. అయినను చాలికి చేయును సంవత్సరము లన్నియు కల్పితములుగా దోచకపోయినందున వాస్తవికచరిత్ర వారికి ది యపవలేదు. ఇట్లున్నది ముందుకు నుదురుని లక్ష్మీనారాయణుడు చేసెడి వాద మే పృథాకమును వాస్తవకాదుటలేదు. ఇదిగో గణితకాప్తజ్ఞులైనను చెప్పుటలేదు. మన పృథాక ప్రామాణ్యములన్ని జైనిగ్రంథ ప్రామాణ్య మింకను హీనముగా నుదికయొచ్చులలోను, పురాణముగాను ఉండునోగాని విశ్వసనీయముగాదు. గోపాలకృష్ణు లక్ష్మీనారాయణుడు వాదముల ననుసరించినచో చాల వంశములవారి పాలన లేబందనే బోధలెను. గాని యిది యసంవదనము. యుద్ధిష్ఠిర శ్రావణమునే ముద్రే అను వంశీకులు కొందరున్నారు. ఆ కాలమును దెల్పెడి యొక కానన దృష్టాంతము గలదు. అది యీ క్రిందివిధముగా నున్నది.

"యుద్ధిష్ఠిరః కుః 31 సం॥న ప్లవంగ సం॥లో సహస్యహీనము అనగా పుష్య ది 30 అమావాస్య సోమవారమునాడు జనమేషయ మహారాజు తుంగభద్రానదీతీరమున గల యొక స్త్రీలమును ఆచటి మునిద్వంద మరము నకు తన తండ్రి కాలిల పుష్కమునకై ఆచాగముయగుటన దానమిచ్చెను."

(ఇండియన్ ఆంటిక్వేరీ వార్తాము 4 వల 333 లో గల సంపూర్ణ కాననమునకు సారాంశము.)

లిపి సాంప్రదాయమును బట్టి యీ కాననము తర్వాతవారెవ్వరో కల్పించి వ్రాయించినట్లు పరిశోధకు లభిప్రాయపడియున్నారు గాని యొకవేళ

నా కాసనము నిజమైనదైయుంపి మొదటి శిల నశించుస్థితిలో దిరిగి యా కాలపు నాకు వ్రాయించియుండిరేమోనని విచారించదగియున్నది. క్రీ. పూ. అయిదారు శతాబ్దాలనాటి కాసనములును, నాడెములును మనకు యిప్పుడు లభ్యమగుచునేయున్నవి. ఇది యింకను ప్రాచీనమైనదగుటచే మొదటి శిల యెప్పుడో నశించుస్థితిలో దానిని తర్వాతశతాబ్దాలవారు శునదిద్వారించుటలో నన్నటివివిధ వ్రాసియుండువా ? ఈ కాసనమందేగాక పెక్కు గ్రంథములలో గూడ యుద్ధిష్ఠిరక ముదాహరింపబడి యుండుటవల్ల దీనిని కేవలము కల్పితముగా ప్రోసివేయకాలము. గాని అసలీ యుద్ధిష్ఠిరు దెప్పటివాడో ముందు నిర్ణయించినగాని దీని ముదార్థతను గనిపెట్టవలయు.

దీనినిబట్టి యుద్ధిష్ఠిరక కాలంబు సంఘము ప్రమాది సంపత్కర మగు చున్నది. గణితకాశ్రుజ్ఞుల యెక్కువకాలముగూడ కలి అంతర్యంపత్సంఘము ప్రమాదిమే, కలి అంతర్యమైనకర్తవ్యం 25 సంవత్సరము యుద్ధిష్ఠిరకకము అందు మయ్యెనని చెప్పెడి పురాణములనుగాని, యరరి తోకొరెష్యగ్రంథములనుగాని, ఈ కాసనము నరితోపుటలేదు. ఈ విషయ ముంచి మనమిప్పుడు ముక్తముగా విచారించినగాని సర్వము లేలదు. మన పూర్వులకు ఎంత నిజము తెలియునో ముందు తనుగొందిము. జరిగిన మనెపులయొక్కయు తాదోప మనునల యొక్కయు ఆమలను యీ క్రింది పంపిగలుగా గవర్నకర్తల మన పంచాంగములం దిప్పుచున్నాడు.

(గరిందిన మనుషులు)

1. స్వాధ్యంపంపమపు ఆది	కార్తిక చ ౧౨
2. స్వాలోచిషమపు ..	ఆశ్విని చ ౧౩
3. ఉత్తమపు ..	చైత్ర చ ౩
4. తామపమ ..	కార్తిక చ ౩
5. ఉత్తమపు ..	శుక్ల చ ౧౧
6. తామపమ ..	ఆషాఢ చ ౧౦
7. ఉత్తమపుమపు	మౌన ౫౦ గాని మాఘ ౮౦ గాని

(రాదోపు మనువులు)

8. సావర్తి (అగ్ని)	శ్రావణ ది 30 (రుద్ర)
9. దక్షసావర్తి	కార్తిక కు ౧౫
10. బ్రహ్మసావర్తి	పూర్ణిమా కు ౧౫
11. భౌత్యకసావర్తి	జ్యేష్ఠ కు ౧౫
12. సూర్యసావర్తి	కార్తీక ది ౧౫
13. ఇంద్రసావర్తి	కార్తిక ది ౧౫
14. దుష్టిసావర్తి	అషాఢ ది ౧౫ (ధర్మ)

రౌత్యకమన్వాది యని చైత్ర కు ౧౫ ఒకటి కలిదు గాని యిది లెక్కలోనిదిగా గానబడదు.

ఇంకను భౌత్యసావర్తి, భద్రసావర్తి, దేవసావర్తి యనువారల పేర్లు రానవచ్చుచున్నవిగాని యవిగూడ పైవారలలో కొందరి రెండవ నామములే ధ్వివల్లు కనబడుచున్నది. ఏలన, మొత్తము మనువులు 14 గురే గాని హెచ్చుగాదు. రాదోపు మనువులకుగూడ అడులు నిర్ణయించుట అసంభవము. అందును బక్షలసంఖ్యలలో నున్న సంవత్సరములందలి రిధులు మాషములు చెప్పుట ఇంకను అశక్యము. ఈ అదులన్నియు మనువులయొక్క జన్మాదులని అంగీకరించినచో నీ సందేహము నిడిపోవుచున్నది. పైన నుడివిన యుగాదులకును యీ అదులకును సంబంధములేనట్లు మీరు గ్రహించగలరు. అందుచే నీ అడులు వారివారి జన్మముల ఆచులేయని తెలియవచ్చును. అయితే రాదోపు మనువుల ఆదులెల్లగునని ప్రశ్నవచ్చును. ఆ రహస్యమే మనమిప్పుడు స్పష్టముచేయవలసి యున్నది. మన పూర్వగ్రంథాలలో నన్నింటను జరిగిన చారిత్రక విషయములనే కష్టముగా భావికాలవిషయములుగా మార్చి వ్రాసినట్లు అనేక దృష్టాంతాలున్నవి. భాగవతాదులలోను పురాణములలోను క్రీస్తు పూర్వమును తర్వాతను పాలించిన యనేకరాజుల విషయాలు అశోకచక్రవర్తి, ఆంధ్రరాజులు మున్నగువారిని భావించిరలకరింద వ్రాయబడినను నిజమున కా భాగములన్నియు తర్వాత జేర్చబడినవే యనుట స్పష్టము. అదేవిధముగా నీ మనువుల విషయమును జరిగినది. దీనికి

దృష్టాంత మేమనగా — రాజోవు 8వ మనువు సావర్ణికాలములోని సప్తర్షులను నిర్ణయించుటలో భారతయుద్ధమునను దత్పుర్వము నున్నట్టి కొందరిపేర్లు వ్రాయబడినవి. ఆశ్వత్థామ, కృప, దాదరాయణుడు, ఋష్యశృంగుడు, పరశురాముడు మున్నగువారా మనువుకాలములో సప్తర్షులుగాను బలిచక్రవర్తి యింద్రుడుగాను జేర్చబడిరి. దీనినిబట్టి తేలిసదేవున, కృపాశ్వత్థామ, పరశురామ దాదరాయణులు ఇన్నించి జీవించినపిమ్మటనే యీ మన్వంతరాని నిర్ణయములు జరిగినట్లు దృఢపడుచున్నది. అనగా భారత యుద్ధకాలము తర్వాతనే యీ మన్వంతరాన్నియు నేర్పడినట్లు స్పష్టపడుచున్నది. దీనిని కప్పిపుచ్చుటకై వీరిని చిరకాల జీవులుగా చెప్పిరి.

“శ్లో॥ ఆశ్వత్థామ బలిర్య్వసో, హనుమాన్యశ్చ విరీషణః

కృపః పరశురామశ్చ సప్తైతే స్థిరజీవినామ్॥”

అని యొక ప్రమాణము ప్రచారమొనర్చిరి.

ఇక మన్వంతరాలు పూర్వ మెట్లున్నదియు, వాని నేనిధముగ మార్చినదియు కనుగొందము. స్వాయంభువమనువు మొదలు మన పురాణములందు లెక్క కనుబడును, అయనత్రంద 10 మంది రాజులుండిరి. ఉత్తాన పాదుడు, ప్రియంవదుడు మున్నగువారు. రెండవమనువు స్వారోచిషుని త్రంద 11 మంది రాజులుండిరి ద్యుమత్యేనుడు. రోచిష్మతి మున్నుగా గలవారు. ఈ విధముగనే ఉత్తమ, రామన, రైతన, చాక్షుష మనువులకు గలరు. ఉత్తమ, రామన, రైతన మనువులు మువ్వరును అన్నదమ్ములే. అందుచే చారి పాలనకాలము హెచ్చుగా గినది. ఈ మనువులందరి వద్దను ఇంద్రుడు, కొందరు దేవతలు, సప్తర్షులు, రాజులును ఉండురనియు శ్రీ మహావిష్ణువు ప్రతిమన్వంతరమున చొక్క యవరారము గైకొనుననియు పురాణములందు గలదు. భగవద్గీతలో వ్రాయుగమున కొక యవరారము వచ్చునని చెప్పబడినది, ప్రతి మన్వంతరమునగాని, యుగమునగాని వచ్చిన విష్ణువులు మానవులేననియు వారికి తల్లిదండ్రులున్నట్లు వారిపేర్లు వివరముగా భాగవతాదులయందున్నవి. వానిని మించి వివరించెదను. మొదటి స్వాయంభువమనువు మొదలు ఆరవ మనువువరకు 20 రరములకన్న హెచ్చులేదు.

మొదటి మనువు వంశమంతయు చెక్కించినను 32 తరములే కనబడుచున్నవి. ఆ కాలపు జనులు మనుస్మృతిలో నున్నట్లు 400 మొదలు 100 సం॥ల వరకు జీవించి, 50 సం॥ల ప్రాయమున వంశానము దొందుమంది రవి లెక్కవేసినను, 6 వ మనువువరకు గల తరములను 12 వందల సంవత్సరములు మాత్రమే యగును. మనుస్మృతిలో కృతయుగమున 400 సం॥ దొప్పన జీవించినది యున్నది. ఈ కాలమును మన పూర్వులు 1704 యుగములుగను, అవి దేవమానములుగను మనకు పెంచి చెప్పటలో గల యంతరార్థమును మనమిప్పుడు తెలుసుకొనవలెను. గణితశాస్త్రజ్ఞులు లెక్కలు వేసి స్పష్టాది 185 కోట్ల సంవత్సరములమ్యేనవి నిర్ధారించిరి. ఇది దేశీయ విదేశీయ శాస్త్రజ్ఞులందఱు రంగీరించుచున్నారు. ఈ నిర్ధారణ దాదాపు ధారత యుద్ధకాలమునకే జరిగియుంచును. ఈ కోట్లసంవత్సరములను విభాగించి మన హిందూ చక్రవర్తులగు మనుస్మరివేదిక మన పూర్వులు మనకు సురాజ్ఞాదులలో చెప్పవలసింది. అందుచేతనే ఒక్కొక్క నుమరాలము 284 యుగములు దేవమానముగా లెక్కపెట్టి సరిపెట్టిరి. దేవమానమనగా మనకు పంచవత్సరమైనదో దేవతల కాలరోజు. ఈ రీతిగ సురాజ్ఞము లన్నింటను రాజుల కాలములను వీరైనచోట్ల నెల్ల దేవమానములుగా పెంచి చెప్పి యుండిరి. ఇక మొదటి ఆరుమనువుల కాలములును, తర్వాత కాలమును తెలుసుకొందము. మొట్టమొదట దేవరాక్షసులు హిమగిరియందు మందరగిరి యను పర్వతప్రాంతమున వసించుచుండిరి. దీనినే త్రివిష్టవమనిరి. (Tibet) క్రమముగా కొంతకాలమునకు వారు విడిగా వినసంపకోచ్చిరి. దేవతలకు ఇంద్రుడను హోదాతో నొక పాలకు దేర్చుచెను. తర్వాత కొంతకాలమునకు యీ యింద్రరాజువాని ఆమరావతి యయ్యెను. అచ్చటినుండియే దేవరాజ్యము పాలింపబడుచుండెను. దీనినే తర్వాత బ్రహ్మవర్తి మనిరి. ఆ చుట్టుప్రక్కల నివాసులందరు దేవతలనణగింపించిరి. వారి దాయాదులు రాక్షసు లనబడిరి.

(1) వీరందఱును కశ్యపసంతతి. ఈ దేవరాజ్యములో నింకను గరుడ.

(1) దేవతలనణగింపవారు మొదట యుత్తరధృవ ప్రాంతమున వసించినవారి సంతతి యనియు, వారరతి సం॥ర మొక దినముగా నెంచుచురనియు,

గంధర్వ, యక్ష, సిద్ధ, సార్థ, చారణ, విద్యార్థ, అస్పరస, నాగ, కిన్నర, కింపురుష జారులవారును, రాక్షసులలో దానవ, దైతేయ, ఏకాత, అసురాది గణములు నుండెను. ఖగోళములోనుండిన దేవతలను (ఇంద్ర వరుదాదులు) గురించి ముందుపుటలందున్నది. మనుసంతతి వాడుమానపులై అయోధ్యాది స్థలముల నివసించుచోచ్చిరి. మనువు యింద్రరాజ్యమునకు, అయోధ్యాది రాజ్యములకు చక్రవర్తిగా నుండెను. ఇట్టి మనువులు ౮ గురు గదచిరి. దేవరాజ్యమునకు, మానవరాజ్యమునకు అన్యోవ్యత యుండెనుగాని రాక్షసులకు దేవరాజ్యమువకు విరోధములు హెచ్చి అనేక యుద్ధములు జరుగుచుండెను. మానవులు దేవతలను సహాయులై విలచిరి. ఆ వివరములన్నియు ముందుపుటలలో చెప్పబడును. మానవరాజులు కొందరు దేవరాజ్య పాలన గూడ నప్పుడప్పుడు చేయుచుండిరి. మొదటి మనువు ఆదపిల్ల కిచ్చిన భూభాగము దేవరాజ్యముగాను, షుగనంతరిచి మానవ రాజ్యముగాను అయ్యెను. నాటినుండి భారత యుద్ధకాలమువరకు యీ దేవరాజ్యమును, అందలి చిన్నచిన్న యధిపతులు (అగ్ని, యమ, వరుదాదులు) ను ఉండెడి వారు, జలందరుడు, త్రిపురాసురులు, చిలి, బాణుడు, హిరణ్యకశ్యపుడు మొదలగు రాక్షసులకు జలందర్, త్రిపురి, సోనపూరు మున్నగు వగరములు రాజధానులుగా కొంతపాలన యుండెను. నాగపూరున నాగులును, ఖర్గ పూరున గరుడులును, కంభహారున గంధర్వులును, అకాపుర ప్రాంతమున యక్షులును, నివసించుచుండిరి. వామనుడు బలిచక్రవర్తిని పాతాళమునకు పంపువరకు అనగా దక్షిణహిందూదేశమునకు పారద్రోలువరకు రాక్షసులు నదియే దేవమాన మయ్యెవనియు, నా ప్రాంతమున వారు కేవల మాంసాహారు లగుటవల్లనే తర్వాతగూడ దేవతాద్యులలో నీ యాచార మున్నట్లును, కొందరు పండితు లిటీవల గ్రహించిరి. హిమాలయ పరిసరపు దేవీకావడి వద్దనే మానవ యుత్పత్తియని భారతమున నున్నదిగాని యిరాను మున్నగు చోట్లనుండి వీరు నానాచోట్లకు వలస వెదలినట్లును, తత్పూర్వము దృవ ప్రదేశ వాసులనియు అవెస్తా వాఙ్మయమువల్లను, యుగ్వేద దృష్టాంతము వల్లను తెలియుచున్నది. (ఘ 7-87-7) నప్తసింధునుండియే యిరాను మున్నగుచోట్లకు వెదలిననుటకు గూడ కొన్ని ఆధారము లున్నవి.

ఉత్తరదేశముననే నివసించిరి. ఇవి, బాణుని వంశీకుల శాసనములు చిత్తురు
 జిల్లాలో దొరకినవి. ఇవి 11 వ శతాబ్దినాటివి. మనువులు ఆరుర మన్వంత
 రాలు (మొదటి ఆరును) 1200 సం॥ల కన్న హెచ్చుకావని లోగడ తెల్పితిమి.
 7 వ పైనన్వంతమనువు అరంభమతో కృతయుగారంభమయ్యెనట. అప్పుడు
 మార్యవంశములో ఇచ్చెడు మొదటిరాజు. ఆతనితో మూడు తరములు
 గడువగనే పురంజయుని కాలమునకే కృతయుగము అంతమయ్యెనట.
 చంద్రవంశములోగూడ నట్లే 3 తరములు గడమనటికి పుడూరపుని కాలము
 నకే యుగము మారెను. మూడుతరములను హెచ్చుగా మనుస్మృతి ప్రకా
 రము లెక్కజేసినను 150 సం॥ల కన్న హెచ్చులేదు. దీనికి 4800 దేవ
 మాన సంవత్సరములు గడచినట్లు లెక్కజేసిరి. పున నిద్దాంతు లీరాంమునే
 మహాయుగముగా చేర్చాని 12 వేల దివ్యవర్షానిగూడ చెప్పుచున్నారు.
 పైన నుడివినట్లు యీ హెచ్చురంభ్య లన్నియు సృష్ట్యాదినుండి వచ్చిన
 కాలము లెక్క, సరిపెట్టుటకే వేయఁదినవి. అయినచో నిజమైన లెక్క
 లేదుదెట్లు? దానినే క్రింద వివరించెదను.

ఇచ్చెడు మొదలు దారత యుక్తకాలమువరకు నున్న దృహద్రథుని
 బుకు ఆ వంశములో 83 లేక 83 తరములు మాత్రమే జరిగినవి. (అను
 బంధము చూచుడు.) దీనికి పున పూర్వుల లెక్కప్రకారము 27 మహా
 యుగములు (ప్రతియుగమును ఒక యుగం) జరిగినట్లున్నను నిజమునకు
 4800 సం॥ల కన్న హెచ్చుకాలము. అసలు మన పూర్వులు చెప్పిన దేవ
 మానములు అంతియదేవములు మిక్కిలియని ప్రోహేషే చూచుకొనునెడల
 తరమునకు యేదిచిపైగా సం॥లు లెక్కించినను నాలుగు సమాన యుగములు
 జరిగినట్లు కనబడును. యుగమునకు 1200 మానవ సం॥లే మొదట జరుగు
 చున్నట్లును, తరతరముద్ధమువరకు అట్టివి ఇచ్చెడు మొదలు 4 జరిగినట్లును,
 తర్హ్యవ్యమొకటి మొదటి మనువునుంచి అరవమనువు వంశము ఆరు
 వరకు జరిగినట్లును మనము వృష్టముగా వాచింపవచ్చును. పున పూర్వులు
 సృష్ట్యాది లెక్కను చెప్పటకారకే యుగసంఖ్యలు పెంచెదని లోగడ
 తెల్పితిమి. ఇట్లు పెంచుటచో కృతయుగమునకు 4 లెట్లు, త్రేతకు 3 లెట్లు,
 ద్వాపరానకు 2 లెట్లుగాను పెంచుటయేగాక అన్నింటికీ దేవమాన వ్యాజమున

నింకను 360 రెట్లు పెంచియుండిరి. వారి యుద్దేశ్యములో నా కాలమువారు వరుసగా 400, 300, 200, 100 సం॥ జీవించుచునియు. ధర్మదేవతగూడ ఆ యుగములలో 4, 3, 2, 1 పాదములమీద నడచుచునియు తలంచి యుండిరి. ఇదియే మనుస్మృతిలో జెప్పబడినది. ఇట్లు లెక్కలువేసి సృష్ట్యాదియంతను సరిపుచ్చినను వారికి తెలిసిన పూర్వం తరములకు సరి పెట్టుటలో కుదరక చిక్కువచ్చినందున అనగా ఆలెక్కప్రకారముగూడ వారికి పూర్వరాజులపేర్లు బాలనందున అందరికి సమానముగా యుగములు వంచిరి. ప్రతి దేవమహాయుగమునకు ముగ్గురు చాలల చొన్నన భావించి వైనస్వతమనువునుండి 27 మహాయుగములు జరిగినట్లుగూడ పెంచి చెప్పిరి. దీనికి దృష్టాంతమేమన, మన ప్రాచీన శాస్త్రములరీత్యాగాని, గణిత శాస్త్రములకు తెలిసినదిగానీ యేడు యుగములే గడచినవి. 8 నది జరుగుచున్నది. వీని ఆరంభాంతములను లోగడ వ్రాసెతిమి. ఇవియే మనసందాం గములలో కనబడుచున్నవి. పూర్వ గణితశాస్త్రములలో నింతసరకే యాద్యంతములు దొరకుచున్నవి. ఇవి మానవయుగములే యనియు, 1200 కన్న ప్రతియుగమును హెచ్చులేదనియు ఇక్ష్వకు సంకములోని తరముల సంఖ్యలను బట్టి నిర్ణయించితిమిగదా. వీని ప్రకారము మన పూర్వము నేటివరకు $7 \times 1200 = 8400$ సం॥ల చారిత్రమునే యెరుగుదు రనియు, దర్వాతనచ్చిన యుగము అనగా ప్రస్తుతయుగము 247 సం॥ల క్రిందల ఆరంభమైనట్లును మనకు కనబడుచున్నది. అయితే యిప్పటి సందాంగ లెక్కప్రకారము కలియుగము 5047 అని ఖైప్పుచున్నారు. దాని వివరమేమియో తెలుసుకొందము.

కలియుగ రహస్యము

మొదటి ఆరుమనువుల కాలము నిజమునకు ఒకయుగమే అయినను అనగా దాదాపు 1200 సం॥లే అయినను దానిని చాల పెంచి చెప్పిరిగదా. దానిని నదరి ఇక్ష్వకునుండి కృతయుగమని చెప్పబడినందున భారతయుద్ధము తర్వాత 37 సం॥ల వరకు 4 యుగములు అనగా 4800 జరిగియుండెను. అప్పటికి నాల్గవయుగము అంతమైపోవలెను. కాని అప్పటి గణితశాస్త్రము

లగు ఋషివర్షుల కది యిష్టములేక సృష్ట్యాదివి సరిపుచ్చుటకై మన పూర్వీకులపేరిట మన్వంతరాదు, నవ్తర్కులు (Great Pear Stars) మున్నగు వావి పేర్ల శరణ నేర్పరచి అప్పుడమయిలో చివరకు వచ్చిన కలియుగాన్ని దేవమావము చేసి 1200 దేవమాన సం॥లకు గాని అంతముకానట్లు వ్రాసిరి. అయినను యుగాదుల ఆరంభాంతములను మాత్రము ప్రతి 1200 సం॥లకు గణితశాస్త్రజ్ఞులు మామూలుగా చూపించుచునే వచ్చిరి. ఇది క్రీస్తుశకము దాదాపు 1630 సం॥ల వరకు వేయుచుండిరవచ్చును. ఏలన, వీరికి తెలిసిన 7 యుగములలో ఒకటి, మొదటి ఆరుమనువులవరకు గల పూర్వ యుగములకు వదలకుండా ఇచ్చెడు మొదలు భారతయుద్ధమువరకు 4 యుగములును, పోగా మిగతా 3 యుగములు భారతము లెక్కించియుండవచ్చును. అయితే ఇవి యెంతవరకు వచ్చినది నిర్ణయించుటలో ముందుగా భారత యుద్ధకాల నిర్ణయమును, కలికాల నిర్ణయమును, యుగకాలనిర్ణయమును, యుద్ధిష్టిర కాల నిర్ణయమును గావించినగాని ధృవపడదు. అందుచే వావిని నిర్ణయించుటకై యిప్పుడు యిచ్చింతము. గణితశాస్త్రములలో నిప్పుడు ముఖ్యమైనదిగా భావింపబడు సూర్యసిద్ధాంతములో ప్రతి దేవమాన యుగారంభమునందును గ్రహము లేడును, మేషరాసియం దుండునని వ్రాసియుండిరి. ఆ ప్రకారము కలియుగారంభమునాడు క్రీస్తుపూర్వము 3102 సం॥ల క్రిందట ప్రమాది సం॥లో అస్త్రేయుండెను. అప్పుడొక యుగారంభము జరిగినట్లు చాలమంది విదేశీయ, స్వదేశీయ గణితశాస్త్రజ్ఞు లొప్పుకొనుచున్నారు గాని (1) పురాణములలో చెప్పినట్లు యీ యుగారంభ మన్నదే కృష్ణనిర్యాణము, భారత యుద్ధాదులు జరిగెనని చెప్పుటకు పీలుగాలేదు. ఏలన, దీనిలో అనగా వీ యుగారంభమున కృష్ణనిర్యాణము, భారతయుద్ధము జరిగెనని చెప్పెడి పురాణాలన్నింటిలోను పరీక్షిత్తు జన్మము మొదలు అనగా భారతయుద్ధము మొదలు నందాభిషేకవర్యంతము హెచ్చుసంఖ్యనే రీసుకొన్నచో 1500 సం॥లని వ్రాయబడినది. క్రీస్తుపూర్వము నందులవరకు 422 సం॥లు లెక్కలేచుచున్నది. మొత్తము 1922 సం॥లు అగుచున్నది. అందుచేత క్రీ. పూ.

(1) కలకత్తా యూనివర్సిటీవారు ప్రచురించిన ఆంగ్లభాషా సూర్యసిద్ధాంతము చూడుడు.

3102 సం॥ నాడు ఆరంభమైన యుగారంభము ముందు భారతయుద్ధము జరుగలేదనియు దర్వాత జరిగిన యుగారంభకాలము ముందు నది జరిగె ననియు లేదుచున్నది. అనగా అప్పటికి కలియుగం అంత్యమైనది. కాని దానిని అట్లు అంత్యము అయినట్లు భావించనీయక, అప్పటివారు యుగాదులసంఖ్యను పెంచి చూడ్చివేయుటలో మన పురాణములందు కలి యుగారంభముతో కృష్ణనిర్యాణము, భారతయుద్ధములు కలిపివ్రాసి సరిపెట్టు కొన్నట్లు కనబడుచున్నది. దీనికి ధృష్టాంతము మహాభాగవతములో కనబడుచున్నది. దీనిలో 4 యుగములే జరిగినట్లుగూడ కలదు.

శ్రీకృష్ణ నిర్యాణకాలమునకు, నవ్వులు మహానక్షత్రమం దుండిన కాలములో వచ్చిన కలి, ప్రవేశించి 1200 జరిగినను అది ఒక్కొక్కరికి ముగ్ధా నుంరక కృష్ణనిర్యాణానంతరమే ప్రసృద్ధమగుననియు అందుచే నప్పటినుండి కలిని భావించవలయుననియు, కలిపురుషుడు రవి కుత్ర చంద్ర గురువు లేకరాశిగతులై నపు డువ్వలించుననియు మహాభాగవతమున ద్వంద్వ స్కంధమువందు చెప్పబడినది. (ఆనందపెన్ ముద్గిర వ్రత) నవ్వులు వాస్తవముగ మహానక్షత్రమందు కలియుగారంభమున నుండినను ఆ విషయము కృష్ణనిర్యాణమునకును, భారతయుద్ధమునకును పరీక్షిత్తు జననము నకును గూడ అంటగట్టి మన హిందూ పురాణములన్నియు ననరించుకొన్నట్లు పై భాగవత కథనమువల్ల గూడ గోచరించును. ఇవియన్నియు దేవమాన యుగాలు భారతయుద్ధానంతర మేర్పరచినప్పుడు జరిగియుండును. దేవాపి మరుత్తులనువారు కలాపి యను గ్రామమున కలియుగాంరమువరకు వేచి యున్నారనియు కల్యంతమున వారు మార్గవంశము నుద్ధరింతురనియు జెప్పబడిన పురాణముల వ్రాత లా కాలపు యుగములు త్వరలోనే యంత మొందుటను భారతయుద్ధముతర్వాత నచ్చు యుగమును సూచించుచున్నవి. దీనినిబట్టి అదినరటి మామూలుగా 1200 సం॥ల పరిమాణము మాత్రమే గల యొక యుగము భారతయుద్ధమైన ఏమ్మల 37 సం॥లకు వచ్చినట్లును, అప్పుడే కలియుగాంర మయ్యెననియు, కలి ఆరంభమందే మఱిలో నవ్వులు లుండిరనియు గ్రహించవచ్చును. అంతేగాని భారతయుద్ధకాలమందు గాదు.

ఆ వ్రాతలు తర్వాత కల్పిరికావి మనవారు అప్పుడే యుగములు పెంచుటవల్ల పూర్వపద్ధతిగూడ కొంతకాల మమలునందుండెను. ఇది కొన్నిచోట్ల నుండి యుండును. దీనికి దృష్టాంతము సూర్యసిద్ధాంతము.

సూర్యసిద్ధాంతము

సూర్యసిద్ధాంతమును గణితగ్రంథము కృతయుగాంతమున చెప్పబడినట్లు అందు వ్రాయబడినది. ఈ కృతయుగమేది? ఇక్ష్వకునాటిదా? లేక భారతయుద్ధాంతరము వచ్చిన కృతయుగమా? దేవమాన యుగమా? దేవమానయుగ కాలమునకు మానవోత్పత్తియే పందేహము. ఇక్ష్వకునాటి మానవ స్థాపనకు కృతయుగకాలమున కింకను జ్యోతిషవిజ్ఞాపము హెచ్చుగా పెరిగియుండలేదు. ఇటీవల లభించిన పేషాంగ జ్యోతిషము చాల పరిమితిగానే యున్నది. అందుచే విది భారతయుద్ధము తర్వాత వచ్చిన కృతయుగాంతమునందే వ్రాయబడినట్లు చెప్పవచ్చును.

దీనికి దృష్టాంతములు లేకపోలేదు. అర్యభట్టు 'అర్యభటీయమును గణితశాస్త్రమును కలియుగము 300 సం॥రములో వ్రాసినట్లు చెప్పుకొని యున్నాడు. పేషాంగ జ్యోతిషము తర్వాత మొదటిగ్రంథ మిదియే. ఈ శాస్త్రమునందలి కొన్ని సూత్రములు సూర్యసిద్ధాంతములో చెప్పబడినవి. పరాహమిహరుడను మన శాఖశాస్త్రవేత్త B.C. 30 ప్రాంతములో విక్రమార్కుని ఆస్థానమున మహాకవి కాదాసునితో సహా ఆస్థాన పండితుడుగా నుండి పంచసిద్ధాంతికార్యనేక గ్రంథములను రచించెను. అందులో సూర్యసిద్ధాంతము నుదహరించెను. (1) అందుచే సూర్యసిద్ధాంతము కలి

(1) చివరికి గణితశాస్త్రవేత్త కాలములోగూడ వివిధాభిప్రాయములు జవించెను. అతడు పేర్కొనిన శకకాలములను కాలినాహనశకమని తలచి పెక్కింద్రు పొరబడిరి. ఈ పంశయములను విచ్చేదమొనరించుచున్నది కాదాసు మహాకవి రచితమగు జ్యోతిర్విదారణము. దీనిలో వృషముగా కలివర్షములు 3068 లో ఈ నా గ్రంథము వ్రాసినట్లును, పరాహమిహరుడును రానును మరికొందరు పండితులును విక్రమార్కుని ఆస్థానపండితులమనియు వ్రాసియున్నాడు.

360 తర్వాతను, B. C. 30 లోవలను వచ్చిన కృతయుగాంతమున రచింపబడినట్లు తేలుచున్నది. కలి 1200 సం॥లో నౌక యుగము వచ్చినట్లు మహాభాగవతమున స్పష్టముగనే యున్నదిగదా. ఇది దాతయ్యుద్ధికాలపు యుగము. ఆ యుద్ధమైన 37 సం॥లను పచ్చెను. అప్పు డాంతమైన యుగము కృతయుగమేకాని యన్యముగాదు. ఈ కృతయుగము 1200 సం॥లు జరుగుచుండగా ననగా నన్నదే వృద్ధిజేయబడిన దేవమాన మహా కలియుగము 2400 సం॥లు జరుగుచుండగా నీ పూర్వసిద్ధాంత రచనము జరిగినట్లు కనబడుచున్నది. ఈ సిద్ధాంత మట్లు వ్రాయబడి క్రమముగా చూపులు చేర్చుచునుగూడ కొందినట్లు మనకు స్పష్టపడుచున్నది. కలకర్త యూనివర్సిటీ ప్రచురణ పీఠికను సమగ్రముగా జూచినచో నీ విషయము తోడవడుముగాని యందలి కాలనిర్ణయము ఘాత్రము వ్యర్థానముగ చున్నది.

ఈ యుగములన్నియు 380 సూర్యోదయ దినములుగల సావన సంవత్సరములచే నిర్మింపబడుటవల్ల నివి సౌరమానము ప్రకారము చూచినప్పు డొక్కొక్కయుగమునకు 1182 సం॥లు 8 మా 20 రోజులుగా అగుచున్నవి. ఈ ప్రకారము గణితముచేసినయెడల పూర్వకాలమున సౌర మాన ప్రకారముగ నీ క్రింది కాలములందు పూర్వయుగము లేర్పడినట్లు తేలును.

క్రీ. పూ. 6851 వ సం॥ నవంబరు ప్రాంతమున ప్రమాదాత సం॥తోను,
 .. 5468 .. పెప్టెంబరు ప్రాంతమున ప్రమాదీత సం॥నను,
 .. 4285 .. మే నెల చివర దుర్ముఖి సంవత్సరమందును,
 .. 3102 .. ఏప్రిలలో ప్రమాది సం॥నను,
 .. 1920 .. నవంబరు ప్రాంతమందు దుందుభి సం॥మందును,
 .. 737 .. ఆగస్టు మొదటిలో విశ్వావసు సం॥మందును,
 క్రీస్తుశకం 447 .. ఏప్రియర్ చివరలో సర్వధారి సం॥ మందును,
 .. 1630 .. జనవరి చివర లేక ఏప్రినదిలో ప్రత్యోత్పత్తి సం॥ర మందును యుగములు వచ్చెను. ఈ చివరిది మహాకల్యాంతర్గత కలియుగం. ఇది క్రీ.శ. 2812 లో అంతమగును. మన వంశాంగములందు చెప్పబడెడి

ఆద్యంతములు ఒకదానికొకటి - తారుమాలై నట్లు కప్పదుడున్నవి. వానిని యీ క్రిందిరీతిగా అమర్చి చూచినచో సరిపోగలవు. గణితకారులు దీనిని పరిశీలించి గుఱించి చూడగలరు.

కల్పాది సర్వములు చైత్ర శు ౧. ఇది కల్పముగా చెప్పబడినది గాని ఒక యుగమే జరిగినది.

మొదటి యుగం కార్తీక శు ౧ ఆరంభం

2 వది .. ధాత్రవద ద ౧౨ ..

3 వది .. వైశాఖ ద ౧౦ ..

4 వది ... మూల ద ౩౦ ..

5 వది .. కార్తీక శు ౧౨ లేక ద ౧౨ ఆరంభం

6 వది .. శ్రావణ శు ౩ ఆరంభం

7 వది .. వైశాఖ శు ౩ ..

8 వది .. మూల శు ౨ ..

ఇందలి 2, 6 ఆరంభములు ఒకదానికొకటి మారనుగూడ వచ్చును. వృశ్చిక, సింహ, వృషభ, కుంభ సంక్రమణ ప్రవేశములలో యుగారంభము లై నట్లు గల ఆధారములు చివరనున్న 4 యుగాల కన్వయించును. ఇవి యన్నియు 3102 సం॥ పిఠివరి 18 వ తేదీ వాటి యుగారంభమున ప్రేష రాసియందు సప్తగ్రహములున్నట్లు కనుగొనిన కాత్రజ్ఞుల లెక్కనుబట్టి తక్కినవి విశ్వయించబడినవి. ఇవియే మన పురాణములందలి చండావళి తరములకు పంచాంగములలోని యుగాంతిర్భుతము సరిపడును. గాని యితర విధములగు గుణకములకు సరిపడవు. పైన నుడివిన కల్పానికి 20 యుగ ములకు పూర్వము ప్రథమ సం॥లో నొక యుగారంభము గన్నదుడున్నది. ప్రతి మన్వంతరమునకు ఒక విష్ణువవరార ముండుననియే పురాణములందున్నది. ఈ రీతిగ విష్ణువరవిలోనున్న యనేకుల పుట్టుపూర్వోత్తరాలు ముందుపుటలలో నుడివెరము. ప్రతి యుగమునందు ఒక్క విష్ణువవరారము మాత్రమే వచ్చునను విషయము తగవద్దీతలో తర్వాత కల్పింపబడినది. ఒక్క యుగమందే మొదటి ఆరుగురు మనువులు పాలించినను దానిని

మనవారు ఎన్నోయుగాలుగా పెంచి చెప్పిరని లోగడ వ్రాసిరిమి. వీరంపరి కాలమునందును విష్ణుప్రవక్తలాండి దేశరక్షణమును, మరప్రదారమును గావించుచుండిరి. ఇక దారక యుద్ధకాల ప్రళంస గావించును.

దారక యుద్ధకాలము

పురాణములలోను, దారకమండును కనబడు ప్రచారము కరియుగా కంఠమునను 37 వంశము మండు దారకయుద్ధము జరిగినట్లు లేదును. అయ్యుగము శ్రీస్తు పూర్వము 1020 వంశ నాటికవి లోగడ దుడపు చేసిరిమి. అందుచే దానికి పూర్వము 37 వంశం శ్రీంధరి అసగ్ శ్రీ. పూ. 1957 వంశలో నది జరిగియుండును. యుద్ధిష్ఠిరశకము ప్రహుది వంశలో అరంభించినట్లు లోగడ నుదీవిస కాపవమునుబట్టి కనబడుచున్నందున యుద్ధిష్ఠిరుడు చవివోయిన నాటికి యుగారంభము నుండి 18 వంశము మాత్రమే లిగినట్లు అగుచున్నదిగావి 26 వంశంవి దారకామంధో నున్న వ్రాతమే ప్రమాణముగా మనము దావించుట యుక్తము.

ఏలన, పైన నుదీవిస కాపవము 11 వ శతాబ్దము దాదాపుగా పుట్టి దిడినది. దానిలోని నంబును శ్రోసిమే చూచింపించి యుద్ధిష్ఠిరశకము లేక లాతిశకము శ్రీస్తుపూర్వము 1805 వంశలో నేర్పడినట్లు మనమిప్పుడు నిశ్చయింపవచ్చును. వరాహమిహరాదుల లెక్క కిది వ్యర్థానముగానున్నను పురాణములలోని పరిక్షిత్తు జననకాలము యుగారంభములను బట్టి విశ్లేషించి దినినదగుటచేత మిక్కిలి ప్రమాణమైనది. వరాహమిహారుడు కల్యాణి నొప్పుకొని దాని కనుగుణ్యముగ నానాంము దాపుగా వీశకము దెప్పుటయే పొరదాటు, ఇట్లే శ్రీస్తుశకారంభమున తర్వాతను నుండినట్టియు, పూర్వ మన్వంతరాల సంఖ్యలే ప్రమాణములుగా గుర్తిగా చేమ్మినట్టియు, మన జ్యోతిష గణితశాస్త్రజ్ఞులు యీ దారకకాల యుగమునరును, తత్పూర్వము అరంభమైన శ్రీ పూ. 3102 నాటి కరియుగారంభమునరును, నాటి వత్సర్వం స్థానమునరును లేదము గుర్తింపదాంక. వీ రెండుయుగముల వర్ణనలను కలిపితైచిన పురాణవ్రాతంను విడదీయదాంక, కరియుగారంభము శ్రీ. పూ. 3102 అనియు, యుద్ధిష్ఠిరశకము 3077 అనియు తలంచి యాప్రచారమే

తమతమ గ్రంథములందు వ్రాయించియుండిరి. వరాహమిహిరుడు తన గ్రంథములలో నిట్టి సంఖ్య కనుగుణముగానే నాటికి ప్రచారమందున్న వైరను, శ్రీహర్ష, కలియుగ శకములలో వాకొనియున్నటు కనబడుచున్నది. ఈ వివరములకు ఆంధ్రమహాసామాజ్యమును గ్రంథము చూడుడు. వరాహమిహిరాది గణితశాస్త్రజ్ఞుల కాలమునాటికే సూర్యసిద్ధాంత మమలునందుండుటయు సూర్యసిద్ధాంత జ్యోతిష గణితశాస్త్రములోగూడ భారత యుద్ధకాలము పిమ్మట నేర్పరువబడినట్టియు, స్పష్టి పరిమితిని తెలుపుటకై యుద్దేశింపబడినట్టియు మన్వంతరాదు, యుగాదు, దేవమానములు లెక్కలోనికి తీసికొనబడి వానిప్రకారమే గ్రహగతులు, నక్షత్రగతులు మున్నగు నవి నిర్ణయమొనర్చుటకై రుండుటవల్లను, వరాహమిహిరాదు లీరహస్యమును భేదింపకపోవుటకు కారణమనవచ్చును. వారికి దానిత్రక సత్యములతో గణితమును రుజువుచేయు నావశ్యకత లేకుండెను. అయినను వారుగూడ కిల్వారంభము క్రీ.పూ. 3102 గానే చెప్పిరిగదా. ఆ దేవమానాది నిర్ణయములు, కాలములు వారి గణితములకుగాని, సూర్యసిద్ధాంత ప్రతిపాదనలకు గాని వ్యర్థానములు కలిగించియుండవు. ఇక రాబోవు మనువుల విషయము విచారితము. 8 మొదలు 14 వరకు గల మనువులుగూడ భారతయుద్ధమునకు పూర్వమే జవించి కొన్ని ప్రదేశములలో దారించినవారుగా గన్నరుచున్నారు. మొదటి సావర్థి సూర్యకుమారుడుగా వర్ణింపబడినాడు. ఒకచోట వతడు మనువులలో జీవరివాడని చెప్పబడెను. వీరిక్రింద పాలనలో మన్నరాజుల విషయములు పురాణములు వచించుచున్నవి. వారికి కుమార్తె మున్నగువారున్నారు. వీరందరిపేర్లతోను రాబోవు లక్షలకొలది సంవత్సరములుగా నుండు కాలమానమును మన పూర్వశాస్త్రజ్ఞులు కట్టివైచిగనియవి యెంతవర కభరణములో నుండగలవో ముందుకాలమే నిర్ణయించును. లింగ పురాణములో నొకచోట రాబోవు మనువు నామములు సూర్యవిరోధంల రంగురపేరిట పెట్టబడినట్లు వ్రాయబడినవి. మన గ్రంథములందు గానబడుచున్నట్టియు, ఆపూర్వముగా నున్నయు, భారతయుద్ధానంతరము నిర్మింపబడినట్టియు, వీ యుగ, మన్వంతర కాల నిర్ణయానులేదేశమునందును లేవు. అట్లు లేవనిగూడను పురాణములందు గలదు. ఇవి

తేవలము లోగడ నుడివినట్లు మన పూర్వులు తమ ప్రతిభను చూపుటకై గణితశాస్త్రముప్రకారము లెక్కవేసిన సృష్ట్యాది సంఖ్యలను తెలుపుటకే ప్రాచీనుల పేరిట కర్పింపబడిన యొక చారిత్రక నవలాప్రపంచముగ నున్నది. మహాధారతమును రచించిన వ్యాసమహర్షి కాలములో యివి యన్నియు నూహింపబడి పూర్వ పురాణములందును తదితర గ్రంథములందును చేర్చబడియుండును. ఆతడే పేదములనుగూడ భాగించి పేదవ్యాసుడయ్యెను. ప్రాచీన ఋగ్వేదభాగములు బహు స్వల్పముగా నుండును. దానిలో కొంతభాగము శ్రీ.పూ. 6350 ప్రాంతమున రచింపబడియుండును. ఏలన, ఋగ్వేదమున ఇచ్ఛకు, పురూరపుడు, పూరుపులు, తుర్వసులు, యదుపులు, ద్రుహ్యువులు, అనుపులు, నుదానుమి, తృర్వుపులు, ఆయుషు, పురుడుచ్చుడు మున్నగు యయాది వంశీకులు మున్నగువారు పేర్కొనబడినవల్ల నాభాగములన్నియు వాదల తర్వాతకాలములో వ్రాయబడినవనుట నృప్తము. అప్పటికే కొన్ని లగ్నోనక్షత్రములకు వారి పూర్వీకులపేరిట నామకరణము గావించియుండిరి. అకాలమునకే ఆలగిరసులు, ధృగు ౨౦ కులు, కణ్వులు మున్నగు ఋషిగణములు ప్రబలియుండెను. వైవస్వతమనుకుమారుడగు యిచ్ఛకు కాలములో వచ్చిన క్విరయుగము శ్రీ.పూ. 0051 సం॥ నాటివని లోగడ యిచ్చిన సూర్యవంశ తరిముల సంఖ్యనుబట్టియు, యుగకాలములనుబట్టియు నృప్తమేగదా. ఆ యిచ్ఛకు తర్వాతవారే పైన నుడివిన రాజులందరు నవి తెలుసుకొనవగియున్నది. ఇక నిచ్ఛకుడు పూర్వముండిన 4 గురు జనువులకాలము కలిపి యొక యుగము. అనగా 1200 సం॥లు (పావనకీర్త్యా) కన్న హెచ్చుగారు. అందుచే మొదటిమనువగు స్వామందువు శ్రీ.పూ. 7833 సం॥ క్రిందటివాడగుచున్నాడు. తక్కిన మనువుల కాలములనుగూడ మన మీ క్రిందిరీతిని రమారమిగా నిర్ణయింపవచ్చును.

1 స్వామందువమనువు శ్రీ.పూ. 7833	5 రైవతమనువు శ్రీ. పూ. 7100
2 స్వారోచిషు 7600	6 చాక్షుడు .. 6950
3 ఉత్తముడు 7400	7 వైవస్వతుడు .. 6750
4 తామనుడు 7250	8 ఇచ్ఛకు .. 6651

ఇని రమారమి అంతెయి. మనుస్మృతిప్రకారము వీరి కాలమునందు మానవుల జీవితము 400 సం॥లుగా లెక్కించి వేయబడినది. ప్రతి మనువు నకు మధ్య పాలించిన రాజులు. వారి కుమార్లు మొదలగువారి కాలములు గూడ విందే జేరియున్నవి. మఱకు కల్పాదిగా చెప్పబడిన చైత్ర శుక్ల ఒక యుగాదిగా తలంపవచ్చును. ఇదియే స్వాయంభువునాటిదని భావింప వలసి యున్నది. వేదములలో జెప్పబడిన యశ్వినీ విషువత్తుగూడ యీ మనువుల కాలములోనిదే ననవలెను. ఇప్పుడు మనము దేవమాన కలి యుగము వాడుకొనుచున్నాము గనుకను అప్రచారమే దేవమాన సం॥ లన్నిపురాణములందును జేర్చబడియున్నవి గనుకను వాని ప్రకారము మన మిప్పుడు చూచుకొనినచో దేవమాన కలియుగారంభమునుండి 4 సామాన్య యుగములు గడచి, 5 వది జరుగున్నట్లు కనబడును. మన పూర్వులు శ్రద్ధాళులును, జాగ్రత్తగలవారును అగుటవల్లనే దమారమి శ్రీ.పూ. 7833 సం॥ల వరకు గల వృద్ధాంతములన్నియు ద్రవ్వరచి పురాణాదులలో అతి శయోద్ధులలోనైనను పెంచి చెప్పినందులకు మనము గర్వింపదగినదే. ఒక్క అవెస్తావాజ్ఞయమునందుగాక యింతటి ప్రాచీనవిషయము లేదేవము నను. యేరాషలోను కానరాజు. వనిత్రగ్రంథముగు చైదియలోగూడ కొందరు జనులు పూర్వము 700, 800 సం॥లు జీవించినని వ్రాయబడినది. మను స్మృతి 100 సం॥లనియే చెప్పినది. యుగాలవిషయమై మెట్టి యద్భుత కల్పనలు జరిగినను వానిని మనమిప్పుడు వస్మజాలము. మన పూర్వుల నెట్లు కొనియాడుకొన్నను వారి ప్రజ్ఞకు సంతసింపవలసినదేగాని సత్యాన్వేషణలో యసత్య మెచటనున్నను త్రోసివేయకతప్పదు. సూర్యసిద్ధాంతమున జెప్పబడిన 7200 సం॥ల కొకసారి వచ్చు అశ్వినీవిషువత్తునే ఋగ్వేదము నందు జెప్పబడినట్లు దృవపడుచున్నది. ఇప్పుడు మనసిద్ధాంతమునందు పరీక్షిత్తు జననకాలము. దాంతయుద్ధకాలము పురాణములందిచ్చిన కాలము వకే సరిపుచ్చియుంటిమి. దాగవతములో జెప్పబడిన కల్పారంభమునే అనుసరించితిమి. నేటి కలియుగసంఖ్యనుగూడ పరిమైవదని కనుగొంటిమి. సూర్యసిద్ధాంతమునందలి కృతయుగాంతమును పదార్థమును గ్రహించితిమి. పురాణములలోని తరములనింఁబడునట్టియు నేడు పంచాంగములలో కన్పడు

యుగసంఖ్యలనుబట్టియు జరిగిన యుగాలను కనుగొంటిమి. సూర్యసిద్ధాంతములో చెప్పబడినరీతిగా అక్షాసీవిషువత్తు పరిభ్రమణము శ్రీ. పూ. సావన సం॥ల రీత్యా 7260 సం॥ల క్రిందట నున్నట్లును, అదియే ఋగ్వేదమున నొకచోట నుదాహరింపబడియుండుననియు గ్రహించితిమి. స్వామంశువు అనగా మనదేశములో మొట్టమొదటి పురుషుడు శ్రీ. పూ. 7833 సం॥ల వాడనియు, నాతని తర్వాతనే పైన నుడివిన ఋగ్వేదముం దుదాహరింపబడిన విషువత్తు వచ్చియున్నట్లును గ్రహించితిమి. యుగాద్యంతముల తిథులనుగూడ గమనించి యివి సావన సం॥లచే నిర్మింపబడిన 1200 సం॥ల పరిమాణయుగాలని గ్రహించితిమి, మృగశిరలో నిమిషము ఉన్నట్లు గల ఋగ్వేదసూక్తులనుబట్టి ఆకాలము B. C. 4500 నాటిదని లోకమీశ్వరిలకుగూడ వ్రాసియున్నాడు. తైత్తిరీయమున బృహస్పతి రిష్యానక్షత్ర సన్నిధి నున్నట్లు గలదానినిబట్టి యా కాలము B. C. 4860 ప్రాంతమగునవి వి. వి. కేటాక్కురు పండితుడు నుడివెను. ఇవిగూడ మన నిర్ణయములకు విరుద్ధముగ లేవు.

నిజస్థితి యీవిధముగా రుజువగుచుండగా మన గణితకాత్రజ్ఞులు కేసలము స్రుద్ధిగా నొక్కొక్కకాత్రమునే ఆచారముగాగొని, నిమర్శనా దృష్టితో యితర ప్రమాణగ్రంథములనుగాని, యితరదేశ కాత్రములనుగాని పరిశీలించి సత్యమును గ్రహింపక పూర్వపుపక్కినే వేలకొంది సం॥లు పూర్వరాజులు జీవించినట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఒక పంచాంగకర్త యీ క్రింది కాలములు తన పంచాంగమందు వ్రాయుట యెంత అసంబద్ధమో చూడుడు.

హయన వ్రాసినప్రచారము

బచిబుద్దనాథములు	1951889040	సం॥లు	అయినట్లు
హరిహరప్రసాదరాజు	23820182	..	..
నలమహారాజు	13623880	..	..
కార్తీకీర్తీరాజులు	12835010	..	..
రామదాస్యులు	12569040	..	..
శ్రీరామ రాజాంతరివర్ణము	12558040	..	..

భిరరాబ్దములు	5083	..	..
పాండవాబ్దములు	5040	..	..

ఇట్టివారికి పురాణములవంటి వ్రాతలుగూడ లక్కరలేదు. వారి కభిమాన గ్రంథమగు సూర్యసిద్ధాంతవ్రాతతో. మరేసిద్ధాంతపువ్రాతలోగాని యితర ప్రపంచవిజ్ఞాన ముక్కరలేదు. ఇట్టి యజ్ఞానపూరిత గణితములను సాగనిచ్చినచో మన దేశమున వాస్తవిక జ్ఞానము వృద్ధియగుట కల్గి. అందువల్ల ప్రదుత్వమువారు గూడ జోక్యము కల్గించుకొని నిజమారసి, సందాంశములందు వాస్తవికజ్ఞానము నభివృద్ధిపరచుటకై తోడ్పడునట్లు కట్టుబాట్లు చేయదగియున్నది. ఇట్లు మొదలుకొని పాండవులకాలము నరకు ఖిల తరములే ఇచ్చెనునంశములో నుండెనని లోగడ తెలిపితిమిగదా; అది గమనింపక కేవలము సృష్ట్యాదిసం॥లు విస్మయించుటకై వారలపేరిట యేర్పరచబడిన కాలములన్నియు వారి జీవితకాలములుగా నమ్మి దేవమాన ములను మనుష్య జీవితమానములుగా దలంచి వేయు యాతస్పల్లెక్కలవల్ల దేశములో నజ్ఞానము నశింపదని వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు.

దేవమాన మెందుకు త్రోసివేయవలెను?

స్వాయంభువు పెండలు దేవరాహ్యులవారు మనదేశమునందే వసిం చిరిగాని ధృవమండలప్రాంతమున గావని మున్నుండు వ్రాయు విషయముల వల్ల దెలియగలదు. ధృవమండలములో తప పూర్వులు నివసించినట్లార్యు లొక్కచోట మాత్రము ఋగ్వేదములో చెప్పియుండినను ఆ కాలపువారి పేర్లే మియు నుదాహరింపలేదు. అరటినుండి క్రిమముగా వచ్చినపిమ్మట నిరాసు ప్రాంతములో దాంకాలముండిన పిమ్మటనే యా టూమికి వచ్చిరి. ఆ కాల మెంత జరిగెనో యెచ్చలను చెప్పలరలేదు. మన దేశమునకు వచ్చిననాటి నుండి సూర్యోదయాస్తమయములు విశ్వము జరుగుచునేయుండెను గాని ధృవమండలవద్దలి గాదు. అందుచే నీ దేశమునబట్టి పెరిగి చనిపోయిన వారందరిని దేవమాన సం॥ర రీత్యా లెక్కలుకట్టి పురాణములలో వర్ణించుట కేవలము తప్పుగానున్నది. వాని ననుసరించియే పై లెక్కలు చూపబడినట్లు వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. మనుస్మృతి ప్రకారము జీవితము 400 సం॥లుగా

చూచినప్పుడు దేనమానము కల్పితముగా రుజువగుచున్నది. ఇచటనే పూర్వమునుండి యుండిరన్నను, దేవమానముతో పనిలేదు.

ఇక నీ విషయమును వదలి మన సిద్ధాంతప్రకారము భారత యుద్ధ కాలమైన పిమ్మట పాలించిన రాజుల కాలవిషయము క్రీస్తుశకమువరకు తెలిపినయదల సంగతి చక్కగా బోధపడగలదు. క్రీస్తుపూర్వము 1957 లో భారతయుద్ధము జరిగెనని లోగడ చెప్పితిమి.

క్రీ.పూ. చంద్రగుప్తుని పాలనారంభమునాటికి జరిగిన సంవత్సరాలు	322
సనసందులు పాలించిన సంవత్సరాలు	100
తత్పూర్వము శత్రునాగసంశమువారు పాలించినది	362
.. ప్రద్యోతనవంశజులు 5 గురు	162
.. భారత యుద్ధకాలము తర్వాత	} 1020
లృహద్రధనంశములో సోమాదినుండి రిపుంజయుని వరకు	

R. C. 1958

ఈ సం॥రములకు యీ విధముగా లెక్క సరిపెట్టినచో భారత యుద్ధకాలమునుండి జరిగిన పాలన సంఖ్యలు సరిపోవచ్చును. ఈ కాలము లన్నియు పురాణములలో గన్నడుచున్న హెచ్చుసంఖ్యల ననుసరించియు లోగడ నుడివిన యుగారంభ కాలనిర్ణయమునుబట్టియు, ఆ యుగమునకు పూర్వము 37 సం॥లకు ముందు భారతయుద్ధమైనట్లు వ్రాసిన వ్యాసమౌని వ్రాతలనుబట్టియు నిర్ధారణ చేయబడినది. గమక పైన నుడివిన యందరి నిర్ణయములకన్నను యిది దృష్టాంతపూర్వకమైనవిగా భావింపవలెను. గణిత శాస్త్రజ్ఞ లాకాలపు పంచాంగములు గుణించి చూచి నా లెక్కలతో నా యా యుగములందరి గ్రహగతులను సరిజూచెదరుగాక : ఇంతవరకును ఒక్క ఇక్ష్వాకు వంశములోని తరముల సంఖ్యలను బట్టియే పూర్వయుగ విషయ ములను నిర్ణయించితిమి. పురాణములన్నింటి గల యే యితరవంశముల యొక్క తరములను వీనికి మిక్కిలి తక్కువగానే యుండుటవల్ల నందు కొన్ని లోపించియుండినట్లు భావించవచ్చును. చంద్రవంశములోని వివిధ శాఖల యొక్కయు, ఇంద్రుల యొక్కయు, వ్రాతసరులను బ్రహ్మల

యొక్కయు, మిథిల రాజులయొక్కయు వంశావళులు శోధించినను ఇట్లే యుండుటవల్ల వానిని హెచ్చుగా దర్శించుటలేదు.

పురాణములలోని యన్ని విషయములను సాంగోపాంగముగా నమ్ముచు, కొన్ని నమ్మక, కొన్ని నమ్ముచున్నామవి యాక్షేపించువారి వాదముగూడ ఆలోచింపబడినది. మహాకవి కాళిదాసునంటివాడే దాని నొప్పు కొనెను. (1) ఇదిగాక సాధారణ ప్రకృతిసిద్ధాంతములకు విరోధముగావి ప్రతి విషయమును చారిత్రకదృష్టితో చికిరించియే నమ్మితిమనియు, దానికి విరుద్ధవిషయములే త్రోసివేసితిమనియు నిరూపణ జెప్పవలసియున్నది. ఎవరేమి చెప్పినను విశ్వసించుట యెట్లు తపో, యెవరేమి వ్రాసినను విమర్శ లేకుండ నమ్ముట యట్టి తప్పే యగునని ప్రతి మానవునికిని అంతరాత్మ బోధించును. అట్టి విమర్శ చేయజాలని బుద్ధి గలవారు అట్టి నిపుణుల మాటలను విశ్వసించక తప్పదు. ఇక క్రీస్తుపూర్వము దాదాపు 7800 సం॥ నుండి యున్న మన దేశపు వాస్తవిక విషయాలను పురాణాదులనుండి విమర్శచే తెలుసుకొందము.

ద్వితీయ ప్రకరణము

హిందూదేశము పే రెట్లువచ్చినది ?

ఆదిలో హిందూదేశములోని మతమునే హిందూమతమని గూడ పిలిచియున్నట్లు కనబడుచున్నది. ఈ హిందూమతములో ప్రధాన కాఖలు మొట్టమొదట ననగా క్రీస్తు పూర్వము 7800 సంవత్సర ప్రాంతములో చైవ, వైష్ణవ మతములై యుండెను. విష్ణువునే మొదట హిందువని హిందూమూర్తి యని పిలిచెడివారనియు, నాతని మతమును, దేశమును

(1) ' పురాణ మితి ఏవ నసాదు నర్వమ్
నర అపినర్వమ్ ననమితి ఆవద్యమ్ '

హిందూనామములు ధరించినట్లును విష్ణుమామోర్తర ఖండములో వ్రాయబడినది. కాని యిది విష్ణుభక్తులలో వెవరిచేతనో గల్పింపబడినట్లు కనబడుచున్నది. ప్రజాపతులు కొందరును, స్వాయంభువ, మనువును మొదట మనదేశమునకు వచ్చినపుడు, వారిలో నొకఁగాని వారిని ఇంద్రుడను నతడు పాలించునట్లేర్పాటు చేసుకొనిరి. ఇంద్రుడనగా శ్రేష్ఠుడని యర్థము. ఈ ఇంద్రుడు అమరావతిలో తన స్థానమునుంచి పాలించెను. ఇది మొదట త్రివిష్టపమున (తిలైట్టు) నుండి క్రమముగా నవటికి జూరెను.

అప్పటినుంచి యా ప్రదేశము ఇంద్రుని రాజ్యమయ్యెను. ఈ ఇంద్ర పదమే పామరులనోటను హిందూరాజ్యమయ్యెనని తలంచుట కవకాశమున్నది. అదట బ్రహ్మించుచుండిన యొక నదినిగూడ యా పేరిటనే ఇంద్రనదియని మొదట పిలుచుచు ఇంద్రునిలో లేక ఇంద్రరాజ్యముతోగూడిన + ఇంద్ర = సింద్రనదియై క్రమముగా సింధునది యయ్యెనని గ్రహించుట యుక్తము. వరుణ, బ్రహ్మ, పుత్రనదులగూడ యిట్లేర్పడిన నామములే. పాశ్చాత్యుల నోటది సింధుయే హిందుయయ్యెననికొన్ని పూర్వ వ్రాతలు కలవు గాని వానికి నిరుద్ధముగ అర్థమేర్పడినను మొదటిపదమే "హిందు" అని పైననుడివిన విష్ణుమామోర్తర ఖండము నుదువుచున్నదిగదా! అందుచే దాని యర్థము తర్వాత కల్పింపబడినట్లు మనము గ్రహింపగలము. ఇంద్రుడు గూడ విష్ణువునకు లోలడిన వాడగుటనర్హ నాతని యంశము గల ఇంద్రునకుగూడ (సృష్టావలంబరట్టి యంశము కలవాచేయను ప్రమాణమును బట్టి) యీవిధముననే యీ పేరు తర్వాత వచ్చియుండెనేమో! విష్ణునితాత్య శ్రీదేవిని ఇందిరయని పిలుచుటగూడ నుండెను. హిందూశబ్దము మొదట ఎట్లు పుట్టినను విష్ణునామముగా నేర్పడిన నాటినుండి. యాతని తాత్యకు ఇందిరయను నామము వచ్చినట్లు కనబడుచున్నది. ఇంద్రపదము మనదేశమున కార్యులు రాకపూర్వమే ఇండోయైరేయనుల కాలములో వనగా ఇరానులోను, ఇండియాలోను ఏకజాతినారు నివసించు కాలముననే వచ్చియుండును - దానినిబట్టిమే మనదేశ నామమేర్పడెననియు, నట్లేమతమునకు వచ్చెననియు గ్రహించుట యుక్తము. ఇండోయైరేయనుల కాలము క్రీ. పూ. 7800 సం॥ల నుండి యున్నట్లు మన లెక్కలనర్హ తేలుచున్నది.

స్వర్గ, మర్త్య, పారాళములు

ఈ హిందూదేశములోని హిమాలయ ప్రాంతము మొదలు అమరావతి ప్రాంతము వరకు స్వర్గ లోకము లేక రాజ్యమనియు బ్రహ్మవర్తమనియు దర్వాత పేర్వడనెను. దానికి దక్షిణరాజ్యము మర్త్యలోకమనియు లేక మనుసంతతి మానవ రాజ్యమనియు బ్రధాని గాంచెను. దానికి దక్షిణముగా దండకారణ్యము దాటినపిమ్మట గల ప్రదేశము పారాళలోకము లేక రాజ్యమనియు బేరొందెను. ఈ మూడింటినే విభజించి పదునాలుగు లోకములుగా గూడ చెప్పియుంచెరి. ఉపనిషత్తులలో గొప్పిటియందు అంతరిక్ష, వాయు, భూలోకములని మూడుగా విభజింపబడినవి. గాని భూలోక విభజనము లేదు. మూడవరాజ్యభాగ మగుటవల్లనే అందలివారికిని స్వర్గమునకు ల్రిదకులనియు, ల్రిదివమనియు వరుసగా బేర్లు వచ్చెను. బ్రహ్మవర్తము దేవత లేర్పరచినవనియు, నందు కురుక్షేత్ర, మర్త్య, కన్యాకుణ్డి, మధురాది దేశము లున్నట్లును, దీనికి తూర్పుగా వింధ్య హిమాలయముల మధ్య నకర్షణీ ప్రయాగ నదులవద్ద మధ్యదేశమున్నట్లును దీనికి తూర్పు పూర్వ పశ్చిమసముద్రముల మధ్యప్రదేశ మార్యావర్తమనియు మనుస్మృతిలో గలదు.

బ్రహ్మలెవరు ? వారి కాలములు

ఇంతవరకు మన పూర్వులు కాలమును లెక్కింపటకై యుగాలు, కల్పాలు, వగైరాలు యేర్పరచి యని పూర్వరాజన్యాది ప్రమాణాల పేర్లను మనకు తెలిపినట్లు లోగడ గ్రహించితిమి. అట్లే బ్రహ్మబిషయములో గూడ నైయుండెను. మొట్టమొదట మన దేశమునకు వచ్చినవారినే బ్రహ్మలనియు, ప్రజాపతులనియు మన షుడాణములందు వర్ణించెరి. వీరినుండియే దేవతలు, రాక్షసులు, మానవులు మున్నగుజాతులు క్రమముగా నేర్పడినట్లందుగలదు. క్రీస్తుపూర్వము ౬వారము 7833 సం॥ల క్రిందట కొందరు బ్రహ్మలనబడువారును, వారి పెద్దయగు స్వామంధునమనువును మన హిందూదేశమును వచ్చి నివసించినట్లు కనబడుచున్నది. వీరి జాతి, మత వర్గయులు కొందరు ఇరానుదేశములోగూడ నున్నట్లు అడలి యవెస్తా గ్రంథములను బట్టి తెలియుచున్నది. రుచిప్రజాపతి, కర్ణమప్రజాపతి, మరీచిప్రజా

వరి మున్నగువారే మనదేశమున గాఢివారు. మొదటిబ్రాహ్మకు 10 మంది బ్రాహ్మలు కలిగినట్లును, వారే దక్షుడు, వామదేవుడు, పుంసూరు, భృగువు, క్రతువు, అంగీరసుడు, వసిష్ఠుడు, మరీచి, అత్రి, దత్తుడు, కర్ణముదను వారలనియు గలను, ఆ బ్రాహ్మకు జనించిన వారైనను సరస్వతిని వహును వచ్చిన ఏమృత నాశదే చేపట్టెనట. దాని బాతని కుమార్తెపిచ్చినిను చెల్లి పోయెనట. ఈ ప్రజాపతు లను బ్రహ్మలందరును స్వంత సోదరీమణులను, పినతండ్రి పెదతండ్రి కుమార్తెలను తరచుగా మొదటి వివాహమాచుచుండిరి గాని కుమార్తెలను చేపట్టలేదు. ఇందరి భృగువుకుమార్తె బాత, విచిత్ర యను వారు. వీరు క్రమముగా బ్రహ్మలైరి. ఈ భృగువునకు శ్రీదేవి యను రామరిగ గూడ యుండెను. ఈమె విష్ణుపురాణ యయ్యెను. బాత మున్నగువారు ఆనాటి ప్రజలకు సాముద్రుక, బోధిషములు చెప్పుచుండిరి. అంగువల్లనే బాత వ్రాత కప్పరను నార్యోక్తి ప్రబలెను. భృగుమహర్షి కలత్రి కడులు దనియు, కల్లి చర్మయనునామె యవియు రాగవరమున నున్నది. వరుణుడు గూడ బ్రహ్మలదొనివాడే. బాతకు సాయమ, దర్శ, స్రాతరాట్య, పూర్తి మామ్యులను నురులుండిరి. ఈ ప్రజాపతులను బ్రహ్మలవేరిటనే మనవారు సృష్టికి బాతబాతకుడు బ్రహ్మసృష్టి నిర్ణయమును దిహించి పురాణము లందు ప్రుతపదరిరి. విచిత్రకు అగ్ని పురీష్యులనువారు జనించిరి.

ఈ యగ్ని యాద్రపామంతుడయ్యెను. వీరందరును మొదట వారి వారికి జనించిన కన్యలను పెక్కుండ్రను వివాహమాడి, వారి వంశములను మిక్కిలివృద్ధిజేసిరి. తర్వాతవచ్చిన బ్రహ్మలనేకురీతిగనే ప్రజలనుసృజించిరి. క్రమముగా వీరల ఆడ మగపిల్లల సంతతియే మన హిందూదేశవాసులందరు నని మన పూర్వగ్రంథములు కంఠోక్తిగ నుడుపుచున్నవి. తత్పూర్వకులగు దేశవాసులు వీరలదే గ్రమముగా నశంపుచేయబడిరి. అంతేగాని బ్రహ్మలన వేరేలోకమున నెదటనో నివసించి వారి ప్రపంచసృష్టి జేయుచున్నారన గూడదు. అట్టివ్రాత లెందున్నను ప్రమాణములుగా గన్నదవు. జగత్తున తంతటి రాదారభూతమగు జగదీశ్వర నిర్మాతారంభమునుగూర్చి నిజముగా నేరికిని సంపూర్ణముగ దెలియదు. అట్టి యాశ్వరున కి బ్రహ్మలను, విష్ణువు లను, శివులను ముడివెట్టి వారికి మహత్తులను గల్పించి పురాణములందు

వర్తింపబడినను, నిజము చెప్పక తప్పలేదు. ఒకానొక బ్రహ్మకుమారుడగు స్వామింభువు తన సోదరియైన శతరూపను చేపట్టెను. వీరే మనకు తెలిసిన మనదేశపు అదిదంపతులు. వీరికి 2 కుమార్తెలు, 3 కుమార్తెలును కలిగి. ఈ కుమార్తెలు ఆకూరి, నమూరి, వేవహూరి యనువారు వరుసగా రుచిప్రజాపతి, దక్షప్రజాపతి, కర్దమప్రజాపతు లనువారిని చేపట్టిరి. మరీచికి కళ్యవప్రజాపతి జనించెను. కర్దమప్రజాపతి కుమార్తె కళ యను నామె మరీచికి భార్యగానుంకెను. 4 ఈమెవల్లనే కళ్యవప్రహ్మ కల్గెను. ఇతడు దితి. ఆదితి యను యిర్వురకన్యలను మొదట చేబట్టెను, నానివలన సమస్త దేవతలు, రాక్షసులు క్రమముగా ఉత్పత్తియైనట్లు చెప్పబడినది. దక్ష ప్రజాపతికి జనించిన యనేక కన్యలనుగూడ యాయన చేబట్టి చాల సంరానము గనెను. ఈ రీతిగా బ్రహ్మలందరును మనదేశమున మొదట ప్రజావృద్ధి గావించుకొనుచు వారిదేశమునకు బ్రహ్మవర్తమని పేరుపెట్టుకొని దానిని మనువు పాలనలో నుంచెరి. ఈ బ్రహ్మలు క్రమముగా కొందరు దేవతలను కల్పించుకొని పూజించుచుండిరి. వారి కప్పుదు ప్రకృతిలో నుపకారము గానింపవచ్చిన మహత్తరవస్తుజాంములన్నియు దేవతలుగానే దానించెరి.

హిర్యదు, చంద్రుడు, వరుణుడు లేక వర్షదేవత, ఉషఃకాలము, సాయంత్రములందరి యావాసము, వాయువు, అగ్ని, జలము మొదలైన వన్నియు వారు దేవతలుగా దలచి. వారి పేరకు తమ పిల్లలపేర్లుగూడ పెట్టుకొనుచుండిరి. ఈ దేవతలపై క్రమముగా వారపురుషులుబారుచున్న దానలో వారు గీతములను వల్లించుచుండిరి. ఇట్టివానిలోనిదే సూర్యదేవతా పరమగు గాయత్రీమంత్రము. ఈ గీతములతో వారు ఆ దేవతలను ప్రార్థవలు నయ్యుచుండిరి. అగ్నిని పూజించి దానిని స్తోత్రముచేయుచు, దక్కిన దేవతలను కొన్నింటిని ప్రత్యక్షముగను, దక్కిన వగ్నిరూపరముగను ప్రార్థించుచుండిరి. ఇట్టి ప్రార్థనలు క్రమముగా కట్టుదిట్టములైన మంత్ర తంత్రములతో పూజానష్కాంక్షములతోను వృద్ధిజెందెను. రామనుజునియ పర్యవస్తువులు ఆ దేవతలకుగూడ విష్ణు వేద్యాటయ్యెను. దేవతలతోపాటు వారి బంధుమిత్రాదులను రామనుజునియ వస్తువులు పంచిపెట్టవద్దలి యేర్ప దెను. ఇట్టి క్రతువులు తగిన మంత్రములతో నిర్దిష్టముగ జేయించువని

ఐద్రహ్మకును విధికృత్యమయ్యెను. తక్కినవారు అనగా వారిలో నట్టిపని యనివారు సాధారణముగా కృషి మున్నగు కార్యములు చేయఁజొచ్చిరి. మనుగా నీ బ్రహ్మలందరికిని పవ్యముగా నేర్పుటకును, వారి పనులు హుటాముట ఒక గురుస్తాన మావక్కతుయ్యెను. అరిమే ప్రవాస బ్రహ్మ గ్నానము, ఈ బ్రహ్మవదనికి పైన నుడివినవారిలో ఐదుఱ్ఱని యెన్నుకొనుచుండిరి. ఆ కాలపు ఐదులలో నెవరి కెట్టిహోయము కావలసినను మంత్ర వంత్ర క్రయకార్యాదు లన్నింటను ఒక బ్రహ్మ యేగి పనులు నిర్వహించుచుండెను. అవనరమైనపుడు మూలబ్రహ్మ ప్రత్యక్షమగుచు కొదిన పరముల విచ్చుచుండెను. ఆ పరములు పున పురాణములలో గన్పరు నలికయోద్దులు. గాకపోయినను, అవనరహోయములని నమ్మకగియున్నది. ఈ సంప్రదాయ ప్రకారమే నా బ్రహ్మల సంకతి యంతయును బ్రాహ్మణులనియు, యజ్ఞాదులలో మంత్రతంత్రాదులు నెరవేర్చుముఖ్యులు బ్రహ్మయనియు నప్పటివారు పిలుచుచుండిరి. ఈ యాచారమే యగ్నములం దిప్పుటికిని వచ్చుచున్నది.

అప్పుడు చేయుచుండిన యజ్ఞమాగములలో 33 గురు దేవతల నాహ్వానము చేయుచుండిరి. ఇందు 22 దేవతలు సూర్య, చంద్ర, పంచ ధూరారి గణములవారు. 11 దేవత లానాటి దేవతానాయకలే. వీరు ప్రత్యక్ష ముగనే హవిస్సులను సోమమును గైకొనుచుండిరి ఈ వివరములు ముందుపుటలలో దెప్పబడును. ఈ యజ్ఞ యాగాదులలో గోవులు, అశ్వములు, ధనములు మొదలగు సంపద లిమ్మనియే వారిని ప్రార్థించుచుండిరి. గాని యానాటివారు మోక్షముకొరకై ప్రాకులాకలేదు. మోక్షము లేక అమృతమును పదములు తర్వాత క్రమముగా నేర్పడెను. ఉపనిషత్తుల రాంమున కమృతత్వవిషయ మనుచునను వచ్చినది. ఋగ్వేదమున పెద్దకొల్ల త్రిశేకాదశ దేవతా యని చెప్పబడెను.

ఇట్టి బ్రహ్మలలోనివారే బృహస్పతి, శుక్రుడు, త్వష్ట, విశ్వకర్మ, మయబ్రహ్మ మున్నగువారు. వీరిలో శుక్రుడు తపోవీరుడు, విశ్వకర్మ కల్పాదులు, గృహవిర్రాజములలో నుండికెక్కెను. విశ్వకర్మకుమా రై బర్హిష్మతిని స్వామియించువసువు చుమారుడగు ప్రయవ్రతుడు నివాహమాడెను. మూల

బ్రహ్మస్థానము హిమాలయము నుండి బ్రహ్మకపాలమునకు మారెను, అట్టి గయాప్రయాగ పుష్కరాదిస్థానములందు గూడ బ్రహ్మశ్రమము వృద్ధిజెందెను ఇపుడతడు వసిించు గయానీలంకీకులే యైయుందురు. బ్రహ్మస్థానమును గౌరవింపటకై మనపూర్వజులు నక్షత్రములలో నొక నానికి బ్రహ్మయని పేరిడిరి. ఇట్లే తక్కినవారికిని పేర్లుంచబడియెను. అందరి కన్న పెద్దయగు బ్రహ్మ యున్నపుడు ఆయనకు హెచ్చు గౌరవముండెను. ఇపుడుగూడ అట్టి పెద్దకు నమస్కృతు లాచరించుచున్నట్లు దక్షయజ్ఞ ధ్వంస శివవల్ల జెరియుచున్నది.

ఇంద్రరాజ్యము - స్వర్గము

దేవతలు మొదట హిమగిరియందలి త్రివిష్టప్తమున, ననగా నేటి టిబెట్ట ప్రాంతమున వివసించిరని చెప్పిరిమి. స్వర్గ మెచటనో యుండి యందలి యధిపతియగు యింద్రుడు చచ్చివారికి స్వర్గాదిదోగము రిచ్చునను కథ కొన్ని పురాణములందు తర్వాత కల్పించబడి వ్రాయబడినట్లు కన్పడును. ఇందరి వాస్తవ మారయువము. స్వర్గరాజ్యము బ్రహ్మవర్తమునందే. దీని రాజువాని శ్రమముగా అమరావతియైనది. అమరులు అనగా దేవతలు వసింపటచే నమరావతియయ్యె. దీనికి దాపుననే ఆచ్యుతనరమున్నది. ఇది నేటి పంజాబదేశములో మన్నివి (1) ఈ చుట్టుప్రక్కల నున్న రాజ్య మంతయు పూర్వము యింద్రుడను హోదాలో పెక్కండు రాజ్యమేరినట్లు పురాణములందున్నది. ఇంద్రు డానాటి రాజులలో నొకడనుటకు ఋగ్వేద, అవర్వణపేరములందును, శతపథ బ్రాహ్మణములందును యా క్రింది ప్రమాణ ములు దొరకుచున్నవి.

(1) మనుస్మృతి 2 వ అధ్యాయమున మర్త్య, పాంచాల, మధుర, కన్యా కుర్జు దేశము లనబడు పంజాబు భూరసేనదేశములు పూర్వము బ్రహ్మర్షి దేశము లేక బ్రహ్మవర్తములోనివని విలువబడుచున్నట్లు గలదు. అనగా సరస్వతి, దృశద్యతీనదుల మధ్యరాగము, వింధ్య హిమాచలముల మధ్య పూర్వ వర్షిమ నముద్రముల మధ్యనున్న దేశ మార్యావర్తముని యేన్నది.

1. శృ॥ శతమశృన్వయీనాం పురామింద్రోవ్యాస్వత్ । దివోదాసాయ చాతుషే॥
(ఋగ్వేద తృతీయాష్టక పంచాద్యాయం 3.0.20 అండ్ 22)
టీక. రాక్షసో గట్టబడిన నూరు నగరములను దనయజమానుడగు యజ్ఞము చేయించినవానికి ఇంద్రుడిచ్చెను.

2. శృ॥ అదయది రాజవ్యోయజితే ఇంద్రవాణం । జయేంద్రాయవాచం వచ
తేంద్రవాచం । వరతేంద్రవాణం । జాయతో రిక్షత్రగం హేంద్రః ।
క్షత్రగం రాజస్యః ॥

శతపదబ్రాహ్మణం. - కాం. 5 - అ. 2 - బ్రా. 2

3. శృ॥ త్వమిన్ద్రాదిరాజః । న్రవన్మృష్ట్యభూ రదిజూతి రిచ్ఛనానామ్ త్వందే
వీర్విశ ఇమా వి రాజయుష్మత్ క్షత్రమజరం తే అస్తు ॥
(అదర్వణవేదము కాం. 6 08.5.2) వంశ 2-201 పుట

ఇట్టి ప్రమాణము రనేకము ముందు పుటలలో నున్నవి.

పై 2. 9 శ్లోకులలో యింద్రుడు రాజనుటకు ప్రయోగములు కలవా. కొందరిను చెక్కించి నమస్తలముగా నీ యింద్రుడు వివాసము లేర్పరచెను. ఇంటిగాక మొదటి స్వాయందువనునుపు కాలములో ఆయన బ్రహ్మై యాకూరికి జనించిన యజ్ఞుడు లేక సుయజ్ఞుడనువాడు యింద్రవదనిలో నుండి యీ దేవరాజ్యమును పొందినెను. ఆ కాలపు బాధారము ప్రకార మితడు తన పోదరియును క్షీణును చెండ్లాడెను చెంకవసువునగు స్వారో చిమని కాలములో రోకనుడను వాడు యింద్రుడయ్యెను. ఇతడు మొదటి యింద్రునికి జనించిన 12 గురు బ్రహ్మరులలో నొకడు. మూడవ వసువునగు ఉత్తముని కాలమునందు సత్యతిత్తను నేరడు యింద్రుడయ్యెను. అట్లే కామసుని కాలమున త్రివిధుడనువాడును. దైవతుని కాలములో భుక్తుడను నాతడును, బాహుషమన్వంశరమున మంత్రద్యుమ్నూరనువాడును, యింద్రు యా నుండిపరిపాలించిరి. పైవన్వరమును పుచ్చునదికి పురందరును అను యింద్రుడు పాలించెను. ఈ విషయములు మహాభాగవతమున గలవి. ఈ రీతిగా ఉత్తరహింజరాస్తానమును పర్వీసోఽయమలలో అనురవిండు యీ రాజ్యమును పర్వరాజ్యమనిరి. పర్వరాజ్యమగుటచేతనే దాని నట్లు పిలిచిరి.

దేవతలును వారి దాయాదులగు రాక్షసులును మొదటి మనువు కాలమునందే
 పేరుపడిరి. రాక్షసులలో జలంధరుడు జలంధరపట్టణమును, త్రిపురాసురులు
 త్రిపురములనే పట్టణములను నిర్మించుకొని పాలించుచువచ్చిరి. హిరణ్యకశ్య
 పుడు, బలిచక్రవర్తి, దాణుడు మున్నగువారందఱును వారి భాగదేయములను
 పాలించుచుండిరి. గాని వీరందఱును యింద్రరాజ్యముతో విహితులుగా
 నుండక అప్పుడప్పుడు వారి రాజ్యమునుగూడ నాక్రమింపజొచ్చిరి. బలి
 చక్రవర్తి, దాణుడు మున్నగువారి వంశీకులు భారతయుద్ధకాలమునందేగాక
 11, 12 శతాబ్దములవరకు నుండి సామంతులుగా చిత్తూరుజిల్లా ప్రాంతమును
 పాలించుచుండిన నిదర్శనములు కాననములందు దొరకుచున్నవి. వామనుడు
 బలిచక్రవర్తిని పారాశమున కణగద్రొక్కినని వ్రాసిన పురాణ వ్రాతలనుబట్టి
 యాతని వంశీకులను యింద్రరాజ్యము దాటించి సరిహద్దు (అయోధ్య)
 రాజ్యమునుగూడ దాటించి, దక్షిణదేశమునకు పారద్రోలినట్లు గ్రహింప
 వచ్చును. అందువల్లనే తద్వంశీకు లచట స్థావరము లేర్పరచుకొన గల్గిరి.
 ఇంద్రపదవి భాగ్యవంతులకు వారి కత్యంత స్నేహితులును, సరిహద్దురాజులు
 నగు సూర్యచంద్ర రాజులలో వర్ణులగువారి కా పదవి లభించుచుండెను.
 నహుషుడు, రణి, ఆశనిపుత్రులు, వీరు చంద్ర వంశీకులైనను కొంత
 కాలము ఇంద్రరాజ్యమును పాలించిరి. ఈ యింద్రరాజ్యము భారత యుద్ధ
 కాలమువరకు నుండెను. శ్రీకృష్ణు డింద్రపట్టణమునకు వెళ్ళివచ్చెను.
 అర్జునుడుగూడ వెళ్ళి యింద్రునిచే నర్ఘ్యరము లందెను. కృష్ణమూర్తి,
 యమ, వరుదాది పట్టణములకుగూడ వెళ్ళియుండెను. ఈ అష్టదిక్పాలక
 పట్టణములన్నియు నాకాశమందెచ్చటనో లేవు. ఈ యింద్రరాజ్యమునకు
 చుట్టును సరిహద్దులలో నర్చుచున్నది వీ దిక్పాలక పట్టణము లుండెను.
 రాక్షసాది యన్యప్రభువుల యాక్రమణ సాగకుండగా, వీరు సరిహద్దులను
 రక్షించుచుండిరి. ఈ సరిహద్దులలో నున్న రాజ్యమే స్వర్ణముని క్రమముగా
 పేర్వదలెను. దేవతా రాక్షస యుద్ధములందు సహాయముజేసిన రాజులను
 స్వర్ణమునకు రీనుకొనిపోయి గౌరవించుచుండిరి, అట్టి గౌరవములలో రంభా
 సంభోగ మొకటి. స్వర్ణరాజ్యమున వనేక నుండరివినిత లుండిరి, వారిలో
 చాలమంది దానినలుగను, దాన, దానీజవములుగను స్మృత గీత వాద్య

కుశలురై యింద్రుని సభయందుండువాడుగ మండిరి. అట్టివారిలో కోరిన వారిని యింద్రుడు వారి ప్నేహితులగు రాజులకు నిచ్చువాడు. సూర్య చంద్ర రాజులు అగ్నిహోత్రాది తైంకర్యములు తమ దేవతలపేర్లను క్రతువులను పేరిట చేయుచువచ్చివచ్చుదే యింద్రరాజ్యములోని పెద్దలందరిని ముఖ్యముగా బ్రహ్మలను, భేవతలను, యింద్రాది దిక్పాలురను ఆహ్వానించి హవ్యమును (నేతితోగూడిన మృష్టాన్నము) యిచ్చి గొడవించి యందు పాల్గొననిచ్చి నందులకు ప్రతిఫలముగా నట్టి రాజులకు రంబాది సుందరకన్యలను ప్రసాదించుచు వచ్చిరి. చచ్చినవారికిగూడ నిత్తురను కథ తర్వాత కల్పితమయ్యెను. అని యింద్రాదులపేరిట నక్షత్రములు పెరిసినపిమ్మట కట్టుకథ నిర్మాణ మయ్యెను. తమను ఆహ్వానించకుండా చేయు నెట్టిక్రతువులను యీ యింద్రుడు మున్నగువారు భంగపరచుటకై ప్రయత్నించుచుండిరి. ఇంద్రుని రాజ్యము క్రమముగా పామరులనోటబడి హింసారాజ్యమయ్యెను.

హింసా రాజ్యము

సింధునది ప్రాంతమున నివసించువారు హిందువు లనబడిరిని యొక వాడ మున్నదిగాని హిందువులతోగూడివ యానది సింధు (స+ఇంద్రనది = సింద్రనది లేక సింధునది) యయ్యెనని గ్రహించుట యుక్తమనియు మొట్టమొదట ఇందునదితోగూడి అపి సింధునదిగా మారియుండునని లోగడ తెలిపితిమి. ఆ కాంపు ప్రజలకు ప్రజాపృథ్వి లేక ప్రజాసృష్టి యొక వచిత్ర మైన ముఖ్యకార్యముగా నుండెను. అందుచేతనే ప్రభువులగువారికి వారి దేశపు సుందరవయస్కుల విచ్చి యింద్రాదులు సృష్టికి తోడ్పడుచుండిరి. రాక్షసులకు, దేవతలకు వైరములు వృద్ధిచెందినకొలదిని యీ యింద్రరాజ్య మువకు ప్రత్యేక రక్షకుడు (Protector) కావలసినవచ్చెను. అప్పటికే దేవత లలో ననేక భాగస్తు లేర్పడినట్లు కన్పడును. గరుడ, గంధర్వ, యక్ష, కిన్నర, కింపురుష, నాగ, నరకృర, సిద్ధ, సార్థ్య, విద్యాధర, అపసరసాదులు దేవతలలోనుండి యుద్భవిల్లి యనేక పట్టణములు నిర్మించుకొనిరి. పీఠందరిని ఆపసరమైనపుడెల్లను రక్షించుటకై ప్రత్యేకస్థానము లవశ్యక

మయ్యెను. దీనికొరకే దేవతలందఱును కలిసి తమ యందరి శ్రేయస్సు కొరకు విష్ణు వాకనిని యేర్పరచుకొనిరి.

ఈ యింద్రాదులు నాటి ప్రజలే యనుట కనేక చృష్టాంతములున్నను గొన్ని మాత్రమే పైన వ్రాసితిమి. ఋగ్వేదమునందింకను గొన్ని గుర్తులు కలవు. సరమయను కుక్క (సురేంద్రచూలి) యొకటి దేవతని పాలులు అపహరించిన గోవులను మఱించి తీసుకొనివెళ్లుటలో సంవాదము నల్ప చున్నట్లొక రుక్కు తెలుపుచున్నది. (౧౦ - ౧౦౬) ఇంద్రుని భార్య యొకటి యొక వానరమును గురించి కోపించి తన భర్తతో నా విషయమై వాదించుచున్న యొక రుక్కు-గూడ గలదు. (౧౯ - ౮౬) ఇంద్రావరుణుల సంవాద యొకటి వారి పరస్పర యొన్నత్య విషయమై స్పర్థించుచున్నటులు గానుపించెడి దొక రుక్కు-గూడ యున్నది. (౪ - ౪౨) యాజ్ఞిక క్రియల భారము వరుచాగ్నులలో నెవరు వహింపవలెనను విషయమునకు సంబంధించిన యొక రుక్కు కనబడుచున్నది. దీనిప్రకార మగ్నియను - యంద్ర సానుండుడు దనకు శ్రమకరమైన యాపనిని స్వీకరించుట కంగీకరించినట్లు సూచన గలదు. ఇట్లు వీరంశరానాటి ప్రజలపై యధికారములు వహించిన నాయకులని నృప్తముగా దెలియుచున్నది. ఇంద్రుడు రాక్షసులలోని వలాసురుడు, భుష్టుడు, శంబరుడు, అర్పురుడు, కరంజుడు, వర్జయుడు, వంగృదుడు, పిశ్రుడు, కృష్ణుడు, రోహిణుడు, కుయువుడు, పణులు మొదలగువారిని వంహరించిన త్లనేక రుక్కులలో గలదు.

(ఋ 1-10-53 15-101-2 అండ్ 103-2 చూడుము.)

ఇంకను బలాసురుడు గోవులను హరించినపుడు వానిని విడిపించి తెచ్చెను. అంహోయను రాక్షసుని మదమణించెను. యుద్ధములందు యింద్ర సహాయము లొందిన యాశ్రీందిరాజులు పెక్కింద్రు గన్నరుచున్నారు. నర్మదు, తుర్వకుడు, యదువు, తుర్వీతుడు, పురుకుచ్యుడు, సుదాసుడు, ముజాత్వరు, కుచ్చురు, అతిరిగ్వరు, ఆయువు. ఇందరి చివరి మువ్వలను సుశ్రవసునకు లోబడజేసెను. ఈ యింద్రుడు శంబరునితో దోరాదీనపు భారనియొక్క 999 పురములను నాశనమొనర్చెను. ముజాత్వదను రాజుతో

గరిసి కృష్ణుడను రాక్షసుని జంపెను. ఈయన స్వర్గరాజ్యముగూడా 7 నదులు భూమికి ప్రవహించి నముద్రమునకు పోవుచుండినట్లు గలదు. ఇనుముతో చేయబడిన కవచము లీతడు యుద్ధములందు ధరించుచుండెను.

(ఋ 1-12-72-8, 1-10-50-3)

పై కార్యములన్నియు నొక్క యింద్రుడే చేసిననబారము గాని ఏ యే యింద్రు డే యే కార్యము లొనర్చెనో విడిగా తెలియగల సాధనము లేకున్నను, అనాటి వ్యర్థరాజ్య రాజులుగానుండి వారొనర్చిన కార్యములే పైన వివరింపబడినవి. వృషా గిరి పుత్రులగు అంబరీష, నహదేవ, భయమాన, సురాదులను రాజులు యింద్రనహాయము దొంది యాతనిని స్తోత్రము చేసి నట్లు ఒక దుక్కు గలదు. చివరకు బెణవాడవద్దగల నొక వర్వతమునకు ఇంద్రకీల వర్వతమనిగూడ నీ యింద్రులవల్లనే పేరువచ్చినట్లు చెప్పవచ్చును. శురోదాసుడను యింద్ర దొకకాలమున నున్నట్లు అతనిని నూరుగోవుల నిమ్మని ప్రార్థించుచున్న యొక దుక్కుగూడ ఋగ్వేదమున నున్నది.

(ఋ 8 - 78 - 1)

ఇంద్రుడు ఆర్యవర్ణుల సుద్ధరించువాడనియు, ననేకదస్యులను సంహరించుచుండెననియు, దస్యులు, అప్రతులు, ఆక్రతులు నల్లనివర్ణము గలవారనియు, వారి ననేకులను సంహరించుటగాక, గుహలలో కొండరిని బెట్టెననియు ననేక ఋగ్వేదరుక్కులు తెలుపుచున్నవి. (ఋ 2-12-41, 1-30-8, 3-34-9, 10-22-8, 4-28-4) ఈ యింద్రులలో మిగతవారిని గురించి మునుగుండు చెప్పలేదు.

విష్ణువులు

దేవరాక్షసజాతులవారు వీలిపోయిన పిమ్మట 'దేవతలు తమ రాజ్య మంతటను దిరిగి తమ్ము సంరక్షించుటకై యొక విష్ణువు నేర్పాటు చేసి కొన్నట్లు లోగడ తెలిపితిమి. ఈ విష్ణ్వైశ్రమము బదరీనారాయణమున నుండెను. ఈ విష్ణువు దేశరక్షణ బాధ్యత గల్గియుండుటగాక నాటి దేవత లకు మతప్రపత్తిగాగూడ నుండెను. ఈ విష్ణుపదవిలో నరనారాయణులను

ఋషులు గూడ కొంతకాల ముండిరి. విష్ణుపులలో కొంతకాలమునకు వైకుంఠుడనువాడు వచ్చెను. ఈయన వికులరయను నాపె ఖనూర్గుడు. ఈతడు తన పేరిట వైకుంఠమును అశ్రమమును గట్టించి తన సుతాశ్రమము నచటికి మార్చినట్లు కనబడుచున్నది. అప్పటినుండియు ఇదరీనారాయణ మొక యువరాజయ్యెను.

ఈ యాశ్రమాధిపతులందఱును విష్ణుపులనబడుచుండిరి. వీరాశ్రమ రక్షణదిరువము వహించి దేవతానంతరి తెవినల్ల నెట్టి కష్టనష్టములు వచ్చినను వానిని దీర్చుచు వచ్చిరి. దేవతలచో నందరినుండి తగినంత సిద్ధిందిని (Military) దీనుకొని ఇదరీనారాయణమునను వైకుంఠమునను యీ విష్ణు పులు నివసించుచుండిరి. ఈవిష్ణుపులు శంఖ, చక్ర, గదా కాణ్డ కొస్తుధము లను చిహ్నములుగను, గరుడకేశనమును ధరించుచునచ్చిరి. మొదటి స్వామియందుననువు కాలమున కర్తవ్యప్రకాశనికి దేవహూరి యను భార్య యందు జనించిన కపిలుడు మొదటి విష్ణునయ్యెను. అకాలమునందే కొంత కాలము యింద్రుడగు యజ్ఞుడుగూడ పిష్టపపిలో నున్నట్లు కనబడు చున్నది. రెండవ మనువగు స్వారోచిషుని కాలమునందు విభిదుడు లేక విదుడను నతడు విష్ణునయ్యెను. ఈతడు వేదవిదుడను విప్రనకు దుషిత యను భార్యయందు జనించెను. ఇట్లే ఉత్తమమనువు కాలమునందు ధర్ము డను వానికి సూర్యతయను సతిమణియందు జనించిన నత్యపేనుడనువాడు విష్ణునయ్యెను. పిమ్మట రామసువికాలమున హరిమేధుడిను వానికి హరిణి యను సతియందు జనించిన హరియను నతడును, రైవతమనువు కాల ముచో కుర్ముడనువానికి వికులరయను నామయందు జనించిన వైకుంఠుడను వాడును, చాక్షుషమన్వంతరమున వైరాజనకు సంభూతికి జనించిన యజ్ఞితు డును వైవస్వతమనువుకాలమునందు కశ్యపన కలిదియందు బుట్టిన వామ నుడును నిష్టపదవిలోనుండి దేవతలకు వహాయులై విలచి, వారివారి కాలము లందు దేవతలకు రాక్షసులకు జరిగిన యనేక యుద్ధాది భార్యములందు రాక్షసులను సంహరించి దేవతలకు ఆయముగల్గించి, యింద్రుని రాజ్యము నందు విలిపి తమ యాశ్రమపదవిని బలవరచుకొనుచు స్థిరపడినట్లు పురాణ ములలోని చరిత్రలవల్ల దెలుసుకొనుచున్నాము.

సోమకాసుపడు, హిరణ్యాక్ష, హిరణ్యకశ్యపులు మున్నగువారిట్టి విష్ణువులచే సంహరింపబడినవారే. ఇలి, వృత్రుడు మున్నగువారిని జయింప లేనప్పుడు యుక్తిచే జయింపుమందిరి. చామనుకను విష్ణువు బరివద్ద యుక్తిచే చానముగా రాజ్యమంతటివి గ్రహించి యాతవిని వెడలగొట్టెను, పృథ్వాసు యుడు యుద్రరాజ్య హక్రమిందినపుడు శ్వేతదీప్తవసునకు బారిపోయి రవ్యత బలముల గూర్పుకొవివచ్చి క్రమముగా నాతనిని జంపి రాజ్యహక్ర మిందిరి, విష్ణ్వక్రమము వైటంఠమున నుండి యదబసే విష్ణువు నివసించుచు దేవరక్షకుడుగా నుండెను. ఈ వైటంఠము కుట్రనికొడుగు వైటం ఠకును విష్ణువు గట్టించెనని పురాణములందున్నది ఈ పట్టణముగూడ నొక్కొకనారి దేవశత్రువులగు రాక్షసులచే లూటీ చేయబడుచుండెను. ఆ ప్రోదమువల్లనే విష్ణువు సహసంహమునలె నుగ్రమూర్తియై యనగా మిక్కిలి రోషవంతుడై బహుబలేని హిరణ్యకశ్యపుని సంహరించెను. ఆప్పుడు దేవరానమూహము లందరితో నరడు దండయాత్ర కేగెను. ఈయన దేవరాజ్యమునందేగాక తన సైన్యములతో ఆయోధ్య, ప్రతిష్ఠాన పురాది రాజ్యములకు గూడ నొక్కొక్కప్పుడు సహాయుడై తన పరాకు బడిని విస్తరించెను. ఈ విష్ణువు సహాయము లేనన్నయెడల ద్రువుడు పిత్రియమైన రాజ్యమును దొండియుండడు. దేవరలకు రాక్షసి సంహార విషయమున సహాయము చేయుచున్నట్టియు విష్ణ్వక్రమమునకు మతమునకు లోబడి తర్జునై యుండిన రాజులలో ప్రముఖులు కొందరుగూడ విష్ణ్వవ తారములుగనే క్రమముగా తావింపబడుచుండిరి ఋషికుసు, పృథువక్రవర్తి, శ్రీరాముడు, శ్రీకృష్ణుడు, బలిరామండు. వరకురాముడు మున్నగువారిట్లే విష్ణువవతారములై పోయిరి. కృష్ణార్జునులు పూర్వజన్మమందు నరనారాయణు లని చెప్పబడిరి మత్స్య, టాంబీ, వరాహ, నారసింహములవలె నా యా వేశలందు నందరించిన విష్ణువు లా యా యనతారము లనబడిరి. నీళ్ళలో చాగుకొని యున్న రాక్షసులతో దోరాడునపుడు మత్స్యమునలెను, రక్కసు లతో కపటస్నేహము నబించనంపినపుడు, కూర్మము తన యంగములను బయటికి గవ్వరకుండ లోనికి ముడుచుకొనునట్లు తన హృదయ మర్క మును వెలికి చానీయక కూర్మమునలెను. తన నగరమును లూటీ చేసినందు

శివులు లేక రుద్రులు

పెంట్టమొదటి మహాదేవుడు లేక దేవదేవుడను శివుడు రాక్షసులకు మతప్రవర్తగాను, ఓక్షల సహాయకర్తగాను యేర్పడిన యొక యాత్రమాది పతి. ఈయనస్థానము కైలాసగిరి. ఇది హిమవర్షర్వతమున నున్నది. ఇతడా చుట్టుప్రక్కల గల రంమణీయ ప్రదేశములను, మానస సరోవరాది ప్రాంతములను వశమునందుంచుకొని కొందరు పైవికుల (వారినే ప్రమద గణ మనెదరు) తోద్బాటుచే రాక్షసులకు కోరిన సహాయము లొనర్చుచుండెను. ఈతడు రుద్రుడనిగూడ పిలువబడుచు శ్రమముగా దేవ, మానవ జాతులందరికిని తన మతములో నున్నవారికి రక్షణ నిచ్చుచుండెను. కాల క్రమమున నీ రుద్రులు !! మంచి ప్రాముఖ్యములోనికి వచ్చిరి. వీరినే ఏకాదశ రుద్రులందురు. మన్యు, మను, మహాకాల, మహాద్వివ, ఋత ధ్వజో, రు, దేవోదవ, కాల, వామదేవ, దృతవ్రతులనువారే !! గురు, వీరికి వరువగా ధీ, వృత్త్య, శనో, మా, నియు, త్పర్వి, రిలాంబకే, రావరీ, నుధా, దీక్ష, నాములగు సత్పుణుండిరి. ఇందరి యొక శివుని (రుద్రుని) వర్ణనము ఋగ్వేదములోనుండి, యాయన చలరాళియనియు, జటాజూట ధారి యనియు, తపస్వియనియు, శత్రుసంహారియనియు జెప్పుచున్నది. (1)

చంద్రరాజ్యములోని దేవతల కందరకును రక్షకస్థానముగా విష్ణవై శ్రమము స్థాపింపబడినంతనే రాక్షసులు తమ శ్రేయస్సుకొరకు యీ శివాశ్రమము జేరి యాయన మత మనునరించుచుండిరి. వీరుగూడ పూర్వదేవతలే యగుటవల్ల శివునకు దేవదేవుడను పేరువచ్చెను. ఈయన దక్షప్రజాపతి కల్లుడయ్యెను. పరియను పేరుగల దాడయటేయే యీ మొదటిశివుని ధార్య. ఈయన వైద్యముగూడ చేయుచున్నట్లు ఋగ్వేదమందలి రుద్రస్తోత్రములు తెలుపుచున్నవి. (1-18-114-5) సార్థమైనంతవరకీయవ దేవరాజ్యము

(1) శృ. ఇమాగం. రుద్రాయ తపసే కవర్తినే క్షయద్వీరాయ ప్రథరా మహే మరిం । యథానః శమసద్వివదే చతుష్పదే విశ్వం పుష్టం గ్రామే అస్మి పృథాతురమిరి॥
(ఋగ్వేదము 4-5-10-3)

నకు, రాక్షసులకు విరోధములు కలుగనీయకుండను యుద్ధములు జరుగ
కుండను రాక్షసరిష్కార ప్రయత్నములు నయ్యుచుండినట్లు కనబడును.
అందువల్లనే దేవతలుగూడ యాతవి ప్రార్థనలు జేయుచుండిరి. మొట్ట
మొదట నీయనను బహిష్కరించి యజ్ఞయాగాదులతో భాగము రీయగూడ
దని తలంచిరిగాని దక్షయజ్ఞములో జరిగిన పరాభవముతో దేవతలు
బుద్ధి దెచ్చుకొని యాతవి సంకటనుండి భాగస్వామిని చేసిరి, క్రమముగా
నీయన దేవతలలోనే కలిసి రాక్షసులను సంహరింపజొచ్చెను. ఈ శివాశ్ర
మాధిపత్యమున క్రమముగా క్రింది గణములవారుగూడ శివపదవి నధిరో
హించుచుండిరి. ఈ యాచార చూచురాశ్రమములందు 11, 12 శతాబ్దాల
వరకు నున్నదే కనబడుచున్నది. ఈ మతములో జేరినవారందరును వీర
మూహేశ్వరులనియే చెప్పుకొనుచున్నట్లు శాసన దృష్టాంతము లనేకము
గలవు. ఈ నురాశ్రమాధిపతులు వైతము రాము శివులమనియు, యాశ్వరుల
మనియు నాచారము గావించుకొనుచు బ్రజలకు రాము మొదటిశివుని
యవతారములుగనే గోచరింపజేయుచుండిరి. నందీశ్వర, చందీశ్వర, భృంగీ
శ్వర, గణేశ్వర, మహేశ్వర, వాచదేవ, వీరఽద్ర, పరమేశ్వర, తత్పురుష
శివ, అమోరశివదులు మొదటిగణములలోనుండిన శివులే. శివాదునిపుత్రుడగు
నందీశ్వర వట్టాల్లిపేక వర్ణనము లింగపురాణమున నున్నది. 12, 13, 14
శతాబ్దములలో వీరైవమతమునందు గోళకీమరమునకు జెందిన వారిలో
విమలశివ, శాంతశివ, ధర్మశివ, విశ్వేశ్వరశివ, పరిపూర్ణశివ, ఉత్తమశివ,
శ్రీకాంతశివులను వైవగురువు లున్నట్లు శాసనములు వచించుచున్నవి.
12 వ శతాబ్దిని పారించిన విజ్ఞులుచి కాలమున వీరశైవులందరిని శివులుగనే
భావించుచున్నట్లు బసవపురాణము జరివినవారికి తెలియును. మొదటిశివుని
యాకారలక్షణములు జటాజూటధారణ, బ్రహ్మలభారణ, విభూతి, రుద్రాక్ష,
నాగాభరణ లారదాదిలక్షణము లీమతమునందున్నవి. లింగపూజ యీనుతము
సమముఖ్యము. ఆదికాలపు మానవులు (రాతియుగములోనివారు) ప్రీపురుషులు
సృష్టికార్య మలి పనిత్రవంతముగా భావించి మైదునమందుగల విశేషాన క్తి
శ్రద్ధలతోను, భక్తిపరత్యమునను దాని కారదరుగు లింగమును యాశ్వర
దృష్టితో దూకించుటయు, దానిని వరంపరావ్యాజమున వీ యాదిశివు లనున

రించుటయు నిందలి విశేషము. ఈ అధికారపు వైవముతమునే పెక్కండ్రు అనునరించును వచ్చిరి. మొదటిశివుడు దక్షకన్యయగు సతీదేవి చనిపోయిన పిమ్మట హిమవంతుడను కొంచవాణుడు మాత్రై దుర్గాదేవిని పెండ్లాడెను. ఈ దుర్గాదేవునను శివునికుమార్తగు వీరభద్ర, వినాయక, కుమారస్వామి, భైరవాదుల పేర్లనుగూడ మతకాదులు క్రమముగా వెలసి, వారికనేక గుళ్లు గోపురాలు నిర్మింపబడెను. (గ్రంథవిస్తరణ భీతికీ వీరందరి భార్యలు, సంతాన వివరాలు వ్రాయబడుటలేదు) శివలింగమును స్థాపించును వేల కొలది గుళ్లు మనదేశమున క్రమముగా ప్రబలెను. 7 వ మనువుగారు వైవశ్వ తుని కాలమునకే (యీతడు సూర్యునిపేరిట వానికి జనించినవాడే గాని సూర్యుడుకాదు) యీ శివయోగులలో నవగా మతకర్తలలో శ్వేతుడు, రుద్రుడు, సురారుడు, మదనుడు, సుహోద్రుడు, కంకిణుడు, లోనాక్షి, తైగీషవ్యుడు, మహాలేజుడు, దధివాహనుడు, ఋషభుడు, దగ్రుడు, అత్రి, సుబాణుడు, గౌతముడు, వేదశిష్యుడు, గోకర్ణుడు, గుహవాసి, భండర్పతుడు, జటామాల్యాక్షుభాసుడు, రాకరుడు, లాంగవీకులనువా దున్నట్లు లింగ పురాణమున నున్నది. వీరందరును తైలాన శివాక్రమాధిపతులు గాకున్నను దాని కనుబండాక్రమాధిపతులై యుండి మత, రాజ్య రక్షణకై పాటుబడు చున్నట్లు కన్పడుచున్నది. భార్యపురాణములో నీ బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వర మతము లెట్లు వ్యాపించినవో యీ క్రిందివీటిని వ్రాయబడినది.

—, ఇతర మతములు ,—

రాజులు	....	విష్ణువుని, ఇంద్రుని ఆరాధించుచుండిరి.
బ్రాహ్మణులు	....	అగ్నిని, బ్రహ్మను, రుద్రుని ఆరాధించుచుండిరి.
భూరులు	....	విష్ణువునే ఆరాధింతురు.
రాక్షసులు	.. .	రుద్రు నారాధింతురు.
గంధర్వులు } యక్షులు }	....	వీరు ఇంద్రుని ఆరాధింతురు.
నిన్యాదరులు	....	వీరు లక్ష్మీదేవిని ఆరాధించెదరు.

సాధ్యులు	}	ఓరు సూర్యదేవుని ఆరాధనమొనర్తురు.
ప్రేధానసులు		
అనురులు	....	రుద్రుని ఆరాధింతురు.
కిన్నరులు	....	దుర్గాదేవిని పూజింతురు.
ఋషులు	....	శివుని కుమార్తెను ఆరాధింతురు.
హనువులు, వారి	}	విష్ణువు, రవి, ఛంద్ర, బ్రహ్మలను ఆరాధన
వంశీదళింగులు		మొనర్తురు.
బ్రహ్మచారిలు	...	బ్రహ్మ నారాధింతురు.
గృహస్థులు	....	అందరు దేవతలను ఆరాధించెదరు.
యతులు	...	రుద్రు నారాధి.చెదరు.
భూతములు	}	ఓరు గణేశ్వరుని, రుద్రుని పూజించెదరు.
కూష్మాంధులు		
జనులందఱును	....	బ్రహ్మను పూజించెదరు.

మనదేశమున మొట్టమొదటగా నేర్పడిన మతసంస్థలు మూడును ప్రజోపయోగకర సంస్థలుగా నేర్పడి వానినుండి పీఠి యిక్క మతములుగా వ్యాపించెనని చెప్పవచ్చును. దాదాపు భారతయుద్ధమువరకిట్టి యాశ్రమములు ద్రివిధముగా జరుగుచుండెను. భారతయుద్ధకాలమునకు కొందఱు పూర్వమున నుండిన రాక్షసరాజు ఒక బాముని శివు నొకనిని వాకిట కావరిగా నుంచి నట్లును, అందు కృష్ణునితో యుద్ధమున నోడిపోయినట్లును భాగవతమున నున్నది ఎప్పుడో యొప్పు దిట్టి తప్పనిసరి పోరాటములు గల్గినను, సాధారణముగా వైష్ణవ, శైవ ఆశ్రమము లనోన్మ్య స్నేహముగనే మొదటి నుండి యుండెను. దుక్రికోటి, మధువనం, పద్మనగర్, కాలంజర్ పటణము లందును, పంచనది, గోకర్ణము, విజయ, ఏకాంగ, విరజ మున్నగు తీర్థము లందును శైవులు విరివిగా వ్యాపించి మతమును వృద్ధిచేరి. అట్లే వైష్ణవ మతము నారాయణతీర్థము, సాంగ్రామము, అశ్వతీర్థము, టిట్టాచలము మున్నగుచోట్ల మొదట నృద్ధిమైనట్లు గన్పడును. ఆశ్రమభేదములును, వస్తుభారణాదిభేదములును, దేవతా స్వరూపాకారాది భేదములున్నను, యీ

మతములవారందరును ఒకే యాత్మస్వరూపమును నమ్ముచు దానిని జక్కగా తెలుపు ప్రజాపేషకునైన మరాఠిపదులనుగొల్పుచు వారినే చివరకు (ఆత్మస్వరూపులు) దేవులుగా దావించుచు పచ్చిరి. దేవతాళబ్ధము ఆ కాలములో పూర్వపెద్దలను భావమం దుండెను. హిందూక్షేత్రములో నే మళ్లమున్నును, ఒకేయాత్మ వస్తువును దెల్పునదిగనే యుండును. అందువల్లనే యెవరెవ రే పేరిట నే దైవమును నామకరణ మొనర్చినను, వారి యంతః కరణములో మాత్ర మా దేవుడు పరమాత్మ స్వరూపమనియే నమ్ముచుండిరి. ఈ శివాశ్రమమునకు చేరువనే కుదేరపట్టణ ముండెను. ఆతనితో శివులందరు నభ్యము నెరవుచుండిరి. శ్రీ, పూ. 6650 సం॥ల క్రిందటనున్న నా భాగుని కాలములో అంగీరసులు దాచిన వ్రతపరిశేషిత ధనము హిమాలయమందు దొరకెను. అది యెవరిదను ప్రశ్న వచ్చెను. నా భాగుడు తవ తండ్రి నన్నిటి కేగి విచారించగా, నది శివస్థానములో నున్నది గావున నాయనదేనని చెప్పెను. అప్పుడు నా భాగుడు తవకా ద్రవ్యముతో పనియున్నను తీసుకొనక కైలాసాశ్రమాదివతియగు నప్పటి శివుని వద్దకేగి, యా ద్రవ్యము దొరకిన విషయము నివేదించెను. ఆత్యమును పరికినందులకై యా దేవదేవుడగు శివుడు సంబోధించి దాని నాతనికి షరల నొసగగా స్వీకరించెను. అప్పటి యాశ్రమాదివతు లిట్టి సేవలనే యొనర్చుచుండిరి. ఇట్టి రుద్రులు 11 గురు పేరిట ఏకాదశరుద్రులును, విష్ణుస్థానముపేరిట తద్విష్ణుః పరమః పదమృను విష్ణుస్థానమును బగోళమున దక్కినవారికివలెనే, చున పూర్వులు నిర్మించిరి అనగా నామకరణ మొనర్చిరి.

ఇతర దేవరాజ్యములు

బ్రహ్మవర్తమునందు ఇంద్రుడు అనురావరి రాజధానిగా నేలుచు వచ్చెనని లోగడ తెలిపితిమి. గరుడులు ఖడ్గపూరు ప్రాంతమును, (Cuttack) నాగులు నాగపూరు ప్రాంతమును, గంధర్వులు కంధహారు ప్రాంతమును, మూజవత్తులు మూజనిల్ పవ్యతప్రాంతమునందును, యక్షులు అలకాపుర ప్రాంతమును, రాక్షసులలోని దాములు శోణపురప్రాంతమును, (Sonapur) త్రిపురాసురులు త్రిపురి, త్రిపుర ప్రాంతములను, (Tripuri, Tripura etc)

జలంధరానుచుని వంశీకులు జలంధర్ ప్రాంతమును మొదట పాలించుచు వచ్చినట్లు కనబడుచున్నది. ఇది రాజపు శ్రీ. పూ. 7800 ప్రాంతమున నుంకియు నున్నట్లు చెప్పవచ్చును. ఈ వంశముల వారందరును క్రమముగా దేవళులతోను, మనువు సంకతివారగు మానవులతోను వంశంధములొనర్చి క్రమముగా హిందూదేశమంతటను ప్రాకిపోయిరి. వరాహరాజ్యము కళ్యాణ పుర రాజధానిగా నుండెను. దీనికి చాలా కాననవృష్టాంతము లున్నవి. యక్షులరాజగు కుచేరుని వంశీకుని వారసుని 12, 13 శతాబ్దాలలోని వైశ్య భామలు అనేకులు కాననములు లభించియున్నారు. అతని పేరిట ననేక పట్టణములుగూడ ఆంధ్రదేశమునందు నైతము వెలసెను. కుచేరవంశ్యులే చేరులని పేర్వదసిరి. వారిపేరిట భేహార మేర్పడియుండును. గుంటూరు జిల్లాలోని చందవోలు (ననదవోలు) నకు పూర్వము దనదుపురనుని పేరుండెను. ఇది కుచేరపురమునకు నకలని చెప్పవచ్చును. కుచేర రాజౌకడు దట్టిప్రోలు స్తూపమునందు దొరికిన కాననములందు పేర్కొనబడెను. ఈ రీతిగా మొదట అలరాపురీ ప్రాంతీయులగు యక్షులు దక్షిణమునకు వ్యాపించిరి. మొరటి ప్రజాపతులు లేక బ్రహ్మం వంశీకులే నేటి బ్రాహ్మణవంశము వారైరి. బ్రాహ్మణులు బ్రహ్మకుమారులను చెప్పటలో గల యర్థము బ్రహ్మంనువారి కుమార్లు అయినందుననే అదిబ్రహ్మ ముఖముననే బుట్టినట్లు క్రమముగా చెప్పకొనుచు నట్లే వారి వేదములలో వ్రాగకొనిరని గ్రహింప వలసి యుండును. ఈ బ్రహ్మలును, మనుసంకతివారగు మానవులును, రాజులును, కళ్యపప్రజాపతికి బుట్టిన దేవరాక్షసారి గణములవారును. ఇంద్ర విష్ణు, శివనామములు దరిందిన యనేకులును. నాటి ప్రజలేననియు వీరిందరి కన్యోన్య సంబంధవాంఛియ్యములు గలవనియు క్రమముగా వారివారి తల్లి దండ్రుల పేర్లవలననో, స్థావమువలననో, ముండువలననో పేర్వేరు లెగల వారుగా నున్నను ఒకే హిందూజాతిగనే యున్నట్లు కన్పడుచున్నది. సూర్యుడనువాని కుమారుడు యముడు. ఇతడు యంద్రునిరాజ్య నరిహద్దు లలో నున్న యొకరాజు. నేరస్తుల శిక్షించుచుండువాడు. ఇతని పేరిటనే ఆ వదవి వరుసగా నుండెను.

దేవతార్చ్యలకు, దేవతలు — దేవత లెందరు? వారెవరు?

ఋగ్వేదములో ననేకటచోట్ల " త్రిరేచారక దేవతాః " అని చెప్పబడినది. మూడుచోట్ల మూడువిధములైన దేవతలు మొత్తము 33 అని యితరచోట్ల వ్రాయబడెను. ఈ 33 గురు దేవతలనే క్రమముగా 33 కోట్ల మాదిరిగా పురాణములందు వర్ణించిరి. ద్యావాప్యదుష్టిలు, సూర్య, సవిత, మిత్ర, భూ, విష్ణుపులకు పేర్లుగల సౌరదేవత లైదుగురు, శోమ, పర్వస్య (మేఘము) ఉషస్సులు, రాత్రిదేవత యను వరుణుడు గలిసి 11 గురు ఒక గణముగా నున్నట్లు కనబడును. సౌరదేవతలు తర్వాత 12 గా మారిరి. అగ్ని, (తేజస్సు) వాయువు, (మాతరిక్వ) జలము, ఉరుము, మెరుపు, పిడుగు, (త్రిత) నీటిలోని బరహస్పతి, వనమలలోని కాధ్విచ్చు, పృథ్వీ, నదీదేవతలు మొదలైనవి 11 ను ఒక గణము దేవతలుగా నప్పుడు భావించిరి. వీరిలో జాలవాటిని అగ్నిగానే తలంచుచుండిరి. వీరుగాక వసువులు, అశ్వినులు, యింద్రుడు, అగ్ని, యముడు, వరుణుడు, అదితి, బృహస్పతి, ఋషువులు, మరుత్తులు, దుద్రుడు కలిసి 11 గణములవారును (వీరానాటి ప్రజాగణములై యుండిరి) 11 దేవతలుగా భావించుకొనిరి. ఈ రీతిని 33 దేవతలని ఋగ్వేదమున పేర్లుచోట్ల వ్రాయబడినది. అనాటి ప్రజల కుశమోగిండు గణము మొదటి దేవతలుగాను, అనాటి ప్రజలు వేనివి జూచి యాశ్చర్యపడుచు, భయమొందుచుండిరి యని తర్వాత గణ దేవతలుగాను, వీనిని నివారించు వాటి ప్రజానాయకులు మూడవ గణ దేవతలుగాను అప్పుడు తలంచుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. ఇది యంతయు ప్రతివారికిని దేవత్య మంటగట్టుటకు పూర్వము నిశ్చయించుకొనినది. ఆచారమున నైదు ఋతువులే లెక్కించబడుచుండెను, ఆ యైదు ఋతువులలోని సూర్యుడే యైదుపేర్లతో దేవతలుగా నాడు భావించుచుండిరి. క్రమముగా 12 మాసములకు 12 దేవతలైరి. పైన నుడివిన 33 గణముల దేవతల ప్రార్థనలు ఋగ్వేద ఆంధ్రకాలమున నున్నను క్రమముగా మారి వారి నాయకులే దేవతలై నకొందివి పైన నుడివిన నివమున నితర నాయక మరములు పైతము అనాటి జనులలో వ్యాపించినట్లు శాస్త్రపురాణమువల్ల

స్పష్టము. అవగా నవ్వుచితి సూర్య చంద్ర లగ్నల ఆరాధనలు మాత్రమే
విరిచి తక్కినవి ఆకాలపు పీఠపూజగా మారినట్లు గ్రహింపవచ్చును. ఈ పీఠ
పూజా మఠములలో బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వర మఠములు ముఖ్యములు,
ఆకాలము నాయకనర్థమునుండి యేర్పడిన 11 గురు దేవగణములలో
బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ, యంద్ర, యమ, వరుదాది గణములవారిని
గురించి లోగడ చెప్పితిమి. తక్కినవారుగూడ నట్టివారేనని ముందు చెప్పెడి
దృష్టాంతములనుబట్టి గ్రహింపగలరు. అన్నియు దేవవైద్యులనియు విశ్వలా
యను. నొక కన్యకడు కాలు విరిగిపోగా లోహనిర్మితపు కాలును తయారు
చేసి, పెట్టినవియు ఋగ్వేదమున నున్నది. ఋతువులు వక్షంగివని నేర్పి
యొక రథమును చేసినట్లు కృతియందు గలదు. వసువులలో చినరి
వాడే రాణోపుమనువగు సావర్ణియని పురాణములందున్నది. మరుత్తు లదిరికి
జనించినట్లును, వారి నింద్రుడు లోదురుకొనినట్లును భాగవతముననున్నది.
అదిరి దేవరచందరికి తల్లి. బృహస్పతి పురోహితుడు. ఇతడు అంగీరస
పుత్రుడు, శ్రద్ధ తల్లి. ఈ రీతిగా 11 గురు దేవతలను అనాటి దేవ ప్రజా
నాయకులే. కాలక్రమమున పీఠందరిని గొల్చుటయే వేదముల మఠ
మయ్యెను. ఇంద్రునియొక్క సేనాపతిపేరు గూడ అగ్నియే. ఇతడే యజ్ఞ
ముల లోని హవిస్సులను దేవరకు దించియిచ్చుచుండును. ఇంద్రాగ్నులను
కలిసి నర్జరిమటలో వారు అశ్వములు. మంచి బాహుదండములు, హస్త
ములు కలవారని వ్యవ్రసంహారమున విధరును పొల్గొనిరని, వారు తరచుగా
రాజులకు సహాయమునకై బోవువారని కొన్నిశ్మతులు వచించుచున్నవి.

(ఋగ్వేదము 1-16-108, 109 సూక్తముల జదువుడు)

అ శ్వీ ను లు

అశ్వములు దేవవైద్యులగుటయేగాక యోధలవ్యాపారము గలవారుగా
గూడ గనబడుచున్నారు. నిందరో నాటిరాజులకు, దుషులకు, ఇతరులకు వారు
చికిత్సలచేసి యనేక మేళ్ళను చేకూర్చిరి. వారుగూడ శరీరధారులైన దేవ
వైద్యు లనుటకే కొన్ని దృష్టాంతములను చెప్పెదము. ఈనలేని గోవును
శయ్యుడను రుషిదేగా దాని నీచునట్లుచేసిరి. లేదుడు, నందనుడను దుషులను

రాక్షసులు బానిలో బద్రోయగా వారిని రక్షించిరి. ఇట్లే అంతకుదు, తుభ్యుడు, కర్కందుడు, వయ్యదను వారలను రక్షించిరి. పరావృజదను ఋషి కాళ్లదోగా వానిని నూతనముగ విరించిరి, వకునకు నిత్యము సహస్ర ధనము వచ్చునట్లు చేసిరి. ఋత్రాశ్వదనువానికి యంధత్వమురాగా కన్నులను బాగుచేసిరి. భేటాని భార్యయగు విశ్వలకు, యుద్ధములో కాళ్లదోగా లోహపుకాళ్ళు నేర్పరచిరి. కణ్వపుత్రుడగు త్రిశోకునిగోవులు రాక్షసు లనహరింపగా గొనితెచ్చి యిచ్చిరి. పేనపుత్రుడగు పృథువునకు గుఱ్ఱముఁనిచ్చి పేరందరి. ఆత్రిఋషిని రక్కసులు గొంపోయి యొక యంత్రగృహమున బద్రవేసి వేదించుచుండగా నాతనిని విడిపించిరి, ప్రవృంజనునిచే బాధింపబడిన మయ్యని రక్షించిరి, వృశ్నిగుని, వురుకుత్సనిగూడ కాపాడిరి, శయ్యదను పానిని రక్షించిరి, శర్యుడు, శర్యాతుడనువారలకు గానలసిన సాయమిచ్చిరి. విమదునిభార్యను, భుజ్యుని, అద్రిగుని, ఋశస్తువృషు, నుభరను, కుత్సని, శ్రుతర్యుని, నయ్యని, వకుని, తుర్వీతి, దవీతి, ధ్వనంతి, పురుషంతి, చ్యవనుడు, అనువారలనుగూడ కాపాడిరట. వారల రోగబాధల బోగొట్టి యుండురు. ఇంకమ దీర్ఘశ్రవస్సు. మంధాత యనువారలనుగూడ రక్షించి రట, కక్షివంతునికూతురు హేషయను వాని కుష్టురోగిగా నుండగా నా రోగము తుదిర్చిరి. నృపదపుత్రునికి చెవుడు మాన్చిరి, కణ్వఋషికి కన్నులు బాగుచేసిరి. విష్ణాశ్వదనువానిని వెడకి తెచ్చి శండ్రికిచ్చిరి. వేడుడను రాజునకు యుద్ధములో మంచి సుర్రమునిచ్చి రక్షించిరి, జాహుషుడను రాజును శత్రువులు బాధించునపుడు రక్షించిరి. ఇంకను వీరనేక దానము లిచ్చుచుండిరి. పైన సుడివిన భుజ్యుడు ఓదలోనుండి శత్రువులవల్ల మునుగనున్న పుడు కాపాడబడెను. సింధునదికి మంచి నీరు వచ్చునట్లు చేసిరి. (ఋగ్వేదము 1-16 లోని 112 నుంచి 117 వరకు చదువుడు) ఈ కార్యము లన్నియు మొదటి యిద్వారు అశ్వసులు చేసిరనజాలము. వారి వంశమువారు అందరును అశ్వసులుగానే పిలువబడుచు వచ్చుటచే వారందరు చేసినవియు నిందు గలిసియుండును. వీరు మొదట కంచరగాడిదపై నెక్కి తిరుగు వారు. క్రమముగా అశ్వములు, కంచరగాడిదలు, యెద్దులు, మొనకృ పైకము బానిస రథములతో నెచ్చుటకైన బోవుచున్నట్లు కొన్నిరుక్కలు

తెలుపుచున్నది. ఈ యర్థములపేరిటగూడ చిగ్గోళమున వక్షత్ర సామకరణముయ్యెను.

ఇగా, వరవ్యతి, తారతులు, దేవపత్నులతోవివాహుగా గన్పడుచున్నారు. వీరు తృతరగాత్రులవి వర్ణింపబడిరి. ఇంద్రసేనావతియగు నగ్ని పదవిలో వీరును నాంగీరసపుత్రుడును రసూనపాత, వరాళంసమి, దైవ్యహోత, త్వష్ట, వనస్పతి మొదలైనవారున్నట్లు ఋగ్వేదమువల్ల తెలియుచున్నది. వీరందఱ రగ్నిగానే వర్ణింపబడినారు. వీరు దేవదూతయగు నగ్నిపదవిలో నుండి హనిష్సును, సోమమును హోజరుకావివారికి పంపుచువచ్చిరి. ఋభువులు, అంగీరసవంశములోని సుదన్యుని కుమారులనియు ఋభు, విభు, వాజరిను నారు ముఖ్యురనియు, వీరు రచనిక్కాణ కుళలురనియు నొక రథమును అక్ష్వి నులకు వీరు చేసియిచ్చినట్లు కొన్ని రుక్కులందున్నది. ఈ ఋభువుల యనంతరము వీరి పేరిటగూడ వక్షత్ర గామకరణముయ్యెను. అందుచే ఋగ్వేద స్తోత్రములలో వానినిగూడ వర్ణింపఁజొచ్చిరి. ఈరీతిగా దేవతలు పెరిగిపోయిరి.

తృ తీ య ప్ర క ర ణ ము

స ప్త ర్షు లు.

వ్రతిమనుషు పరిపాలన కాలములోను సప్తర్షులందీరి. వారురాజ్య పాలనలో ధర్మములు నుచువుచు వలసా మంత్రివర్గమువలె నున్నట్లు కవలడు చున్నది. మన గ్రంథములనుబట్టి మొదటి స్వాయంభునమనుషు కాలమున సుయమనాదులు దేవతలుగా నుండిరిగాని సప్తర్షులెవరో తెలియుటలేదు.

రెండవమనుషునకు స్వారోచిషునికాలములో ఊర్జవ్రంభుడు మున్నగు వారు సప్తర్షులుగా నుండిరి. ఉత్తమునికాలములో వసిష్ఠుని కుమారులు సప్తర్షు

లైరి. (1) రామనుని పాలనయందు తోకొత్తిరొవ్వను ముఖ్యులు నప్తర్నిస్తాన మంకరించిరి. రైవరమనువు పాలించుచుండగా హిరణ్యహోముడు, ఊర్వ బాహుడు, వేదకీర్షుడు మున్నగువారు సప్తర్షులుగానున్నట్లు కనబడును. ఇట్లే బాక్షిషమనువు పాలనలో ఆహవిష్మదీర్వరకాదులు సప్తర్షులుగా పేర్వడ సిరి. ఇక నేడవమనువగు వైవస్వతుడు పాలించుచున్న కాలములో కశ్యప, అత్రి, గౌతమ, విశ్వమిత్ర, జమదగ్ని, భరద్వాజ, వశిష్ఠులు సప్తర్షులుగా వ్యవహరించినట్లు పురాణములు నుడుపుచున్నవి. మరీచి, పులహ, క్రతు, వశిష్ఠాంగీరస, అత్రిగౌతములని కొన్నింట గలదు. వీరందరు సరిగా నాయా కాలములలో వ్యవహరించినట్లు పురాణములు నుడుపుచున్నను నునకు దానిత్రక దృష్టాంతములు కనుండవు. గాని వీరాకాలపు ఋషులే యనుటకు ఆధ్యంతరములేదు. ఇందలి చివరివా రేదుగురు పేర్లుననే ఖగోళమందలి నప్తర్నినక్షత్రములను యిప్పుడు మన దేశస్థులు పిలుచుచున్నారు, ఈ నక్షత్రములనే రాబోవు మన్వంతరమున పరశురామ, అశ్వర్థాను, కృప, దాద రాయణ, ఋష్యశృంగాది నామములతో దిలువనరెనని మన పురాణములు నుడుపుచున్నవి. ఈ నక్షత్రముల కింతదేశములందు వేరువేరుపేర్లు గలవు ఈ నప్తర్షులకు పూర్వమునుండి వివాహకాలములలో నమస్కారము లాడ రించుచుండిరి. ధృవునకుగూడ చేయుచుండిరి. రోమనులు ఈ నక్షత్రములను (సప్తర్షులను) Septentriones యేడు దుక్కిరెడ్డులు అనెదరు. అమెరి కనులు వీనినే Big Dipper పెద్దగాకారెడిది అనెదరు. మన ధృవనక్షత్ర మును చిన్నగాకారెడి దందురు. ఈ సప్తర్షులను, ధృవుని యింగ్లాండులో Ursa Major, Ursa Minor అని వరుసగా పిలిచెదరు. వీనిలో సప్తర్షు లను చార్లెసు డేవిస్ David's Chariot అనిగూడ నందురు. అరబ్బు లిందలి మధ్యనక్షత్రమును Alcor అనగా గుఱ్ఱపురొతు అందురు. ఇంగ్లీషు వారు దీనిని Jack on the middle horse అనెదరు. జర్మనులుగూడ Hans on the middle horse అందురు. గ్రీకులు సప్తర్షులను Callisto

(1) చిత్రకేత, సురోచి, విరజ, మిత్ర, శర్పిణ, వసుభృద్వాన, ద్యామంతు లనునారు. ఊర్వయనునామె వీరితల్లి.

అనియు, తృవనక్షత్రమును Arcas అనియు దిరిచెదరు. ఆ రెండును తల్లి దిద్దలని వారి కరలు తెలుపుచున్నవి. అమెరికాలోని యిండియనులు వస్త్రదులలో 1 టని Great Bear అందురు. మిగతవానిని Robin Chicassee, Mouse Bird అను పేరుగల వేటగాండ్రని పిలిచెదరు. వేదములలో యీ నక్షత్రములను ఎలుగులంటి యాకారమువలె నున్నట్లు వర్ణించియున్నారు. అందువల్లనే యీ Great Bear అను పద మచ్చటచ్చట ప్రచారములోనికి వచ్చియుండును. తృవనక్షత్రమును అమెరికాలోని వైవారు Little Bear అనుచున్నారు.

ఈ రీతిగా వస్త్రదులు తృపుడు అనదిను మన నక్షత్రాలు యితర దేశములలో. వజరీతులుగా పిలువబడుచుండుటచే నాయాదేశస్తులకు తోచిన రీతిని ఐగోళనక్షత్రాదులు నామకరణము గావించుకొన్నట్లు కన్పడుచున్నది. సూర్యచంద్రు దిద్దురుమాత్ర మన్నిదేశములలోను ఆ యర్థములనే వారు చున్నారు. సప్తగ్రహములు యేమియు పేరిటనే వారములు అన్నిదేశములలో సమానముగా నేర్పబడినవి. అంతవరకు యిప్పుటి ప్రపంచములోని జనుల మూలపురుషులంద రొకేచోట ప్రాయశః మనదేశమునందే నివసించి యీ పేర్లు వాడుపించినట్లు కన్పడును. తర్వాత కొందరు ఇరాను, పర్షియా మున్నగు దేశములకు వెళలి వేరైపోయినవారిని వారివారి యిచ్చవచ్చిన పేర్లు ఐగోళమందల నక్షత్రాదులకు ఆయా దేశములు పెట్టకొనిరి అందు వల్లనే మన పూర్వులు మన ఋష్యామల పేర్లవనే సప్తరినక్షత్రములను దిలువనారంభించిరి. ఈ కళ్యవర్తి భరద్వాజాదులు పుట్టి గిట్టినపిమ్మటనే యీ నక్షత్ర నామకరణము జరిగినట్లు కనబడుచున్నది. భారతయుద్ధము పిమ్మట నేర్పరచిన సూతన దేవయుగ. మర్వంతక ప్రవాళికలో యీ సప్తర్షులను రాడోపు మన్వంతరిచిషుగిను లొంగించి పైన గుడిచిన భారత కాలపు ఋషులను నామకరణము గావించినట్లు పురాణములు నుచువు చున్నవి. ఒక్క సప్తర్షులనేగాక పూర్వకాలమును క్రమముగ ననేక నక్షత్ర ములకు మన పూర్వులపేరిట నామకరణము గావించినట్లు కన్పడుచున్నది. అశ్వినీదేవతలు, మరుద్గణము, అష్టవసువులు, శివుడు, బ్రహ్మ, ఇంద్ర వరుణులు, వృశ్రుడు, అనంతపద్మనాభుడు మున్నగు పేర్లెన్నియో నక్షత్ర

సమూహములకు తత్పూర్వమే పెట్టబడినట్లు కన్పడుచున్నది. అట్టిదేవతలు నిజముగా దేవవైద్యులు. కంటివైద్యము మొదలు కుంటివారికి అయోనిర్మిత చరణము లమర్చువరకు వీరు నానావిధ వైద్యము లొనర్చుచుండిరి. తుదకు వీరిపేరిటగూడ నక్షత్రము లేర్పడెను.

యమ వరుణాది పట్టణములు

నవితేతుడను బ్రాహ్మణుడు యమపట్టణమునకు వెళ్ళి చాల దినములు పేచియుండి యమదర్శనము గావించుకొని, యాతనికడ పేదాంతసారమును తెలుసుకొనియుండెను. (1) శ్రీకృష్ణకాలమున నాతడుగూడ నచ్చటికేగి తన గురుపుత్రులనువాని కడనుండి తెచ్చెను. పరుణభటులు తన పెంపుడు తండ్రి యగు నందు నొకసారి ఇందించుకొనిపోగా నచటికిదోయి శ్రీకృష్ణుడు పిడి పించి తెచ్చెను. అర్జునుడొకసారి యమపట్టణమునకేగి వచ్చెను. తుదేరుడు అలకాపురి పట్టణాదీశ్వరుడై యుండెను. ఆతడు నేటివైకుంఠముల మూలపురు షుడని కాశ్యపమున చించుచున్నట్లు లోగడవ్రాసితిమి. ఇట్లే యింద్రరాజ్యము నకు సరిహద్దులలో తప్పొప్పులు చేసియు సరిహద్దుల నాక్రమించి యనుమతి లేకుండ రాజ్యమున బ్రవేశించినపాదలను యముడు శిక్షించుచుండెను. అగ్ని వరుణుడు మున్నగువారుగూడ వారిహద్దులలో నట్టి తాగ్రతలు గైకొను చుండిరి. అంతేగాని యమవరుణాదు లేర్పటనో వేరే లోకమున నుండి ప్రాణులను తమతమ జన్మకర్మలనుబట్టి సరకములలో విడవైచి శిక్షించు రను పురాణవాక్యము లతియోక్తులేగాని యన్యముగాదు. మామూలు అగ్ని పేరిటనే అగ్నియనువాడు తన యుద్వ్యగదర్మములు గావించుచుండెను. వారు జీవించియుండిన నరులపైనే శిక్షణాదికార్యములు జరుపుచువచ్చిరి గాని చనిపోయిన జీవులపై గాదు కాని అగోళనక్షత్రముల నామకరణము లలో వారి తాపకార్మముగా యమ, పరుణ నక్షత్రములనిగూడ చెప్పబడి యున్నవి. వీనినిబట్టి యవియే జీవులను బాధపెట్టు లోకములని నుననాడు తలంచుచున్నాడుగాని దానికి త్యోగిషకాస్త్రరీత్యా దృష్టాంతములు లేవు. జీవులు తమతమ మంచిచెడ్డ కర్మలనుబట్టి వారి కనువగు పునర్జన్మములంది

(1) పేదమురిం దట్లు గలదు.

వారి పాపపుణ్యముల కనువగురీతిగా నాయాజన్మములలో, కష్టసుఖముల
బొందుటయు లేక ముట్టలై జన్మరాహిత్యమును బొంది పరమాత్మలో
జేరుటయునే మన పవిత్ర గ్రంథములలో దెచ్చెదరు సారమైయున్నది,
ఇందోగ్య. ఆరణ్యకములలో యిటులు దీనిని సాంగోపాంగముగ జనక
మహారాజవద్ద తర్కించి చెప్పినదింటే, మొదటియముడు తన సోదరికిచ్చిన
వరము మేరకు ప్రతి సంవత్సర మొకదిన మామెయింటి కేగుచుండెను.
అదిను నేడు యమవిదియగా చేరంది పండుగలలోనున్నది. బ్రహ్మ, విష్ణు,
యముడు మున్నగు దేవతలను ద్రాల్చించిన వారి కా కాదములో ప్రత్యక్షమై
వరము రిచ్చుచున్నట్లు చెప్పబడుచున్నది, పీఠండు స్వయముగా పెళ్ళి
యొగ్గులైన ప్రజలకు కావలసిన ఆవసరసహాయము జేయువారేగాని
యన్యులుగారని తలంపవలెను. ఇట్టి దేవతలందరును చనిపోయినపిమ్మట
వారిపేరిట, నక్షత్రనామకరణమైన పిమ్మట వారిని ద్యానించి పూజించుచు
విగ్రహరూపముననో, మానసికముగనో అరాధించినవారికి, దేవతలకు,
మానవులకు నర్హప్రపంచ జీనకాలమునకు అచారమైన నరమాత్యయే వారి
వారి కోరికలను నెరవేర్చునను ప్రమాదమునుబట్టి దేవతలే తమ కోర్కెల
దీర్చుచున్నారను నమ్మకమొకటి యట్టి విశ్వాసులలో న్రబరిపోయెను. తర్వాత
జన్మించిన క్షీరాను, క్షీర్యష్టాది మహాత్ముల విషయముగూడ నట్టిదే. వా
రెన్నడో పుట్టి గిట్టినవారై నిను వారినే భగవంతునిగా నమ్మి ప్రార్థించువారి
కా పరమాత్మ యా పూజాపునస్కార దివామానము లందికొని తగినరీతివి
ఫలములనిచ్చుట భక్తులకు విశ్వసనీయమైన దృష్టాంతముగా నున్నది.
యముడు సరిపాద్ధులలో హద్దుమీరి ప్రవర్తించినవారిని శిక్షించు వద్దరినిబట్టి
చనిపోయినవారిదిగూడ నతరట్లే శిక్షించునను విషయము దర్వార ప్రచార
మయ్యెను. ఇట్టి యాహలే ప్రేరించుగురించి చెప్పుచు వేదములలో
బేర్కొనిబడెను. జీవులు పితృలోకమునకు వెళ్లనపుడు ముందుగా బలితై
యర్పించిన ఇంతువాకటి వెదలి జీవునిరాకను పితరులకు తెలుపునని అధర్వ
వేదమున గలదు. (అ 1-5. 1-3 చూడుడు) ఇది పూర్వకాలపు మూఢ
విశ్వాసమును. నాటి ప్రజ లితరచోట్లకు ముఖ్యముగా గొప్పవారికడకు వెళ్ల

నపు దీచ్చు కానుకల పద్ధతిని పితృలోకవిషయమున తెలుపుచున్నది గాని యితరలోక ప్రసక్తి లేదు. సక్షత్రప్రదేశమే పితృలోకముగను, చాచి యది పరియే యముడుగను ఋగ్వేదాదులలో వచుకొనింది.

మార్కండేయ కథారహస్యము .

మార్కండేయుడను ఋషికి 16 సం॥ల యాయుర్దాయము పరిపోగా యముడు తన లోకమునకు గొనిపోవుచుండెనినియు భట్టాదగు నా ఋషిని శిష్యుడు రక్షించి, యముని శిషింపి భర్తృనకు భార్యయువ్వా య మొగినట్లును పురాణములందు గలదు. ఈ మార్కండేయుడు వేదాశ్రమమందు గాని, చేరువలోగాని యున్న నైపుడు. ఇతడు సరిహద్దునిబంధనల నుల్లంఘించి యమునిపద్ద దురిశ్శకొరకై పంపబడియుండగా నా సంగతి దెలిసి శిష్యుడు తన పరివారముతో వెదరి, తానిని ప్రతిపాదించి యాతని మరణమును దప్పించి యుండును. అంటపల్లనే ఆతనికి భార్యయువ్వా యమిచ్చినట్లు వర్ణింపబడినది. శిష్యుని హిమాలయములపైని నివసించుచుండి, యముడు యంత్రరాజ్య దక్షిణహద్దు ప్రాంతమును అయినందున నీసంఘర్షణ మీథరత ధామిలో జరిగినదేగాని వేరేలోకమున గాదని తెలుసుకొనదగినది.

సావిత్రి సత్యవంతుల కథనము

మార్కండేయుని కథనంబడే పురాణములందు సత్యవంతునిగూర్చిన దొకటి కలదు. ఈత దక్షణ్యములందు తన పత్నియగు సావిత్రితో గలిసి సంచరించుచుండగానే ఆయుఃకాలము పరిపోయినందున యముడు స్వయముగా వచ్చి యాతని ప్రాణములను హరించెననియు, సావిత్రి యాతనిని వెంటాడి పతివ్రతా మహర్ష్యమున నాతనిని మెప్పించి తిరిగి భర్త జీవములను బొందినట్లును తెప్పరినది. సరిహద్దులందరి యముని యాధిపత్యములో నున్న దురభ్యుములలో సత్యవంతుడు అశ్రమించి నివసించుచున్నాడను నెవముమీద యముడొనిని నిర్బంధించి తన పురివరకు గొంపోవగా సావిత్రి యాతని ననుసరించి, ప్రార్థించి, తిరిగి భర్తను నిడిపించుకొని వచ్చిన కథయే చమత్కారముగా నట్లు పురాణములందు వర్ణింపబడినది.

యమును సర్వనంచువి జీవములను తీసుకొని మరల వదలియుండుటగాదు. చైత్రీగా గొంపోవబడుచున్న వారని నిజస్థితిం దెలిసికొని విడిపించెనని యర్థము. ఈరీతిగా యమున కనేక మహాత్ములను, లోకాంతర నివాసమును మనవారు కొన్ని కవలందు కల్పించినను అతడుగూడ యింద్రరాజ్య దక్షిణ దిక్కు పొంకువనియు, నచటిపొంకు లనేకులు క్రమముగా నుండియున్నను వారందరివి యములనియే సాచారణముగా పదవినిబట్టి పిలుచువారనియు గ్రహింపదగినది, ఈ యమపదవి మిక్కిలి యోర్పుతోను, ధర్మవిదక్షణ తోను విర్యహింపవలసినదై యుండుటవల్ల నా పదవిలోనివారు యమధర్మ రాజులనిగూడ పిలువబడుచుండినట్లు స్పష్టము. ఇట్టి యములలో నొకరితో దోగించియే కుంఠిపీవి ధర్మసంకానముగా ధర్మరాజును గన్నదను విషయము దలంచుకొన్నచో నిది యర్థమగును. అనగా యము డీ లోకవానియే యని తెలియును. ఇంతియేగాక ధర్మరాజు తన యవసానకాలమున సకరీరముగ మాత్రమేగాక తనను వెంబడించుచున్న నొక కుక్కతోగూడ యముని పట్టణమున కేగినట్లు మహాభారతమున నున్నది. అందుచేగూడ యమ వట్టి యము హిమాలయ దక్షిణప్రాంతమున నుండగా నచటికి ధర్మరాజు వెళ్ళి చూచినట్లు కనబడుచున్నది. చనిపోయిన జీవుల నరదదళ జూచినట్లు వ్రాయబడిన వ్రాతలు కల్పనలుగా దోచుచున్నవి. బ్రదికియుండి యారనలు బొందువారే యచట నుండియుండురు. ఇహపరలోకాల విషయము దెలుపు నపు డీ విషయ మింకను జర్పించెదము.

పున్నామ నరకము

ఇది పుత్రులు లేనివారి కేర్పడినదని పురాణములందు వర్ణితము. దీని రహస్యమేమన— ఇంద్రరాజ్యములో నాశాంతమున జనులు విశేషించి లేరు. ప్రజాసృష్టి యత్యవసరకార్యమై యుండెను. సంతతిలేనివారి యాస్తిషాస్థులు వారి యనంతరము రాజ్యాధికారికే చెందుచుండెను. అందుచేత సుతులులేని వారికి ముందు గరులు లేవనువాక్యము రూడియయ్యెను. ఈ బాధ లేకుండ నారాధపు జనులందరును సంతతికొరకై పెక్కుయత్నము బొనరించువారు. చివరి కేదాపరు పుత్రుడైన నొక్కనిగని య్పాకి వారసుని జేయువాడు.

ఏ పుత్రుడును లేనివారు యముడు దండ్యులను దండించు నరకములలో
తుల్యమైన పున్నామ నరకదాద ననుభవించురని గోప్యముగ చెప్పబడినది.
ఇట్లే త్రిల ప్రసవదాదగూడ గర్భనరకముగా వర్ణించి చెప్పబడినది. ఇతర
నరకములన్నియు నా పూర్వకాలములో దండ్యులకొరకై యింద్రరాజ్యములో
యేర్పరుపబడిన శివవిధానములేగాని పేరుగాదు.

దేవతల మొదటి వాసస్థానములు

దేవ, రాక్షస, మానవజాతు లందరును మానవులేననియు, వారివారి
గుణములనుబట్టి యట్టి నామము లేర్పడెననియు, దేవతలు సాంవికసంపన్ను
లనియు, మానవులు అసగ మనుసంతరివారు రణోగుణులనియు, రాక్షసులు
శేవలము తమోగుణవంతులనియు స్పష్టముగా వాయుర్వేదమందు చెప్ప
బడియున్నది. ఈ విషయ మిదివరలో చెప్పిన చరిత్రలే రుజువువరచు
చున్నవి. ఇక దేవతాద్యులు మొదట నెడట వివసించిరను విషయమై
కూర్మపురాణమునుండి యీ క్రింది శ్లోకములు తెలియుచున్నవి.

హిమాలయపర్వతములలోని నానాశృంగములవద్దను వీరు వివసించు
చుండిరి. అందు కైలాసగిరివి శివుడును, ఆయన పరిగణమును, మందాకినీ
యనబడు దేవనదియును, శిథాంతశృంగమున మచుసూదనాలయమును,
విష్ణువును, వసుధారమునుచోట అష్టవసువులును, రత్నపారాగమునుచోట
న ప్రహులును, అచటనే సిద్ధులును, శారదానహుడగు బ్రహ్మయు, ఏకశృంగ
మనుచోట కై గీషవ్యుడను ఋష్యాశ్రమము, అందనేక బ్రహ్మవేర్తలును,
మేఘాచలమున వింద్రుడును, గజశైలమున దుర్గాదేవియు, సునీలాద్రివి
గరుడుడును, త్రిశృంగమున విష్ణు ధార్యయగు లక్ష్మీయు, నహస్రశిఖరమున
వివ్యాధరులయొక్క రి పురములును, పాండరగిరిపై చిత్రద్రును కానన
మందు గంపఃస్విలయొక్క నూరు పురములును, అందే రంభాది కామిను
లును, కౌముదస్వతంబున రుద్రదత్తులగు రుద్రుల యనేక నగరములును,
పింజరగిరి శృంగమున గజేతులతాలూకు పురత్రయమును, కపిలాచలమున
సందీశ్వరపురమును, హంసమహీధరమున సావిత్రినహితుడైన మరియొక
బ్రహ్మశ్రమమును, దానికి దక్షిణమున ననందనాది సిద్ధులపురమును, వంద

తైల విభరమున దానపురి పురములు మూడును, వీని సమీపమునందే శుక్రా
చార్యుని పురమును, సుగంధ కిలోచ్చవిభరమున ననేక నదులుగల రద్దమ
ముని యాశ్రమమును, దానికి దక్షిణ పూర్వదాగమున సనక్కుమార భనన
మును ఉన్నట్లును చెప్పబడుచున్నది.

పీనిలో జాలవనకీపుటికిని విరిచి హిమవన్నగ పరిసరయాల్ర జేసిన వారికి స్పష్టముగా గన్పడునని విశ్వసించును. ఆకాలపు పురము లనునని చిన్నచిన్న గూడెములై యుందునుగాన నవి యిప్పటికి గుర్తుగా నున్నవో లేవో గాని యివియున్నియు పరీక్షించి భాగర్పదాస్త్ర చారిత్రక విషణులు వీరిని యృచపయవగినవై యున్నవి. సూర్యపురాణములోని వైయంశముల నల్ల బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వర యంద్రాదుల లోకములు వేరుగా లేవనియు, హిమాలయమందలివేననియు స్పష్టము. త్రివిష్టపమున నున్నదని చెప్పబడెడి మందాకినీ యనందు దేవనదిగూడ హిమాలయమునుండి యుత్పత్తియై కైలాసగిరికి చేరువగానున్నట్లు పురాణములందు నర్థితమైయున్నదే గాని కొన్నింటి నర్థింపబడినట్లది ఆభాశమునుండి యూడినదలేదు. అది చాల యెత్తునుండి అనగా కొండ శిఖరములనుండి ప్రవహించుటచే దానిని వియద్గంగ యనిరి. ననకనందనాది ఋషులు విష్ణ్వశ్రమమగు వైటంరమున జేగి యదటి ద్వారపాలకుల యత్యంతరమువలన విరోధింపబడి, వారిని దూషించి యదకు అప్పటి విష్ణువుచే మన్ననలందిన కథగూడ నిష్ణ్వశ్రమము వారి స్థావరములకు దగ్గరలోనున్నట్లు టిజిపుపరచుచున్నది. దేవరాష్ట్రములో నేటి యలమంచిలి, పిరాపురము ప్రాంతములుగూడ నున్నట్లు పూర్వ శాసనములలో చెప్పబడియున్నది. (నమూద్రగుప్తుని అలహాబాదు శాసనము మొదలై నవి) దేవతల పేరిట నిరాష్ట్రమెప్పుడో ఏర్పడియుండును.

దేవత లెచ్చటివారు ?

ఇటీవల పెక్కింద్రు పండితులు దేవతార్చ్య లెద్దుట మొదట నుండి రను విషయమై యనేక పరిశోధనలు వలపి నూరనవిషయము లనేకము వెలియిచ్చియున్నారు. (See Astrological Magazines of 1948) ఇరానుదేశములో మొదట నివసించిన వర్షియనుల పూర్వీకులకు వీరికి

సన్నిహితత్వము గన్నట్లుచున్నది. వారి యవెస్తాయను మతగ్రంథములో మన వేదములందరి విషయములు, నామములు గన్నట్లుచున్నవి. మన యింద్రులలో నొకరికో వైరమువహించిన జరుపుప్రయనునరదే యా మతమునకు మూలపురుషుడు, అతడు మన వేదపురాణములలో సుదాహరింపబడిన అధర్వణంశీకుడుగా గన్నట్లుచున్నాడు. అతనిని మన యింద్రునివలెనే మఱువ నామమున్నది. అధర్వణామముగూడ గలదు. అతనితర్వాత 7, 8 మంది జరుపుప్రయ లాదేశమున జరిగినట్లు వారి ప్రాచీన గ్రంథములు చెబుచున్నవి. త్వష్టవ్రణానతి పేరొకటి మన పురాణములందు యంద్ర విరోధిగా చెప్పబడినది. సుప్రసిద్ధ పండితుడగు రవీంద్రనాథహిగూడు సహా కవి ఇందో-యిరాసు వ్రజలు రంభోపరంబాయగా నా ప్రాంతమునుండి మన దేశమునకును, వడమరకును వలస రానారంభించినట్లును, వడమరకు వెళ్లిన వారు తమవలెనేయున్న ఏషియా వడమటికాతులతో క్రమముగా నైత్యమై రవియువ్రాసియున్నాడు. (1)లోకమాన్యతిలక్ మహాశయుడుగూడవైదికవాఙ్మయముకన్న అవెస్తాగ్రంథమున పూర్వకాలపు Advant of the glacial Epoch కు సంబంధించిన అచారములు వివరముగానుండి వానితో నరిపోవుచున్నట్లు వ్రాసెను. అవెస్తాగ్రంథమున గన్నట్లుచున్న హివస్వంత, హస్త హిందు, మఱువ, ఇంద్ర, అధర్వ, వరుణ, మిత్ర, యమి మున్నగు ననేక శబ్దములు మన వివస్వంత, వస్తసింధు, మఱువ, ఇంద్ర, అధర్వ, వరుణ, మిత్ర, యమ శబ్దములకు నరిపోవుచున్నవి. అందుచే అవెస్తావాఙ్మయమును వేదవాఙ్మయమును సమకాలికములుగా గనబడుచున్నవి. ఒకేకాలి యనుటకు గూడ చాలియున్నవి. మరియొక విశేషము అవెస్తాలో గన్నట్లుచున్నది. వలసకు దియలువెడలిన ఆర్యులు వెదకట 16 కాళలుగా నుండిరవియు. నందులో పదునైక్లవకాళయే హస్తహిందు లేక వస్తసింధు ప్రాంతమునకు వచ్చెనవియు వ్రాయబడినది. మగ్గ, గవ కాళలు మధ్యఏషియాలోని ఆక్ససు, జక్సరైస్ నదులమధ్యకు వెడరినట్లుగూడ వచింపబడినది. అందుచే వస్తసింధు ప్రాంతమున నివసించిన ఆర్యులు హిమాలయములమీదుగా వచ్చి కొంతకాలముట నివసించి క్రమముగా వస్తసింధుస్థానమునకు వచ్చినట్లు

(1) Arctic background of the Aryan religion.-

చెప్పబడుచున్నది. కాని కొందరు వండితులు దీని నామోదించుటలేదు. ఋగ్వేదములోగూడ నొకచోట వీరు ద్రువస్తానమునుండి వచ్చినట్లు చెప్పబడినది. (ఋ 7-87-7) జరతుష్ఠ్ర మతస్థులుగూడ మన వేదకాలపు తాద్యులవలెనే ప్రకృతిలోని వంశభూతాదులను (Elements) మొదట ప్రార్థించుచుండినట్లు అవెస్తావ్రాతలు రుజువువరుచుచున్నవి.

అత్యుచిత్రాగుమండివ సోమరసంతముంజవత్సర్యత నన్నిది నుండి నట్లు ఋగ్వేదమున నున్నందునను, భారతమువ్రతము యీ పర్వతము హిమాలయము కాటినతర్వాత నుండినదగుటచిల్లను, వీరు మొదట హిమాలయములకి పైవ వివరించినట్లుగూడ రుజువగుచున్నది. (ఋ 10-84-1) ఇదిగాక వీరు చరిదేశస్థులగుటనల్లనే అవసరముకొంది నిర్యాగ్నిహోత్రమును యింద్లోనుంచి పూడించు వాడుకయు, సోమపానమును కర్గిసవని యనేక వండితాదిప్రాయములున్నవి. పురోహతుడను యింద్రుడొక్కడే 300 కప్పులు లేక గ్లాసుల సోమ మొక్కసారి త్రావినట్లుగూడ వేదములందున్నది. ఇది నాటివారికి సోమపానముపైగల యానక్తియు శరీరస్థితియు దెలుపుచున్నది. (ఋ 8-77-4) దేవతలకు మన వంశర్పితమున కొకరోజు అగునను విషయముగూడ అవెస్తాగ్రందమున నున్నది. అందుచే వారు మొదట తృవప్రాంతము నుండి వచ్చినట్లుహించుట నమంజసముగనే యున్నది. అధర్వరు మొదట మతమునకు బునాదిపేసినట్లు ఋగ్వేదమున నున్నది. "యజ్ఞే అధర్వా వ్రథమపథన్తతేతత" (1-83-5) ఈ అధర్వయే జరతుష్ఠ్రయని వరికోరకులు కొందరు విర్ణయించుచున్నారు. ఈ జరతుష్ఠ్రయివ్రప్రార్థనమును విరసించి కవవంశీకులలో వ్రచారమొనర్చి. యీ రాజవంశీకులను వేదమత విముఖులనుగా జేసినట్లుగూడ కనబడుచున్నది. ఋగ్వేదమున దేవతలు కవవంశీకులను అనుసరించరవియు, వారి యనుసరపర్గమునకు దేవతల గొవియాచువారి తృప్తికొరకేర్పడ్డ దక్షిణలు బసగబడవనియు గూడ నందున్నది. (ఋ 7-23-9 మరియు 10-107-3) ఇంద్రుని శత్రువులను కవసఖ యని యింద్రులను కవఘ్ని, కవారి, మఘవ యని గూడ ఋగ్వేదమున చెప్పబడినది. ఈ కవవంశీకుల పేర్లనేకముగూడ నందున్నవి. అనురులను దేవతలు ద్వేషించుచుండగా విక యిరేనియనులు

వారిని పూజించుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. పైనిషయము లన్నిటినిలటియు దేవతార్కులు మనదేశమునకు వచ్చినపిమ్మటగాని పూర్వమేగాని కొందరు ఇరానులోగూడ నున్నట్లును, తత్పూర్వము ధృవప్రదేశమునుండి క్రమముగా యుత్పత్తిపై వచ్చినట్లును తేలుచున్నది. వారిలో వారికి గల మత భేదములచే చీలిపోయిరి. మనదేశమున నుండివతర్వాతనే కొంతకాలమునకు మతభేదములవల్ల చీలిపోయి యుండురని కొందరు పండితు లభిప్రాయ పడుచున్నారు. ఈ వలసలను గురించి ముందు నుడివెదము.

ఇంద్రుడు వర్షముల కధిపతియన నేమి ?

ఇంద్రుడు వర్షముల గురిపించుట కధిపతియనియు, పరుణుడుగూడ జలాధిదేవతయనియు, వారిని ప్రార్థించినగాని వర్షములు రాననియు విశ్వాస మొకటి పురాణములందు చెప్పబడియున్నది. నేవములలోగూడ నిట్లే యున్నది. దాని నిజస్థితి యేనున— బ్రహ్మవర్త దేశమునుండియే నాటి మానవ (మనునంతరి) రాజ్యములకు నీటిప్రవాహములు రావలెను. హిమాలయమునుండి పారెడి వదీప్రాంతములన్నియు ఇంద్రరాజ్యములో నుండెను. అందుచే ఇంద్రుని ప్రార్థించిననేగాని అనగా నాతని యనుమతిని పడసిననే గాని యాకాలపువారికి నీటిసౌకర్యములు గల్గకుండెను. ఇంద్రుడు హిమాలయముపై నుండి యచటి మేఘములను లేదించి వర్షము పడజేయుచుండెను. యజ్ఞాదులొసర్చి, ఇంద్రులను సత్కరించి వారి యాజ్ఞచేతనే సూర్యచంద్ర రాజులు తమ దేశములలోనికి వదీప్రవాహములను భగీరథ వ్రయత్నమువలె దెచ్చుకొనవలసి యుండెను. ఇంద్రరాజ్యములో వీటిపై యధిపతి పరుణుడను హోదా గలవాడు. అతని మెప్పించి ఇంద్రుని ప్రార్థించి వారికి హవిస్సు లర్పించి నీటి వనరులు గల్పించుకొనుచు, నాటి మనునంతరి మానవులు జీవించుచుండిరి. అందువలననే ఋగ్వేదములో నొకచోట యట్టికార్యము నర్థగించుటవలన వృత్రాసురుని వజ్రముతో సంహరించి మనుజులకై ఇంద్రుడు నీటిని విడిపించెనని న్రాయబడినది. (ఋగ్వేద ౧-౩౧ సూక్తం) ఈ ఇంద్రులలో నొకడు 50 వేల కృష్ణగాత్రులను సంహరించి యార్యవర్ణుల నుద్ధరించినట్లొక సూక్తమున నున్నది. నీరు

అనాటి యాదిమ ద్రావిడులై యుందురు. వారి దుష్టముల నన్నిటిని తగ్గు పరచినట్లు గూడ గలదు. ఇతడు తన తండ్రివిగూడ పంపించినట్లు కలదు. వాల్మీకిరామాయణములో నొకచోట సరయూనది యుత్పత్తిని గురించి చెప్పుచు నది మానస సరోవరమునందలి యొక జ్ఞానవల్ల-నేర్పడిన దని చెప్పుచున్నది. ఇట్లే మరొకొన్ని గలవు. (1) అయోధ్య రాజధానిగా పాలించిన మనునంతరి యిక్ష్వాకు రాజులనీది చాల కీలకస్థానమని చెప్పు వచ్చును. దేవతలభాగమగు రాజ్యమునుండియే యీ నీటిజాలు అయోధ్యకు రావలసివచ్చుటచేతనే యింద్రప్రస్థనము నొనర్చి యాకని యనుమతి దొంది యాకాలములో రాజులు సరయూనదికి నీటిని తెచ్చుకొనెడివారని మనము గ్రహింపవలెను. ఇదిగాక దేవతలనదినువారు మనువులయొక్క అదపిల్లల సంప్రదాయమును, మనువుల ముగనంతరివారు సూర్యచంద్రవంశరాజులును అయియుండి యన్యోన్య బంధువులగుటవల్ల యజ్ఞాదికార్యములలో వారిని (దేవతలను) అహ్వనించి సర్కరించుటయు, వారు మానవులకు తమ దేశమున నున్న నీటిని పంపుటయు తన్మూలమున అయోధ్యాదిప్రాంతము లలో పంటలు పండించి దేవతలకు హవిర్యాగముగా నీ యిక్ష్వాకువంశము మొదలుగాగల రాజులప్పుడయు నాచారమైపోయెను. ఇది పరస్పర సహకార పద్ధతి (Mutual Benifit) గా నేర్పడెను. రాక్షసులు యింద్రరాజ్యము జయించి లీసుకొన్నపుడు వారిట్టి యేర్పాటులను రద్దుపరచుటచే మానవులకు గూడ యిచ్చింది కల్గుచుండెను. అందువల్లనే దేవతలేగాక, రాక్షసులపైకి కయ్యములు వచ్చినపుడు యిక్ష్వాకురాజులుగూడ తరచుగా పోవుచుండిరి. రాక్షసులకు, యీ రాజులకు విట్టి పరస్పర సహకారపద్ధతి కుదురకపోవుట వల్లనే హవిర్యాగములు వారికి లేవు. అందుచే రాక్షసరాజ్యము లేకుండుటకే యిరుకాణలు (దేవమానవులు) ప్రయత్నము చేయుచుండిరి.

(1) ఆ కాలములో హిమవత్పాదని స్రుతలుగా శతద్రూ, చంద్రభాగా, సరయూ, యమునె, రావతీలితస్తా, విపాకా, దేవికాకుపూ గోమతీ ధూత పాపా బాహుదావ్యషడ్వతీ, కేకీ, లోహితానదులున్నట్లు కూర్మపురాణము నుడుపుచున్నవి.

ఇంద్రాదిరాజ్యములు క్రమముగా నశించి వారు నీరును వప్లయిచేయు
అవశ్యకత తగ్గిపోయినను, విశాల భారతభూమిలో వదినరకే వారిపేరిట
(ఇంద్ర వరుణుడుం పేరిట) వక్షత్రవామృతరామ ప్రచారములోనికి వచ్చి
యుండుటలో ఖగోళములోని ఇంద్ర వరుణ వక్షత్రములే నీటిసప్లయకి
అనగా వర్షమున కారాదము గాబోయినను విశ్వాసము ప్రబలెను. ఇట్టి
విశ్వాసముగల పండితులవల్లనే ఘన పూర్వపురాణములు సంస్కరింపబడి
యిటీవల వ్రాయబడుటవల్ల వచ్చే యందందు లిఖింపబడియున్నను, విజము
నకు మాత్రము ఋగ్వేదములో సుడివిసట్లు సరయూ మున్నగు వచనకు
నీటిసప్లయి చేయుటవల్లనే యింద్రుల కీవద్వాధిపతియను దిరుడము గలెనని
వచ్చువలెను. తర్వాత చాలకలమునకు తయారైన దుక్కులలో యింద్రుడే
వర్షాధిపతి యని వ్రాయ నారంభించిసట్లు లోచును. సూర్యవంశములోని
భగీరథుడు గంగను హిమాలయములోని తైలానమునుండి కొనితెచ్చివట్లు
పురాణములందు వర్ణితమైవది. సలహావదికి జాడవలె నీకడుగూడ మరీ
యొక జాలునుగాని, యా జాలునేగాని గంగకొరకై నిర్మించి దేవరహస్యము
గుండా దానిని తెచ్చి ఇంద్రునితో తప వంశమువారి కుండవలసిన సఖ్యతను
పూర్వమే విరూపించెను. ఇట్లే సగరచక్రవర్తి కుమాళ్లు వముద్రమును
త్రవ్వి కపిలాశ్రమమువరకు బోయిరని కందు. ప్రాచీనకావ్యములలో
గొప్ప చెరువులకు సముద్రములనియే పేళ్లు పెట్టబడియున్నవి. అట్లే
వగరకుమాళ్లు చాల పొడవుగల గొప్ప జాళ్లు త్రవ్వించియుండురనుటలో
వసత్యముందదు. వీరు కపిలాశ్రమము సమీపముగా త్రవ్వినప్పుడవి కోపా
గ్నికి భస్మీభూతులైరని చెప్పబడినది. కపిలాశ్రమము అనగా విష్ణ్వశ్ర
మమేగాని వేరుగాదు. ఇది బదరీనారాయణమందలిది. అవతీవరకు వీరు
జాళ్ళను త్రవ్వి హిమాలయములనుండి వరుసగా తమదేశములోని నీటి
జాళ్లు వృద్ధిజేయు ప్రయత్నించినట్లు కనబడును. గంగోనది విష్ణునిపాద
ములయం దుత్పత్తియైవట్లును, శివుని నెత్తిమీదనుండి వచ్చుచున్నట్లు
చెప్పబడినది. దాని కర్థమేమవ— తైలానగిరినుండి యుత్పత్తియైన
యూటలు బదరీనారాయణమందలి విష్ణ్వశ్రమము ప్రక్కగా ప్రవహించి
క్రమముగా దక్షిణభూములకు పారును. భగీరథుడుగూడ శివుని మెప్పించి

యీ గంగను చెచ్చినట్లే వ్రాయబడినది. అతడే శివ విష్ణు పుంసాశ్రమములలో వారి యనుమతినంది వానిప్రక్కగా శ్రద్ధించి యింద్రునినమ్మతిపై యీ జాలను చెచ్చియుండును. ఈ భగీరథుని తండ్రియగు దిలీపుని కాలములో గూడ సీ ప్రయత్నము జరిగెననియు నది పూర్తికాకుండనే యతడు మరణము నొందెననియు చెప్పబడియెను. అతని తండ్రియగు సంకుమంతుని కాలములో గూడ నట్లయ్యెను. ఇట్లతి ప్రమాదంతో గంగా, సరయూ ప్రవాహములు పూర్వ మేర్పడెను. ఇట్లు నీటివి గురించిన సంబంధమువలన ముఖ్యముగా దేవమానవ సంఖ్యము వృద్ధియయ్యెను. అప్పుడప్పుడు వీరిలో వీరికి బంధుత్వములుగూడ నుంచెను. అనేకరాజులు బ్రాహ్మణులై పోయిరి. షట్రియవంశముల కనేక బ్రాహ్మణులు మూలపురుషులైరి. పురాణములలో నున్న యివ్వెను మున్నగు రాజులచరిత్రలుగూడ కొందరు అర్థవాదములను వ్యాజమున నిమ్మకపోవచ్చును. ఇవ్వెను వంశీసులయొక్కయు, చంద్రవంశములో వంశీసులయొక్కయు పూర్వకాననము అనేక మిటీవల వెలువడి యున్నందున నా వంశ చరిత్రలన్నియు పురాణములలో గూర్చబడినవి విజయైన చరిత్రలేయని రుజువుగుచున్నవి. కథలలోని విషయములే అంకరావృతపాదనలుగా గొన్నిటి విషయమున గవలగుచున్నవి గాని దక్కినవి చారిత్రక విషయములే.

ఇంద్రుని మొట్టమొదట హిమాలయముపై మేఘులముగ వివసించుచున్నట్లు భూర్వపురాణమున నున్నది. అచటనుండి త్రివిష్టపమును బారించు కాలములో హిమవత్పర్వతమున నందఱులులోనున్న మేఘములను చెదరగొట్టి వర్షము కురియునట్లుగా నిరడు చేయుచుండెను. అందువల్లనే యితడు మేఘులపరి యనబడెను. శ్రమముగా నదులు శ్రవ్యబడిన పిమ్మట నీ పని యావశ్యకత తగ్గెను. ఈతని రాజ్యములో 7 నదులు ప్రవహించుచున్నట్లును, మేఘములను చేదించి యితడు వర్షము కురిపించుచున్నట్లును ఋగ్వేద రుక్కులందు గలదు. ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వమువారు గూడ మేఘములను హిమాలయ ప్రాంతమున చెదరగొట్టి కొన్నిచోట్ల అవసరమైనపుడు వర్షము కురిపించుటకు నిపుణులగు శాస్త్రజ్ఞులతో ఆలోచించుచున్నారు. ఇట్టి కార్యము పూర్వకాలములోనే జరిగియుండెనని యిదట మనము విశ్వసించవచ్చును.

ఇంద్రుల బ్రహ్మహత్యాదోష పరిహార రహస్యము

మహాదాగవరము ప్రకారము సముద్ర మదనకాలమున వచ్చిన విరోధమున దేవరాక్షస బాతులవారు కాలకాలము యుద్ధములు నెచ్చుచుండిరి. ఇవి 7 వ మనుసంకాలమువరకు కృతయుగమునందు సర్వకాలరమున వరుసగా జరుగుచు వచ్చెనట. అప్పుడు వ్యత్రాసుడును ఆ కాలపు యింద్రునిచే సంహరింపబడెను. ఈ యుద్ధములో సనేకమాడులు ఇంద్రుని చేరినందున పశ్రాయుధము దారిపోగా నాకాలమున మన్నించి వ్యత్రుడు తనచర్య యుద్ధ నీరిని జక్కగా ప్రకటించెను. ఈ యింద్రుడు తన తండ్రినే జంపినాడని వ్యత్రు దాక్షిణ్యమిచ్చెను. దీనిని వెన్నెముకతో తయారుచేయబడిన వజ్రముచే నా మోరయుద్ధమున చివరకెల్లో వ్యత్రుని యింద్రుడు చంపెనుగాని యాతనికి బ్రహ్మహత్య జాట్టకొనెనట. వ్యత్రుని జంపట కా కాలమున ననన్యురిచే ప్రజలుద్రోలై యింద్రుని వంద్రుని గావించినట్లు తనబడును. అందువల్లనే యింద్రుడు మానస వరోచరమునను రుద్రగెల్లి యురట కొలనుల మధ్యనున్న పుష్పనమూహములందు కొంతకాలము దాగెను. ఈ కాలముననే యారాజ్యమును సూర్యవంశీకుడగు నహుపుడు పొందినను, ఆతనిని కొంతకాలమునను నవ్వుడు రాజ్యవ్రువుచేసి రిరిగి యింద్రునిదెచ్చి రాజ్యమున నిర్వహించెను.

బృహస్పతి తనవద్దకు వచ్చినపు డాతనిని యింద్రుడు తగినట్లు గౌరవపూర్వకముగా జూడలేకవి యాత దాదావ్యవధవిని త్యజించి దేదరి పోయెను. అప్పుడీ యింద్రుడు రాక్షసవంశమునందరి త్వష్టబ్రహ్మ కుమారుడు నిఃకరూపు నాచార్యునిగా గైకొనెను. కాని కొన్నాళ్ళకు ఆతనిని యోగ్యులగు రాక్షసులకుకూడ హవిస్సుల నిప్పించుచున్నట్లు అనుమానించి కృత్రిమమున రహస్యముగా జంపించెను. దానిని నిని యాతని తండ్రియగు త్వష్ట మిక్కిలి కోపించి యింద్రుని జయింపగల కుమారుడు గావలెనని తపోయజ్ఞము లొనర్చి పైన నుడివిన వ్యత్రుని గాంచెను. ఈ యింద్రుడు పురందరుడనువాడుగా పురాణములందు లెవ్వరదెను. విశ్వరూపు నన్యాయముగా జంపించినందులకు గూడ నాటి ప్రజ లతనిపై గొంత యభిరాధము

నిలించినట్లు హించవలసి యున్నది. ఈతడు తన బ్రహ్మహర్యాపాపమును ధా. జల. వృక్ష ప్రీతనములయందు పంచినట్లు చెప్పబడినది. ఇది చూడగా నాతడు గొంత యపరాధమిచ్చి దానిలో నాకాంక్షులలోని భూములను దాగు చేయించుటకును, గొన్ని నలోపరములు నిర్మించుటకు, కుద్రము చేయుటకును గొన్ని పరివృజ్ఞములు వృద్ధిచేయుటకును, ప్రీతి యభివృద్ధికై బిరుదు చేయుటకును, బిప్పుకొని తనపరవిలోనే యున్నట్లు తనబడిను. దీనినే మన షరాడములలో బ్రహ్మహర్యాదోషము పైన నుడివినవారికి పంచినట్లు విగూఢముగా వ్రాసినవచ్చును. ఈ షరంబడదే తెందవసారి జేసిన తప్పున తనగా వృత్రాసుడుని అంపిన దోషమునకు పవత్రస్తుడుగా జేయబడెను. ఈతడాచి రంబులపై మొదటగా అశ్వమేవయాగమొనర్చి యందరిని సంప్రీతులుగా జేయుటచినను, యరినికి పవత్రస్థత తప్పుక జోమెను. అందుచేరినే యరతు మానకకరోదప్రాంతమున దాగుకొనుట నంబించెను.

త్యష్టబ్రహ్మ కుమారుడగు వృత్రుడు దర్తపుత్రుడుగా గన్పడుచున్నాడు. ఈతడు పూర్వము విత్రికేంద్రమువాడనియు, భారసేన దేశ పాలకుడనియు త్యష్టయొనర్చిన యజ్ఞమునందు దక్షిణాగ్నిని దానవయోనిలో బుద్ధైనది చెప్పబడియెను. అనగా భారసేనపాంతుని బుమాది వీర్యవై దర్తనిగా స్వీకరించి యంద్రాదులలో వైరమున దగదీర్చుకొన దలంచెనుగాని యాయుధములలో నీవృత్రుడే చివరకు చనిపోవుట సంభవించెను. ధర్మయుద్ధ మొనర్చి కీర్తిశేషుడైన యా వృత్రుని పేరిటగూడ నాతడు మరణించినవిమ్ముట నక్షత్రములలో నొకదానికి నామకరణ మొనర్పిరి. చిత్రశేతు మొదటిదేశమగు భారసేనమున విద్యారతులు హెచ్చుగా నుండెడివారట. అతడుగూడ నా నంటుడే యైనట్లు ననబడుచున్నది.

ఈ యంద్రవదని నందినవా రనేక దుష్కార్యములనుగూడ జేయుచుండిరి. గౌతమముషికారపు యంద్రుడు ఆతనినన్నియగు లహల్య పౌందర్యమునకు ముగ్ధుడై కామించి మంచిమాటలచే నామెను భోగించగా, దర్వాత తెలుసుకొనిన యా ఋషి యంద్రుని దిట్టి (శపించి) ధార్యను వెడలగొట్టెను.

చివరకు శ్రీరాముడు వచ్చి చెయ్యి వారిని మరల సుసాతులుగా నొనర్చెను. ఆ కాలమునకు పంపలవార్యుల నంటుట పాపవార్యముగా నుండెను. ఇది శ్రీ.శా. 3100 సం॥ం దాదాపనిను ఇంద్రవదని నందిన నహుమధుగూడ యిట్లే హార్యపు ఇంద్రవర్షిని దోగింప దలంపగా, ముగంధుడు చేరి యారనిని పక్షప్రభుని గావించిరి. ఆ కాలమున తనగా శ్రీ.శా. 0500 సం॥ం దాదాపనినాటికే మనదేశమున వివాహబంధము శ్రీ పుటపరలో నేర్పరి యన్యచారంను అంటరాదను విరుపముండెను.

మర్త్య, భూర్మ, వరాహ, నారసింహావతారముల రహస్యము

అవతారమున మొదటిమనువు కాలములో ప్రజాపతుల వేదములను నూయవేషమున నేర్చుకొన్న సోమరాసురుని వాడు చంపుటకు బ్రయత్నింపగా నముద్రమున దాగెను. మర్త్యమువలె లోపరికిదోయి యారి వానిని తంపిన ఆ కాలపు విష్ణువును మర్త్యవలెనుచునిరి. మందరాద్రి దిట్టను అరపులు కోరించుటలో (ఇదియే మందరాద్రిలో నముద్రమును ముదించుట) లోగుట్టను బయటికి రావీరుల రాక్షసులలో చూడూన్నహము చేయుచు యందు భూర్మమువలె విరోధము గన్పరచియక భూర్మము అంగములు లోనికి తెట్టుకొనునట్లుండుకొని, ముగ్ధపాత్రము నహించిన విష్ణువును భూర్మవలెనుచునిరి. విష్ణుమరమునకు విరోధిగానున్న హిరణ్యకశ్యపుని మాయోపాయమున జంపుటకై హిమకొని, ప్రంథమునందు విష్ణువును దాని యప్పుటి విష్ణుమరస్తులు అతనిని ఓగ్రము ల్లియైన విష్ణువుచే జంపించి యార వినే నరసింహావతారమనిరి. అరవిణ్డపుటలో నావిష్ణువు కేవలము నుసింహుడనునట్లు ప ర్తించుటచే నట్లు పిలిచిరి. మొదటి మనుకాలములో వచ్చిన జలప్రళయమున నావపైనుండిన మనువులు సాయముగా నీళ్ళలోనికి దోయి యా నావను పవ్యముగా నడిపిన విష్ణువునే భుజ్జ వరాహావతారమనిరి. మొత్తముమీద యా యవతారములన్నియు నాయాకాలపు విష్ణువులొనర్చిన సాహసకార్యముల వర్ణనలుగా యేర్పడినననియే గ్రహింపవచ్చును.

మొదటిమనువు కాలములో నుండిన సుయట్లాడే మర్త్య, వరాహ రూపియనియు నరదే హిరణ్యకేవి జంపియుండెననియు అరవమనువగు

దాక్షిణ్యముని కాలములో నుండిన అణియదను విష్ణువే కూర్మమువలె ననగా కూర్మము తన యంగములన్నియు లోపలికి ముడుచుకొనునట్లు రాక్షసులపై గల తన ప్రోథమంతయు వెలికిరానీయక లోపలనుంచుకొని చారితో కపట స్నేహము నటించి కూర్మరూపి యయ్యెననియు తెలియగలము. ఇందరి యజ్ఞవరాహయాపియగి విష్ణువు కొంతకాలము సురలనుగూడ దాదించుచుండగా యిచ్చుడు మంచలించియు నాతడు లెక్కగొనకుండగా, చివరకొక త్రిశూలమున గ్రుచ్చి బుద్ధిజెప్పినని లింగపురాణము వచించుచున్నది. ఈ యవతారములు పరిచాచువాడ పతిమతే నేర్పడినట్లు వివేకానందునివంటి నందితులూహించినను నాటి యతిహాసములను కోరించినప్పిమ్ముట నవి యన్నియు నట్లుగాక నప్పటి విష్ణువులనెడి మానవ శరీరపాదులగు నాటి నాయకుల చేష్టలవల్ల గల్గిన యవతారములుగనే దాదించుట యుక్తమని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. పరశురామ, శ్రీరామ శ్రీకృష్ణాద్యవతారములుగూడ నట్టివైయుండి మానవులలోని యాచారపు నాయకవిధములుచే నేర్పడినట్లు గ్రహింపగలము. వారొనర్చిన మంచి, చెడుగు కార్యము లన్నింటిని ఆనాటి యవతారదర్శములని తలంపవలెను.

శ్రీరాముడు అన్యాయంబుగ కంటిబుని నదించినాడన్నను, ననము లలో రక్కసుల ఇంపెనన్నను, విండుచూలాలగు నరీమతే నడవులకంపి, చివరకుగూడ పుత్రులనుమాత్రమే స్వీకరించి దాత్యను వదలివేయగా నామె భూగర్భములో లీనమై యాత్మార్పణ చేసినవన్నను, రాటకి మున్నగు శ్రీలినుగూడ హింసించినాడన్నను, నాటి రాజులు బ్రాహ్మణ పాత్యముల మీదనే యాచరింపడి చేసిన దాత్యముజేగాని వేయగాడు.

శ్రీకృష్ణునికాలమున కిట్టి బ్రాహ్మణదాత్యము హెచ్చుగా గనుపడదు. గాని మొత్తముమీద నితరుగూడ బ్రాహ్మణభక్తుడే. వీరు నాటి బ్రాహ్మణ మతమును సంరక్షించుచు రాక్షసవత్తై కంఠణము కట్టుకొన్నవారగుట వల్లనే వానినిగూడ విష్ణువులుగా బుర్రాణములందు వేర్కొనిరి. పరశురాముడు క్షత్రియసంహారము గావించి బ్రాహ్మణాధిక్యతను నిలుపుటకై కృషిజేసిన

చారిలో నొకదగుటవల్లనే విష్ణువవరాళమవిరిగాని పేరుగాను. అతని చాత దండ్రులు మున్నగువా రతనికన్న మిన్నలై మృతసంజీవిని వివ్యాదులు దెలిసినవారై యున్నను చారినట్లు పరిగణింపలేదు. ఈతని రవ్వారనే బ్రాహ్మణదాస్యము పెరిగిపోయెను.

ఆదిశేషుడు ధూమిని మోయు రహస్యము

పురాణములందు ఆదిశేషుడు తన సహస్రపదములలో ధూమి నంతటిని మోయుచున్నట్లు చెప్పబడినది. దీని నిషయము విచారితము. లోగడ పారాశమనగా దక్షిణహిందూదేశమనియు, దలియూరుదగు బాణుని పంజీకుల రాజ్య మచట || వ శతాబ్దములో నున్నట్లు లోగడ తెలిపితిమి. ఈ రాజ్యమున కింకను దక్షిణముననున్న రాజ్యము (నేటి మలయాళము) పూర్వము నాగరాజుల పాలనలో నుండెను. అందు శేషుడు ప్రదాసుడు. అందుచే నాతడే ధూమిని మోయుచున్నట్లు చెప్పిరి. తక్షిడు, శేషుడు, వాసుకి మున్నగు నాగరాజులచట పాలించిరి. వారు మన అర్యావర్తమున కంతటికిని చినరనుచ్చవారగుటను విదేశదాసులు మొదలైనవి సముద్రము మీదుగా రాకుండ సరిహద్దున గాపాడుచున్నవారగుటను, వారీ భూభార మంతయు మోయుచున్నట్లు పురాణములం దతిశయోక్తులతో వర్ణింపబడినది. ఈ నాగరాజులు మణి, మంబ్రోషధక్రియలు నేర్చి ప్రసిద్ధి నంది యుండిరి. పరీక్షిత్తువారిమున అనగా క్రీస్తుపూర్వము 1900 ప్రాంతమున గూడ సీవంశములోని తక్షకుడనువాడు విషప్రయోగమొనర్చిన నిమ్మపండ్లను తపనోపాయముచే నాయనకు బ్రాహ్మణప్రేరితుడై యొసంగి యాతనిని జంపినట్లు భాగవతముననున్నది. ఇట్టి కృత్రిము లగుటవల్లను, నాగ విషాదులతో హెచ్చుపరిచయముగల వీరు నాగులుగనే పిలువబడుచుండిరి. ఈ జాతిలో కొందరు నాగు లుత్తరహిందూస్థానమం దున్నట్లు లోగడ నుడివితిమి.

ఆదిశేషుడుగాక నింక నా పంశములో తక్షక, గుహక, కాళియ, సుషేణ, వాసుకి, శంఖ, కుశిక, మహాశంఖ, శ్వేత, ధనుంజయ, దృత రాష్ట్ర, శంఖమూడ, కంబళాశ్వతర, దేవదత్తాది నాగరాజు లుండెడివారు.

వీరిలో ప్రధానులను 8 మందినే అష్టనాగములనియు, ద్విగ్ధంతులనియు, అష్టద్విగ్ధజములనియు వారి సామర్థ్యమునుబట్టి పిలిచినట్లు కన్పడుచున్నది. వీరు మన హిందూరాజ్య నలిహద్దు రక్షణలో నత్యంత శ్రద్ధ వహించుచు, దను రాజ్యమును గాపాడుకొనుచు సముద్రపు దొంగలగుంపుల కలని గాటుండ నుండుటవల్లనే యీ టూమిని వీరు మోయుచున్నట్లు పురాణము లందు చిత్రింపిరి. నాగవంశీకులగు రాజుల రాసనము రిటీవల మనదేశమున చాలచోట్ల లభించినవి, అందుచే నాగులన మానవులేకాని నర్పములు రావు.

చతుర్థ ప్రకరణము

సముద్ర మథన రహస్యము

విష్ణువు కూర్మరూపియై సహాయపడుచుండగా సముద్రమథనము జరిగెననియు, పాలనముక్రములో మందరము మునిగిపోవడం ద విష్ణువు కూర్మానార పైలైననియు పురాణములందున్నవి. దీని నిజమును తెలుసు కొందము. మందరగిరి మధించుటకై దేవతలకు సాధ్యముకాక రాక్షసుల సహాయముగూడ కోరవలసివచ్చెను గాని వారిలో విరోధము లుండెను. అందుచే మంచిమాటలచే వారి సహాయము లీసుకొనవలసివచ్చెను. మాయో పాయమున, దయటి కడివరకుండిన విరోధమును గన్పరచక స్నేహము నటించి వారి సాయమును లీసుకొనినప్పుడై దేవతలు అనాటివిష్ణువును నియోగించిరి. ఆయన వారివద్దకు వెళి కూర్మము లన అంగములను లోనిరి ముడుచుకొనునట్లు వారివద్ద పూర్వక్రోధమును విస్మరించి మంచిమాటలాడి వారి యంగీకారము లడసెను.

అతివరకు విరోధులుగా నున్నను దేవరాక్షస జాతులవారు కూర్మము వలె నటించిన విష్ణువు ప్రోత్సాహమున మందరగిరిని సముద్రమథనము గావించిరి, అనగా సముద్రమువంటి మందరగిరి చెట్టువ్రక్కలనున్న ప్రదేశ

మంతయు గారించి, యంతరి వస్తురతి నంతటిని తీసుకొనుటయే యీ నముద్రమధన రహస్యము. ఆ కొండచుట్టును ఉన్న యరణ్యములలో దొరికిన యనేకవస్తువులను వాడపుడు గైకొనిరి. మొదట నా శోధవలో నొక గోవు దొరకెను, ఇదియే కామదేనువనిరి. దీనిని నేరికొరకని చెప్పి యిప్పుడు స్వీకరించిరి. పిమ్మట దొరకిన ఉచ్చైశ్రవనును చక్కని గుట్టమును రాక్షసిరాజగు బలి తీసుకొనెను. తర్వాత లభించిన యొక తెల్లయేనుగను (దీనినే మైరాషణ మంటరు) యింద్రుడు గ్రహించెను. పిదప పారవెల్లి యను నొక వృక్షబాలి లభించెను. ఇది యన్నిభాంములలోను, దూపుడు పూచు మందారవృక్షములు, వీనినే కల్పవృక్షము లందును. ఇవి వందన వనములో నాటబడెను. తదుపరి కొంత బంగారు ముప్పుగు కొన్ని ద్రవ్యములు దొరకెను. వానిని నాటి విష్ణువు గైకొనెను. అప్పటి విష్ణువు భార్య ధృగుమహర్షి కుమార్తెయగు శ్రీదేవి. దొరికిన బంగారు నామెతో పోరాటి కుడు బోల్చి విష్ణుమూర్తి లక్ష్మిని దొందినట్లు వ్రాసిరి. కొండ రప్పరసలు తర్వాత దొరికినది. వీరు అచటి వనకన్యకలే యనవచ్చును. అప్పటి శివుడు వైద్యుడగుటవల్ల నడచి వాసుకియును నాగరాజు నహాయముతో పాముల నుండి తీసుకొనబడిన గరళము నాతని కొసగిరి. దాని నాయన కంఠము నందు వ్రేలాడగట్టుకొనెను. అందుచే నతడు నీలకంఠుడని పిలువబడెను. ఇంతలో ఛంద్రోదయమగుటవల్ల నాతడందు బుచ్చిననిరి. ఆ గిరిచుట్టు దొరకినవానిలో కొస్తురమణి యొకటి. దీనివిగూడ విష్ణువు తీసుకొనెను. వారుటి యను నొక యడవికన్నెయు మరికొందరు వనకన్యలును గనబడగా వారిని రాక్షసులు పరిగ్రహించిరి. వీరానాటి ద్రావిడసంభానముని చెప్ప వచ్చును. పిదప నానావిధ వృక్ష, లతాది యోషధులనుండి గ్రహింప బడిన పారము అనగా కల్లు (దీనినే పీయూషమని, అమృతమని వారు పిల్చిరి) ను ధన్వంతరి మున్నగువారు సేకరించి విష్ణువుయొక్క మాయోపాయముచే రాక్షసుల కియ్యకుండగా సూర్యోదయమునకు దానిని దేవతలు త్రాగివేసి మరుచైరి. ఆ వృక్షలరాదుల ప్రదేశమంతయు రామె యాక్రమించుకొని నిత్యము ఆ సురను తామే యనుభవింపవలెననిరి. అందుచేతనే దేవరాక్షస యుద్ధము నంతవించెను. ఇదియే పెందటి పెద్ద

యుద్ధ మననమృను. ఆ దినములలో నాగరాజులు అడవులయందు దిరుగుచు పాములను జంపుటలోను, వానినుండి గరళము దీక్షుటలోను ప్రసిద్ధులుగా నుండిరి. శివుడు లేక ట్లద్రు దానాటి వైద్యుడని ఋగ్వేద రుద్రస్తోత్రములందున్నది. వైదికబ్రాహ్మణకు ఆ వనశోచనలందు నిపు యర్జును లేనందున వాసుకి యనెడి నాగరాజు సహాయముతో నా యడవిని శోధించి దాని నంతటిని తమ స్వాధీనమునకు దెచ్చుకొన్న కరణే పురాణ ములలో నముద్రమధనముగా చిత్రింపబడినది. ఈ షధనమున దొరకిన నస్తుపుండ్రియు చూమిమీద దొడదెడివేగాని జలములోగాని, పాలలోగాని లభించవు. గాఢని మందరగిరిని సముద్రముగా పోల్చినట్లు మనము భావించ నలయును. ఈ మందరమను పద్మతము కుశద్వీపములోనిదని లింగ పురాణమునందు కలదు. ఇచటనే యంధకాసురుని శివుడు సంహరించెను. హిమాలయము చుట్టుప్రదేశములనే మన పూర్వులు ద్వీపములుగా వర్ణించి నట్లు వనవిధులున్నది. అందువల్లనే మందరగిరి కుశద్వీపములోనిదనిరి. సంపదనులలోని దాంబూనదియున్న ప్రాంతమే జంబూద్వీపముగా వర్ణింప బడినది. ఇట్లే తక్కిననియు.

వేదములు

స్వాయంభువమనువు కాలమునకే దొన్ని ఋగ్వేదరుక్కు లున్నట్లు మనము భావించ వచ్చును. సోమకాసురుడు దొంగిలిన వీరుక్కులే. అయినను, ఋగ్వేదములో దాంభూగము తర్వాత చాల కాలమునకు తయారైనది, దీనిలో ఇశ్వేశ, పురూరపుడు, పురువులు, తుర్వనులు, యదు పులు, ద్రుపయలు, అనుపులు, సుదాసుడు, తృత్యువులు మున్నగు యయాతి వంశీకుల విషయములు వ్రాయబడి, వారొనర్చిన యుద్ధప్రస్తావనలం దుండుట వల్ల నా యుద్ధములు జరిగిన తర్వాతనే యా భాగములు తయారైనట్లు స్పష్టము. అప్పటికి అంగిరసులు, తృగువంశీకులు, కణ్వులు మున్నగు బ్రాహ్మణవంశములుగూడ యేర్పడినట్లు వానినిబట్టి తెలియుచున్నది. ఈ వేద మునకు పరిచయము ప్రస్తావన గలదు. పరిచయము యగునది మన దేశమునకు నైరుతీదిశలో సరిపాద్ధ ప్రాంతమున నున్నది. జవోదక, త్రిశోతన,

వృషభాని, సువర్ణ, తాంబూలములు కలిసి పంచనక మయ్యెను, అచ్చట నుండియే దేవతారూపులు మనదేశములోనికివచ్చుట నారంభించినట్లు కన్పడును. దేవతానదీప్రాంతమున మొదట మానవుల యుత్పత్తి యని భారతమున నున్నది. అది హిమాలయమునుండివచ్చుచున్న కడులలో నొకటియని పురాణ ములందు గలదు. దానినుండి యీ పంచనదీనీలమునకు మొదట దేవతలన బడు అర్చకులు వచ్చినట్లు కనబడుచున్నది. ఈ నదిమేగాక ఋగ్వేదము నందు కొన్నియితరనదులు వరవ్వరి, విపాక, ఉత్తర మున్నగు నప్తసింధు నదులు మున్నగు నవిగూడ స్తురింప బడినవి. అందుచే ఋగ్వేదమందలి దారదాగము క్రీస్తుపూర్వము 6000 దాదాపు కాలమున రచింపబడి యుండ వచ్చును. అప్పటికి మనదేశపువారు అనేక దేవతల నారాధించుచు వచ్చినట్లు కన్పడును. శక్రముల కిప్పటికి తమ పూర్వులపేరిట కొంతవరకు నామ కరణములు గావించియుండిరి. చవిపోయినవారు యమలోకమునకు వెళ్లుట మున్నగునవి క్రిమముగా యూహింపబడినవి గాని యింద్రునివద్ద దక్షిణ దిక్కు పాలకుని యముదని పిలుచుచుండిరి. అరదిచ్చు శిక్షలవంటివే యమలోకమున నుండునట్లు తర్వాత వ్రాసిరి గాని వానికి తగిన ప్రమాణ ములు కనపడవు.

ఋగ్వేదసూక్తులలో నగ్నిష్టోమములలోను, సోమయాగములందును గావించెడి ప్రార్థనలు హెచ్చుగా నున్నవి. పీనిలో పర్వతదేవతలు 22 ను ప్రత్యక్షదేవతలు 11 ను కలిపి నుతించు చుండిరి. వారికిందలి ఆ నాటి యాగకర్తలు ద్రవ్యము, గోవులు, వరువులు అశ్వములు, సంభావము, వర్షము, అన్నములను కలుగజేయు చునియు, ప్రత్యక్షముగా వాని నిమ్మనియు యింద్రాదులను, సోమము ప్రత్యక్షముగా పచ్చి పానముజేసి పొచ్చునియు నా ప్రార్థనలవల్ల గోచరించును. గావి యుపనిషత్తులకాలమువరకు యజ్ఞ యాగాదులొనర్చు పూర్వము లీ ప్రపంచకౌఞ్యములకొరకై కావలసిన వస్తు సముదాయములను గోరుచువచ్చిరేగాని యమృతత్వమును అనగా ముక్తిని గావి, పరలోక వాసత్వమునుగాని యడుగుచున్నట్లు కనబడదు. అగ్నిమూల మున వ్రేచిన నేయి, పాలు మున్నగు వస్తువులవల్ల మేఘములకు బలము హెచ్చి, సూర్య, చంద్రాదుల మూలమున వర్షములు పడి, పశ్యములు వండి

రాము సుఖింపగలవను దానమే ఆ ప్రాప్తివలన గోచరించును. ఇహింసంపదలను ఆధ్వనీవీకరణ. ఇంద్ర వదుదాడు రిచ్చుటకై వారికిగూడ హనిస్పదు. సోమములను బ్రత్యక్షముగా విచ్చుచున్నట్లు వానిలో గలదు. ఆ వనికై యగ్ని యను నొక పురోహితునిగూడ ప్రత్యక్షదేవతల కొరకు నియమించు చుండిరి. పరోక్షదేవతల కిచ్చు ద్రవ్యములు అగ్నియందు బద పేయు చుండిరి.

ఈ యగ్నేదాది మంత్రము లన్నియు బ్రహ్మలచే రచింపబడి, యజ్ఞ యాగాదులలో వినిపించుచుండుటవల్లనే యవి బ్రహ్మములముగా వచ్చినవని గ్రహముగా ప్రకటింపబడియున్నవి. ఈ విషయమునే తద్వార వచ్చిన మేము లందు చెప్ప బడెను. ఈ మూలవేదముల కనుబడియైన నేర్పడిన దనవిషయము, బ్రాహ్మణముల మున్నగునవి చాలామంతర్వార వ్రాడబడి నవి. ఇది మహారాజాచారములో ననగా చాలా ప్రస్తుతావ్యము 3:00 సం॥ల క్రిందట నట్టివి కొన్ని కలెంపబడియుండెను. ఇది రేయ, శరవర బ్రాహ్మణులు వరీషిర్లు జనమేజయదుల రిద్వార ననగా ప్రస్తుతావ్యము 1850 ప్రాంతమున వ్రాడబడియుండును. వానిలోనట్టి చారిపేట్లు దాహా రింపబడియున్నవి. ఈ వేదములలో నేమేదయైన లేదునుపుడు తయారు చేసి ప్రకటించిలో యట్టివారి వివరములన్నియు వ్రాడబడి యున్నవి. అయినను గ్రుద్ధివచ్చుక ముందువారు మాత్రము అట్టివి చారిచే ప్రకటించ బడెననియు, మొదట బ్రహ్మనుండి యుత్పత్తియైనట్లును వానెవరు. ఆ రుష్యాదులుగూడ నాటి బ్రహ్మలలోనిచారేయగుట నామాదల యర్థమును సరిగా వన్యయించుకొనినయెడల పరిపోవునుగాని మూలబ్రహ్మయే రాబోవు వారి చరిత్రయంతయు వేదములలో విధింపబడినది తలంచుట హాస్యాస్పదము. సామవేదములో చాలాదాగము ఋగ్వేదములోనిదే. కొన్ని ప్రత్యేక గీతలున్నను మొత్తముమీద వందలి తుక్కులు ఋగ్వేదాంతర్గతములే. యజుర్వేదము వివిధ యజ్ఞాదులలో జనువబడు మంత్రాదులతో నిండి యున్నది. అథర్వదేవము మనకు కావలసిన వైద్యాదులు, దైవప్రార్థనల వల్ల రోగాదులు దోగొట్టుకొనుట, శత్రునిర్మూలనకై ప్రార్థనలు, అవిచార కర్మలు మున్నగునవి చెప్పుచున్నవి. ఈ వేదము చాలాదాగము భారతయుద్ధ

పైన పిమ్మటనే వెలసినట్లు కనబడును. అప్పటివరకు మూడు వేదములనియే యెక్కువ ప్రధానము గ్రంథములలో నున్నది. భారతమున నట్లే కలదు. అయినను అర్వయను నొక ఋషి వైవస్వతమన్వంతర కాలిను కని చెప్పబడుచున్నందున నింకరి కొన్ని మంత్రములు శ్రీ. పూ. 0050 సం॥౨ శ్రింతుట కచింపబడియుండును. అతని పేరిటనే వేదము వెలిసియుండును. అర్వనామమునకు పునదేశపులేగాక యిరాసులోని పరియామతస్తులగు జరుత్తమకస్తులుగూడ గౌరవమునిచ్చి యామతగురువునకు అధర్వణామమును వారి మతగ్రంథమగు అపెస్తలో చెప్పట జూడగా అధర్వణుడు అదిపురుష దొకటి యిడులెగలవారి పేర్లయ్యెయింది గౌరవనీయుడుగా నున్నట్లు కనబడుచున్నది. ఋగ్వేదములో నీ యధర్వసు సుతించుచున్న యొక రుక్కు కనబడుచున్నది. (ఋ 1-83-6) జరుత్తమకథర్వనామ ముండుటవల్ల నరదే మొదటియాచ్యుల మరక ర్తయని కొందరు పండితులు విశ్వచింతుమన్నారు. ఎంతమంది యధర్వణాములు గలలో వారిలో నెవరు మొదటికర్తయో మనమిప్పుడు చెప్పరాము. అట్లే యధర్వణికి నాల్గవవేదము అందింపబడినదోగూడ నరిగా నిశ్చయింపలేము. ఋగ్వేదరుక్కులలో గొన్ని పరకరాముని తండ్రి జమదగ్ని వ్రాసినవి కలవు. ఋగ్వేదాంతమున శ్రీరామునికద యున్నది. అందుచే నా భాగములు శ్రీస్తుపూర్వము 3100 ప్రాంతమున రచింపబడినట్లు కనబడుచున్నది. రాంబోగ్యోపనిషత్తులో హేరతంగీరసునివద్ద శ్రీకృష్ణుడు పురుషవిద్యనుపదేశముచేయుట గలదు. అందుచే నా బ్రాహ్మణములు శ్రీ. పూ. 1900 ప్రాంతమున వ్రాయబడినట్లు స్పష్టము. ఈ రీతిగా ఋగ్వేదమును, దాని రాబలగు బ్రాహ్మణములు, దివనిషత్తులును శ్రీ. పూ. 7850 ప్రాంతమునుండి శ్రీ. పూ. 1900 వరకు రచింపబడినవి. ఇవి యొక్కరివల్లగాక యనేకులగు ఋషులవల్ల నల్లబడిన మంత్రములనియు, వానిలో నుదహరింపబడిన ఋషులే యా మంత్రములు తెప్పినవారనియు నెరుంగగలుగును. ఈ రీతిగనే దక్కినవేదముల విషయమునని తెలియవచ్చును గాన నిస్తరించుటలేదు. శ్రీ. పూ. 7700—8850 సం॥౨ మధ్య దాదాపుగా నివసించిన కర్తమకుమారి చిత్తికిని అధర్వయను నాతనికిని జవించిన దధీచియే అశ్వినీకుమారులకు

చతుర్థ ప్రకరణము

బృహదారణ్యకమును బోధించెను. వైవస్వతమన్వంతరముందున్న యొక బ్రహ్మ కుమారుడగు అరవ్యముం డకోపనిషత్తును బోధించెను. అందుచే నీ బోధ శ్రీ. పూ. 0050 కాలమునాడు పుట్టియుండును. బృహదారణ్యకము బుట్టినకాలములోనే యీ దర్శన్ బోధించి పిప్పలాదునకు చెప్పిన బోధయే యీశావాస్యతపనిషత్తు. ఈ పిప్పలాదుడు చెప్పినదే ప్రహ్లాదనిషత్తు. ఇది దానితత్వాత 50 సం॥ల లోపుననే రచింపబడియుండును ఇక బ్రాహ్మణ ములలోని యైతరేయమునందు హరిశ్చంద్రునికర వర్ణింపగుటవల్ల సది తత్వాత ప్రాయబంధింపఁబడినట్లు స్పష్టము. అది భారతయుద్ధమైనపిమ్మట రచింప బడెనని లోకగత తెలిపితిమి. ఈ కథలలో కొన్ని యితర ఋషులు వ్రాసి, అవి పూర్వపురుషుల బోధలని తెలియుటకే వారిస్థలలో చెప్పియుండురు అందుచే నవి వాస్తవమున నెప్పుడు రచింపబడినవో నిర్ణయింపవలెనన్నచో దాషాపరిశోధనమునగాని చేయుటకు వీలుగాదు. గాని వేదములలో శ్రీ. పూ. 7000 సం॥ల క్రిందట మొదలు భారతయుద్ధమువరకు గల కథలు జేరి యున్నవనుటలో సరళ్యములేదు.

వేదకాలపు ప్రాచీనకవులు

శ్రీ. పూ. దాదాపు 7000 సం॥ల క్రిందట స్వాయంభువమనువుండెనని లోకగత కనుగొంటిమి. అప్పటికే కొన్ని రుగ్వేదముక్కులున్నట్లు తెలియు చున్నది. ఈ రుక్కులు కేవలము దేవతలను ప్రోత్రముజేయుటకై యానాటి రుషులు రచించుచుండెడివారు. ఋగ్వేదములో ననేకరుషుల రుక్కులను రచించుచున్నట్లు చెప్పబడియున్నది. శ్రీ. పూ. 0050 ప్రాంతీయులగు పుత్రుడును, బృహస్పతియు కవులని లోకగత కనుగొంటిమి. క్రమముగా వారు దేవతలై గ్రహముల నామములకు కారకులైరి. వీరుగాక విశ్వమిత్ర పుత్రుడగు మధుచ్చందసుడు, వానికొడుకు జేత. కణ్వపుత్రుడగు మేధాదితి అజీగర్త పుత్రుడగు కునస్పేక్షుడు. అంగీరస పుత్రుడగు హిరణ్యస్తూపుడు, హిరపుత్రుడగు కణ్వము, కణ్వపుత్రుడగు ప్రహ్లాదుడు, అంగీరసుని కొడుకగు నవ్యుడు, నోఁపిస్తు లేక నోధుడు, మాళుడు, (శక్తిపుత్రుడు) రహుగణపుత్రుడగు గోతముడు, అంగీరసపుత్రుడగు కుత్సుడు, మరీచి

పుత్రుడగు కళ్యణుడు, వృషాగిరువి పుత్రులగు ఋణాశ్వాదు లైదుగురు, దీర్ఘతముడు, అతని పుత్రుడని కక్షిపంచుడు మొదలగువారు ఋగ్వేద ప్రథమ మండలమందలి రుక్కులనేకము రచించినట్లు కనబడుచున్నది. దీర్ఘతముని కొడుకు దన్వంతరి. వీరిలో కొందరు క్రీస్తు పూర్వము 5000 — 2000 సంవత్సరముల మధ్యవారైనట్లు, మరికొందరింకను పూర్వీకులైనట్లు మన కాలనిర్ణయమునుబట్టి చెప్పవచ్చును. ఆ కాలమునకే వైదికధాశలో వారాళితేరి గీతములన్ని నేర్పు సంపాదించి రుషులనబడుచుండిరి. ఈ గీతములన్నియు దేవరాస్తోత్రములే నని లోగడ చెప్పితిమి. గాని యంశులో ప్రత్యక్షనాయకులగు యంద్రుడు, అశ్వినులు మున్నగు వారిని గురించిగూడ యనేక ప్రార్థనములున్నవి, నాల్గ వేదములందును రుక్కు లట్లుచుండిన యీ కవుల పేర్లనేకము గలవుగాని వాని నన్నిటి నిందు జెప్పుటలేదు వీరు ఆకాలపు వేదధాశలో అనుష్టుప్, జగతి, గాయత్రి, ఆనురి మున్నగు చందస్సులను తమ గీతములందు వాడుచు నచ్చిరి, వేదార్థములను చక్కగా తెలియని కొందరా రుక్కులన్నియు బ్రహ్మములమునుండి యూహివద్దట్లు భావించుచు, నీ కవుల నాచుములందు స్పష్టముగానున్న విషయము నేడు మరిచుచున్నారు. కొందరు వారు చేయు అగ్నిరార్యములలో అహుతులవల్ల కలిగే యగ్నినుండి యీ వేదకట్టము లేర్పడెనని భావించెదరు. ఇవియన్నియు భ్రాంతిమూలములేగాని నిజముగాదు.

దక్షయజ్ఞ ధ్వంసము - శివపూజా రహస్యము

మనము సూక్ష్మముగా విచారించిన నీ దక్షయజ్ఞ రహస్యము బైట బడును. దక్షుడు మొదటి ప్రజాపతులలోనివాడు. శివుని కీతడు మామ. శివుడు ఈతని కుమార్తె నరీదేవిసేక మరీచి కుమార్తె పూర్ణిమకు జనించిన గంగనుగూడ చేసుకొనియుండెను. అందుచే దక్షుని కీ యల్లునిపై సంకప్రేమలేదు దక్షుని యజ్ఞమే మొట్టమొదటి క్రతువులలోనిది. దక్షుడు పెద్ద వారైన పిమ్మట నాతని కుమారుడగు ప్రాచీనబర్హిరాజుగ నుండు కాలములో నిది జరిగెనట. ఆ కాలములో రాక్షసవర్గమువారు శివు నారాధించుచుండిరి. ఇది దేవతలకు బ్రహ్మలకు కష్టముగ నుండెను. వీలన రాక్షసు

అను వారు కలుపుకొన వలచలేదు. హిరణ్యకశ్యపుడు, అలంధర, అంధరాదులు చివరకు రావలయు మొదలగు రాక్షసులుగూడ శివునే కొల్చుచుండినట్లు పురాణములందున్నది. ఋగ్వేదమున = మం 7-21-5 నూర్తమునందు (శివలింగమును గురించియే యనవచ్చును) శివుడేవుని గొల్చు ఆర్యులు కొందరుండినట్లును, వారిని మిగత దేవతార్యులు చూపించురనియు తెప్పరించినది. ఈ లింగపూజ మొదట బ్రావిడజాతులలో నేర్పడి త్రమముగా దేవతార్యులకుగూడ ప్రాకినదని యొక యధిప్రాయ మున్నది. ఈ శివుని తార్య గంగపేరిటనే గంగానది త్రవ్వబడినది. లింగపూజను శివునాధిండు వారు శివునకంటగట్టి శివలింగపూజగా మార్చిరి. ఇట్లు శివుడు ఆ గణము నకు నాయకుడగుటవల్ల దక్షిణదురు యిష్టము లేకుండెను. దక్షిణ దీ ఆరాధకులను ప్రోసేవేయునుని చెప్పుటకే శివునికద తేగగా నాశరీ, సంగతి గ్రహించియే మోనము వహించెనని వచ్చును. అందులకు కినిసి దక్షిణు లిరిగివచ్చి తన యజ్ఞమునకు శివుని బిలువక పోయెను. సరీదేని యీ యజ్ఞమునకు పిలువబడకుండగనే యేగి యవమానమొంది యచటనే యనుపులబాసెను. ఈ సంగతి విన్న శివగణము (ప్రస్తుతులు) వారందరును వీరభద్రునియొడి పత్యమున బయలుదేరి దక్షయజ్ఞ ద్వంసము గావించి, దక్షుని, ఆతని యనుచరులగు యితర దేవతార్యులను శిక్షించి, ముష్కంపి తమ గురువగు శివునికి ప్రతి యజ్ఞమునందు తాగార్హతయుండునట్లు చాపించి లిరిగి వచ్చిరి. ఈ శివుడు పిమ్మట హిమవంతునికి మేవకయందు జనించిన దుర్గాదేవిని పెండ్లాడెను. అప్పటినుండి శివారాధనగూడ యజ్ఞములందు జరుగుచుండెను. రాజులుమున్నగువారు స్వయముగా వీ దేవతలను బిలుచు చున్నను, రానురాను, యిట్టి యజ్ఞాదులతో ప్రత్యక్షముగా శివ, విష్ణు యాంబ్రాదులను స్వయముగా పిలువలేనివారు వారి ప్రతిమలను పూజించును. వారి కర్పించిన ద్రవ్యములను అచట వేరయిక్కులు పఠించు బ్రహ్మల గొనంగుచు వచ్చిరి.

ఈ యాచారమే మనమిప్పుడు అన్ని కర్మకార్యములందును చేయుచున్నాము. పూర్వము పితృకార్యములతో ఆహ్వానింపబడిన దేవతలు స్వయముగానే వచ్చెడివారనియు, దర్బార కొంతకాలమునకు వచ్చుట మాని వేసిరనియు, మనవారు పరంపరా తెప్పకొనెడి దీక్షారణ్యమువల్లనేనని

గ్రహింపవచ్చును, చనిపోయినవారు మూర్ఖవంధ్రాదిలోకముల దాపున నొక లోకములో నుండురను విశ్వాసమును, వారికి అగ్నిమూలముగా మన ద్రవ్యము లియ్యవచ్చునను విశ్వాసమును మన పూర్వులలో ప్రబలినవిమ్మట నీ కర్మకాండ లన్నిటియందును, వారికి జెందు పదార్థములును, అగ్నికి ప్రీతియగు నేయి లేక నూనెలును, కద్దెలు పాలు, దాన్యాదులు, మరికొన్ని సుగంధ ద్రవ్యాదులును వ్రేల్చు నాచారమేర్పడినట్లు కనబడుచున్నది, అన్ని నులకు మొదట యజ్ఞయాగములందు భాగార్హతలేకుండగా చ్యవనముపి యిప్పించెను. రుద్రుడు వైద్యుడని పై ధర్మమున నున్నది.

బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరాదుల పరీక్ష

భృగుమహర్షి యితర దేవతాదుల సంఘములచే ద్రేరితుడై బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్రులలో నెవ రుత్తమదేవుడను విషయము నిర్ణయించుటకై వెదలి వారల బరీక్షించెననియు, ఆ పరీక్షలో బ్రహ్మ, రుద్రులు సంపూర్ణ సాత్విక లుగా గన్నవలెదనియు, నప్పటి నిష్ఠాపుమాశ్రమ భృగువుచే దన్నబడినను రోనముజెందక తన ప్రమత్తతకు క్షమార్పణ జెప్పుకొని సాత్వికనందము దని రుజువుపరచుకొనినట్లును ఒక కర పురాణములందు గలదు. ఈ కథ బ్రాహ్మణప్రభావమును బోరించుటపాగాను కల్పించబడక నిజమైన కథయే యగునెడల, నాటి రుషుల వలుకుబడిని, త్రిమతకర్తల నెట్టి పరీక్షలతో నాడు చూచుచుండినదియు మనకు స్పష్టపడుచున్నది సూక్ష్మముగా విచారింపినచో నీ మర్మము దెలియుచున్నది, ఇందలి విష్ణుపువార్య శ్రీదేవి యీ భృగుని ఓచూరైయే, అందువల్లనే విష్ణువు తన మామయైన భృగువు కోపమునకు కాఁజ మెరుంగజాలక కాంతత్వము వహించినట్లు గన్నరును. ఆ కాంతమే యాతని కుక్కృష్టత గల్గించెను.

మరియొకసారి యీ మతకర్తలలో మొదటి యిర్వురితో నొకరికన్న నొక రధికులమని ప్రచారము జేసుకొనుచు పైరములు పెంచుకొన్నట్లాక కథ గలదు. లింగరూపుడగు శివుని యందు కనుగొనజాలక బ్రహ్మ, విష్ణు పులు ఉండగా శివుడువచ్చి యిర్వరు నమానులేయని తగవు దీర్చినట్లు లింగపురాణమున గలదు, యజ్ఞుడను విష్ణువు హిరణ్యాక్షని సంహరించి

దురితము బ్రావి మత్తుడై జగముల గలందుచుండగా శివుడొకసారి నీతి గరపెనట. మరియొకసారి నృసింహుడగు విష్ణువునకు వీరిద్దరుడు నీతి గరవవలసి వచ్చెను. అతడు దావిని దిరవ్విరించగా నాతడు నృసింహోగ్రమును శరదరూపమున నడగగొట్టెనట.

ఒకసారి యింద్రుడు శివుని దట్టనమునకు వచ్చెను. అప్పుడు వాకిట నుండిన ప్రమథగణేతుడు పెంటనే పోనీయలేదు. ఇంద్రుడు తొందరించెను, వాడు తోలికి పోనీయనాడున యింద్రు దాతనిని వజ్రముతో గొట్టెనుగాని యా వజ్రము విరిగిపోయెను. ఇంతలో శివుడు నచ్చి చూచి యింద్రుని మిక్కిలిగా కోపించెను. అంతట యింద్రుడు క్షమార్పణ జెప్పకొని వెదలిపోయెను.

జలంధరాసురుడు దిగ్విజయమొనరించి దేవరాజ్యము హరించగా విష్ణువు జలంధరాసురునితో తోలి జయింపలేక యరవిభార్య బృందను అమె భర్తవేషమున వెళ్ళి చెరచివచ్చెను. ఇది తర్వాత లైదాసుకొని బృంద శపించెను. అనగా హెచ్చుగా తిట్టెను. తర్వాత జలంధరుడు యీ మత స్థానము లుండరావని శాస్త్రమమునకుగూడ దండెల్లెను. అతనికి శివుడు పరీక్షార్థమై యిచ్చివ ద్రముచేతనే యరదంతట మరణించెను. ఈరీతిగా శివ, తేకపుర చరిత్ర లనేకము పురాణములందు వర్ణితమైనవి. వానిని జదివినవారి కాయా కాలములలో గల మతకర్తలగు శివ తేకపు లనేక యువార్యము లొనర్చినట్లు లేటపడను.

ఇట్టివానిలో బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరు లొకవాటివారు. అత్రిముషి భార్య అవసూయవద్దకేగి చేసిన కృత్రిమపరీక్ష యొకటి. వీరు మువ్వరును అమె రూపమునకు ముగ్ధులై కామించి అరిధులనలె చూడబోయిరి. అమెను చూచినదానికి తృప్తిపడక సర్వాంగములనుగూడ చూడవలెనని తలంచి. యరిధులైన తమకు విపత్తుగా నర్థింపుమని కోరిరి. మర్మమెరుగని యిల్లాలది వారి వద్దతి గాబోని తలంచి యట్లే చేసెను. చివరకామెను జూచి లజ్జించి వారిగుట్టును వెలిబుచ్చిరి. అంతట నామె వారిని శిక్షింపనెంతగా. వారి వత్సు లదివిని వచ్చి తమకు పరితిక్ష పెట్టమని ప్రార్థించి. వారి భర్త

లను విడిపించుకొనిపోయిరట. నేటి కుహనా వేదాంతయోగవర్ధులు. చేయు యకృత్యములే పూర్వకాలమున గొందరు చేయుచుండిరనుట కిది యొక విదర్శనము. కాని బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వర హోదాలలో నుండిన వారందరు పూర్వ మట్టివారు కాదనియు, సాధారణముగా వారు ప్రజా శ్రేయోధి లావు లగుటవల్లనే వారి కీనాటివరకు నున్న గౌరవము కల్గెననియు విశ్వ సంపదలయును, భాగవతమునందు అత్రిమహాముని తపమునకు మెచ్చి వరము లిచ్చినందున త్రిమూర్తుల అంశలవల్ల యనసూయకు వంద్ర, దత్త శ్రేయ, కూర్మాగురు మువ్వరు జనించినట్లు చెప్పబడినది. దీనినిబట్టి పీఠనసూయను దొంది ధర్మసంభాన మిచ్చిరనుటకు గూడ అవకాశము గలదు, పీఠనసూయను కామించి చూడబోయిన కదగూడ దీని కనుగుణ్య ముగనే యున్నది. అత్రిరుషి రక్కసులచే బంధించబడిన కాలమున నిది జరిగియుండవచ్చును. దుద్రులు వైద్యవృత్తిచే జనుల మన్నన లందుచుండిరి.

మరికొందరు యింద్ర, విష్ణుపుల, పాలన్లు

ఇంద్రులయొక్కయు, విష్ణువవతారములాగా భావింపబడిన కొందరి వృత్తాంతమును లోగడ తెల్పితిమి. మొదటి స్వాయంభువుమనువు కాలములో యింద్రుడుగా నుండినట్టియు, అతని కూతురగు అహతికి జన్మించి నట్టియు సుయజ్ఞుడు అప్పటి లోకముల నార్తిని హరించినందున మను వాత నిని హరి యని ల్లాపించగా నతడుగూడ నొక విష్ణువవతార మయ్యెనని భాగవతము పలుకుచున్నది. అట్లే యాయవ మరియొక కూతురు దేవహాతికి జనించిన కపిలు దొక విష్ణువయ్యెనని లోగడ వ్రాసితిమి. ఇట్లే అత్రి కుమారుడగు దత్తశ్రేయుడుగూడ విష్ణువవతారముగా భావింపబడెను. సవక సనందనాదులు నల్వారు గలిసి విష్ణుస్థాన మాక్రమించి విష్ణువులైరి. ధర్మ నకు దాక్షిణ్యణియైన మూర్తి వలన జనించిన వరనారాయణులను తపసులు గూడ విష్ణువులైరి. ఈ రీతిగనే ధృవుడు, వృధుడు, ఋషభుడు, వరకు-

రామ, శ్రీరామ, దత్తవంశి, శ్రీకృష్ణ, లలిరామ, వ్యాస, బుద్ధులు, కర్మ-
మున్నగువారు విష్ణుస్వరూపములుగా నెన్నబడిరి. కాని వీరందఱును వైకుం-
ఠములోని వైష్ణవస్తాన మాత్రమించినట్లు కనబడదు. వీరుగాక, రాధాపు-
మనువులను జెప్పుచు వారికింద నున్న యంద్ర, విష్ణువులను పురాణము
లలో దేర్కొని యున్నారు. ఈ మనువుల జన్మాదులను బట్టి వారుగూడ
పూర్వము జవించి నడించినవారే ననియు, వారిపేరిట మన్వంతరా లేర్పడె-
నని లోగడ వ్రాసితిమి. వారి కాలములో నుండిన రాజులు, దేవతలు,
నన్నట్లులు, ఇంద్ర, విష్ణువులు నట్టివారుగానే మనము తానిన వంసి యుం-
దును. ఆ ప్రకారముగా చూచినచో నీ క్రింది నట్టికలోని వారు ఆ యా-
కాలములలో ఇంద్ర, విష్ణు, నన్నట్టిస్తానములలో (రాజ్య సంహారమును)
నున్నట్లు మనము విశ్వసించనలెను. ఇంద్రుడన మేఘములు మాత్రమే
తాదనుటకు ఆరాము లున్నవి. అత డాచ్యుండు నప్తసింధులో వివసించు
టకు భూములిచ్చెనని చెప్పెడి రుగ్వేదసూక్తమొకటి కలదు. (రుగ్వే. మండ
iv-28-2) ఈతని పురోహితుడగు బృహస్పతి లంగీరసుం సాయముతో
లలాసురుని సంహరించినట్లును లంగీరసులు 10 మానముల సక్రయాగ
మొనర్చుచున్నట్లు గూడ ఒక దుక్కులో నున్నది. (iv-50-5) వరుణుడు
నసిష్ఠుడు కలిసి సముద్రప్రయాగ మొనర్చినట్లు ఒకచానిలో నున్నది. (రుగ్వే
మం 1-88-3) ఇవియన్నియు బరికిరించినపుడు వేదాంతములను జెప్పువారిలో
చాలమంది ఇంద్రుడన మేఘములను లేక మారుగన కర్తముజెప్పి యట్లే
వరుణాదులనుగూరించి చెప్పుచు విజచక్రితను తాదమారొనర్చుచున్నారని
తెలియగలదు. ఇట్టి దృష్టాంతము లనేకము లోగడ వ్రాసితిమి. దేవ
రాజ్యము సరయూ, సింధు, సరస్వతీ నదులమధ్య సప్తసింధు అనే ప్రదేశ
మున నుద్భవించినట్లు రుగ్వేదముననుసరించి శ్రవణముననున్నది. (మూ 3,
8 పురియు 10 చూడుడు)

మనుషులు	రాజులు	ఇంద్రులు	విశ్వ	సప్తరులు
మూర్త్యుసానరికాంమున	విరోహ విరజాదులు	బలి	పార్వతీమూడు (నేదగుహ సరవ్యకుంసుతుడు)	పరశురామ, అశ్వత్థామ, కృష్ణదాదరాచణ, రుక్మకృష్ణుడు
దక్షసానరికాంమున (నరులువి కొడుకు)	ధృతకేతు, దీప్తకేతు మొదలగువారు	అద్యుతుడు	అపర్ణుడు (అయుష్మంతునకు అంబుదారకు జనించెను)	ద్యుతిమంతుడు మొదలగువారు
బ్రహ్మసానరికాంమున (తనకొడుకువి కొడుకు)	భూరిషేదాదులు	శంకుడు	విభుడు లేక, విష్వక్సేనుడు (విష్వస్యజానివిమాచిక జనించెను)	హవిష్మరాదులు.
దర్శసానరికాంమున	నర్మదర్మాదులు	వైచ్యుతుడు	దర్శపేతుడు (సూర్యునిమారుడు)	అదృదాదులు
రద్రసానరికాంమున	దేవనదువదేనదేవ శ్వేష్టాదులు	బురు రాముడు	స్వరాముడు (సర్వ శనమృత్యుకుం కొడుకు)	తపోమూర్తి తపాగ్నిద్రుగాదులు
దేవసానరికాంమున	చిత్రశేన, విచిత్రాదులు	దిశస్వతి	యోగవిభుడు (బృహతికదేవహోత్రకు జనించెను)	నిర్మహ, తత్వదర్శి మొదలగువారు
ఇంద్రసానరికాంమున	గంధీరనస్యాదులు	కుచి	బృహద్యానుడు (నత్రానులునకు విరానకు జనించినవాడు)	అగ్నిదాహు, కుచి, కుశ్ర, మాగదాదులు

ఈ పట్టికను జూచినచో భావికాల పారమియ రక్షకులను పేరిట హర్షపు యింద్రులను, విష్ణువులను మన పురాణములలో కొందరిని చెప్పి వట్లు నృష్టము. ఈ భావికల్పనము గ్రంథముల కపూర్వక గుండుటకేనని తెలిపవలయును. ఇందు చెప్పబడిన బలి, అమృతము, శంఖము, వైద్యులు, ఋతుకాముడు, దివస్పతి, ఈవి యను యింద్రులు వరువగా 7 వ మున్నగు కాలములోని పురందరునిరత్నాత దేవరాజ్యపాలన గావించివచ్చారై యుందురు. భాగవతాది పురాణములనుబట్టి వామనుని కాలమునుండి విష్ణువు యీ యింద్రులపై త్రిమముగా సంపూర్ణ అధిపత్యమును నహించి అవసర మైతపు యింద్రులపదివి కర్ణులను నియమించుచు, వారిపై యధికారము చలాయుచున్నట్లు కన్పడును. ఈ యింద్రులు తర్లిదండ్రుల వారవత్స ముగా యిద్వేది వంశీకులవలె బొందక అర్హతగలవారే వచ్చుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. ఇట్లే విష్ణువులుగూడ ననేకమంది వచ్చుచున్నట్లు పై పట్టిక తెలుపును. విష్ణుస్థానమును, ఇంద్రస్థానమును ఒక్కదే యొక కాల మున పాలించుచున్నట్లు అమృతుని యుదాహరణవలన గోచరించును. వీరేగాక మరికొందరు యింద్రులపేర్లు మనకు విఘ్నాటపుండు రానవచ్చు చున్నవి. అమరకోశములో యింద్ర నామములను దేర్కొను క్లకము లిట్లున్నవి—

“ఇంద్రో మరుత్వాన్ మమవాన్ దిదౌః పాకకాసనః
 వృద్ధశ్రవాః సునాశీరః పురుషూతః పురందరః
 జిప్తుః లేకర్షరః శక్రః శతమన్యుః దివస్పతిః
 సుక్రమా గోత్రవివ్వజ్రీ వానవో నృషసోమృషః॥”

ఇందరి దిదౌః, వృద్ధశ్రవ, సునాశీర, పురుషూత, లేకర్షర, శక్ర, వానవ, నృషస, వృషనామములు కొన్నికాలములలో పాలించిన ఇంద్రుల విజనామములై నట్లు కనబడుచున్నది. శక్రాది నామములు కొన్ని ఋగ్వేద మున చాలదొడ్లి నున్నవి. ఇట్లే భారతయుద్ధమువరకు ననేక యింద్రులు పాలించినను, వారి యందరిపేర్లు కాలగర్భమున బడిపోయినవి. ఇక బలి వద్ద విష్ణువు మూడుపాదముల భూదానము గ్రహించెననుటకు భూమ్యాకాశ,

వాయుప్రదేశములను అక్రమించుటయే విష్ణువు 3 పాతములలో నాక్రమించె నను అర్థముగా భావింపవలయును. విష్ణువులలో వామనువిరర్వాత సార్వ భౌముడు, అదృతుడు, విభుడు లేక విష్యక్తుడును, ధర్మసేతుడు, స్వరా ముడు, యోగవిభుడు, బృహద్వానుడు అనువారు వచ్చి యాస్థానసకని నలంకరించి దేవరాజ్య రక్షణ కార్యమున సక్రమత్వము మెలంగుచు నిండు లను రాజులను నియమించుచు, వారిని దమ చేతిక్రింద నుంచుకొని దేవతల కందరిని పూజనీయులై పోయినట్లు కనబడును. అందుననే నేటికిని మన దేశములో యింద్రపూజకన్న విష్ణుపూజ ప్రాముఖ్యత నందియుండుటకు హేతువు. చరిత్రకృత రీతి కొంతకాలము తర్వాత నిండ్రపదనిని తార్కాలిక ముగ విచ్చి గౌరవించినట్లు కనబడుచున్నది. అంతవర కీతడు సుతరమున నున్నట్లు తాగవరమున జెప్పబడినది. ఇక రుద్రుడు, వారి సంతతి ముత్తులు యింద్రునకు ముఖ్యంగులుగా నుండి రనవచ్చును.

దేవాసురుల యుద్ధములు

దేవరాజ్యమునందు అసురులకు దేవరాజ్యంకు ననేక యుద్ధములు క్రీ.పూ. 7800 ప్రాంతమునుండియు జరిగెను. ఇవి క్రమముగా మనుసంతతి రాజులలోని సూర్యచంద్రరాజులకు గూడ వ్యాపించెను. సూర్య చంద్ర పంక రాజులు కొందరి యుద్ధములందు దేవరాజ్యంతే సాయపడుచుండిరి. దేవ రాజ్యంలో వారిలోవారుగూడ కొన్నివేల పోరాడి విడివడి పోవుచున్నట్లు యుగ్వేదములోని 6, 8 మరియు 10 మండలములు జదివినవారికి తెలియ గలదు. ఫణులు కవివంశీకులు ముప్పుగువారిట్లు విడివిడినవారే. ఈ దేవాసు రుల యుద్ధములందు ముఖ్యమైనవానిని గొన్నింటి నిచట సుదాహరింతును.

1. మందరగిరి మధనకారమున జరిగినది. దేవతల యుద్ధమువ చెట్లనుండి తీయబడిన మధను పేవించి రాక్షసులను ఆయించిరి. చాక్షుష మన్వంతరమున నిది జరిగెనట. అందుచే నిది చాక్షుష క్రీ. పూ. 6950 ప్రాంతములో జరిగినట్లు చెప్పవచ్చును. అజితుడను విష్ణువు కూర్మమువలె నటించి మొదట దేవ రాక్షస సఖ్యత చేకూర్చిన దీకాలమే. ఈ విష్ణువు మోసపుచ్చెనని తర్వాత రాక్షసులు విడిపోయి యుద్ధము సర్పియుండిరి.

2. వృశాసురయుద్ధము— దీని విషయము ఋగ్వేదముం దనేక రుక్కులలో నున్నది. ఇంద్రు డీతనిని జంపి న ప్రసింహు ప్రాంతమునకు వచ్చు 7 నడుం ద్వారములను తెరచి వీరు పంపెను. (ఋగ్వే 1-32) ఇది హిమాలయముపై నుండును. ఈ కాలమున పర్వతములు చరించుచు, దూమి కంపించుచు నుండెడివట. (ఋ 2) ఈ వృశుడు సర్పముగా వేదములందు నర్థింపబడినాడు.

3. సోమరాసురయుద్ధము— ఇతడు వేదములను మాయోపాయమున హరించి నముద్రమున దాగుకొనగా నిష్టువు మర్త్యమునలె వీటిలోనికి దోయి యారని జంపెను.

4. హిరణ్యక్షయుద్ధము— ఈతనిని వరాహమువలె జుర్రలోదిగి విష్ణువు సంహరించెను.

5. హిరణ్యకశ్యప యుద్ధము— ద్విగనారసింహుడై నిష్టు వీతని జంపెను. ఈ యసురుడు పై కుంఠమునుగూడ లాటిచేసియుండెను.

6. త్రిపురాసురు యుద్ధము— విష్ణుస్మారి. రావణాక్షుడు, కమల నాభుడను మువ్వరిపురములను దహించి, శివుడు వీరలను జంపెను. వీరు తైలానగిరికికూడ దండెత్తి యా మతస్తానమును నశింపజేయుటకు ప్రయత్నించిరి. వీరి నగరము లిప్పటికి ఉత్తరహిందూస్తానమున నున్నది.

7. అంధకాసురయుద్ధము } వీరినిగూడ శివుడే సంహరించెను.

8. జలంధరాసురయుద్ధము } జలంధరుని పేరిట నిప్పటికిని జలం

ధర నగరమున్నది. ఈ యుద్ధములన్నియు శ్రీ.పూ. 7800—8750 సం॥ల మధ్య జరిగియుండును.

9. ఋషభుని కుమారుడగు భరతునికాలమున జరిగిన యుద్ధము— ఇందరి రాక్షసులపేర్లు తెలియవు. ఈ యుద్ధములో భరతుడు దేవతలకు సాయపడెను. ఇదిగూడ శ్రీ.పూ. 8650 లోపున జరిగినదే.

10. చంద్రవంశమునందలి రణికాలమున జరిగిన యుద్ధము— ఈ యుద్ధమునందు రణియు, అతని కుమాళ్ళును యింద్రునికి సాయపడిరి.

రజికాలమంతయు యింద్రునికి. రజికి స్నేహముగా జరిగెను. కాని రజి కుమాళ్ళు యింద్రరాజ్యముగూడ తమకే కావలెవనిచెప్పి యింద్రుని తొల గించి సారింబ నారంభింపగా, నాతడు చివరకొక యుపాయమున మారణ ఘోమ మొవర్చి వారిని జంపి రాజ్యమేలెను. చంద్రవంశావళిబట్టి ఇది ధాదాపు శ్రీ.పూ. 6000 సం॥ల నాటిదని చెప్పవచ్చును.

11. ఐట్యాంగుని కాలమున జరిగిన యుద్ధము— ఈ యుద్ధములో ఐట్యాంగుడు దేవతలకు సాయపడివండులకు మెచ్చి, యాతనికి జ్యోతిష శాస్త్రప్రసార మాయుర్దాయమునుగురించి దేవతలు చెప్పిరి. ఆయుద్ధములలో ప్రాయశః చాల గాయములు తగిరియుండివండున అరనికి 7 లోజులలోనే మరణమున్నదని చెప్పగా, నాత రికాలములోనే భక్తిగల్గి తరించెను. వంశావళిబట్టి ఈ యుద్ధము శ్రీ.పూ. 3600 సం॥ల నాటిదిగా కనబడు చున్నది. ఇతడా యుద్ధములో దెచ్చిలవల్ల మరణించియుండును.

12. కకుత్స్థునికాలమున జరిగిన యుద్ధము— ఇందు కకుత్స్థు డింద్రు నిపై నెక్కి రాక్షసులను జయించెను, ఇది శ్రీస్తు పూర్వము 3560 ప్రాంతము నాటిదన వచ్చును.

13. బలివక్రవర్తిలో జరిగిన యుద్ధము— టీహిలో వింద్రాదు లోడి పోయిరి. బలిహానాడు భృగువంశీకులు సాయపడియుండిరి. నామనుడు తర్వాత బలివద్ద యుక్తిచే రాజ్యమును దానముగాగొని యింద్రుని కొవగి లిని సారాదేశమునకు లంపివైచెను. ఇది వైవస్వతమును కాలములో జరిగినందున శ్రీ.పూ. 3700 నాటిదగును.

14. కునలయాళ్ళువికాలపు యుద్ధము— దీనిలో దుందుడను రాక్షస సంహారము జరిగెను. ఇది శ్రీస్తుపూర్వము 6100 నాటి దవచ్చును.

15. భరతునికాలపు యుద్ధము— ఇది దువ్యంత కుమారుడగు భర తునికాలములో జరిగినది. త్రిపురనేగరమున కొందరు రాక్షసులు వసించుచు నచట దేవతలను బైడిలుగ నొనరించగా భరతుడు వెడలి వారి నోడించి, వారిని తసారలమునకు లంపి, వారిచే చెరయందుంచబడిన దేవతన్యలు పెక్కింకను విడిపించెను. ఇది ధాదాపు శ్రీ.పూ. 5000 ప్రాంతపుగును.

16. శంఖరాసురయుద్ధము— దివోదాసునికొరకు యంద్రు డీతనితో యుద్ధమొనర్చి 90 నగరములు నాశనమొనర్చెనని ఋగ్వేదము 2 వ మండలమున గలది. ముద్గలాది టమాదుడు దివోదాసుడు. అతని సోదరియే యహల్య. ఈమెకు యంద్రునికి వింశంశమున్నది. దీనినిబట్టియు, ముద్గలాని పంచాననిబట్టియు నీ కాలము క్రీ.పూ. 3150 నాటిదిగా గనబడుచున్నది. ఈ ముద్గలాది కాలమున నీ రాక్షసులు గోవులను దొంగిలించుచుండగా నాతడును భార్యయు గలిసి పారిని తరిమివైచినట్లు ఋగ్వేద 8 వ మండలమున నున్నది. ఈశంఖరుడును, అతని నహచరుడగు రిమివ్యజ్ఞాసురుడును పోరాడుచుండిన కాలములోనే శ్రీరాముని తండ్రియగు దశరథు డింద్రునకు, సాయముగా వెడలినట్లు వాల్మీకిరామాయణమున గలదు. అహల్య శ్రీరాముని కాలమునాటివినియు నామెను తర్తన నెడబాటుగా నుండగా శ్రీరాముడకణ్యవాసముచో నక్కర బార్హిరట్లుగూడ నందిన్నది. నీనినిబట్టి యాయుధ్వాలము క్రీ.పూ. 3150 నాటిదిని ధృవపడుచున్నది. ఋగ్వేదములోని యాయుక్కు లావాలము తర్వాతనే వ్రాయబడినట్లు ధృవపడుచున్నది.

17. కృష్ణదస్యుని యుద్ధము— అంశుమతి యనబడు యమానా తీరమున నీ దస్యుడు 10 వేల మందితో నుండగా నాతనిని గర్భనతులగు భార్యలతోగూడ వింద్రుడు జంపెనని ఋగ్వేదము 8 వ మండలమున గలది. ఇది దుష్ప్రాప్యనికి సాయముగా నొనర్చినది. ఇదియు, పిప్ర, కుష్ట, వంగుర కరంజ, పర్వయు, అంహోరక్క-సుల పోరాటములును బాదాపు పై కాలము నాటివే ననవచ్చును.

18. శ్రీరామునికొరపు యుద్ధము— రాటకిసంహారము మొదలుకొని శ్రీరాముడు కదింద. ఐరమాషణ, రానణ, కుంభకర్ణాదులను సంహరించెను, వీనిలోగూడ యంద్రాదులు లోపాయబాధిగా రామునికి నహాయపడుచు నచ్చిరి. వీరు రానణసంహారకాలమున వచటికి వచ్చియుండిరి. ఇది క్రీ.పూ. 3100 ప్రాంతమున జరిగెను.

19 శ్రీకృష్ణకొరపు యుద్ధములు— శ్రీకృష్ణుడు బాణ, నరకాసుర, జరాసంధ, శిశుపాల, దంతవక్త్రీయలతో జరిపినవి. దేవతాపక్షము వహించియే శ్రీకృష్ణుడు వీనిని జరపియందెననవచ్చును. అప్పటి మతవ్రతనక్షం

లోని శివుడొకడు బాబునికి సాయవడి శ్రీకృష్ణునితో భారపల్లి యుండెను. ఇంద్రప్రేరితుడై కృష్ణుడు నరకుని జంపినట్లు విష్ణుపురాణమున నున్నది.

20. కాలకేయ నివాళి కవచాదుల యుద్ధము— ఇంద్రుడు వీరిని జయింపలేక నర్మనుని సాయమును గోరగా నాతడు నారలను సంహరించెను. ఈ యుద్ధములు క్రీ.పూ. 1950 ప్రాంతమున జరిగినవి.

ఇట్టివింక ననేక ముండవచ్చునుగాని గ్రంథనిష్ఠరణభీతిని భాని పరిశోధకులకు పడదలుచున్నాను. ఇంద్రుడు జంపిన మరీకొండదు రాక్షసుల నామములను లోగడ తెలిపితిని. కవి వంశీకులు మున్నగువారింద్రునితో మొదట నఖ్యముగానుండి క్రమముగా విడిపోయినట్లు దుగ్వేదము 10 వ మండలమున నున్నది. అట్టివారితో నెన్నియుద్ధములు జరిగియుండెనో చెప్పజాలము. సుశ్రవకుడను రాజులో 20 రాజులు 60 వేల సైన్యముతో ధోరునకురాగా నింద్రుడు సాయవడి యాతని గాపాడెను.

త్రిశంకు స్వర్గము — విశ్వామిత్ర సృష్టి

లోగడ స్వర్గమున్న నెవలనో ఆకాశమున లేదనియు, భూమిపైగల దేవతా రాజవానియే యనియు దెలుసుకొంటిమి. దీనిలోని సౌఖ్యమునుబట్టి యానాటికపులు ఒగోళమందలి సూర్యాదిస్థానములకుగూడ దానిని పోల్చి యుండిరి. ఇక నిశ్వామిత్ర సృష్టిలో తల్లికిండుగా స్వర్గమువ త్రిశంకు వ్రేలాడుచున్నట్లు వ్రాయబడిన పురాణగాథ యంతరార్థము గ్రహింశము. త్రిశంకు కొండితో స్వర్గమునకేగు యాగము చేయింపగోరగా వశిష్ట దంగీకరింపక కోపించి శపించగా, నపుడా త్రిశంకు లహిష్కృతుడైనట్లును, అప్పుడాతని యాగమును నిశ్వామిత్రుడు చేయించుచుండెననియు, వశిష్ట కావమునకు వెరచి దేవత లెవ్వరును దానికి రాకపోయిననియు, అయినను విశ్వామిత్రుడు యాగము చేయించి స్వర్గద్వారమువరకు బంపగా నడచివారు వశిష్ట కావలయముచే లోనికి రానీయక వెట్టివేసెననియు, సందుచే విశ్వామిత్రుడు వేరుగా స్వర్గమును, దిక్పాలకులు, సప్తరుషులు మున్నగువారి వందలి నేర్పరచుచుండగా బ్రహ్మరులు వచ్చి యా పని మాన్పించిరని యాకథలో నున్నది. త్రిశంకునకును వశిష్టనకును వచ్చిన రగాదాలో

యింద్రాది దేవతలు వశిష్టవక్షము వహించి త్రిశంకును, అతని రాజ్యము లోనివారిని దేవతరాజ్యములోనికి రాకుండ నిర్బంధింపరి. దానిపై నా యజ్ఞమును దిక్కురించి విశ్వామిత్ర సహాయుడై త్రిశంకు స్వర్గరాజ్యమున బ్రవేశింపబోగా నాటంకపెట్టబడెను. అందువల్ల విశ్వామిత్రుడు క్షత్రదూని ఇంద్ర రాజ్యమునకు వ్రదిగా నా రాజ్యములోనే మరియొక పోటీరాజ్యమును నెలకొల్పుటకై యన్ని యేర్పాటులును చేయగానే బ్రహ్మాదులు భయపడి రాణికి వచ్చి యా పని మాన్పించి, అక్రమించినంతవరకు దేవరాజ్య భాగమును త్రిశంకునకిచ్చి యింకను అక్రమించకుండా పోరు మాన్పిరి. దేవరాజ్యము లోని వస్తువులను త్రిశంకురాజ్యమునకు దిగుమతికాకుండా వారు మొదట చేసినందులకు విశ్వామిత్రుడు మూలనవస్తువులను త్రిశంకుదేశమున బంధించుచు ఇతరరాజ్యములనుండి లెప్పించుచు వానిని దేవరాజ్యమునకు బంపకుండ జేసెను. అందువల్లనే నేడు దాన్యాదులలో గన్పడు కందులు, వేరు శవగలు మొదలైనవన్నియు విశ్వామిత్రవృష్టి యనెదరు. విశ్వామిత్రుడు దక్షిణదేశవాసియు, మొదట ద్రావిడులలోని వాడుగా గన్పడినను, పురాణములందాతడు ఇంద్రవంశీకుడుగనే చెప్పబడినాడు. ఈతనిని బ్రహ్మలలో గల్చుకొనుటకు ఋష్యాదు లనేక శంక్రములుబన్ని యద్భుతెట్టుచు వచ్చిరిగాని తుదకీతని సమర్థతయే వితని కావదని నిచ్చినది. ఈతడు నిర్మించిన త్రిశంకుస్వర్గముగూడ అమరావతికి చేరువనే యిప్పటికిని నుండవచ్చునని మా విశ్వాసము. ఈ త్రిశంకు చనిపోయినపిమ్మట నాతని పేరిట యొక నక్షత్రము పేరుబెట్టి దానిని వ్రేలాడుచున్న త్రిశంకుస్వర్గ మనుచున్నారు.

వైతరణీనదీ యుత్తరణము

చనిపోయిన జీవులు స్వర్గమునకు తోవు మార్గమున వైతరణీనదిని గోవు లోకను బట్టుకొని దాని సహాయమున దాటవలెననియు, దాని కవరకర్మల కాలములో వారి నారసులు గోదానమొసంగి స్వర్గపాదేయమును దానమిచ్చినదాదల జీవులు స్వర్గము జేరుదుననియు జెప్పబడుచున్నది. ఈ రహస్యమును తెలుసుకొందము.

వైతరణీనది యుక్కులరాష్ట్రమునందు ప్రసహించుచున్నది. నేటికి నచట నానీ గయానీలనువాడు వసిించుచు నామేటియొద్దను చనిపోయిన జీవులందరును పదియుందురనియు, దమ కచట గోదానము సునర్ణపహితముగా నిచ్చినయడల నా గోవును నదిలో దాటించువపుడు జీవులు దాని తోకయందలి వెంట్రుక కొకరుచొప్పున దానమిచ్చు వారి పూర్వీకులందరును స్వర్గమువకు జేరుదురనియు నమ్మించి యమాయక ప్రజల ధనమును విరివిగా దోచుకొనుచున్నారు. పూర్వము దేవరాజ్యమునకును, మనుసంతతి రాజ్యములకును నీ నది సరిహద్దుగా నుండెను. దేవరాజ్యములో పౌరసత్వ హక్కులు గల్గి, యచటి స్వర్గమున నివసించి, యచటి సుందరకన్యల పొందు (ఇదియే రంధానంభోగము) గోరువారు యజ్ఞయాగాదు లొనర్చి యా దేశపువారిని తృప్తిపరచవలసి యుండెను. (1) మహారాజులగు వారిట్లు చేయుచున్నను, సామాన్యజనులకు వైతరణీనదిన దాటినస్ప దోక గోవును, స్వర్గరాజ్యమువారి కిచ్చువారి కిట్టి పౌరసత్వ హక్కులు నొసగలదు. చుండెను. నేటి పరాభరము, యలమంచిలి ప్రాంతములుగూడ దేవరాష్ట్రములోనివని కాసనములందు గలదు. స్వర్గరాజ్యమున గోవులు తిక్కువగా నుండుటవల్లను, మానవరాజ్యములలో దండకారణ్యమునుండి నంపాదించు గోవులు హెచ్చుగానుండుటవల్లను, యా నియమ మేర్పరచబడినట్లు కన్పించుచున్నది. స్వర్గరాజ్య ముచ్చస్థితిలో నున్నకాలమున నిట్లు ల్రదికినది. వైతరణీనది దాటి స్వర్గమున నివసించు హక్కు యాయలడుచున్నను క్రిముగా దాని ప్రతిభ తగ్గి నశించినను, దాని ప్రచారకులైగా నున్న గయానీలమాత్ర మా పనియం దారిలేరియున్నందున నేటికి నా నది సాగించుచున్నది. చనిపోయిన జీవులుగూడ నా వైతరణీ నదియొద్దను లదియుందురనియు, నచట గోదానమిచ్చినచో నది వారిని స్వర్గమునకు జేర్చుననియు గ్రమముగా కల్పించి ల్రదికినవారికి వ్రత్యక్షముగా రంధానంభోగములు గల్గునవకాశము తగ్గినకొలదిని దానిని విడిమింపజేసినట్లు కనబడును. స్వర్గ

- (1) కషీవంతుడనువాని కింద్రుడు స్వరయ యను కన్య నొసంగినట్లు ఋగ్వేదమున గలదు. (మం. 1-10)

రాజ్యము ఇండ్లుని పొలములను కప్పిపోయి యనేక రాజ్యములుగా చీలి పోయిన పిమ్మట ననగా క్రీ.పూ. 1800 వర్యాగ వివటి కుశంత్రకోవిందుగు గుహాగఠ చవిపోయినవారి కట్టి హక్కులు గల్గింది, పునాదానులలో నిలికింది. గయా మాహాశ్మ్యమంతయు విట్టివానితో నిండి, దక్షిణముమంది యచటి కేగినవారిని పూర్తిగా దోచుటకై చేర్చుకొన తంతుగా గణించు చున్నది. అచటి తంత్రములన్నియు వివట విస్తరింపజాలము. (రాశియాత్ర చరిత్ర — ఏనుగరి పీఠాస్వామిగారి రచితము చూడుడు)

ఈ గయాగఠ తంత్రములను బెదుముకొన్న మిగతదేశపు వైదిక బ్రాహ్మణులుగూడ వారి నాధారముజేసుకొని వాచుగూడ తేలిపోయిన భీష లేహోకతో సుందుకో దాని కనువగుచోటులనే దునర్జన్య నౌండ్లదొరస్త, దావివిట్టి రామే న్యర్థమునను దంపితమని కొన్ని మంత్రములు తల్పించు కొని యవకర్మల కాలములో వైతరణీనది యచట లేకపోయినను మంత్ర ములతోనే వైతరణీనదిని దాటుటకై గోదావరమును దిగిగ్రహించుచు, వ్యర్థ మునను దంపి న్యర్థపాదేయమును దావముగూడ స్వీకరించి, యమాయక ప్రజలను నమ్మించి మోసపుచ్చుచున్నారు. విజమున కీ వ్యర్థ మెచటగాని యిప్పుడు లేవనియు, పూర్వము ప్రత్యక్షపల మాసిందియే మన పూర్వు లట్టి దానము లిప్పుమిందిరనియు దమ పూర్వుల కీ పరామ లేకపోయేనే యని చింతించువారి కొర నిదిగూడ నేర్పరచి యుండురనియు విశ్వసింపవలసి యున్నది.

శివీచక్రవర్తి వధారహస్యము

పైన నుక్కిరిస విషయములే దొర దేవ, మానవ రాజ్యములకు సంబంధములైన కథలు కొన్ని విహారముగా పురాణములందు చెప్పబడినవి. అట్టి వానిలో శివీచక్రవర్తి కథ యొకటి. ఈతడు నేటి బెలూచిస్థానములో గౌంకచేకము నేలుచుండెడివాడు. ఇతని పేరిట శివనగరము కట్టబడెను. ఇది నరీహద్దు రాష్ట్ర మగుటచే వింతరాజ్యమున కాయువువట్టియ్యెను. ఈతడు దీనికి స్నేహితుడుగా మండినదియు లేనిదియు నిర్ణయించుటకై యింద్రు దొకసారి పరీక్షార్థమై యతని కరకు దన నరీహద్దు పొరుగుదగు

అగ్నితో నరుదెంచెనట. వీరిద్వయము దేగ, పావురము యాభారములతో నాతనికి గన్నడి నట్లును అందలి పావురమును దేగ తన యాహారమునై జంప నుద్యమింపగా, దానిని వారించి, ఓది తన మాంసమేకోసి యొసంగగా దేగరూపమున నున్న యింద్రుడు మెచ్చి యాతని కోర్కెలనిచ్చి వెదలి పోయినట్లును అకథ తెలుపుచున్నది. దీని యంతరార్థము గ్రహింపదగి యున్నది. బెలూచిస్థానములో ముఖ్యమైన స్థానమును ఓది పాలించు కాలములో నింద్రుడు నచ్చి ప్రార్థించిన మీదట కొన్ని కీలకస్థానములను ఇంద్రునికి ఓది యొసంగగా, నాతడు తృప్తుడై, యాతనితో సఖ్యము నేరవుచు, తన రాజ్యమును విదేశదాడుం భయము లేకుండ గాపాడుకొనుచు వచ్చినట్లు కనబడుచున్నది. ఈ కథ చారిత్రకముగను, నైతికమును, దార్శి కముగను ఉండునటుల పురాణములలో విగూఢముగ ఉత్తీర్ణంబున దీనినది. ఓది యొసంగిన కీలకస్థానములను మరల నాతని స్వాధీనములోనే యుంచి యింద్రుడు వెదలి పోయిన కథనే మార్చి, ఓది తన మేని కండలనే దేగ యగు యింద్రునకు కోసి యిచ్చినట్లు చమత్కారముగా నుడవబడినది. పురాణములలో నెట్టి విగూఢ కథనము యందునో దీనిని బట్టి తెలిసికొన వచ్చును.

దేవ మానవ బంధుత్వములు

మను సంతతిలో నాదపిల్లల సంతతివారు దేవతలైరనియు, మగ పిల్లల సంతతివారు మానవు లనందీ రనియు వీరి కన్యోన్య స్నేహ సంబంధ మున్నట్లును లోగడ తెలుసుకొంటిమి. దేవ రాక్షస యుద్ధములందు మానవ రాజులు సాయపడుచు వచ్చిన వివరములు గూడ తెలుసుకొంటిమి. ఇక వారిలో గల్గిన బంధుత్వముల గొన్నింటి నిట నుదాహరింతును.

- (1) ఋషభుడు ఇంద్రకుమార్తె జయంతిని పెండ్లాడెను.
- (2) చంద్రవంశజుడగు పురూరవుడు దేవకన్య ఊర్వసిని పెండ్లాడెను
- (3) పురుకుత్సనుహారాజు నాగకన్య వర్మదను వివాహమయ్యెను.
- (4) విశ్వామిత్రుని రాత బ్రహ్మదత్తుడు - ఈతని తండ్రి చూ? యనువాడు గందర్వకన్య ఊర్విశు పరిణయ మయ్యెను.

- (5) బ్రహ్మదత్తుడు కుశనాథరాజు కన్యలను పెండ్లాడెను.
- (6) తృణదీనుడను రాజు అలంబనయను దేవకన్యను వివాహ మయ్యెను
- (7) ఓరికి జనించిన యిలదీలకు విశ్రవసుని వలన కలిగిన కులేరుడు యజ్ఞ దనబడి యుజ్జీలకు రాజయ్యెను.
- (8) వత్సుడను చంద్రవంశీకుడు మిశ్రకేయను అప్పరవసు పెండ్లి గావించు కొనెను.
- (9) ఇంద్ర. యమ. వాయు మున్నగు దేవతలు భారతయుద్ధ కాలపు కుంతీదేవితో సఖ్యము నెరపి భయనంరానముగా భర్తృత బీజాచ్ఛనాదులను గవరి.
- (10) అర్జునుడు నాగకన్య ఉలూపిని పెండ్లాడెను.

ఈ విధముగా దేవ మానవ సఖ్యము సెంపిందె వని సుదుపవచ్చును.

ఇంద్రరాజ్య విస్తీర్ణము

లిబెట్టు ప్రాంతము మొదలు నవ్వసిందు. గయా ప్రాంతముల వరకును, చివరకు దేవరాష్ట్రముగా కావనములందు వైశము పేరొందిన పరాపుర ప్రాంతము వరకును యీ ఇంద్రరాజ్యము ఆయా కాలములలో న్యూపించినట్లు ప్రాచీన పురాణ వేదవాఙ్మయములను లట్టి నిర్ణయించునందు చున్నది. వీరిలోగల పౌరనర్వాది రహస్యములు, దంభానంభోగాదులు, యజ్ఞ యాగాది క్రతువుల రహస్యము, మతకర్తలే రాజ్యరక్షకులుగా గూడ వ్యవహరించుట, స్వర్గలోగాదులు మున్నైనని లోగడ తెలుపబడినవి. ఈ రీతిగా మహాభోగ మనుభవించిన ఇంద్రరాజ్యవ్రథ క్రమముగా తగ్గిపోయి భారతయుద్ధానంతరము వరకు నామమాత్రముగా నుండెను.

కొందరు దేవతార్యుల నామములు

దేవాసురుల మొదటి యుద్ధములందు పేర్కొన్నవారి నామములు కొన్ని మనకు పురాణములందు గలవు. వారిలో సమదీటులగు వారి పేర్లు చెప్పబడినవి. మొదటి యుద్ధమునందు అనగా మందరగిరిమథనకార్యమున

యంద్రుడు బలితోను, గుహుడు భాద్రకునితోను, వర్షుణ్ణుడు ఘోరితోను, మ్నిత్రుడు ప్రహేతితోను, యముడు కాలనాథునితోను, విశ్వకర్మ మయునితోను, త్వష్ట శంఖరునితోను, సవిత విరోచనునితోను, సరాజిత్రుడు వముచితోను, అశ్వినీదేవతలు వృషవర్చునితోను, స్వాద్యక్షుడు లేక వివస్వతుడు బలిసుతులగు బాబాది పుత్రశతముతోను, సోముడు లేక చంద్రుడు రాహువుతోను, అనిరుడు పులోమునితోను, భద్రకాళి కుంభ నికుంభులతోను, వృషాకపి జంబునితోను, విరావసుడు చుహిపునితోను, బ్రహ్మపుత్రులు ఇల్వల వారపులతోను, కాముడు దున్మర్షణునితోను, మాతృకాగణము ధిక్కలునితోను బృహవృతితో కుక్రుదును. శనైశ్చరుడు నరకునితోను, మరుత్తులు నివారకవరులతోను, వసువులు, అమరులు, కాలేయులతోను, విశ్వేదేవతలు పౌలోములతోను రుద్రులు క్రోధులతోను పోరాడుచుండి నట్లుగా రాగవతాది గ్రంథములం దున్నది. వీరి కాలమువకే నక్షత్ర, నామ కథలు మయ్యెనో లేదో తెలియకున్నను, వీరిలో కొందరి పేర్లనుబట్టి యా యుద్ధము, క్రీ. పూ. 6350 శ్రావ్యము జరిగిన దనవచ్చును. ప్రాయశః ఈ వీరులలోవి కొందరి పేర్లతోనే నక్షత్ర నామకరణమై యుండును. ఈ దేవతల నస్తునరించక, వారు చేయు కర్మలను నిశ్వసించక, కోవ్యంతులు, అటములు, జర్రుప్త్రులు యనువరులు మున్నగువాడు పేరు మతమును లోకమున పెట్టుకొనిరి. ఇదియే నేటి పార్శ్వీల మూలమతము. పైవారందఱోకే కొలమువారనుట సంకయాస్పదమే అయినను వారు చారిత్రక పురుషులె యనవచ్చును.

దేవతార్యుల వలసలు

ఈ దేవతార్యు లాదిలో ననగా దృవప్రాంతమునుండి వచ్చినతర్వాత నీక్రింది ప్రదేశములందు విససింపుచుండినట్లు అవెస్తాగ్రంథమున వ్రాయబడి యున్నది. (1) Aryana Vaejo (2) Sughdha or Sogdiana (3) Mouru or Margiana (4) Bakhdid (5) Nisaya (6) Haroyu or Arcia (7) Vaekareta (8) Urva (9) Khnenta in Venhrkena (10) Harahvalta or Arachosia (11) Haetumant (12) Ragha (13) Chakhara (14) Vaxsara (15) Hapta Henduk (16) Renghara,

వైదిక యోగ్యుల మతమునకు పరిపోవును. ఇంద్రాదులను ప్రార్థించు విషయ మీ మతమున లేదు. అందుచే నింద్రవిరోధులు కొందరి ప్రాంతము నకుగూడ జేరినట్లు కనబడుచున్నది.

పంచమ ప్రకరణము

ఇహపరలోకములు

ఈ ప్రకరణమునందు లోకము లెన్నియను విషయము విచారితము. త్రిమతకర్తలగు బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరుల పేరిటను, ఇంద్ర, యమ, వరుణాదుల పేరిటను చెప్పబడిన లోకములు మన దేశములోనివే ననియు, వారిపేర సాయా నక్షత్రమండలములుగూడ వారి యనంతరము దిలువ బడినవనియు లోగడ తెలిపితిమి. ఇక జీవులు మరణానంతర మెచటికి లేక యే లోకమునకు లోదురను విషయమై కల్పనలు వదలి చూచినచో మన యోగ్యుల శృతి, స్మృతి, పురాణములలో నాదగు విధములుగా విర్ణయించినట్లు కన్పడును. ఈ విషయము లెంతవరకు ప్రామాణ్యములో యంకను (నైస్సు) ప్రకృతికాత్తములరీత్యా ధృవపడుచున్నను వాని నిచట చెప్పెదను.

1. పుణ్యపురుషులు పగలు ఉత్తరాయణమున చనిపోయినవారు అర్చరాదిమార్గమున సూర్యమండలములోని కేగుదురనుట.

2. హిమకీవులు రాత్రి చనిపోయినవారు ధూమ్రాది మార్గమున చంద్రమండలమునకు లోయి యవతీసుండి పుణ్యము షీడించినపుడు నర్ల రూపమున భూమికినచ్చి నవ్యములందరి దాన్యములోజేరి క్రమముగా ననేక శరీరములందు పునర్జన్మనొందుట.

3. దక్షిణాయణమున చనిపోయిన కొందరు పితృలోకమని పేరు గాంచిన నక్షత్రమండలములోనికి లోయి నక్షత్రములుగా జేరొంది విల

సిల్లుట. ఇది మవవారు నక్షత్రములకు పూర్వరస్థి పట్టినందున ఏర్పడిన నామకరణము.

4. సామాన్యజీవులు తృణజలక న్యాయమున ననగా ఒక గడ్డిపోచ మీద నున్న పురుగు మరియొక గడ్డిపోచ నందుకొన్నపుడు మొదటిదాని యాచారమును వదలివట్లుగా యొక శరీరమునుండి మరియొకదానిలోని కంఠ్యకాంక్షను బ్రవేశించుట.

బ్రహ్మాండము మొత్తములోని గ్రహ, నక్షత్రాది లోకము లనేక ముల వంగలి వదలి చూచినచో పైన యేడులోకములు, క్రింద నేడు లోక ములు గలవను షరాచోట్లు ప్రమాదములుగా గన్పడవు. ఈ 14 లోకము లనుచని మవదేశమును దీర్ఘమునుండి దక్షిణవముద్రమువరకు విరజించిన యొక రాంపు రాగములుగా గన్పడుచున్నవి. ఉపనిషత్తులలో ఆకాశ, వాయు, భూలోకములను, భూమి క్రిందరాగ మొక లోకముగను మాత్రమే వర్ణింపజేసెడి. ఈ భూమిక్రింద యందరార రాగములో చనిపోయిన జీవు లందులను గాఢ యొకటి అతర్వ ఋగ్వేదములందున్నది. ఇది యానాటి విశ్వాస పువవచ్చును.

మన యుపనిషత్తులు భారతయుద్ధ కాలమునాటికే యుండుటవల్ల వప్పటివర కనగా క్రీస్తు పూర్వము 1000 వం దాదాపు వరకు లోకముల విషయపై మన పూర్వుల నిశ్చిరాభిప్రాయ మింతయైవట్లు గ్రహింపవచ్చును.

ఇక పితృలోక మనందు నక్షత్రమందలములో భూమియందు చని పోయిన వారందరుండులను నిశ్వాసమును బట్టిగాని వారిపేరట నక్షత్ర నామకరణము చేసినదానిని బట్టిగాని వారు మవము చేయకార్యములుచూచి వంతసింతులను నభిప్రాయములో వారిపై శ్రద్ధగనవరచెడి శ్రాద్ధాదులు క్రమ ముగా గల్పించిరి. ఈలోకమునకు యముని అధినాథునిగా బెర్కొనినట్లు రుగ్వేదము 1.328 లో గలదు. ఈ కార్యములందు చేవలకూరతో గలిసిన లోకము (దీనినే కన్యమందురు) ప్రధానము. క్రమముగా వది మాంసముతో బెట్టు నియమము లోనికి వచ్చెను. మాంసము తిననిచో 21 వ జన్మమున పశువుగాబుట్టునని చెప్పిరి. ఈ ఆచారము క్రీ.పూ. 4 వ శతాబ్దినరకు నుండెను.

బుద్ధమతము మన దేశమున బాగుగా ప్రబలిిన పిమ్మట కొన్నిచోట్ల నహింసాత్మకముగ వీనిని వర్జించి మాంసమునకు బదులు మాషములతో గారెలు చేసి వివియోగించు నాచార మనుసరింపు చున్నారు. ఈ శ్రాద్ధములందు గూడ విష్ణువు, విశ్వదేవతలు గూడ ముఖ్యులై పితృదేవతల పక్షమున ధోక్తలుగా నేర్పడుట జూడగా, మొట్టమొదటి కాలములోని విష్ణువులును, దేవతలును స్వయముగా అహ్వనింపబడి, యిట్టి కార్యములందు కష్టమును గైకొనుచుండినట్లు కనబడును. యజ్ఞయాగాదులలో మాత్రము దేవత లందరును వారి భాగముల ప్రకారము బలిపబడుచు యందర్పింపబడు హవ్యమును అనగా నేతితోగూడిన యన్నమును భుజించి తృప్తులగుచుండిరి. హవి యన నేయి, దీవి సంబంధమైనదే హవ్యము. ఇట్లే కనియన జలవక్షి, దీవి సంబంధమైనదే కన్యము. హవ్యకవ్యములలో పోలినరోహితములనబడు చేనలకూర బెట్టవలెనని చుమస్కృతి నుడువుచున్నది. ఇక పితృలోకము సంగతి వదలి యితరలోక విషయములను గమనింతము. నక్షత్రములు, నవగ్రహములు గూడ స్రవ్యేకలోకములుగా నున్నట్లు మన కిప్పటి పరిశోధనలు రుజువుపరచుచున్నవిగాని వానికిని పదునాలుగు లోకములకును సంబంధములేదు. లోకశబ్దము ప్రదేశమను నర్థముననే మన గ్రంథాలలో గన్పడును. స్వర్గ, మర్త్య, పాతాళములుగా మొదట విభజించిన మన దేశమునే మరల 14 లోకములుగా నొకకాలమున విభజించిరి. ఈ రెండు విభజనములందును పాతాళముమాత్ర మున్నది. ఈ పాతాళము బరిచక్రనత్రి వంశములు నసించినదనియు నది దక్షిణహింశూదేశమందలి చిహ్నరుణిల్లా ప్రాంతమనియు లోకగద చెప్పితిమిగదా! ఇక నీ యూర్ధ్వ, అధోలోకములెట్లు విడిచింపబడినవో తెలుసుకొందము. దేవరాజ్యము అమరావతిలో స్థిరపడినపిమ్మట సనగా నేటి పంజాబులోకి (నప్తసింధు ప్రాంతమునకు) హిమాలయమునుండి మార్చినపిమ్మట దానికి ఉత్తరభాగమున నున్న ప్రదేశములు 7 లోకములనియు, దక్షిణమున నున్నవి 7 లోకములనియు మన వారు విభజించియుండిరి. వాని వివరము రీ క్రిందివిధముగ నున్నవి.

అతలము— అనగా స్తలములేనిది. హిమాద్రి లేక యితర కొండలపై గాని గల శిఖరములు. వీనినే మొదట యింద్రుడు చేదించి వాన

యోగ్యము చేసెను. ఇచటనే మొదట బలి వసించినట్లు పురాణములందున్నది. ఇది రెల్లని స్థలముగా చెప్పబడినది.

నితలము— హెచ్చుకగ్గులు గల స్థలము. వింధ్యాద్రి లేక యితర కొండల యేటవాలు ప్రదేశములు. ఇందే హోటకీనది ప్రవహించుచున్నట్లు పురాణములలో గలదు. తారకాది రాక్షసు లిందుండిరి. విద్రుమము వలె యెర్రనేల యని వర్ణింపబడినది. అగ్నిముఖ, మహాంతరాది రాక్షసులుగూడ నిందు వసించిరని లింగపురాణము, ప్రహ్లాదుడుగూడ నుండినట్లు కూర్మ పురాణములందు గలవు.

సుతలము— సమప్రదేశము. ఇందు మొదట సురలు వసించి సుపర్యు లనబడినట్లు కనబడును. బలి, నముచి, కాలినేమి మున్నగువారు యిందు నసించినట్లు కొన్ని గ్రంథములందున్నది. ఇది శీతల ప్రదేశముగా చెప్పబడినది. శంకుకర్ణ, మహాకుంభ, హయగ్రీవాదులుగూడ నివసించినది.

తలాతలము— కొంత సమస్థలమును, కొంత కొండప్రదేశమును గల్గినది. ఇచటనే పూర్వము ధేయదురు వివసించినట్లు పురాణసాహిత్యము. తీర్థి చేరువలో నుండును. ధేయముతోడను యంద్రప్రస్తపురి నిమిం చి ధర్మ రాజుని కిచ్చెను. విరోచన, హిరద్యాక్ష, తక్షక, నరకాదులుండినట్లు లింగ, కూర్మపురాణములందు గలదు.

మహాతలము— గొప్ప భూప్రదేశము. ఇది దక్కను భావచ్ఛను. తక్షకాదు లిందున్నట్లు కొన్నిచట గలవు. మహాజనులనగా గొప్ప వర్తకు లున్నందునగూడ నీ ప్రదేశమిట్లు పేర్కడపియుండవచ్చును ముచికుందుడు మున్నగువారుండినదని పురాణములందు వర్ణితము.

రసాతలము— ఇది సారవంతమైన ప్రదేశము. ఇచటనే వామను నిచే పారద్రోలబడినపిమ్మట బలి నివసించెనని, చిత్తూరుజిల్లా ప్రాంతమగు దక్షిణదేశము. నివార, కవచ, కాలకేయులను రాక్షసులకుగూడ భారత యుద్ధ కాలమున పాపస్థానము. ఇది శైల మయమని చెప్పబడినది. ఈ రాక్షసులు అట్లునుచిచే వర్ణింపబడిరి. మహర్షి, వాసుకిలు వసించినట్లు కూర్మ పురాణమునందు గలదు.

పాఠాశ్రమము — అనగా పాదుశ్రమము. హిందూదేశము మొత్తమున
 కిది పాదువంటిది. అదిశేషుడు మున్నగు అష్టనాగములు మొదల వసించి
 నది. ఇదిగూడ విచిత్రవర్తిని లోబడియున్నట్లు కనబడుచున్నది. అందుననే
 కొన్ని గ్రంథాలలో చరిత్రపాఠమునను, కొన్నింటి పాఠాశ్రమమునను
 ఉన్నట్లు వ్రాయబడియున్నది. కన్యాకుమారివరకు గల దక్షిణ భూభాగ
 మంతయు విందుండెను, ఇక దక్షిణలోక వివరములను తెలుసుకొందము.

భూలోకము, దువర్లోకము — ఇవి రెండూ సూర్య చంద్రాది
 రాజులు పాలించిన ప్రదేశములుగా గన్పడుచున్నవి. ఇంద్రమోద్య, ప్రతిష్ఠాన
 పురము, విచర్య, మిరియ మున్నగురాజ్యము లనేకము పూర్వముండెను.

సువర్లోకము — ఇది దేవతలు పాలించిన ప్రదేశము కావచ్చును.

మహాలోకము — మహాత్ములగు ఋషులు వివసించిన ప్రదేశము
 లేదా మహానాథులగు గొప్పవర్తకుల చోటు అగును.

జనలోకము — ఇది ప్రజలుండిన ప్రదేశము. దేవతారాజ్యమందలి
 వల్లభాగమంతయు నిది.

తపోలోకము — తపసులు శ్రవస్సు చేయుచుండిన చోటులు గలవి.

సత్యలోకము — బ్రహ్మలు వివసించుచు ఆశ్రమములను స్థాపించిన
 చోట్లు గలవి. హిమాలయముమీద ఆశ్రమములన్నియు నిందులోనివే.

ఈ వదునాలుగు యేర్పడకపూర్వము మనదేశము కి భాగములుగా
 విభజించియే స్వర్గ, మర్త్య, పాఠాశ్రమాలవిరి. వీనినిగూర్చించి లోకద సుడివి
 లిమి. ఈ రెండురకములైన విభజన లోకములుగాక మన పురాణములలో
 కైలాస, వైకుంఠము లున్నట్లుగూడ గలదు. అవి హిమాలయమందును,
 పరిసరమునను ఉన్న వైవ, వైష్ణవ ఆశ్రమములేగాని పేరుగాడని లోకద
 తెలిపితిమి. కొన్ని పురాణములలో గోలోకమొకటి సృష్టించబడి యందు
 గోపికాలోకులు శ్రీకృష్ణుడవల మండుడని వర్ణించిరి. ఇవి యన్నియు
 శ్రీకృష్ణుని దేవునిగా దావించినవీమ్ముల సృష్టించిన కల్పిత విషయములే
 గాని యన్యము గాదనవచ్చును.

ఇక బ్రహ్మాండమువంటి బ్రహ్మాండము లనేక ముందువని గూడ మన పూర్వు లాహించిరి. కాని నక్షత్రములతోగూడిన యీ బ్రహ్మాండ మానం నేమియున్నదో నిజముగా నెవ్వరును పరిగా పరిశోధించినవారు లేరనవచ్చును. ఈ బ్రహ్మాండమే యింకను విస్తరించుచు క్రమముగా ననేక నక్షత్రము లుద్భవించుచున్నట్లు యిప్పటి వీరిశోధకులు కనుగొనిరి. వైష్ణవ ధట్టులు విష్ణులోకమును, శివధట్టులు శైలానమును మరదానంతరము జేరుదురను కథలను ఓవనిషత్తులు ధృవపరచుటలేదు. వానిలో పైన నుడిచిన 4 లోకములే వర్ణింపబడినవి, అందుచే తేనెము ధట్టులను సృష్టివరచుటకై యాలోకములగూడ నాటి మర ప్రవక్తలు గర్పించినట్లు స్పష్టము. బృహ దారణ్యకోపనిషత్తులో చనిపోయిన జీవులలో కపాలమోక్షమై పోవువారు బ్రహ్మలోకమునకు పోదురనియు, కండ్లగుండా జీనము పోయినవారు సూర్యలోకమునకు పోదురనియు, జీవాత్మలు తృణజలక న్యాయమున బయటికి పోయినపుడు దానికి వలయు సంచార దాగములను గైకొని తమ సూతన శరీరము ధరించి గంధర్వ, పితృ, దేవ, బ్రహ్మలోకముల కేగుననియు జెప్పబడినదిగాని లోగడ గంధర్వ, దేవ, బ్రహ్మసంకళా లంద రును మానవులే యని రుజువగుటనుటను, వారి చోటులన్నియు మన దేశములోనివే యగుటను యట్టివారిలో జనించెదరను నర్థమే యిచట గైకొనదగియున్నది. పితృలోకమున్న నక్షత్రయుక్త భగోళమని లోగడ తెలిసికొంటిమి.

యమలోకమున 28 విధములగు వరకములున్నట్లు కొన్ని పురాణము లందు గండు. ఆవి నాటి యంద్రరాజ్యములో తప్పలొనరించువారి కిచ్చు నానావిధ శిక్షాస్థానములేనని గ్రహించవచ్చును. ఇంద్రరాజ్యమున యముని పరీలనక్రింద నట్టి ప్రారవిధములై న శిక్ష లమలులోనున్నట్లు కనబడుచున్నది. అంతేగాని చనిపోయినవారి కట్టి శిక్షలు కలుగునుట ఆయా పురాణకర్తల యాహాకర్పితములుమాత్రమే. ఆధోలోకములందు మానవులలో పాక కాప యగు రాక్షసులుగూడ నున్నట్లు పైన నుడివియుంటిమిగదా. దానినిబట్టి గూడ వదునాల్గలోకాలు మన దేశమునందలివే యనుట స్పష్టము. రాజులు ప్రజలకిచ్చు శిక్షలనుబట్టి మరదానంతర పాపజీవులకుగూడ నట్టి శిక్షలు

సృష్టికి కర్తయుగు వాకిచ్చునను విశ్వాసముగల పూర్వములు. అట్టి యూహాజనిత శివస్థానమునే యీ దేశపు (దేవరాజ్యపు) శివకర్తయుగు యమువిపేరిటనే కర్పించి దాని కనుగుణ్యముగు తక్కులు, గారలు వేద పురాణములలో గొన్నిచోట్ల విరికిందినట్లు కనబడుచున్నది. కాని పునర్జన్మ కర్మసిద్ధాంతములు మాత్రమే షోచ్చుగా నీ గ్రంథములందు జెప్పబడినవి. వానిప్రచారము తర్కిన లోకములవలెనే యమలోకపు టువికిగూడ యాదక మని రుజువగుచున్నది. యుగ్యేదము వ్రతమ మండలమున 1.32 సూక్తమున ఆరాకమున (ద్యావా) 3 మంతలములు లేక లోకము దాన్నవనియు, అందు లెందు సూచ్యునికి దగ్గరనున్నవనియు, ఒకటి యమవివాహముకడ నున్నదనియు నడటనే దిక్పాంఠి బ్రహ్మనంద సుఖము దాన్నవనియు, నడటికి పోపు మాక్కుముమాత్ర మందవారయురమనియు జెప్పబడినది. దీనిని ఐట్టిగూడ నక్షత్రములున్న స్థానములనే మనవారు పితృలోకముగా దానించి దానికి యముని అధిపతిగా సుత్రేక్షించినట్లు సృష్టము, కలోపవిషట్టులో అగ్నివిద్య నెరింగినవారు స్వర్గాది యనంతలోకములను బొందుదురని చెప్పి నెనడిగాని యీ లోకాలుగూడ అగోనెంబంధముగనే కనబడుచున్నవి. ప్రానక్షత్రములే యివి యనవచ్చును.

పార్శ్వల యిముదు

ఇరానులో నుండిన పార్శ్వల మతమున నొక యిముదు గనబడు చున్నాడు. ఈతడు జరతుష్ట్ర మతములోనివాడు. పార్శ్వల వ్రదానస్థానమైన (Aryan Vajro) ఇరానులో నొకకాలమున ముండుప్రళయము సంభవించు నున్నతరి యీ యిముదు మతగురువును ముందు కర్తవ్యమడుగగా నతడు (అపారమట్టి) వారి ప్రాంతమునకు నడుపులను, నానావిధములగు చెట్ల మొక్కలను, విత్తనములను తీసుకొని వలసపొమ్మని చెప్పెను. లేచిచో నా ప్రళయమున సర్వనాశన మగుననెను. మరియు నా నలనచోటన సూర్య చంద్ర నక్షత్రములన్నియు సంవత్సరమున కొకపారి యుదయించుననెను. ఈ యిముదివద్ద ననేక గొర్రె లాకాలమున నుండెను. ఆతడు తన నరివారముతో నడటికేగి నివసించెను. తర్వాత Aryan Vajro నాశనమై పోయి

గట్లు గలదు. ఈ యిముదు వలనవచ్చిన ప్రదేశ ముర్తిరూపప్రాంతమై యుండునని కొందరు వండితు లప్రాయముచేసెను. ఈ యిముదుగూడ మనదేవు యమున కాలలోనివారే ననియు, నా ప్రదేశమున యిముదుగా వ్యవహరించి యుండుననియు నూహించవలయున్నది. ఈ యము ప్రదేశ మనే మనవారు యమరోకముగాగోళ వర్తించుచున్నను అశ్వర్యముండదు. కాని యాలడుగూడ అవాటి యాచ్యులలోనివారేగాని యన్యురు గాదని నునము కావించుట యుక్తము. ఇతర ప్రాంతములకు రాజగా నుంచెను.

గ్రహముల నామకరణ కాలము

(దేవతల యాచిత్య వివరములు)

అగ్రసమాధిగారు చంద్రునికి కాలవలన బడుచు ఉనించెను, రాక్షస గురువగు కుక్రునిజుమార్తె దేవయానిని చంద్రవంశరాజగు యయాతి వరి యుచు మయ్యెను, ఈ కుక్రునికి సమకాలికుడే బృహస్పతి. యయాతి లోగడ నుడివిన వంశావళి ప్రకారము శ్రీ. పూ. ౪౩౩౦ సం॥ల నాటివారని విష్ణు యింపబడినది. కాన కుక్రుకును, గురుకును అకాలమువారే యగుచున్నారు. బృహస్పతివార్య రావను కామించి, దానివలన బుధునిగన్న చంద్రునిగూడ నా కాలపువారే యని నుడువవచ్చును. పీఠంతురును పట్టి గిట్టినతర్వాతనే యీ గ్రహములకు నామకరణమయ్యెను. ఇట్లే సూర్యునికి సవిత, పూష, మిత్ర, సూర్య, విష్ణు నామములను, చంద్రునికి తామ ప్రతిరో గ్రాగెడి "సోమ" నామమును అ కాలపుటాచ్యులు పెట్టిరి. ఇట్లే సప్తర్షులకు వారి పేరిట కొన్ని నక్షత్రములకు పేర్లైనట్లు లోగడ తెలిపితిమి. ఈ రీతిగనే వారి భార్యలలో పెసిష్టనిభార్య యయింపిరికి తప్ప రిక్కినవారికి కృత్తికా నక్షత్రగణమందు పేర్లనుంచిరి, అమెపేరిట పెసిష్ట నక్షత్ర సన్నిధినున్న యొక చుక్కను గుర్తించిరి. దేవతలకు సోము వాహరముని పురాణము లందు చెప్పబడుట నారనికి మొదటనుంచిన పేరుమబ్బియే

దేవతాచ్యులు మొదటి ధృవమండలప్రాంతమున నున్న కాలమున నీ సప్తగ్రహములను నక్షత్రములను ఒకేసారి చూచుచున్నను, అప్పుడు వానికి పేర్లుబెట్టినట్లు కనబరడు. సూర్యుడు మన దేశమునందు వివిధ

రురువులలో వివిధములుగా బ్రాహ్మణులు జూచినపిమ్మటనే వారాయనకు
 6 పేర్లను మొదట నుంచినట్లు కనబడుచున్నది. రక్షి-గ్రహములకు
 నక్షత్రములకు తర్వాతనే పేర్లొందియుండుట. ఇపు డన్నిదేశములందును
 సప్తగ్రహములును, వారివలన నేర్పడిన వారములును ప్రచారములో
 నున్నవిగాని వారి కథలును, పేర్లును వేర్వేరుగానున్నవి. గ్రంథవిస్తరణ
 దీరి వాని నన్నిటిని బల రెలుపుటలేదు. దేవరాయ్య లనేకులపేరిట నక్షత్ర నామ
 కరణ మైనట్లు లోగడ తెలిపితిమి. గరుడానికి శ్రవణావక్షత్రమును, వీవ
 వైద్యులందరికి శతభిషమును. నవజానికి కుంభరాసియు, అశ్వినులకు
 యశ్వినీయు, భరణికి యముడును, ప్రజాపతులకు రోహిణీయు, బ్రహ్మకు
 అభిజిత్తును, సోమునకు మృగశిరయు, అదిరికి పునర్వసును, రుద్రునకు
 ఆర్ద్రయు, నాగులకు ఆశ్లేషయు, పితరులకు మమయు, త్వష్ట్రుడు దిర్భయు,
 నింద్రునకు జ్యేష్ఠయు, నింద్రాగ్నులకు విశాఖయు, వసువులకు ధనిష్ఠయు,
 ఆపోవిశ్వేదేవతలకు పూర్వాషాఢ. ఉత్తరాషాఢలును, నిర్ణ్యవకు స్వాతియు,
 ననిగ, మిత్ర, భగ, అర్యమాన, పూసులను సూర్యునకు హస్త, అనూరాధ,
 పుబ్బ, ఉత్తర, దేవతులును, అజివకపాచ, అహిచ్ఛుద్న్యలకు పూర్వాభాద్ర
 ఉత్తరాభాద్రలును, నైరుతికి మూలయు, అదిరికి పునర్వసును, బృహస్పతికి
 పుష్యమియు, నారిపత్యస్థానములుగా చెట్టివట్టు వంశితలలో దేవావనికు
 చున్నది. అంగీరసులపేరిటనే అంగరకగ్రహమొకటి నామకరణమయ్యెను.
 క్రీ.పూ. 4వ శతాబ్దము 0050 ప్రాంతమున నుండిన వైవస్వతనామ మనువునకు
 జనించిన అశ్వినులే దేవవైద్యులుగా భేరంది వారి యనంతరము వారిపేరట
 గూడ నక్షత్రనామకరణమయ్యెను. ఈ మనువునకే యముడు, యమున,
 మయకు, శని, రవతి, మనువులు జనించినట్లు విష్ణుపురాణమున నున్నది.
 ఈ శనిపేరిటను, యమునిపేరిటను, క్రమముగా గ్రహనక్షత్రములు వెలసెను.
 ఋగ్వేదమున నశ్వినులపేరిటి రుక్మ-లన్నియు క్రీ.పూ. 0050 ప్రాంతము
 పిమ్మటనే రచింపబడినట్లు లేచుచున్నది. ఇట్లే ఏకాదశ రుద్రులపేరిటగూడ
 నక్షత్రములు వెలసెను. ఈ రుద్రులు మరుత్తులుగూడ యింద్రుని అంగరక
 కులుగా గన్నటుచున్నారు. లోగడ చెప్పబడిన రుద్రులుగాక లింగపురాణము
 నందు అజివకపాచ, అహిచ్ఛుద్న్య, విరూపాక్ష, దైవత, హర, బహు

రూప, శ్ర్యంబక, సురేశ్వర, సావిత్ర్య, జయంత పినాకినాములు రుద్రులుగా చెప్పబడినారు. ఇందలి మొదటి యిశ్వరును పూర్వాధాద్ర, ఉత్తరాధాద్ర నక్షత్రముల కధిపతులుగా చెప్పబడిరి. హిరణ్యకశ్యపాని పుత్రియు ప్రహ్లాదుని సోదరియు నగు సింహికకు జనించిన రాహువు దేవతలతో దోరి విష్ణువు వల్ల దెగటారెనని పురాణములందున్నది. ఈ రాహువు పేరిట సూర్యుని ధాయకు పేరుపెట్టబడెను. ఈ రాహు పుత్రికును పురూరపుని కుమారుడగు ఆయువు పెండ్లాడియుండెను. అందుచే రాహువుగూడ రాక్షసవర్గములోనివాడే యైనను ఆ కాలపు మనుశంభలి రాజులతో బంధుత్వము గర్హియుంకిన వాడనియు, కేవల భగోళ భాయాగ్రహము మాత్రమే కాదనియు స్పష్టము, కేతుగ్రహముగూడ నట్టిదే. నచికేతాది నామములు దీని బజపు పరతును.

మిథ్యాపురుషులను వాదము

ముఖ్యముగా రుగ్వేదములో సువాహరింపబడిన బ్రహ్మ, విష్ణు, శివ, కాళీ, సరీ, ఉష, దుర్గా ముదుత్తులును, వ్యత్రాసుర, త్వష్ట్ర, వరుణ, బ్రహ్మణస్పతి, యింద్రులు మున్నగువారు మిథ్యాపూతులునియు, వారిలో బ్రహ్మదులు సూర్యుని ఉదయ, మర్యాహ్న, సాయంసమయములనియు, కాళరాత్రిమే కాళీదేవతయనియు, దక్షిణిమూర్తయు శివునిభార్యయు నగు సరీదేవియన చంద్రుని వెన్నెలయనియు, దక్షిణ ఉదయించు సూర్యుడనియు, దుర్గాదేవియన తెల్లవారుచుండు ఉషాకాలమనియు, మరుత్తులనగా గారిదేవుడనియు, దనువు కుమారుడగు వ్యత్రాసురుడన అహి, చీకటి, మేఘములను నర్తములనియు, త్వష్ట్రప్రకాశతియన్న రుద్రుడన్నను అగ్ని లేక నిప్పుమాత్రమేననియు, వరుణుడన జలము లేక సూర్యచంద్రులనియు, లేక రాత్రిదేవతయనియు, బ్రహ్మణస్పతి లేక దృహస్పతి యన నవగ్రహములలోని గ్రహమేననియు, బ్రహ్మయన్నను ఉదయసూర్యుడు లేక సృష్టి కర్తయనియు, యింద్రుడన మేఘములనియు సూర్యుడనియు కొందరు పరిశోధకులు (మాక్సుముల్లరు మెగ్గవాల్ట, లోకమాన్యతింక్, డా. ఎ. సి. దాసు మొదలగువారు) చారిత్రకాంశము లెరుగని పూర్వ వ్యాఖ్యాతల ననుసరించి వినిధములుగా చెప్పుచు రుగ్వేదములో స్పష్టముగా కన్పడుచున్న

చారిత్రకపురుషులను వారి చరిత్రాంశములను గమనింపక రాయమారు చేసి యున్నారు. ఇది యింతవరకు జరిగిన వారి చరిత్రలవల్ల సృష్టపడుచునే యున్నది. ఈ చిక్కింతటికీ కారణము వారు రుగ్వేదముతోని ప్రతి విషయమును భగోళవిషయముగానే భావించుటయే వనవచ్చును. గ్రంథ విస్తరణ రీతి సృష్టముగా గన్నడుచున్న రుగ్వేద దృష్టాంతములను యిచట వ్రాయుట మానిరిమి. (రుగ్వేదమునందలి ప్రభుమండలము జూడుడు)

ఋభువులు, మరుత్తులు, అశ్వీనులవిషయముగూడ విగ్లే వందితులు పొరబడిరి. వారానాటి మానవులేనని రుగ్వేదదుక్కలు తెలుపుచున్నవి. (రుగ్వే. మం. 10-77 గూడ చూచుడు) మహాభాగవరమునందలి విషయములకుగూడ వీరి భానములు నిరుద్ధముగనే యున్నవని చెప్పినచో జాలును. మన పూర్వులపేర నక్షత్రనామకరణమైనవిమ్ముట నల్లబడిన దుక్కలలో చమక్కారముకొరకు వారి జీవిత చరిత్రలను ఆయా నక్షత్ర గమనముల విషయములతో కలిపి చెప్పియుండిరి. ఈ కలగా పుంగపు దుక్కలవల్లనే ధేదాధిప్రాయములు జనించుచున్నను, వాస్తవికచరిత్ర కద్దురాదు. చివరికి అశ్వీనులు వైద్యముచేతను, యితరవిధములను రక్షణచేసిన చ్యవన, నవ్త వర్షి, గోతమ, రేవ, భుజ్య, ఆత్రి రుష్యాది యనేక పురుషనామములకు గూడ శ్రీ లిలకువంటివా రేమేమో కథలు, అర్థములు, సూర్యపరముగ నూహించి కల్పించివ్రాయుట మిక్కిలి చింత్యము. మన వేదములందు గల సత్య చరిత్రలను పురాణములతో సమన్వయించి చూచుకొనకపోవుటే యట్టి పొరపాటుకు కారణము. వృషాగిరి పుత్రుడగు రుద్రాశ్వదు గొర్రెల మేపుచు వానిలో 101 లోదేలునకిచ్చి చంపుటకు కారదై నందున నాతని తండ్రి వాని కన్నులు పొడిపించెను. ఆతని ప్రార్థనపై యశ్వీనులు వాని కన్నులను దాగుచేసి తిరిగి చూపువచ్చునట్లు చేసిరి. రుగ్వేదమునందలి యీ కథకుగూడ సూర్యపరముగా వర్తములూహించుట యెంత విచిత్రము.

షష్ఠప్రకరణము

ఒకేపేరిటి వ్యక్తుల కరణము

పురాణములలో ఒకేపేరిటి వ్యక్తులకరణము కచ్చి యొక్కరి చరిత గానే కొన్నింటిలో జేర్చి వ్రాయబడెను. మొట్టమొదట నివి తాగరూకత గానే జెప్పబడినను 4, 5. శతాబ్దం దాపులో పురాణములన్నియు నిప్పటి పద్ధతికి వ్రాహ్మణ మతానుకూలముగా యుద్ధరించి వ్రాయబడినపుడుగాని, తత్పూర్వమేగాని యిట్టి ప్రమాదములకు లోనై యుండును, అట్టి యువాహ రణము చూపించినచో పురాణములలో ననందవర్ణములని రచించువని కొన్ని తొంగిపోవును. నారద, దక్ష, అగస్త్యనామ రెండవో కంటు.

1. భరతుడు— ఈతని పేరిట భారతదేశ మేర్పడెనని పల్కెదరు గాని యే భరతుడైనది నిర్ణయించుటలో పురాణములలో భేదము లున్నవి. భరతులు మువ్వరు గంటు. మొదటి స్వాయంభువ మనువునకు మనుమడగు అగ్నిప్రసిదికి మనమమను, ఋషభుని కుమారుడు నగు వాడొకడు. రెండవవాడు దుష్యంతునకు శకుంతలయందు జనించినవాడు. మూడవవాడు శ్రీరాముని పోవరుడు. భరతపర్వమనునది మొదటి భరతుని పేరిట నేర్పడియుండెనుగాని రెండవ భరతుని కాలమున గాదనవలెను. రెండవభరతుడుగూడ దేవరాక్షస యుద్ధమున ప్రసిద్ధిపహించినవాడేగాని యప్పటికే భరతపర్వనామ మేర్పడియుండెను. కొన్నింటిలో రెండవభరతుని పేరిట నేర్పడినట్లు వ్రాయబడినది నిజముగా గన్పడదు.

2. విశ్వమిత్రులు— యిరువురుగాని యింకా మెచ్చుగాగాని యుం దురు. సప్తర్షులలో గణించబడిన విశ్వమిత్రుడు బ్రహ్మర్షులలోనివారు. ఇతరు మొదట బ్రహ్మరుషులలో జేర్చబడక అతి ప్రయత్నముతో జేరెను. ఈతడు త్రిశంకుని ప్రత్యేక స్వర్ణమునందు అనగా ప్రత్యేకరాజ్యమున పద త్రయ్యదుగురుండ నిచ్చిన ఋషి. త్రిశంకుని ఇంద్రరాజ్యములోనికి రాకుండ జేయుగా నద్దానెచ్చెను. ఇతడు కువప్పెపుట భుజ్జపగుపుగాకుండ హరిశ్చంద్రుని యాగములో రక్షించెను. ఈ కాలములో నరసేధములందెను. ఈ

కథ రుగ్వేదమున నున్నది. ఇతడు ముదామనికగూడ పురోహితుడనియు రకతసంతతికారకై నమలను స్తురించెననియు రుగ్వేదములోని మం. 3.33. 53 సూక్తములందున్నది. అందుచే నితడు శ్రీ. పూ. 5200 ప్రాంతము దగును. ఇత యెంతవవిద్యామిత్రుడు గాదినవనుదైయుండి, శ్రీరాముని కాలమువరకు జీవించి రాచకి, మాలీదాదుల నిరోధిగా నుండినవారు. కాంపిల్య నగరవాసి. ఇతడు గంధర్వకన్య డిల్కికు చూపుచును ఋషి జనించిన బ్రహ్మచక్రుని మనుషుడు. ఇతడు శ్రీ. పూ. 3150 ప్రాంతము దనవచ్చును.

3. వసిష్ఠుడు — ఈ పేరు గంధారిలో మొదటివారు బ్రహ్మర్షి. ఈయన కార్య డిష్ట. అతుండరి తర్క మరియొకడు. రాజుల పురోహితుడుగా వీ వసిష్ఠు యన్నుండున చర్యత పురోహితు లందరును వసిష్ఠు లన బడుచుండిరి. అందున విద్యామిత్రవిరోధి యెన్నన వసిష్ఠుడో చెప్పజాలము.

4. వృదువు — ఈ పేరిటివారు ఇద్దరున్నారు. వేణుని జంపి బ్రాహ్మణులు చెచ్చిపెట్టినవారొకరు. యమాలి వంశమునందరి రుద్రుని కొడు కొకడు.

5. రైవతుడు — ముప్పురు ఈ పేరున గలరు. ప్రియవ్రతుని కొడుకగు మనువొకడు. సూర్యవంశమున రేవుని కుమారుడగు కకుద్బిని పైవెరువలిరి. భూరుదనివాని కొడుకొకడు. కకుద్బి భూమారైసు ఇల రాముడు పెండ్లాడగా నా కథను మొదటిరైవతుని కంటగట్టి యారడు బ్రహ్మ లోతమునకు వెళ్లి తిరిగి వచ్చునంతలో నెన్నో యుగములు జరిగెనని యాచకములు పురాణములలో చెప్పబెను. లింగపురాణ మీ నిషయమున స్పష్టముగ నున్నది.

6. ముచికుందుడు — వీరు ఇర్వురు గలరు. ఒకడు దక్షిణదేశ పాలకుడు. మరియొకడు శ్రీకృష్ణునికి గుహలో గన్నదినవారు. మొదటి ముచికుందుడు మాందార కొడుకు.

7. పరశురాములు — ఇర్వురు గన్నుడుచున్నారు. ఒకడు దశరథ. శ్రీరాముల కాలమునాటికి దెడ్డవాడుగా నుండినవారు. ఈయనయే యువ

కుదై యున్నప్పుడు హైహయాది రాజులను సంహరించినవాడు. శ్రీ. పూ. 3160 సం॥ లనాటివాడు. రెండవవాడా సంకములోనివాడే కానచ్చునేమోగాని యాతడు భారతయుద్ధకాలమునను రమారమి యేబడేండ్లకు ముందుండి బీష్మునితో పోరాడినవాడు. ఇతడే కర్ణునికి విద్యల గొన్ని నేర్పినవారును. ఈతవికాలము దాదాపు శ్రీ. పూ. 1980 కానచ్చును. పరశురామ జయించి తనని యొకిటియు. పరశురామ ద్వాదశి యని యొకటియు పరిచాంగము లందు మనకు రెండు నందుగలున్నవి. మొదటిది వైశాఖ కు ౨ ను, రెండవది వైశాఖ కు ౧౨ ను డిన్నవి. ఇవి యిద్దరు పరశురాముల జయించులే కావచ్చును.

8. భార— ఈ పేరు నక్షత్రములకు చంద్రుని యుంపుడు భార్యకు, వారి భార్యకు గలదు, పురాణములందు అత్రికుమారుడగు చంద్రుని ఒగోళ చంద్రునితో గలిపి కథల నల్లిరి. అత్రికుమారుడగు చంద్రుడు. దృహస్పతి భార్య భారను మోహించి బుధుని గొంతుట నిజమైన చారిర్రకముగా గన్నడు చున్నది. బ్రహ్మ యొకడు నచ్చి యీ కుమారుని గురించిన తగాదాగూడ మాన్పెనని పురాణములలో నున్నది. ఈ చంద్రుని సంకమున పురూరపుడు జనించి దేవతస్య యూర్వసిని చేపట్టెను. ఈతని పేరిట ఒగోళసోమునకు క్రమముగా నామ ముంచినట్లు కవులును. దేవతల రాజగు యింద్రునికి ముఖ్యమంత్రిని దృహస్పతి యనుచుండిరి. ఈ యింద్రపదవి యింద్రరాజ్య మున్నంతసరకుండెను. అనగా భారతయుద్ధకాలము నరకుండెను. ఈ పేరిట నొక గ్రహమునకు నామకరణ మేర్పడెను.

9. రంభ— ఈ పేరు గలవారనేకులుగా నున్నను ఒక్క రంభయే యున్నట్లు సామాన్యముగా పురాణములు చదువు వారందరును గ్రహించు చున్నారు. రంభయన అరటిచెట్టు. అరటివలె తొడలుగల్గిన మందరులను రంభలందును. ఉత్తరహిందూస్థానమున నట్టి చక్కనివారిని రంభలను చుండిరి. ఇంద్రుని యాస్థానమున మన్న దేవతేశ్వ నొకదానిని రంభయను చుండిరి. ఆ పేరిటనే చక్కనివారందరును రంభలని ప్రజలు సామాన్యముగా నర్చించు టాచారమయ్యెను. యజ్ఞాదులచే రాజులు యింద్రాదిదేవతల ననగా నుత్తరహిందూస్థానమువారిని గౌరవించినపుడు వ్రయుపకృతిగ వారి దేశపు

రంభలను అనగా సుందరకన్యలను కానుకగా నిచ్చువారు. నేటి భోగ
లాటనులగు సంస్థానీకులవలెనే యా రాజపు రాజులును సుందరకన్యలకై
వాంఛించియు, నీటి సౌకర్యముల కొరకును యింద్రుని (అనగా దేవ
రాజును) అర్పించి పరిసద్ధి గంచువారు.

10. దాడుడు— ఈ పేరిటివా రనేకులు గలరు. దాణవంశీకులు
11, 12 శతాబ్దాలవరకుండి భాము దాణులను చెప్పుకొనిరి. మొదటి
దాడుడు ఐదివక్రవర్తి కొడుకు. ఈ పంశములో శ్రీరృష్ణకాలమున నొక
దాడుడుండెను. ఈ పంశము దావాపు శ్రీ.పూ. 6650 నుండి శ్రీ.పూ. 1800
వరకేగాక క్రమముగా ౭౫౬దేగమునకు వలసపోయి శ్రీస్తంభము 1100
వరకు నుండెను. ఇప్పటికీ నున్నారేమో తెలియదు.

11. అష్టదిర్బారులు— వీరుగూడ మనుజులే. అగ్ని, యమ, వరుణ,
వాయు, కుబేర, యాళానాదు లేక్షురును ఇంద్రరాజ్యమునకు చుట్టు నరిహడ్డు
నట్టదారిలో నుండి నరిహడ్డులో అక్రమముగ ప్రవేశించిన రాక్షసరాజ్యము
లోనివారిని, మానవరాజ్యములోని వారిని తగినరీతిని శిక్షించుటకై యేర్పడిన
వారు. వీరికి వాహనములు దార్యులు మొదలగువారున్నారు. ఇంద్రుడు
యాచుద్విడుక్కు కానే చూచుకొనుచుండువాడు. ఇందలి నరుణుడు అయో
ధ్యాది రాజ్యములకు నీటనష్టయి పనిగూడ యింద్రుని యనుమతితో చేయు
చుండెను. ఒక వరుణుడు జలంధరాసురుని పెంచియుండెనని లింగపురాణ
ములో నున్నది. యమాదులు దుర్మార్గులగు ప్రజల శిక్షించుచున్నను వారు
దైవచింతనతో గొప్పవారు. నచికేతుడు యమునినద్దనే వేదాంతసారమును
గ్రహించెను. ఈ విషయ ముపనిషత్తులలో వ్రాయండినది. ఈ యేదును
పదపులేగావి వారివారి స్వంతపేర్లు కాదు. వీరి నిజనామములు కాలగర్భ
మున లీనమైనవి. బుద్ధుడుకీ పదపులపేరిటనే భగోళములో నక్షత్రముల
నామకరణము లయ్యెను. ఇందలి కుబేరపంశీకులమని వైకుంఠ కొందరు
12, 13 శతాబ్దాలలో వ్రాయించిన శాసనదృష్టాంతము లున్నవి.

12. కుక్రుడు— ఈయన రాక్షస పంశజు లందరికీ గురువు.
ఈయన తర్వాత వచ్చిన గురువులుగూడ కుక్రులనియే పిలువబడుచుండిరి.

ఈయన కుమార్తె దేవయానిని యయాతి పెండ్లాడెను. దీనినిబట్టి యీతడు క్రీ.పూ. 6350 ప్రాంతీయుడగును. మొట్టమొదట ఈతడు మంచి కవీశ్వరుడు. ఈతనిపేరిట కొంతకాలమునకు భిగోళములోని గ్రహ మొకదానికి ఈతడని పేరుబెట్టిరి. గురువు దేవతలకు ప్రధానగురువు. మంత్రియునై యుండెను. మొదటిగురువు బృహస్పతి. ఇతడుగూడ ఈతని కాలపువాడే.

13. కశ్యపబ్రహ్మ— ఈతడు పురాతన ప్రజాపతులలోనివాడు. ఈయనగాక మరికొందరు కశ్యపులున్నట్లు వివరించుచున్నది. మొదటి పరకురాముని కాలమున నుండి యీతనిదే. దావమును గ్రహించిన కశ్యపుడు మరియొకడు తవ్వంకిడుడు గావలెను.

14. గయులు— ఈ పేరిటి రాజులు మువ్వరున్నారు. ఇంద్రెవ్వరు మహారాజో గుర్తింపజాలము. కాని మొదటిగయుడే మహారాజనవచ్చును.

15. నారదుడు— ఈ పేరిటివారు కొందరు గలరు. ఒకడు మొట్టమొదటి బ్రహ్మకొడుకు. ఇతడే ధృవునికి రత్తి సుపదేశించినదియు వ్రహ్మకునికి తెప్పినదియు. శ్రీకృష్ణునికాలమున నొక నారదుడున్నాడు. ఇట్టింక ననేక కాలములలో ననేక నారదులున్నట్లు పురాణ కథలవల్ల గ్రహింప గలము. ఇట్లే రావమునికాలపు ర్వష్ణిబ్రహ్మ యొకరు. మొట్టమొదటి బ్రహ్మలలో నున్న ర్వష్ణ మరియొకరు. వీరిమధ్య నెందరు ఆపేరిటివారుండిరో పురాణములు సుదుబలబోవు. ఇట్లు చాలమంది యొకేపేరు గలవారిని కలిపివైచి వారివారి కరణము కలగా పులగముగా చునకు పురాణములలో వ్రాసఁబడుచున్నదికెప్పుడు.

16. అగ్ని— యజ్ఞకార్యములను నిర్వహించునపుడు ప్రకృతి దేవతలకు అగ్నిపూర్వకముగా నాహుతులొచ్చునపుడా కార్యము నెప్పు యుత్విజాని గూడ యగ్నియనియే పిలుచుచుండిరి. యజ్ఞములకు రాని దేవతలకు వీరు నానాద్రవ్యములను పంపుచుండినట్లు యుగ్వేదమున నున్నది. లోగడ జెప్పబడినవారు గాక యీ అగ్నికార్యపదవిలో దక్షకుమార్తె ఇలయు. దారశీ. సరస్వతులను ప్రీయగూడ నున్నట్లు యుగ్వేదమున గలదు. (యగ్వేదము మండలము 1, 3.)

17. ఇంద్రుడు — ఈ పేరిటి దేవరాజులు పెళ్ళిండ్లున్నను పురాణములందు వారివారి గావలసన్నింటిని ఇంద్రునిపేరిటనే వ్రాసిరి. అహర్యలో లోగిందినవారు శ్రీ. పూ. 3150 ప్రాంతమునకు గన్నడుడున్నారు. అమె సోదరుడును, మువ్వదని పుత్రుడునగు దివోదాసుని కలిపి, యౌవనకార్యజ్ఞయింద్రుడు కందికుని 100 నగరములను నశింపుజేసెను. అ స్నేహమును బట్టియే యీ యింద్రువాడని సోదరివద్దకు దనువుగా నెల్లియుండును.

వ్యాసులు

అష్టాదశపురాణములు వేదవ్యాసు తొక్కదే. చెప్పెనని కొందరందురు. అట్లయినచో దశస్వర విచక్షణరీతం నేం రచించునని కొందరు చెప్పెదరు. 7 వ. వైవస్వతమరుపునుండి 28 వ. మహాయుగము జరుగుచున్నట్లు మన పురాణములలో వ్రాసినవియు. అవి నిజముగా ఒక్కొక్క మహాయుగము 150 సం॥ ల మూత్ర ముండుననియు లోగక నుడివిరిమి ఈ యుగముల కొక్కొక్కటి ఒకవ్యాసుడుండి, వేదపురాణాదులు లోలిండుడు రచించుచున్నట్లు నీ నామమున్నది. భూమిపురాణ ప్రకార మీ 28 వ్యాసుల నామము లి ప్రకారముగ నున్నవి.

“స్వాయంభువు, ప్రణాపతి, ఉద్రుడు, ప్రణాపతి, నవిక, మృత్యువు, ఇంద్రుడు, వసిష్ఠుడు, సారస్వతుడు, రిరాముడు, వృషభుడు, శతలేటాడు, చర్ముడు, గరచుడు, త్రైలోకముడి, ధమంతయుడు, క్రతుంజయుడు, కుతుంజయుడు, భరద్వాజుడు, గోతముడు, వ్యార్యుడు, కుష్మాయుడు, తృణిందుడు, దవుడు, శక్తి, చాతుర్జుడు, పరాశరుడు, ద్వైపాయనుడు.”

వేదవ్యాసుడని కీర్తిగాంచిన ఇందరి 28 వ. వ్యాసుని శిష్యులే జైమిని, పైలురు, సుమంతుడు, వై శంపాయనుడు, సూతుడు అనువారు. వీరి కాలమునుండియే వేదములు నాల్గగా విభజింపబడి మొదటి నల్వరు నేర్పి ప్రచారము నర్పిరి. సూతుడు పురాణేతిహాససంహితలు నేర్పెను. ఇది శ్రీ. పూ. 1950 ప్రాంతమై యుండును. పైన నుడివిన వ్యాసులలోని వారే వివిధ పురాణేతిహాసాదులు ఆయా కాలములలో రచించి యుండురు.

వి కమముగా ననేకమార్పులకు లోనై మనకు ప్రకృతము కనబడుచున్నది

లభ్యమగు చున్నది. పైన నుడివిన వ్యాసులందఱును శ్రీ. పూ. 7833 నుండి శ్రీ. పూ. 1950 వఱకు చున్నవారైనట్లు కనబడు చున్నది.

పురాణములందలి కొన్ని యసత్యాలు.

సుహస్త్రులను చెప్పుటకై కొన్ని యహతకల్పనలు పురాణములందు లోగడ నుడివిన యుగ, మన్వంతరాని వలెనే వ్రాయఁబడినవి. వానిలో కొన్నిటి నీ దిగువ చెప్పి. వాని విజన్యరూపమును గురించి తెలిపెదను.

1. దేవతలందరికి నాల్గు భుజములున్నట్లు, వారు నేలమీద అనకుం దగను, రెప్పలు వార్చుకుందగను డిందురనుట. ఇది తేనలము కల్పనమే. ఒక్కొక్కసారి వారు విమానములలో నంచరించినను భూమిపై నడచిన వారేగాని యన్యముగాదు. వారి కెవ్వరికి నాల్గు భుజములు లేవు. శతపద బ్రాహ్మణముందు “విద్వాగ్ం సోహి దేవాః” అనగా దేవతలనగా విద్వాంసు లని చెప్పబడినది.

2. మూలబ్రహ్మ చతుర్భుజుడనియు, శివుడు పంచముఖుడనియు, కుమారస్వామి షణ్ముఖుడనియు, రావణుడు దశముఖుడనియు నిట్లే మరి కొందఱును గురించి చెప్పఁబడినవి. బ్రహ్మవర్ష గం 4 వేదములను 4 ముఖ ములుగా వర్ణించినట్లు గన్పడును. అట్లే వారివారి వర్ణనలన్ని ప్రధానములైన లను ఇట్టిగాని. యితరములగు ప్రాచుర్యమైన వస్తువులనుబట్టిగాని వారి కీ ముఖములు పురాణకర్తలు దక్త్యావేశమున జనుష్కారముగా జెప్పియుండి రనవచ్చును. రావణునివర్ణ గం 9 మంది ప్రహసులతోజేర్చి యాశవిని దశ గ్రీవుడనినట్లు కనబడును. ఇట్లే కొందఱు ఋషులను జంతువులనుండి జనిం చిరని వ్రాసిరి. ఇది వారిలోగల గుణాలనుబట్టి. క్రోధమునుబట్టి వ్రాసిరేమో

3. సంహనము లేనపుడు కొందరికి అగ్నినుండియు, మగవారల శరీరములో నితరస్థానములనుండియు కొందఱు జన్మించినట్లు కొన్ని కథలు వ్రాయఁబడినవి. ఇవి తేనలము దూఱకములు. ఇట్టివారు దర్శనపురుషులుగా గన్పడు చున్నారు.

4. బ్రహ్మ చిష్టు శిష్యుని దేవతలందఱును వారి ప్రజలుగానే రుజువు పడుచున్నను, అట్లే యంకండు లిఖించియు, వారే యీ నమస్త సృష్టికి

కారణభూతులని చుర్రాదిమానముచే పురాణములలో నతిశయోక్తిగా చెప్పబడెను. దీనినే మనలో వచ్చారు పమ్మి క్రమించుచు, విజయమెరుగలేక, మోసపడు చున్నారు.

6. శ్రీరాముని కాలములో వానరులలో హనుమంతుడు సముద్రమును ఒక్క యంగతో దాటెనని రామాయణమున వతిశయోక్తులు గల్గించిరి. ఇట్లే శ్రీరామునికి మహర్షును గల్గించుటకై యాతడు గౌతమరుషి భార్యయగు అహల్య రాయయై పడియుంచగా, త్రొక్కినంతమాత్రముననే యది త్రీగా మారినట్లు వర్ణింపబడినది. అహల్య యింద్రునితో తనకు హఠాత్తుగా జరిగిన స్నేహమునకు భర్త కోపింపగా, నరిగి వేరొకచోట నివసించుచుండగా నామెను మంచిమాటలతో (నయరయముల బిల్కులు) చీవరకు భర్తకడకు వచ్చునట్లు జేసిన కథయే చమత్కారముగా వాల్మీకి రామాయణమువ వాల్మీకి లిఖించెను. ఇట్టి మహర్షులనేక మందు గూర్చు బడినని. కావ్యచృష్టిలో, నిది యెంత యుత్కృష్టదళ నందికొన్నను నీ విషయములన్నియు నక్షరాల విజయమని తలంచుట పెట్టియేగాని మరొకటి కాదని మా నిశ్చయము. తప్పులు యంత్రనహాయమున గొప్పగొప్ప రాళ్ళను దెచ్చి వానితో వారధి నిర్మించి నట్లందుగలదు. హనుమంతు డెక్కడనో సముద్రము దాటుచోటు కనిపెట్టి యచటి రావణభటులు లేని సమయమువ మామూలుగానే దానిని దాటియుండును. కాని యంత్రనహాయమున గట్టబడిన వారధి లేకుండా దానిని దాటెననుట కల్ల. ఆకడుగూడ ద్రావిడ జాతి మానవుడేగాని యన్యుడుగాడు. ద్రావిడులను కోతుల మాదిరిగానే భావించి వాల్మీకి తన గ్రంథమునందంతటను లిఖించుట వారిపైగల నిరసన భావ మెంతటిదో దెలియగలదు. ఇంకను వారు శ్రీరామునికి సాయపడ బట్టియే యంతమాత్రముగ వారినిగురించి చెప్పెనుగాని లేనిచో వారి ననలు పరువులనియే జెప్పెడివారు. చూచితిరా : యీ దోయబ్రాహ్మణుని కానరాని దుడుకుతనము : వారిసుగ్రీవుల సంతతిలోనివారమని నేటికిని పరంపరాలంబాడిజాతివారు చెప్పుకొనుచున్నారు. భార్యం విషయమున వారు వారి సుగ్రీవుల యాచార మనుసరించుదు.

6. ఎన్ని దుర్మార్గముల చేసినవారైనను అంత్యకాలమున యిచ్చచే గాని హఠాత్తుగాగాని, రాక తాఁగియుముగా పంపించినగాని తను దురకర్తలను దలచినచో నట్టివారికందరికీ ముక్తియు, పై లోకములలో వానత్వమును గల్గినవి యనేక కథలు అన్ని పురాణములందును గలవు. ఇవియన్నియు రుణపులేవి నూతన కథలు, ఇవి మొదట నమాయబడెనవారి హృదయములలో భక్తి యుండునుటకై చెప్పబడిన కథలుగా భావింపవలసేగాని సర్వాన్వేషణలో నిలువజాలవు. అజామీదరు మున్నగువారి కథ లిందుకు తార్కాణము. శివకర్ణులలో రుద్రాక్ష మొదట గట్టబడిన పిల్లియొకటి శన సాయుజ్యము బొందినట్లు వ్రాయబడినది. ఇట్టి బొట్టు రనేకము గలవు. కర్మసిద్ధాంత మిట్టివానిని బిందించును. ఇట్టివన్నియు నలును లేరుటపంటిదని కొంద రభిమానులు నచినవచ్చునుగాని చారిత్రకముగ బరిశీలించునప్పు డిట్టివి బయటికి రాక తప్పదు.

కొన్ని దురాగతాలు

శ్రీస్తుపూర్వము 7800 సం॥ల నుండి యున్న నున పూర్వకాలలో నెవరెట్టివారో తెలిసికొనుటకు నునకు వేదములు, పురాణాదులే ఆధారములు. వానిలో నెవరి నెట్లు చెప్పినను యంతవరకు సాధారణముగా నమ్ముచుండిరి. సూక్ష్మముగా విచారించినగాని యందలి యన్యాయములు నున కిప్పుడు తెలియవు. నుదాసుడు, నుముబుడు, విమి, వేనుడు, నహుషుడు మున్నగు రాజులు బ్రాహ్మణులపట్ల యవినయముగా నంచరించి వారి యిష్టమువచ్చినరీతిని రాజ్యస్థాన చేయుచున్నందున నట్టివారి నందరిని బ్రాహ్మణులు క్రోధముతో హింసించి రాజ్యభ్రష్టులను చేసెదట. దేవానిని రాజ్యమునకు రాకుండజేసిన పాపము వారిదే. ఈతని విషయమున నింద్రాధి నుతముగూడ తిరస్కరింపబడెను. వారు చెప్పిన యెట్టి యుధార్యములైనను చేయుచు వచ్చినవారిని మనునంతరి రాజులను దేవతలుగా భేర్కొనిరి. ఇట్టివారిలో శంకుదను కూడతనని బ్రాహ్మణుల చోరిక ప్రకారము చంపిన శ్రీరాముడొకడు. ఈయన మనకు ప్రధాన దేవుడయ్యెను. బ్రాహ్మణులెట్టి దుర్మార్గము లొనరించినను వారిని శిక్షింపకుండ కట్టుబాటు లొనర్చిరి.

అందుచే వారి దౌష్ట్యము క్రమముగా మిలిమిరి శాసనరూపములుగాగూడ
మారిపోయెను. రాక్షసులనువా రెక్కడనున్నను వారిని సంహరించి నాశ
నము చేయుటకే బ్రహ్మవర్తదేశమున మొదట దేవతలు విష్ణువు నేర్పాటు
గావించుకొనిరిగదా. దీనినే క్రమముగా దక్షిణహిందూదేశమునకు విస్తరించి
దక్షిణరాజ్యములందు క్రమముగా మొదట రుషులు ప్రవేశించి, దండకారణ్య
ములందు నివాసము లేర్పరచుకొని, యచటి పాలకుల నాశమునకై కుట్రలు
సాగించి జయముజొందివట్లు కవచదును, అగస్త్యుడు శ్రోవలో వాణివి,
యిల్వలులను వరించి దక్షిణమున తేగిన దిందులకే, కలంధ, ఖర, దూషణ,
తాళికి మున్నగువారి నాశమునకీ రుషులే భారకులైనట్లు రామాయణాదులు
నుడువుచున్నవి. వీరందరును దుర్మార్గు లగుటవల్ల జంపలదీరవి మన
గ్రంథములందు నమర్తించబడివదిగాని యిది బ్రటిషువారు మన దేశచరిత్ర
దచించిన వద్దతిలోని యవార్తమువంటిది.

వరకురాముడు తనలో విరోధించిన హైహయులను మాత్రమేగాక,
యదే వమయమని సానరాజన్యుల నిరుపదియొక్కమారు దండయాత్రజేసి
హింపించుటకన్న పోరము మరియొకటి లేదు. వారందఱును దుర్మార్గు
లనియు, నీకడు వారిని లోకసంరక్షణార్థమై వరించెననియు నమర్తించి
వ్రాయుచిన వ్రాతలకు నిచివ కనబడదు. రాక్షసులను వర్ణించుపట్ల బ్రతి
గ్రంథమును వారిని నరమాంస రక్షకులుగను, విర్యతరూపులుగను, రాత్రిం
చరులుగను తెప్పిరి, ఇవి యన్నియు లక్షపాతముచే వ్రాయబడిన వ్రాతలే.
విరోధులనుగురించి సాధారణ జనులు పల్కెడి చీరునే నాటి గ్రంథకర్త
లనుసరించిరి. దేవతలు, రాక్షసులు విడివడిన విష్ణుల రాక్షసు లీ దేశపు
అధిపనివాసులైన వ్రావినులలో సంబంధము లొవర్పిరి. అప్పటినుండి వారిని
నేరుగ జూచుచు, విరోధములు ప్రలరినకొందిని దుర్మార్గులని వ్రాయుచు
వచ్చిరి. లలి, బాణుడు మున్నగువారి కెట్టి వంశలు పెట్టలేకపోయిరి. ఇనను
వారిని హింపించుట మానలేదు. పాతాళమునకు లివి కృత్రిమమున దార
ద్రోయటయు, ఒక బాణుని కుమార్తెను శ్రీకృష్ణుని కుమారుడు మోహించి
వరించ, ఇంటిగా కృష్ణుడు రుద్రకాశని విడిపించు వ్యాజమున బోరునకు
వచ్చెటయు మున్నగునవి దీనికి దృష్టాంతములు. దాలకాలము దర్వార

నీ దేవతార్చకులకు గూడ వ్రావిధ సంబంధములు తప్పలేదు. అగస్త్యుడి రుష్యాదులను ముందుగా దక్షిణదేశమునకు బంపి వలుకుబడి సంపాదించి క్రమముగా ననేక వ్రావిదులను వ్రాహ్మదాది వర్ణములుగా మార్చిరి, వ్రావిద వ్రాహ్మణులు, దోయవ్రాహ్మణులు, వల్లవవ్రాహ్మణులు మున్నగువారు కానవచ్చుచున్నారు.

మహాభాగవత విషయాలు.

అసర్వగ్రంథము వ్యాసునిపేరిట దోవరేవుడు రచించినట్లు హేమాద్రి వ్రాసి యున్నాడు. మార్కండేయ, శివశూరాణము లిట్లే వ్యాసుల పేరిట రచించినందులకు తోటరాజు ఆగ్రంథకర్తలకు హస్తచ్ఛేదనాది శిక్షలు విధించినట్లుగా సంజీవని యను గ్రంథమున వ్రాయబడినది, ఇది దోషరాజశృతము, కాగనశతము యొనరు వ్రాసినను, దానిలోని విషయాన్నియు శ్రీకృష్ణునికి మహార్త్యమును గల్పించి, యుత్కృష్ట దైవస్వరూపముగా చెప్పుటకే నుచునది నట్లు గన్నడు చున్నది. ఇట్లే విష్ణుపుయొక్క వివిధావతారముల మహిమలను చెప్పుటలో నిందున్న యనందధృతి అతిశయోక్తు లెక్కడను లేవనవచ్చును. కాని యందు మనదేశపు పూర్వచరిత్ర యంతయు నిగూఢముగా జేర్చబడి యున్నందులకు సంతసింపనలసి యుండును, ఢక్తి నడుల కిది గొప్ప పూజనీయమైన గ్రంథమైనను, యదార్థవాదుల కిది కొంతవరకు దూరస్థమైనది, శ్రీకృష్ణుడు చిన్ననాడు గావించిన దర్శనన్నియు వివరీతాతిశయోక్తులతో వర్ణింపబడినవి, అతడు విరగగొట్టిన శకటమును, చంపివట్టి గార్థర, గో, వృషభ సర్పాదులను వరుసగా శకటాసుర, గార్జితాసుర, రేను కాసుర, వృషభాసురాదులుగా వర్ణించివగాని కవికి తృప్తి కలుగ లేదు. ఈతడు వేదములలో వర్ణనలపక్కివి అనునరించెను. లోగడ నుడివినరీతిని చచ్చినవాండ్రను బ్రతికించివట్లు కథలు గల్పించినగాని శ్రీకృష్ణునికి మహాత్మురాదిని యాతడు తలంచెను. 16 వేల గోపికల కందరి కన్నిరూపుల నేక కాలమున దోగము లిచ్చుచున్నట్లుగూడ వ్రాసెను. కలలోనైనను ఏక కాలమున జరుగుట దుర్లిభము. ఇట్టి యనభ్యము లెన్నియో గలవు. ప్రహ్లాదుడెంత విష్ణుభక్తుడైనను, అతడు పామాన్య బాబుదే, అట్టివానిని యేసుగూర

చేత ద్రోక్కించినను, పాములచేత గరపించినను, కొండలమీద నుండి క్రిందికి పడద్రొడ్చించినను, చావకపోవుటయేగాక, ఆయిమాత్రమైన చావ పడదని, జంకదని, అదియంతయు విష్ణుమహాత్మేననియు, జెప్పటకు జంక లేదు, శ్రీకృష్ణుని విష్ణుపుయొక్క అవతారముగా జేయుటకై పడరాని పాట్లుంటి, యాతడు జంపినవారి నందరిని, చివరకు పరువైదులను గూడ రాక్షసాదివర్గమువారుగా చర్చించెను. భక్త్యావేశమంతయు విందు ప్రత్యక్షమైనది, రాక్షసులైనగావి విష్ణువు చంపగూడదని, యాతడు సర్వలోక రక్షకుడని చెప్పుటకై యీ కృత్రిమ వర్ణనములు జరిగినవి, భావి కాలగతులనే కీర్తిలో నీ గ్రంథము రచించినందున నాటికి పారించిన మనరాజుల కథలన్నియు నా కనికి తెలిసినంత వరకు నందు జేర్చినట్లు కనబడు చున్నది. ఆంధ్రరాజులు మున్నగు పాలకుల విషయముగూడ నిమగలరు, వీరు కి, 4 శతాబ్దముల నరకుండిరి. భారతాది గ్రంథములందు లేని యనేక చారిత్రక గాథల నిందు జూపెట్టుట విశేషము. దీనిని దయానందసరస్వతీస్వాములు లోగడ విమర్శించి యిట్టి గ్రంథము వ్రాయుట గూడదని యాక్షేపించెను గాని పురాణముల కన్న హెచ్చు బొట్లు లిందున్నవనశాలము. ఒకపోట కళ్యణప్రణాపతి రన నానాభార్యం మూలమున చెట్లు, చేమలు, వరు పక్షి మృగాదులు, లతలు మున్నగు సనన్నియు బుట్టించెనని వ్రాయ లడినది, వారందరు కలసి తమకు గవలసిన చెట్లు చేమలను లెంచియు. వరు పక్షి మృగాదులను మచ్చికతో పోకియు నృద్ధిచేసినట్లు మనము భావించినచో నిది సరిపోవును, ఈ భాగవత విషయము లన్నియు నిట్లే యుండును.

కంసుడు మేనల్లురను వధించెనా ?

దీనిలో కంసుడు దేవకీ వసుదేవులకు జనించిన కుమార్తె నందరిని నధించెనని యచ్చటచట వ్రాయబడియున్నను, సూక్ష్మముగా విచారించినచో నీ సంగతి యబద్ధమనుట చాలారము గనబడుచున్నది. దేవరాజ్యమునకు సరిహద్దులలో తప్పులోనర్చిన వారిని యముడు భైరుచేయుచుండెననియు, నట్టివారిలోని బ్రాహ్మణదాసము శ్రీకృష్ణుడు విధిపించి తెచ్చెననియు లోగడ మదినిరిమి. కంసుడు శోకవిషాద మూటలనునిని (ఇదియే అశావణియని

ద్రాసిరి.) భయభ్రాంతుడై మేనల్లారను పట్టగనే యితర స్థలమున బైదులో
 చెంప వినుమించినట్లు గనబడుచున్నది గాని వారిని అసలే చంపినట్లులేదు.
 అందువల్లనే దేవకీదేవి కంనమరదానంతరము తన పుత్రులను జూపుమని
 పేదగా, శ్రీకృష్ణుడా విషయము విచారించినమీదట వారు సుతలమున నున్నా
 రని తెలుసుకొని యచటికేగి యచటివారితో మాటలాడి వారలను గొనివచ్చి
 తల్లికి జూపియుండెను. వారు చాలకాలమునుండి యచటనే యున్నవారగుట
 వారు తల్లిని చూచినవిడవ మరలిపోయి సుతలమునందే వసించదొడగిరి.
 సుతలము అనగా దక్షిణదేశము. దానివిగూడ బలివంశీకులే పాలించుచుండిరి,
 ఆ కాలపు బలివంశునే కంసుడు వారలను దాచి పెంచినట్లు కనబడునేగాని
 వదించియుండలేవని నమ్మవచ్చును. చచ్చినవారిని బ్రదికించి తెచ్చెనని
 శ్రీకృష్ణుని కీవిషయమున మన పూర్వులు గొప్ప మహత్తు నందిగట్టిరి.
 దీనికి కారణ మాలోచించగా, నదివరకు వారెవరు గాంపోబడినదియు
 తెలియకుండుటచేత వారలు చచ్చినట్లుగానే యున్నవారు దాచించిరిగాని
 కంన మరదానంతరము శ్రీకృష్ణుడా రహస్యములను లేదించి వారల గను
 గొనెను. ఇట్టి రహస్యములను లేదించుటలో తుకాగ్రబుద్ధి యగు నీయన
 కనేక మహత్తులు మన పురాణములందు గల్పించిరి. కాని యవియన్నియు
 నమ్ముటకు వీలులేనివి.

పదారువేల కన్నియలు

పదారువేల కన్నియల కందరికి ఏకకాలమున గన్పడుచు వారితో
 నుభించుట మున్నగు నద్భుతకల్పన లిట్టివే. వీరి విజయైన గుట్టు యాదవు
 లందరు కొట్టుకుచచ్చిన పిమ్మట దోయలు వచ్చి వీరిని ఆపహరించిన
 కథలో గానవచ్చుచున్నది. ఆ త్రీ రనేకులు యిచ్చాపూర్వకముగానే దోయల
 వెంటబడి పోయినట్లు గలదు. ఎంతకాలము వారలు భర్తలలేక నుండగల్గి
 నదియు, శ్రీకృష్ణుడు వారి నెట్లు సుఖవంతులుగ జేసినదియు వారి పోకడ
 వల్లనే గ్రహింపగలము, వారు పొట్టకూటికై శ్రీకృష్ణునివద్ద నున్నను,
 దాంపత్యసుఖము వారికి వలసినంత సమహారనందుననే వారు దోయల
 వెంట యిష్టముగానే వెళ్ళిపోవుటకు కారణమనుట సృష్టము.

మరికొన్ని రామాయణకాల రహస్యాలు

రామాయణము రామునికాలమునందే వ్రాసినను తర్వాత యెన్నో మార్పులు, చేర్పులు జరిగినందున నందరి నిజచరిత్రను విడదీయ దము కష్టమే. రామునిపేర్ల దినరతే నరకురామాదుల కున్నందున సీతవిని శ్రీరాముడని పిలిచిరి. దశరథుని కాలములో రాక్షసులతో పైరముండినను అది దేనతల సహాయముకొరకు విడిచేక చేసినదేగాని యాతనికి ప్రత్యేకం కోరిక లేదు. అందులకనియే రాక్షసినితోడము నచ్చునని దశరథుడు విశ్వా మిత్రునితో మొదట దండకారణ్యమునకు శ్రీరాముని బంప నంగీకరింప లేదుగాని చినరకు తనకుపోయెను. మొదటగానే దండకారణ్యములో నొక భాగమున కదీపతియగు రాటకిని నిష్కారణముగా విశ్వామిత్రుడు చంపించి యా భాగమును రుపలదే అక్రమింపజేసెను. శ్రీరాము డరణ్య ములకు నచ్చినపిమ్మటగూడ నచటి యధిపతులకు లోబడియుండక వానితో విరోధములు పెట్టుకొనెను. రుపలమాటనే శ్రీరాముడు అనుసరించెను. అచటి పాలకులలోని నిరదుడు, కలంధుడు ఖరదూషణాదులు జనశ్రావణమున నుండి పాలించుకొనుచు తుదకు రామునితో బోరి మరణించిరి. రాటకి రాజ్య మంతటముండే ముసులు హరించిరి. దండకారణ్యపాలకులగు నీ వ్రావిడు లందరును లంకాధినతియగు రావణునికి సామంతులు. అందుచేతనే యాతడు వచ్చి రాముని పరాభవించుటకై సీతను చెరగొనిపోయెను. కిష్కింధపాలకులగు వారి సుగ్రీవులకు రావణుడు విరోధియగుటచే మెల్లగా రాముడు సుగ్రీవ ప్నేహమొనర్చి వారిని జంపి, యాతనియొక్క సహాయ ముచే రావణునితో యుద్ధమున తేగెను. రాక్షససంహార మెప్పుడును గోరు యింద్రున కిది తెలిసి రథాదుల గొన్నిటిని రామునకు కానుకగా నంపెను. చివరకు రావణుడు లంధుమిత్రపరివారముగా జంపబడి యాతని తమ్ముడగు విభీషణునకు రాజ్యమీదెను. ఇనను ఆతడు శ్రీరామునికి లోబడియుండెను. వానరులనగా ఆ కాలములో గోచీలు వ్రేలాడగట్టుకొనుచుండిన వ్రావిడులే గాని యిరరులుకాదు. ఈ కాలములో నీ క్రింది రాజ్యము బున్నట్లు రామాయణమువల్ల విడపడుచున్నది.

రామాయణకాల రాజ్యాలు

- వికర్ప— పూర్వ మీరాజు సుకతేవి వగరచక్రవర్తి పెండ్లాడెను.
- వికాలదేశము— వికాలదు పూర్వం కట్టించినది. సుమతియను రాజు పాలించుచుండెను.
- సాంకాశ్యము— సుదన్వదనువాడును తర్వాత కుకర్షణుడును పాలించిరి.
- తేకయరాజ్యము— యుధాక్షు పాలించినది.
- గిరివ్రజము (చుగద)— రఠకుని రాజు పాలించినది.
- కిష్కింధ— వారి సుగ్రీవులు పాలించినది.
- దాష్టీకము— రాజుపేరు తెలియదు. దీని రాజధాని సుదామనిపురము.
- అంశుచానము— దర్శవర్తసుదను రాజు. ప్రాగ్వటమనే పురం రాజధాని.
- తిరింగము— రాజుపేరు తెలియదు.
- జనస్థానము— ఖర దూషణులు.
- దంరకారణ్యములో మరికాంత— రాటకి, మారీచుడు, విరడుడు, కణం దురు మొదలగువారు.
- లంకారాజ్యము— రావణుడు, విభీషణుడు.

రాక్షస సంహారమునకు సంతోషించి దేవరాజ్యమువారు శ్రీరాముని తమలో గణ్యుకొనిరి. ఆయన చివరికాలములో వైకుంఠాదివత్సముగూడ నిచ్చి వైష్ణవునిగ మార్చిరి. అనగా విష్ణువదవిలో నుండివచ్చి యర్జును. ఈయన కాలమునకు బ్రాహ్మణాదిక్యము మిలిమిరెను. దాని ఫలితమే యీయనచే నిరవసారియగు కూడ్ర తపసియగు శంఖుకుని వదించజేసినదని లోగడ చెప్పితిమి. ఈ శ్రీరాముడు శ్రీ. పూ. 3102 లో జన్మించినట్లు జాతకచక్రమునుబట్టి కొందరు నిర్ణయించిరి. రావణసంహారములో బ్రాహ్మణ జాతివారు తలయేత్తజాలకపోయిరి. కాలక్రమేణ వీ రార్యజాతివారికి లోబడి వారిలో లీనమైపోయి, వారి జాతివారినే నీవాదిసీరముగ దెబ్బ పురాణాదులు పరించుచు. నవయే సంపూర్ణ నిశ్వాసపాత్రములుగా స్వీకరించిరి.

భారతకాల రాజ్యములు.

ఇక భారతకాలపు రాజ్యములను గురించి తెలుసుకొందము క్రీస్తుకు పూర్వము 1920 సం॥ నాటికి అనగా భారతయుద్ధకాలమునకు ముందు మనదేశమున ననేక రాజ్యములున్నట్లు మహాభారతమున గలదు. వాని నీ క్రింద దెలిపెదను.

దేశము	రాజు	దేశము	రాజు
ధిల్లీ రాజ్యము	ధృతరాష్ట్రుడు	నాగ ..	కౌరవుడు
మధుర ..	కంసుడు	సింధు ..	పైండవుడు
అంగ ..	కర్ణుడు	విరాట మత్స్య ..	విరాటుడు
పుండ్ర ..	వాసుదేవుడు	త్రిగర్త రాజ్యము	సుశర్మ
మద్ర ..	శల్యుడు		నీలుడు
సాశ్వ ..	సాళ్యుడు	హైహయ ..	(మాహీష్మతి)
మణిపురము ..	చిత్రవాహనుడు	పాండ్య ..	మలయద్వజుడు
దశార్ణవ ..	సుధర్ముడు	ఉలూక ..	క్షేమధుర్తి
పాండాల ..	ద్రుపదుడు	అవంతి ..	నిందానునిందులు
నిషాద ..	కేతుమందుడు	కోనలలో ..	నగ్నజితు
కశింగ ..	శ్రుభాయువు	ఒకదాగం	
అండ్ర ..	....	మగధరాజ్యము	జరాసంధుడు
కరూశ ..	వృకుడు	విదర్బ ..	రుక్మి
కాశి ..	సుబాహుడు	చేది ..	శిరుపాదుడు
కాంభోజ ..	సుదక్షిణుడు	అమరావతి..	ఇంద్రుడు
ప్రాగ్జాలిష..	నరకుడు	ఒకరాక్షస రాజ్యం	అలంబునుడు
కోటపుర ..	బాణుడు	గంధర్వరాజ్యము	పేరులెలియదు
మిథిలరాజ్యము	దిహుకాశ్యుడు	బాహ్లిక ..	బాహ్లికుడు

మరికొన్ని దక్షిణదేశములుండియుండును గాని వానిని మహాభారతము పేర్కొనుట లేదు. ఈ భారతము మొదట జయమును పేరిట వ్యాసమహర్షి కట్టించి 3 సం॥ లకు తయారు చేసెను గాని, వీనిలో ననేక

కర్పరములు 4 వ- శరాద్ధి వరకును చేర్చబడినవి. అనలే కృష్ణమాహాశ్యమునకు. ధర్మరాజాదుల ప్రతిష్ఠకారకును విష్ణింపబడిన యీ యిరిహాస గ్రంథములో వింకను హెచ్చు కృత్రిమకరణ చేర్చబడుటచే విడి ప్రమాణ గ్రంథముగా స్వీకరింప నలనుగాచున్నది. నానాట పాస్వర్థపరులైన నాహ్మిలు లేర్పరచిన యధర్మము లనేకమిందు చేర్చబడినవి. పరస్పర విరుద్ధ గాఢలుగూడ గలవు. ఇనను యీ యుద్ధగ్రంథము లేనిచో మన దేశచరిత్ర పునకు బొత్తుగా తెలియవయే పోయేడిది. దారత యుద్ధకాలము నకు సంస్కృతదాస మనదేశమున దారి యుద్ధస్థలస్థాయి నందికొనె ననుట స్పష్టము. శ్రీకృష్ణదప్పటిలే యున్న 108 దశవిషయములు జదివి. జ్ఞానియై చానిసాములను దగవద్దీత యగుపేర నున్నను అహ్మరుడు మున్నగు వారికి దెల్పెను. దీనినే వ్యాసుడు దారతకుండు సంగ్రహముగను, దగవద్దీత యనుచానిలో విషయముగను దెల్పియున్నాడు. దీని ప్రకారము సర్వకార్యములను విష్ణుచతుర్థిలో వ్యాసార్చయముగ చేయుచుండనలె ననియు, జీవులు కాశ్యపులనియు, వాది నొకరు జంభువారు లేరనియు జెప్పబడెను. అత్యయే రైవమనియు, జీవాత్మ చానిలో నొకరాగపే ననియు నది విశ్వ వ్యాసకర్మకృష్టివి బొందినపుడు పరమాత్మయగుననియు నందరి దానము. విశ్వరూపకృష్టితో శ్రీకృష్ణదాతత్వ మునదేలిండుటచే నాచని లరమాత్మగనే వ్యాసుడు మొదలైనవారు దానించి యట్లువ్రాసిరి. శ్రీకృష్ణుడు సుమోధనుని పథలో విశ్వరూపము జాపెనని ధర్మావేమున వర్ణింప బడినవేగాని విజముగా నాతడు మిక్కిలి కోపోద్రిప్తుడై. యుగ్రుడై యానాడు పథమంది వెదలిపోయిన విషయమునే వ్యాసుడు మనోహరముగ వర్ణించెను. ఇట్లు వర్ణించుటలో శ్రీకృష్ణుని పాండిత్య మారవికి జ్ఞప్తికి నచ్చి యుండును.

వ్యాసు డీ గ్రంథమును తొల యరికయొత్తులతోనే వ్రాపెను. మొదటి నుండి వ్యధిచారిగానుండిన కుంభదేవిని నైరము నమర్చించెను. ఎన్నవ జూర్వామదో యొకడు సూర్యుడనుపేరిటి వానితో భోగించి కర్ణుని విచాహ త్పూర్వమే కని యాతడిచ్చిన కర్ణకుండలాలు. కవచమును దొడిగి యా దిర్భవి బారవేసిన దీమె. నహజిమైన గుణముతో. వియోగమును పేరిట ముగ్గురు రిక్తలను యింద్ర. యమ వాయుదేవులతో విహరించి కన్నుది.

దూర్వాసుడిచ్చిన కవచకుండలాలు కర్ణునివద్ద నాకాలపు యింద్రుడు మోసముగా హరించెను. ఈ కథను మార్చి దూర్వాసుడు మంత్రమువదేశము జేయగా సూర్యుడేవచ్చి యామెను భోగించివట్లు చమత్కారముగా వ్యాసుడు వర్ణించినాడు. ఆ కాలములో కుండలాలు ధరించెడివారు యజ్ఞములుజేయు సోమయాజిదేగాని యన్యులు గారనవచ్చును. కర్ణునకు లభ్యమైన కుండలా లాతని బుట్టించిన సోమయాజి యొపంగినవై యుందునేగాని యన్యుము గాదు. కవచమునగా నొక చొక్కాయని భానింపరాదు. మంత్రయుక్తమైన కవచములనగా తాయెత్తులని యర్థము. వానిలో దీక్షాశ్రముల చక్రముండును, అట్టిదాని నా సూర్యనామకుడు తయారుచేసి యాతనికి గట్టియుండును. ఆ కాలమునకుగూడ శివుడను వ్రవక్త యొకడున్నట్లు అర్జునుని కథనలవదెలియును, అర్జునుడు శివునితో పండితౌరవై పోరి తురరాతనిచే పరిభువును లహమావముగా లడసెను. అప్పటి యగ్నిదేవు డాతనికి గాంధీవమును ధవస్సు నిచ్చెను. కాండవచనమును గొట్టించి దహించుటకై సాయవడి నందుల కిది లభించెను.

అనాటివరకు దేవరలనలడువారుండి వారి చంద్రవంశీకులతో సంబంధములు గలియున్నట్లు కుంఠికథనము తెల్పుచున్నది. క్రమముగా వారును దక్కివదేశస్థులతో గలిసిపోయిరి. ఈ దేవవంశీకులు హెచ్చుగా బ్రాహ్మణక్షత్రియ వంశములై పోయెను. వేదవ్యాసుడుచేసిన కృత్రిను కార్యములలో హేరమైనదొకటి యాతని భారతమువల్లనే విడమగుచున్నది. భారత యుద్ధానంతరము చనిపోయిన వీరుల కార్యం లోదనములకును మనోస్మృతి యిచ్చుటకును ధృగరాష్ట్ర ధర్మరాజుండు కష్టముగానుండి యాతని సలహా నపేక్షించిరి. అంతట నాదాధ తప్పింతువని చెప్పి మాయోపాయమున నీ వ్యాసుడు విగతభర్తృకల నందరి నొకచోజేర్చి వారందరికిని యొకానొక ప్రాదమున మునిగినచో వారి భర్తలను చూపెదనని నమ్మించి దానిలో మునిగి చనిపోవునట్లు జేసెను. పాపము : కొందరుమాత్రము తిరిగి ల్రదికిరి. ఈతనినే నేడు మవము వేదవ్యాసునిగా బూజించుచు, ఆయన యొనగిన భారతమునే పరమపవిత్ర గ్రంథముగా లరించుచున్నాము, గాని యట్టివాడెన్ని మర్కములను దాచెనో మన మెఱుంగజాలము, ఆ కాలములో రుష

లాదిన దాటయు, పాదినది పాటయునై ఎంతటి యశ్రమమైనను పరియే చెల్లిపోయెను. ఇక భారతమునందలి వ్యర్థాలోపాద నర్వమునందలి విషయమును బరిశీలించినయెడల ధర్మరాజుడు లప్పటి యాచారము ననుసరించి రాజ్యర్యాగులై వైరాగ్యధర్మ మవలంబించినపిదప హిమాలయములందలి యముని కార్యాలయమువద్దకు ప్రయాణించి క్రమముగా శరీరము వదలి నట్లు కనబడుచున్నది. అతడు తనవెంట వచ్చు నొక కుక్కతోగూడ వెళ్ళినను, వ్యాసులవారు దానిని తేవలము ధర్మదేవతగనే వర్ణించెను, అచట చనిపోయిన అష్టవ, కర్ణ, దుర్యోధనాదులు ధర్మరాజునకు గనపడిరను వ్రాతలనుబట్టి వారందరును విరాగులై యా ప్రాంతములకు జేరి తనువుల త్యజించియుండురని సందేహించవలసి వచ్చుచున్నది. రీమాడ్డున ద్రౌపదీ మాద్రేయులందరును మంచునకు, చలికి వడకుచు బ్రోవలో దిడిపోయి క్రమముగా దేరుకొని యమాలయమునందలి ఉనవర్యాలయమునకు పోయి రని గూడ తలంపవలెను. లేచి వీ కథాభాగము వాటి నిర్వానములనుబట్టి ధర్మరాజు ధర్మమూర్తీయని చెప్పుటకై చమత్కారముకొరకై వర్ణించి నట్లయినను దానింపవలెను. అంతేగాని అరాశములో నెక్కడనో యమ లోక మున్నట్లును, దానికడకు లౌకికశరీరముతోను, కుక్కలోను ధర్మరాజు వెళ్ళినట్లు గల గాథమాత్రము నమ్ముటకు వీలులేదు.

కల్కి విషయము

శంఖలగ్రామమున విష్ణుయశుడను విశ్రుతికి కల్కియనువాడు బుట్టి ప్లేచ్చులను జయించి పాలించుననియు, నపుడు కృతయుగము వచ్చుననియు భాగవతాదులలో గలదు. శంకనుని యనుజాడగు దేవానియు, విశ్వకు సంకములోని మరుత్తును ఆకాలమునరకు కలానగ్రామమున నుండి సూర్య చంద్రరాజుల సుద్ధరించురనిగూడ యున్నది. పరీక్షిత్తు కలిని నిగ్రహించి పాలించినట్లుగూడ చెప్పబడినది. పరీక్షిత్తును తక్షకుడను నాగసంశీకుడు బ్రాహ్మణప్రేరితుడై పండ్లమాలమున విషమిచ్చి చచ్చునట్లు చేసినవిమ్ముట నాతని కుమారుడగు జనమేజయుడే నాగసంశీకులందరిని వధునబెట్టి చంపుట కుద్యమించెను. ఇదియే గొన్న యజ్ఞము (నర్వయాగము) గా భాగవతము

నందు వర్జితమైనది. దుర్మార్గుడైన యా తక్షకుడు మాత్రము చిక్కత తప్పించుకొని యెట్లో బ్రాహ్మణు లందఱు నుండగా, నిండ్రరాజ్యమున కేగి ఇంద్రుని శరణుజొచ్చెను. గాని జనమేజయు దూరకుండలేదు. అతనిని, అతనికి రక్షణయిచ్చిన యింద్రునిగూడ శిక్షింపదలచెను. గాని యిది నహింసజాలని యాతని గురువు (అంగీరస పంశీకుదాకడు) వచ్చి యక నా యుద్యమము మాని వారిని రక్షింపుమనికొరగా, నతడు శాంతిపహించి తిరిగి తన నగరమునకు వెదలిపోయెను. ఈ జనమేజయమహారాజు యిది ప్పిరళకము 33 సం॥ స్థనంగవామ సం॥న మునిబృందశేత్రమున వ్రాఱుచిన దానశాసనమును గురించి లోగడ తెలిపితిమి. తక్షకునినంటి దుష్టులకును, అతనిని ప్రోత్సహించిన కృత్రిమ గుణపంపన్నులగు కొందఱు బ్రాహ్మణులకును అప్పటివరకు ఆశ్రయస్థానముగా నున్న యింద్రరాజ్యము నీ జనమేజయరాజు అన్నటినుంచి హరించినట్లుగా గనబడును. ఇంద్ర, తక్షకులను నున్నించి యాతడు జీవములతో నపరివేషినను, ఇంద్రరాజ్యము మాత్రము తనవానిలో గల్పుకొన్నట్లే కనబడును. ఏలన, యే గ్రంథములో గాని మనదేశములో నీ యింద్రరాజ్యము తర్వాతనున్నట్లు కనబడుటలేదు. భాగవతమునందు ఇంద్రు డీయన యొనర్చిన యాగములో స్త్రీసత్రంశము నొందినట్లే వ్రాయబడినది. భవిష్యత్పరముగా భాగవతమునందు చెప్పబడి యున్నను, దేవాసి, మరుత్తుల కాలములోను, కలిపురుషుని కాలములోను నచ్చిన కృతయుగము భారతయుద్ధముతర్వాత 37 సం॥లకు నచ్చిన కృత యుగమేగాని యుగముగాదని చెప్పవచ్చును.

శ్రీకృష్ణుడు వైకుంఠాశ్రమమునకు వెడలుచు నహరుని కలియు గాంతమువడకు నవటనుండి తరువాత తనవద్దకు రమ్మని యుపదేశించి యున్నాడు. దానినిబట్టి కలియుగాంత మవ్వటికి కొంది కాలములో నుండె ననియు అది గడచినసిమ్మట కృతయుగము వచ్చుననియు సూచింపబడెను. (భాగవతము చూడుడు)

సప్తవర్తి చరిత్ర

ఋగ్వేదము పంచమమండలమున నీరని చరిత్ర కలదు. ఇరదు అత్రిమహర్షి కుమారుడు. ఈతనిని రాత్రులందు భార్యతో కలియకుండగా నిరని సోదరులు నిత్యమొక కొయ్యపెద్దలో దాచియుంచి వగలుమాత్రమే యాతడు భార్యను చూచునట్లు చేసిరట. ఈ చెర పదలేక యరదు దేవ వైద్యులగు యశ్వీనుల సాయముగోరెను. వాడువచ్చి యాతని రక్షించిరట. ఈతని సోదరు లేరాడణమున నట్లు భార్యను కలియకుండజేసిరో తెలియుట లేదు. ఇహుళః అమె కోరికతోనే యట్లు చేసిదివారేమో : ఈ కరకుగూడ సూర్యవరముగా కొంత రత్నములుచెప్పి వేదార్థములను రాదుమాటొనర్చుట చింత్యము. ఋగ్వేద ప్రథమమండలమువందు వర్తిమరియను నామె వర్తి యను తవధ ర్తచే సంరావములేక యశ్వీనులమూలమున హిరణ్యహస్తుడను టుమారుని గాంచెనని కలదు. ఈ వర్తిమరి వప్తవర్తి భార్యయే బావచ్చును. వర్తి లేక నప్తవర్తి నపుంసభురై యుండునని సాయనాచార్యులు వ్రాసెను. అందుచే వర్తిమరి యా కాలమున ధర్మవంశావము గనె ననవచ్చును.

వైదికమత విజృంభణము

క్రీస్తు పూర్వము 7830 ప్రాంతమునుండి ప్రకృతిదేవరం పూజారు లతో నారంభింపబడిన వైదికమతము ఇంద్రాది ప్రత్యక్షనాయకుల పూజ లతో యుజ్జ యాగములను పేరిట చెరిగి, వారదంరికి తమకుగల నానానిధ వస్తు సంహారములను హనిస్సులనుపేరిట నర్పించుట మూలముగా జను లలో ముఖ్యముగా వ్రదు. రుషి వంశములలో వ్యాపించినట్లు బోగడ తను గొంటిమి. రానురానీ యాగములలో గోవులు, అశ్వములు, వృషభములు, గొర్రెలు, మేకలు మొదలైనవానిని బలిగా నర్పించు తంత్రము లేర్పడెను. యజుర్వేదమంతయు నిట్టి కార్యకలాప మంత్రములచే నిండియున్నది. చివరకి యాగములలో వరలందుగూడ దేవతాప్రీతికై చేయసాగిరి. ఈవ ప్నేపుని కరయే దీనికి తార్కాణము. అప్పటినుండి అనగా క్రీస్తుపూర్వము 5000 నుండి భారతయుద్ధకాలమువరకు వనగా క్రీస్తు పూర్వము 1957 వరకు అచ్చటచ్చట నిట్టి పరమేధములు జరగుచుండెను. జరాసంధు దనేక

రాజకుమార్లను దెచ్చి దేవీదలి యిచ్చుచున్నట్లు పురాణములందున్నది. పరకు
రాము దనేకమంది రాజులను 21 మారు తిరిగి చంపి వారి రక్తముతో
పితరులకు తిలోదకాదుల నిచ్చెనట. సామవేదములో కొన్ని ఋక్కులు రచిం
చిన రుషిపేరు నరమేధరుషి. ఈ నరమేధముపై నెంతప్రీతి యాతవి దలి
దండ్రాదులకుండి యాతవి కాపైరు నుంచిరో సూహించ శక్యముగాదు.
గోసూక్త, అశ్వసూక్త, పురుషేధ, మేధాతిథియను పేర్లుగూడ - కొందరు
రుసులకున్నవి. రుగ్వేదములో నచ్చటచ్చట నశ్వమంశమునంది హని
స్సుగా నర్పించుచున్నట్లు కాననగును. వేదవ్యాసుని రాత తండ్రుల ధక్కులు
గూడ రుక్మామవేదములలో నుండుటవల్ల నా వేదములలో దారతయుద్ధము
నరకుండిన రుసుల రచనలన్నియు జేర్చబడి వేదవ్యాసునిచే దిమ్మట నాల్గు
వేదములుగా విభజించబడినట్లు నృప్తమగుచున్నది. ఈతడు తన శిష్యులలో
పైలునకు రుగ్వేదమును, వైశంపాయనునకు యజుర్వేదమును, కైమినికి
సానుమును, సుమంతునికి అధర్వవేదమును, సూతునకు పురాణములును
నేర్పి ప్రకాశింపజేసెను. ఇవి - క్రీ. పూ. 1954 ప్రాంతము. నానావిధ బలు
లతో విసుగైతిన మనదేశము భారతయుద్ధములో జరిగిన హత్యాకాండలో
రుసులకు పైతము మనస్సు క్రమముగా మారినది. వ్యాసుడే బ్రహ్మ
సూత్రములు, భగవద్గీత మొదలగువానిని రచించెను. ఈతని శిష్యపరంపర
క్రమముగా వేదములను పరిశోధించి దుర్గాహ్వయైన భగములకు విపరణ
ములుగా బ్రాహ్మణములను వ్రాయజొచ్చిరి. కొన్ని భాగము లందివరకే
వ్రాయబడెను. ఈ బ్రాహ్మణముల రచనము తర్వాత - నా శిష్యపరంపరలో
నారణ్యకములు, ఉపనిషత్తులు నను వేదమత సారములు వెలునడినవి.
కైమిని, కొపితకి లేక కాంభాయన, రైత్తిరీయ, వాజిననేయ, కాన్వ,
మాధ్యందిన, మైత్రాయణాది రుసులే బ్రాహ్మణారణ్యకములను రచించిరి.
కొన్ని పూర్వరుసుల పేరిటగూడ చెప్పిరి. రుసులనేకుల కాలమున దమ
యనుభవములను వెలిబుచ్చుచు, వైరాగ్యమును భోదించుచు ఆత్మవస్థువును
స్థిరీకరించుచు, పునర్జన్మసిద్ధాంతమును రూఢిపరచుచు, బ్రహ్మవిద్యను సూతన
ముగా దెలుపుచు, వ్రాయబడినవే యుపనిషత్తులు. ఇవి వేదములలో జేరి
పోయిన పిమ్మటనే వైదికమతమునకు మిక్కిలి ప్రాముఖ్యత వచ్చెను.

పీనిలో దహిరంగముగ వేదకాలపు తర్మకలానములు నిరసించకపోయినను
పరోక్షముగ పానిప్రయోజనము న్వల్పముగా రూపింపవలెదెను. శ్రీకృష్ణుని
కాలముననే యిట్టివి కొన్ని పుట్టియుండెను. యజుర్వేద సంబంధియుగ
బృహదారణ్యకోననిషత్తులో యాజ్ఞవల్క్యి అరవిదార్య మైరేయి. ఇనదిడు
మొదలగు లొమ్మిదిమంది వ్రాసిన వాదములందు పునర్వన్యాయ
లను గురించి తర్కింపబడి నిశ్చయింపబడెను. ఈ యుపనిషత్తుల సారము
క్రమముగా వ్రాసినచో వ్యాపించినకొంచెని కొంతవరకు హింసాపద్ధతి తగ్గి
నను గౌరవముగలుగుట ఇష్టించువరకును యజ్ఞయాగములందు జరుగుచునే
వచ్చెను. అరవిదార్యము వ్యాపించని రావులను, అది ఓదించిన తర్వాతను
మరల న్యమేధాదులు రాజులచే కాలించబడుచు వచ్చినట్లు మనకు చరిత్రలు
ఋషిపువరచుచున్నవి. పాని నన్నిటి నిచ్చట నుడువజాలము. ఈ రీతిగా
వైదికమతము క్రమముగా కొన్ని మార్పులకు లోనై యుత్తమస్థితికి
వచ్చుటకు శి వేం సం॥లు నడచెనుగాని యిందెన్నియో క్రిందికాని లనేక
మిన్నటికిని నిలిచియున్నవి. ఈ కాలం యుత్పత్తినిగురించిగాని అనన్తరం
గురించిగాని చెప్పవలెనన్న నొక ప్రత్యేకగ్రంథ మగును.

మరికాన్ని విశేషాలు

యజ్ఞములాదేయు కర్తలకన్న క్రమముగా చేయించు ఋర్విజాల పలుకులదియు గర్వమును హెచ్చయినట్లు వేదమంత్రములవల్ల జెలియు చున్నది. అసిర, దేవతలను రుషులు తమకు దానములియ్యని యాగకర్తలను చంపుమనిగూడ రుక్కుం వల్లుచుండినట్లు సామవేదమువందలి ఉత్తరార్చికములోని యొక రుక్కు తెలుపుచున్నది. (లి-2) ఈ ఋషులు యాగకర్తలవద్ద, నలసినంత దానమును, పత్రములును కొల్లగా గైకొనుచుకతిధి పురుషన్తయను రాజు దానమేగాక 1300 చేతలక్రైలక్షలవత్తములు త్రైకానివట్లు సామవేదరుక్మాకభిలీచింపుచు... (స్వలిప్తి) సోమ్రాజుల మెచ్చుట

దీనిని తప్పద్రావి యంద్రాదులు తమ నిరోధులను జయించువాడు. శర్మ
దావరి నరస్సులో నిది పవీరిరాచని యొక రుక్మలో సున్నది. (సామ.
8-5) ఇంద్రుని పరివారవర్గములోని మరుత్తులు దుద్రులు, వాయువులు
మున్నగువాటిగూడ వివి యాగములం దొనగదనుచుండును. ఈ యంద్రు
లలో శృంగపృథుకనువాని కొడు కొక యంద్రుడుగా నుండినట్లు సామ
వేదము 2.2 లో సున్నది. ఈ వేదమునుబట్టి యంద్రుడీ వ్రేందీ రాజులను
రాక్షసులనుగూడ చంపినట్లు తెలియుచున్నది.

యదు, తుర్వసులు, పహస్రదాహువు, నముచి అనువు మొదలగు
జారు. సాదారణముగా వీ యాగములు తమ నిరోధులను చంపవలసియున్న
కాలములోనే నాటి ప్రజలు లేక ప్రభువులు లావించుచు, నింజ్రాదుల సహ
యమును గోరుచుండువాడు. ఇంద్రుని యంగరక్షకులలో దుద్రగదయొకటి.
చారిలో వ్రేందలి చెప్పులవినవాడుగక అవినకపాద, అహిద్బర్హ్య, విదూ
పాక్ష, రైవత, భూర, దహుదావ, శ్రృంబిక, సురేశ్వర, సానిత్ర్య,
జయంత, పినాశి యనువారున్నట్లు రింగపరాదమున గందు. వాయుగదము
గూడ నాటి పురుషులే యునుటకు దృష్టాంతములున్నవి. సర్వశ్రేష్ఠుడను
రుషి వాయువుత్రుడని సామవేదమున వైంద్రవర్వము 4.8 లో గందు.
ఇట్లే శృతిని పుత్రుడు రాట్కడు లేక గరుడుడనియు, నాతని కుమారు
డరిష్టనేమియను రుషియనియు గొన్ని రుక్మంపల్ల తెలియును. గరుడునే
సుపర్ణుడనిగూడ యందురు. శృతి పురుకుర్పరాజు కుమారుడగు శ్రవదస్యుని
పంశీకుడని కొన్ని రుగ్వేదరుక్మలు తెలుపును. దుష్పానువేదములలో మరి
కొందరు రాజులపేర్లు గానవచ్చుచున్నవి. వీరి చరిత్రలన్నియు థావి పరిలో
దతులు పురాణాదులనుబట్టి విర్ణయింపదగియున్నది.

"రాజులు - వృషదాక్యుడు — ఈతనికి యంద్రుడు మేవ యను
శత్రును కుమార్తెగా విచ్చెను. (రు 1-10) ఆయావు, కుర్పుడు, అతిరి
గ్వుడు వీరిని విశ్రవ వతునకు యంద్రుడు లోదకజేసెను, యదువు,
అగ్రాదేవుడు, నవవాస్త్వుడు, బృహద్రదుడు, తుర్వీతి, శార్యాతుడు, వృషా
గిరి పుత్రులగు కుక్రూశ్వ, ఆంబరీష, సహదేవ, భయమాన, సురాధులు,
శర్యాతి, కుమ, రుశమ, శ్యావక, కృప, కురువృంజయరాజులు, శ్రవదస్యు,

మాందాత మొదలగువారు." ఇందలి ఆయువు పురూరపుని కొడుకనియు, మాందాత సూర్యనంశములోనివాడనియు, యదువు యయాతి కొడుకులలోని వాడనియు, శర్యాతి యయాతికి శివతరములోనివాడనియు, పురాణములందున్నది. వీనినిబట్టిగూడ యింద్రదానాటి ప్రజలకు రాజేనని తెలియగలదు. ఇక నీతని యాధిపత్యములో దూలోకమున గాక ఖగోళములో నున్నదని తెప్పించెడి వ్యర్థమును గురించి నుచివెడము. కరోష నిషత్తులో యముడు అగ్నివిర్య నెరుంగువారు స్వర్గాది యనంతలోకములను బొందుచురని నచికేతునికి తెప్పెను. ఇవట యనంతలోకములు ఖగోళములోని నక్షత్రాదిలోకములను సూచించును. ఇతడు నుడివిన స్వర్గలోకము అదిత్యలోకముగా గన్పడుచున్నది. పుష్కాళులు అర్చిరాది మార్గమున ఆదిత్యుని జేరుచురను విషయము లోగడ తెలుసుకొంటిమి. ఇదియే యాతడు పేర్కొనినది. దీనికిని యింద్రరాజధానియను సువర్గము లేక స్వర్గమునకు సంబంధము లేకున్నను యింద్రునిపేరిట గ్రహ నక్షత్రనామకరణము జేసినట్లే నాతని రాజధాని పేరున యింద్రాధిపత్యముగా నీ అదిత్య స్వర్గమున్నట్లు మనపూర్వదుపబాహించికల్పించినట్లు చెప్పనచ్చును, (1) తక్కిన లోకము రిట్లే నన్నటి దేవతాదుల గణములపేరట సూహించిరి ఇవియే గంధర్వి, పితృ, బ్రహ్మాదిలోకములు. దేవతాదులు పూర్వము గోవుల నొక ప్రక్క పూజించుచునే గో సృషభములను యాగములందును పితృకార్యములందును నదించుచుండిరి. దేవపితృకార్యములలో జేయుహింస హింసకాదని చెప్పిరి. పితృకార్యములలో ముఖ్యముగా మాంసము పెట్టవలెనని మను సృత్యాదులందున్నది. అశ్వమును వధించి అశ్వయాగమును చేయుచేగాక దాని వీర్యమును ముందుగా శి దినములు యజ్ఞకర్తృభార్యకు యోనిగుండా ప్రవేశింపజేయువారు. అట్టివారి కశ్వములవంటి బలసంపన్నులగు పుత్రులు జనింతురని నాటి విశ్వాసము. ఈ యశ్వమేధ, గోమేధ, నరమేధములు క్రమముగా నాగరికత వచ్చినకొలదిని కలియుగమునకని పేరుబెట్టి నిషే

(1) ఋగ్వేదము 5, 6, 7, 10 మండలములలో కొన్నిచోట్ల కొందరు ఋషులు ఇంద్రుని సూర్యవరముగా నుతించిరి.

దిందిరి. వార్షికరామాయణమున శత్యమేధమున జరుగు కలాపము పర్వంప
 జరిగినది. శ్రీనాథుడుగూడ దీని నొకచోట వివరించినాడు. అశ్వమేధము
 జరుగుకాలమున పరింపజరిపిన మంత్రములు యథాద్వేదమునం దున్నవి.
 ఈ రీతిగనే కర్మనవియు. యజ్ఞములలో దేవతలకు విచ్చుట కేవలమును
 విషేదంపనగ్లే కనబడుచున్నది. పాండరీకయాగమున యజ్ఞకర్త. దాత్యయు
 కరిసి తమ కుక్షిలోఁజితములను అగ్నియందు ప్రేచ్చు కలాపము గలను.
 క్రమముగా నీ పని యరకులచే చేయించు లదాకమువచ్చి నేటికిని అరకుల
 జరుగుచున్నది. దేవతలకు ప్రీతియగువస్తువు విచ్చి తృప్తి పొందింపవలెనను
 మూతవిశ్వాసమే యట్టి యజ్ఞయాగాదుల నిర్మాణమునకు కారణము. వీని
 కన్నిటి కనేకపహుత్తులు. స్వస్థలోగాది వలములు చెప్పుటవల్లనే పక్ష్యాదు
 క్రమించువారు. నిజము చెప్పవలెనన్నచో. ఏట్టి కలాపములన్నియు మనవారి
 యాహాజనికములే. విషయవాననా లంపటలే యవపచ్చును.

ఉపనిషత్సూతము

శ్రీమద్భూత్యము 7850 వం॥౦ ముచి యున్న ప్రణాపకులు. విష్ణు
 పుట. శివులు ఇంద్రులు మున్నగువారిని దేవతలుగా ననగా అరితారులుగా
 మన తరకటామిలో ప్రజలు పూడిండుచున్నను, వారు అయాకాలములందరి
 తమ లోరికలను లవయుటలై యట్లు మొట్టిమొదట చేయుచువచ్చిరిగాని
 యీ ప్రకృతికంఠటికిని వారే లచారటారులని మాత్రము నమ్మియుండలేదు.
 ఈ కారణముననే మన పూర్వులలో ప్రతిభావంతులైన దుష్టులు తరువార
 కాలమున అప్పటినున్న పేదకాస్త్రాదులు పరిశోధించియు. ననేక పెద్దలలో
 చర్చించియు, రాము తపముచే పరిశోధించియు సత్యమతమును కనిపెట్టు
 టకై యెంతో ప్రయాసపడిరి. అట్లు కష్టపడి కనిపెట్టినదే వేదాంతము.
 ఇదియే యుపనిషత్సూతమున మనకు వేదములలో విపుడు లభ్యమగు
 చున్నది. దీనికి పూర్వము సృష్టి యెవ్వదెప్పుడెట్లు దేనితో చేసెనను విషయ
 మా సృష్టికర్తకుగూడ తెలుసునో లేదోవని రుగ్వేదము 10 వ మండలము
 లోని 129 వ సూక్తము వచించెను. సృష్టియైన పితవసే దేవత లేర్పడిరని

రావించి, టీపులు కడుతడు కర్మలందు కర్తృత్వాహంకారముం నుండు
కొనక, విష్ణుచక్రకర్మముల నొనర్చవలెనని నర్హోపనిషత్తుం సారముగా
బెప్పియున్నాడు. దీనినే ఈశావాస్యోపనిషత్తుగూడ నీశ్రీంచి శ్లోకముచే
బెప్పియున్నది.

“ఈశావాస్యమిదమ్ నర్వమ్ యస్మింగర్త జగరామ్ జగర్త
తేనర్వతేన దుంజీవా మాగృరః కస్యస్విత తనమ్॥”

ఈ విధముగా రక్షిత్వాన కర్మ వైరాగ్యములు మన హింసూమతమున
శ్రమముగా వృద్ధిబెందెను. మొదటిదగు రక్షి కాభివృద్ధితై శ్రమముగా
తెండవయుగమునం దనేకప్రతిపలు. దేవతములు, వానిలో పూజాప్రసస్కా
రాదులు వైవేద్యాదులం పమర్పణములు, మేకరాకాలు, చివరకా ప్రతిమలతో
వివాహములు, చక్రార్చనములు చేయు తంత్రములన్నియు నేర్పబెడు.
వీనిని కట్టడాదానపుటతై లైవాగమములు, చైష్టవాగమములు రచించ
బడెను. ప్రజోపయోగముకొరకై యేర్పడిన మరనంధకర్తలం లేక యురికా
టలనే తానుచాను ప్రచారదేవతలుగా రావించి, వారికి వైన సుదీవిసట్టియు
నింకను షోడిశోపదారాది విరులదే వారి విగ్రహములకు దూరలను గావించు
నాదారము వృద్ధిబెంది, మరకర్తలయొక్కయు చురార్చిమానులకు పూర్వ
రాజన్యంయొక్కయు సహాయ ప్రోత్సాహములదే నభివృద్ధికి నచ్చెను.
అయినను విద్వాన్మోక్షులగు కొందరు దుష్టులతోరదే వేదాంతజ్ఞానముగూడ
నభివృద్ధిబెందెను. సామాన్యజనులు రక్షి, కర్మనిర్ద్యారముల ననుసరించుచు
వచ్చిరి. ఈ మానుసిద్ధాంతములపైన నింక ననేక యుపకావలు బయలు
పెడలి యనేకపేర్ల నింటింటికొక దేవత నిర్మింపబడి, మన దేశములో
వ్యాపకముగనున్నను, సర్వేశ్వరుడొక్కడే యను భావముమాత్రము నర్వ

వారని భాగవతమున నున్నది. ఈ నిధముగా జూచినచో ప్రపంచమునందలి అస్తికమతములన్నియు నొక్క ప్రధాననిషయమునే బలుకుచున్నవనవలెను. అది యేమన— సర్వేశ్వరుడొక్కడే, వాని నామములు దేశ, కాలభేదములచే వివిధములు. అతని యంశయే ప్రవక్ష్యతే ప్రస్ఫుటమగుచుండును. వేదపురాణాదుల నింతవరకు దానిత్రకవృద్ధితో గానించిన చర్చల సారాంశముగా మన దేశపు వాస్తవికచరిత్ర యీ దిగువ ధృష్టముగ నిర్మింపబడుచున్నది. పురాణాదులలో గన్నదు యితరవర్ణముల సంగతిని వదలి ముఖ్యముగా భారతవర్షపు చరిత్రయే యిందు పేర్కొనబడుచున్నది.

సప్తమ ప్రకరణము

నిజమైనచరిత్రము - మనువుల పాలనము

శ్రీస్తుపూర్వము 7800 సం॥ల నుండి దాదాపు శ్రీ పూ. 0050 వరకు మన దేశమున కొందరు మనువులు పాలించుచుండిరి. వారికింద ఇంద్రులు, రాజులు అను రెంటులెగల పాఠకులుండిరి. ప్రతి మనువుకిందను సప్తర్షులను సలహాసంఘ ముండెను. మతరాజ్యముల రక్షణకొరకై నిష్ఠావృత్తుండెను. ప్రజల సాంఘిక వ్యవహారోద్ధరణకును, బ్రాహ్మవృద్ధివృద్ధి నొనర్చుటకును, ధర్మార్థసిద్ధితై వలయు ప్రార్థనాకార్యములు నల్పుటకును ప్రణాపకులుండిరి. ఈ ప్రణాపకు లిందరిపైన నొక బ్రహ్మ యుండెడివాడు.

స్వాయంభువు—మొట్టమొదటి కొందరుబ్రహ్మలు మన దేశమునకు శ్రీ. పూ. 7800 ప్రాంతమున నచ్చిరి. వీరందరిపై పాలననల్పిన మొదటి మనువు స్వాయంభువు. ఈయన చక్రవర్తిహోదాలో నుండెను. ఈయన చేతికింద ప్రియవ్రత, ఉత్తానపాదులాది రాజులు 10 మంది వివిధ ప్రదేశములందు ఉత్తరహిందూస్తానమున బాలించుచుండిరి. అప్రదేశములు విడిగా గుర్తింపజాలము. నుయజ్ఞరను యింద్రుడు కొంతదేశము అకాలమున

దానించి, తీసులు తమతమ కర్మలందు కర్తృత్వాహంభారముల నుంచుకొనక, విష్ణుచకర్మముల వానర్పవలెనని సర్వోపవిషత్తుం సారముగా చెప్పియున్నాడు. దీనినే ఈశావాస్యోపవిషత్తుగూడ వీశ్రీంది శ్లోకముచే చెప్పియున్నది.

“ఈశావాస్యమిదమ్ సర్వమ్ యత్కించత్ జగరామ్ జగత్
తేనత్యంతేన తుంటీచ మాగృథః కస్యస్త్విత్ తనమ్॥”

ఈ విధముగా రక్షిత్వాన కర్మ వైరాగ్యములు మన హిందూమతమున క్రమముగా వృద్ధిచెందెను. మొదటిదగు రక్షిత్వాన వృద్ధితై క్రమముగా రెండవయుగమునం దనేకప్రదిపించు. దేవతలు, చావిలో పూజాపునస్కారములు వైవేచ్యుడుల సమర్పణములు, మేళలాళాలు, చినరకా ప్రతిమలకే వివాహములు, వట్టావిషేకములు లేయు తంత్రములన్నియు నేర్పడెను. వీరిని కట్టడాదొనర్చుటకై వైవాగమములు, వైష్ణవాగమములు రచింపబడెను, ప్రజాపయోగములకై యేర్పడిన మరనంస్తకర్తల లేక యరికాదులనే రాసురాసు ప్రవాసదేవతలుగా దానించి, చారికి పైన నుడివినట్టియు నింకను షోడశోపదారాది విషయలే చారి విగ్రహములను బూజలను గావించు నాచారము వృద్ధిచెంది, మతకర్తవ్యములకు మరారిమానులగు పూర్వ రాజన్యులయొక్కయు సహాయ ప్రోత్సాహములచే నవివృద్ధికి నచ్చెను. అయినను విజ్ఞానశీలరగు కొందరు రుషులలోధరే వేదాంతజ్ఞానముగూడ నవివృద్ధిచెందెను. సామాన్యజనులు రక్షిత్వ కర్మసిద్ధాంతముల ననుసరించుచు వచ్చిరి. ఈ మూడుసిద్ధాంతములపైన నింక ననేక యునకాళలు బయలు వెడలి యనేకపేర్ల నింటింటికొక దేవత నిర్మింపబడి. మన దేశములో వ్యాపకముగనున్నను, సర్వేశ్వరుడొక్కడే యను దానముమాత్రము సర్వత్రను గ్రహింపబడుచున్నది. ఏ మతగ్రంథమైనను మన హిందూదేశమున నీ దానమునే బలుకుచున్నది. ఈ నిర్వచనము చేయబడుటకు యెన్నియో పరిశోధనలు చేసిగాని రుషుల విర్తయమునకు రాలేదు, ఏ మతమువారి మత కర్తవ్యమైనను అతడే సర్వలోకాధిపతియని లేక యాతని యుంజయని యా మతస్థులు నమ్ము మొదలిడిరి. కొందరట్టివారిని ఆ సర్వకర్తకు కుమారుడని పలుకుచుందురు. రామకృష్ణులు సరమేశ్వరుని విశ్వరూపమున వెంట్రుకవాని

వారని భాగవతమున నున్నది. ఈ విధముగా జూచినచో ప్రపంచమునందలి అస్తికమతములన్నియు నొక్క ప్రధానవిషయమునే బలుకుచున్నవనవలెను. అది యేమన— సర్వేశ్వరుడొక్కడే. వాని నామములు దేశ, కాలభేదములచే వివిధములు. అతని యంశయే ప్రవక్తలలో ప్రస్ఫుటమగుచుండును, వేదపురాణాదుల నింతవరకు చారిత్రకదృష్టిలో గావించిన చర్చల సారాంశముగా మన దేశపు వాస్తవికచరిత్ర యీ దిగువ క్లుప్తముగ విర్మింపబడుచున్నది. పురాణాదులలో గన్నడు యిరవర్షముల సంగతిని వదలి ముఖ్యముగా భారతవర్షపు చరిత్రయే యిందు పేర్కొనబడుచున్నది.

సప్తమ ప్రకరణము

నిజమైనచరిత్రము - మనువుల పాలనము

క్రీస్తుపూర్వము 7800 సం॥ల నుండి బాబాపు క్రీ.పూ. 6650 వరకు ఓన దేశమున కొందరు మనువులు పాలించుచుండిరి. వారికింద ఇంద్రులు, రాజులు అను రెండురెగల పాలకులుండిరి. వ్రతి మనువుకిందను సప్తర్షులను సరిహాసంఘ ముండెను. మతరాజ్యముల రక్షణకొరతై నిష్ఠువౌత ముండెను. వ్రజల సాంఘిక వ్యవహారోద్ధరణకును, బ్రాహ్మసృష్ట్యభివృద్ధి నొనర్చుటకును, దక్కార్యసిద్ధితై వలయు ప్రార్థనాకార్యములు నల్పుటకును ప్రణాపతులుండిరి. ఈ ప్రణాపతు లందరిపైన నొక బ్రహ్మ యుండెడివాడు.

స్వాయంభువు—మొట్టమొదట కొందరుబ్రహ్మలు మన దేశమునకు క్రీ. పూ. 7800 ప్రాంతమున వచ్చిరి. వీరందరిపై పాలనసర్పిన మొదటి మనువు స్వాయంభువు. ఈయన చక్రవర్తిహోదాలో నుండెను. ఈయన చేతికింద ప్రియవ్రత, ఉత్తానపాదులాది రాజులు 10 మంది వివిధ ప్రదేశములందు ఉత్తరహిందూస్తానమున బాలించుచుండిరి. అప్రదేశములు విడిగా గుర్తింపజాలము. నుయజ్జుడను యింద్రుడు కొంతదేశము లకాలమున

పారించెను. ఇతరు కొంతకాలము విష్ణుశుభాగూఢ వ్యవహరించెను. ఈయన గాత కర్తమవ్రతాపదికి దేవహూతికి జనించిన కపియచే ఆ కాలమున విష్ణు వయ్యెను. ఈతడే వైష్ణవమతమును (సాంఖ్య) ఆరంభించినవాడు. ఈ మొదటిమనువు కాలములోనే చాంపందీ ప్రదాపతు యందెడివారు. దక్షుడు, దురి, కర్తముడు, అదర్శ, ఆత్రి, ధర్మ్యుడు, మరీచి, కళ్యవ, వశిష్ట, నారద, పుంహ, పుంస్త్య, భృగు, త్రితుష, అంగీకసాదులు. ఇందరి పురిస్తుని టిమారు దగస్తుడు, అంగీకసుని పుత్రుడు బృహస్పతి. వీరందరును బ్రహ్మరినిగూడ యనఁదు మంది. ఈ మనుకాలములో ఆంధ్రప్రదేశము వచ్చెను. ఇందును తోట నీరని నావ యున్నదనెను. (1) ఈ మనువు పాలించుచుండగా, సోమకాసురుడు వేదములను దొంగతనముగా నేర్చి విష్ణువగు నుడుజ్ఞునిచే సంహరింపఁబడెను. ఈ రక్కసుదేవదోలు మనువు మీదట వచ్చి యాతనిని దినుటకు వ్రయల్నింపగా నీ విష్ణువే కాపాడెను. మనువు దుమాదులలో ప్రియవ్రతుడు తర్వాత పాలించెను. ఇది దాదాపు క్రీస్తు పూర్వము 7700 సం॥ల ప్రాంతము.

ప్రియవ్రతుని వంశపాలనము— ప్రియవ్రతుడు సప్తద్వీపముల నేరి నట్లు రాగవతమున నున్నది. ఇతరు తవరాజ్యము నేడు ద్వీపములుగా భాగించి తన కుమారులను పాలించ నియమించెనట. అగ్నిధ్ర, ఇష్టాణిహ్వ, యజ్ఞనాహం, హరణ్యరేత, పుతపృష్ఠ, మేచారిది, వీతిహోత్రులను కుమారు లేర్దురును ఇందు, ప్లక్ష, కుశ, క్రౌంచ, కాం, కార్మల పుష్కర ద్వీపములు బాలించిరని చెప్పబడినది. ఇవి యింకను గుర్తింపదలేదు. ఇది హిమాలయము చుట్టును గల ప్రదేశము లగునేమో! అగ్నిధ్రుడు ఇంటూద్వీపము నేలుడు దానిని తొమ్మిది వర్షములుగా విభజించి, తన కుమారులలో నాధి, కింపురుష, హరి, ఇలుడు, రమ్యక, హరణ్యయ, కను,

- (1) ఇది కాశ్మీరులో నున్నది. ఈ ఆంధ్రప్రదేశము క్రీ. పూ. 7500 సం॥ ప్రాంతమున వచ్చియుండునని దా॥ వి. సి. దాసు మొదలగు వండితులు గూడ నభిప్రాయపడిరి. అందుచే మనుకాలము మనము నిర్ణయించిన దాని కిది సరిపోవుచున్నది.

భద్రాక్ష్య, కేతుమాలంనువారం వారింపనిచ్చెనట. ఈ యాగ్నిద్రుడు తన సోదరుడగు ఉత్తమునివలె మనువు కాదేను. ఇందలి హరివర్షమువందే నృసింహుడైన నిష్ఠువు నివసించెను. నాధిపాంనరవార నాతని కుమారుడు ఋషభుడు నాధిభాగమును వారించి దేరొందెను. అది అజనాభ మవ యెను. ఈతనికి చాం విద్యుండు ప్రవేశముందెను. ఈతనికి యంద్ర కుమార్తెయైన జయంతివల్ల భరతువాది 100 కుమారులు గల్గిరి. వారిలో భరతుడు రాజయ్యెను. ఆ పేరిటనే యా రాజ్యము తర్వాత భారతవర్ష మనియు, భరతభండమనియు పేరొందెను. అతని తర్వాత 13 మంది, తర్వాత గయుడు, తర్వాత 11 దేక 12 మంది పారిందిరి. ఇందలి గయుడు షోడశమహారాజులలో నొకడుగా పేరొందెను. భరతవర్షము యున్నదిని కాలములో టలావర్త, ఇలావర్త, బ్రహ్మవర్త, ఆర్యావర్త, మరయకేతు, భద్రకేతు, విద్రుచ్చుక్కు, నిదర్పు, కీకట దేశములుగా విభజింపబడి యా పేరిట కుమారుక్రింద పాంనరో యుందెను.

ఉత్తానపాదుని వంశము— మనువు కుమారుడగు ఉత్తానపాదుడు కొంతదూని నేరెను. అతని తర్వాత నెల్లినో అనటి చిట్టపుసాయముతో రృషిడు రాజయ్యెను. ఆ రృషిడు 75 సం॥లు పారిందినట్లు కన్పడుచున్నది. అతని వంశమున వర్షుడు, వ్యష్టుడు, సర్వరేఖుడు, చక్షుస్సంజ్ఞకను వారలు వరుసగా పారిందిరి. ఈ చక్షుసుడే ఆరవమనువయ్యెను.

స్వారోచిషుడు— స్వాయంభువమను కుమారుడు పాంనము ముగిసిన పిమ్మట చాచాపు క్రీ.పూ. 7600 ప్రాంతమున స్వారోచిషుడనువాడు కెందన మనువయ్యెను. ఈతడు నసిష్ఠుని దూర్ణయను సరియందు జన్మించెను. ఈతని కాలములో ద్యుమధుషేద, రోచిష్కరాదులు 12 నుండి రాజులుగా నుండిరి. రోచనుడనువా డింద్రరాజ్యమేరెను. రాజ్యరక్షణకై విభుడను నెరడు విష్ణువుగా నుందెను. ఈతడు మొదటి యంద్రవిష్ణువులుగా నుండిన సుదుజ్ఞానికి రక్షణయను దార్యయందు జవించినవాడు. ఈ స్వారోచిష మనుకాలమున డిర్బస్తంధాది రుషిలు సప్తర్షులుగా నుండిరి. విష్ణువీ కాలములో కేవల రక్షదాకార్యము లొనర్చుటయేగాక కౌమారిక బ్రహ్మచారియై యుండి 8 వేలమంది మనుంపు నాయకులై మతకర్తగూడ యయ్యెను.

ఉత్తముడు— స్వార్థోచితునితర్వాత ప్రియవ్రతుని పుమారుడును, మొదటిమనువునకు మనుమడు నగు ఉత్తముడనువాడు మనువయ్యెను. ఇది బాదాపు శ్రీ. పూ. 7400 సం॥ లగును. ఈయన కాలములో వనిన, సంజయ, యుజ్జహోరారులు రాజులుగా వ్యవహరించిరి. సత్యతిత్తను నవదు (సుకాంతుడని కొన్నింటి గలదు) యింద్రపదవిలో నుండెను. సత్యసేనుడు విష్ణువుగా నుండెను. ఈతడు ధర్మదగువానికి సూర్యతయను ధార్యయంచు జనించినవాడు. ఈ కాలమున వశిష్టసుతులు సప్తర్షిలుగా నుండిరి. ఈ మనుకాలముందు యశ, రాక్షసులు దుష్టశీలరగా నుండగా నట్టివారిని విష్ణువు దండించెనట.

రామనుడు— శ్రీ. పూ. 7250 ప్రాంతములో రామసమనువు పాలన వచ్చెను. ఈయన యుత్తముని త్రాత. ఈతనిక్రింద శేతు, వృష వరభ్యా ర్యాది రాజులు నివిధప్రదేశముల దారించుచుండిరి. దేవరాజ్యము శ్రీశిఖుడను యింద్రుడు పాలించెను. హరిషేచుని కొడుకగు హరి విష్ణువుగా నుండెను. ఇతడే గజేంద్రుని మకరిదారినుండి రక్షించెను. గజేంద్రుడన యేనుగమాత్ర ముగా భావించరాదు. ఇతడు బ్రాహ్మదేశము నేలుచుండిన ఇంద్రద్యుమ్ను మహారాజు. ఈతనిని మకరివలె బట్టినది గంధర్వులలోని హూహూ నాముడు. ఈత డగస్త్యమూని ప్రేరియడై యారాజును లోబడుటకు దాదించు చుండగా నాతడు విష్ణువును ప్రార్థించి. యాతని బాధద్రోశిన కథయే చమ త్కాండముగా కరి మకరి యుద్ధముగా వర్ణింపబడినది. అగస్త్యుడు వింశ్య దాటి బ్రాహ్మరాజ్యములను లోబడుచుటకు వచ్చినకాలములో మర్యాద వరిగా జేయలేదని పగబట్టి గంధర్వుని పంపించి యింద్రద్యుమ్నుని హింసించెను. ఈ మనుకాలములో జ్యోతిర్వ్యూహులు రుషులుగా నుండిరి.

రైవతుడు— రామసనంకపాలన ఏమ్ముట రైవత మనువంకపాలన వచ్చెను. ఇది బాదాపు శ్రీ పూ. 7100 సం॥ ప్రాంతము. ఇతడు రామసుని తమ్ముడు. ఈతనిక్రింద ప్రతివింద్య, అర్జునాది సుతులు రాజులుగా పాలించిరి. ఇంద్రరాజ్యమునకు శుభ్రుడు రాజుగా నుండెను. వసువని కొన్నింటి గలదు. ఈ కాలములో వికుండుడను విష్ణువు దేశరక్షణకార్యము లొన ర్పెను. ఈతడే వైకుంఠము గట్టించినది.

దాక్షిణ్యము— రై వతవంశపాలన తర్వాత శ్రీ. శ. 6950 ప్రాంతమున నీ వంశపాలన వచ్చెను. ఈతనిపాలన ఏమ్మట నికని సుతులగు పురు, పురుష, సుద్యుమ్నాది రాజులు వినిర స్తలములందు దానించిరి. దేవ రాజ్యమున మంత్రయ్యయ్యుడు లేక మనోభవుడను యింద్రుడుండెను. ఆ హవిష్మదీర్వరకాదులు నవ్వుడుగా నుండిరి. అజితుడను విష్ణువు ఆ కాలమున రాజ్యరక్షణాధిపతి. ఈతడే హర్మమువలె వ్యవహరించి మందరగిరి మననకార్యమును పాదించెను. ఈ మనువు తర్వాత నాతని పన్నిద్దరు ఓమాళ్ళలో ఓల్లారుడు రాజయ్యెను. క్రమముగా నీ వంశములో అంగుడు, వేసుడు, వృధువు, విజరాత్తుడు మున్నగువారు పాలించిరి. ఇందరి వేసుడు బ్రాహ్మణమతమును ధిక్కరించి బ్రాహ్మ విష్ణు శివులకు జడులు రాజగు తననే యొల్లడను పేనింపుడని కానియటచే బ్రాహ్మణులారనిని రహస్య నిరక్షున జరిమార్చిరి. తర్వాత బ్రాహ్మణులచే దేవతవ పృథుతక్రవర్తి బ్రాహ్మణానుహితముగా దానించెను. ఈతని చార్యుడుగు ఆర్పి యితడు చనిపోయినపుడు వహిగమన మొనరించెను. ఆ కాలమునకది గొప్పగా నుండెను. పృథువునకు ఆ కాలము యింద్రునకు సరివరక. వృధువొనర్చిన యజ్ఞాశ్రముల నింద్రుడు పదమార్లు పట్టుకొనిపోయి హింసించెను. వృధు ఓమాడుడగు విజరాత్తు డింద్రుని జయించి బాని గొనిరెచ్చి యింద్రుని రచ్చగా, బుడకొకబ్రాహ్మ రాక్షసునిచ్చి పోడుమానెను. ఇది దాదాపు శ్రీ.పూ. 6800 సం॥ వాటి విషయము.

వైవస్వతవంశ పాలనము— దాక్షిణ్యమును వంశపాలన కాలము జరిగినఏమ్మట యివని పాలన వచ్చెను. ఈతడు సూర్యుడుమారుడని చెప్పబడినది. ఈ పాలన ఆరంభం శ్రీ.పూ. 6750 సం॥ ప్రాంతము కాలము కావచ్చును. ఈతని కుమార్తె ఇక్షుకు, నరగుడు, చృష్టుడు, శర్వాతి, అరిష్టయడు, నాదగుడు, విష్ణుడు, గర్భాశుడు, బృహస్పతిడు, కసుమంతుడను వారు వివిధ ప్రదేశముల దారివ మొదలికిరి. ఆయా స్తలములనిప్పుడు గుర్తింపదలము. ఈ కాలములో దేవిరాజ్యము పురందరుడనువారు పాలించెను. తర్వాతరైవరవాటి గౌతమ విశ్వమిత్ర వశిష్ట జమదగ్నులు నవ్వుడుగానున్నట్లు రాగవతమున నున్నది. కాని యిప్పుడు నక్షత్రములందరి

సప్తర్షులకీ పేర్లుగార, పుంహ, క్రతు, వశిష్ట, కశ్యప, అత్రి గౌతమ, భమ
 కన్నులపేర్లు వాడందుచున్నవి. ఈ మన్వంతరముననే వామనుడు విష్ణువుగా
 వ్యవహరించెను. దేవరాజ్యమును మాయోపాయమున దరివల్ల దాపముగా
 దరిగ్రహించి మరల యింద్రునికీచ్చెను. ఈతడు సుడివిన మూడుపాదములు
 ధూమ్యాకాశ వాయువ్రదేశములను మూడేగావి యన్యముగాదు. వైవస్వతుడు
 మొదట ద్రావిడదేశమున నిత్యవ్రతుడను రాజుగానుండి, దేవతలకు సాయ
 పడుచు వచ్చినందున నాతనిని మనువుగా తేసినట్లు కనబడుచున్నది.
 ప్రాయశః వితరు దరి మున్నగువారిని భోజనకొనుటలో సాయపడి
 యుండును. ఇక దాని మనువులను పేరిట నున్నవారి పాలనా వివరములు
 తెలుసుకొందము.

మూర్యసావర్తి— ఇతరు వసువులలో చివరివాడు. ఈయన కొం
 మున నిర్మోహ విరజిస్కాదులు రాజులుగను, రవియింద్రుడుగను, పరకు
 రామ, అశ్వరౌమ, కృవ, దావరాయణ, ఋష్యశృంగాదులు రుషులుగను,
 వామనుకీకాలమున విష్ణువుగను, ఉండి పాలించిరని భాగవతమునగలదు.

దక్షసావర్తి— ఇతడు వసువులొకడు క్రమముగా ప్రసక్తికివచ్చి
 మనువైయుండును. ఈతని సొలనలో ధృతకేతు, దీప్తకేతు మున్నగు
 రాజులును, అమృతుడను యింద్రుడును, ద్యుతిమంతుడు మున్నగు రుషి
 గణమును అద్భుతవే విష్ణువుగను వ్యవహరించిరి.

బ్రహ్మసావర్తి— ఈయన ఉపశ్లోకుని రుమాదుడు, ఈతనికాల
 ములో దూరిషేదాదులు రాజులుగను, శంభుడను యింద్రుడును, విభుడను
 విష్ణువును, హవిష్మతాదులు సప్తరుషులుగనుఉండి పాలనజరిగెను.

ధర్మసావర్తి— ఈతనికాలమున సత్యవర్మాదులు రాజులుగను,
 వైధృతుడను నాతడు దేవరాజుగను, ధర్మసేతువను నాయన విష్ణువుగను,
 అరుణాదులు రుషులుగను ఉండిరి. ఈ || వ మనుకాలములో తృణ
 బిందు రున్నట్లు పురాణములందున్నది.

భద్రసావర్తి— ఈయన కాలమున దేవ తడువదేవ దేవ జ్యేష్ఠాదులు
 రాజులైరి. ఋతుధాముడింద్రుడయ్యెను, న్వరాముడు విష్ణువయ్యెను. తపో

మూర్తి, తపాగ్నిద్రుగాదులు రుపులైరి. ఇందరి రాజులు భారతకాలపు శ్రీకష్టని రంధ్రియగు వసుదేవుని దావలు, మరుదులుగా నున్నారు.

దేవసావర్ణి— ఈయన కాలమున చిత్రసేన విచిత్రాదులు రాజులుగా నుండి దివస్పతి దేవరాజై. యోగవిదుడు విష్ణువునై యుండిరి. నిర్మోహ తత్వదర్శి మున్నగువారు పవర్తులైరి.

ఇంద్రసావర్ణి— ఈయన కాలమున గంభీరనస్వాదులు రాజులుగాను, కుచి దేవేంద్రుడుగాను, రృహభ్యానుడు విష్ణువుగాను, అగ్నిజాహు, కుచి, కుక్ర మాగధాదులు రుషులుగాను పుంకిరి.

వీరిలో కొందరు అయోధ్యలో యిశ్వకు మున్నగువారు 7వ మనువు కాలములో నుండగానే వివిధప్రదేశముల నున్నారేమోనని తోచుచున్నది. ఈ రాజులపేళ్లు కొన్నికొన్ని సంశానకులందు గలవు గాని పంపూర్ణముగా లేవు. ఈ కాలమంతయు దాదాపు 1200 సం॥ల యొక యుగమని చెప్పవచ్చును. అనగా శృతయుగమున శ్రీ. పూ. 6500—5300 మధ్యవారన వచ్చునుగాని దేవరాజ్యము శ్రీకృష్ణకాలమువరకు నున్నట్లు లోగడ తెలిపితిమి. అందుచే నది శ్రీస్తుపూర్వము 1000 సం॥ల వరకు నున్నట్లు దానింప వచ్చునుగాని యా రాజ్యములోని యింద్రులు మొదలైనవారి చరిత్రము మనకు దొరకుటలేదు. దానిమనుపులుగా చెప్పబడిన మనువులు ఒకేకాలము నాటివారుగాక, భారతయుద్ధకాలమువరకు పేరొందినవారై నను గావచ్చును.

సూర్యవంశ పాలనము

ఇశ్వకుపాలనము— వైవస్వతమను కాలములోనే యాతని కుమారుడగు యిశ్వకుగూడ పాలించెను. ఈతని కుమార్లు 100 గురిలో వికుషి, నిమి, దండదళను మువ్వయను కొంతదూమి నేరిరి. 25 గురు చూర్పు ధూమిని, 25 గురు పడమర దేశమును, 47 గురు ఉత్తర దక్షిణముల ధూమలను పాలించినట్లు చెప్పబడినదిగాని యవియన్నియు గుర్తింప కాలము. నిమి మిరిచిప్రాంతమును, వికుషి యయోధ్యను పాలించిన కృష్ణాంతములున్నవి.

శర్వాతివంశ పాలనము— మనువు యమాళ్లో నొకడగు శర్వాతి కొంతభూమి నేలెను. ఈతని కుమార్తె సుకవ్యనే చ్యవనరుషి పెండ్లాడెను. ఈతనికి నాల్గవ తరములో రైవతుడనువాడు పాలనకువచ్చి సముద్రమున ఈశ స్త్రీనిగరమునుగట్టించి పేరొందెను. అతనియులోన ప్రసింధుప్రాంతము చుట్టును సముద్రముండెను. ఈ రైవతుడను రాజు దాదాపు క్రీస్తుపూర్వము 6400 ప్రాంతీయుడనవచ్చును.

న్యగవంశ పాలనము— న్యగుడు కొంతభూమిని పాలించెను. ఆతనికి యేడవవాడగు మదర్శనుడు అతి పూజానురక్తుడై తనభర్తను వైతమతిథి కప్పగించెను. ఈ యాచార మప్పటికి క్రైస్తులలోనున్న ట్లీకర దృష్టాంతములు గలవు. ఈ మదర్శనుడు క్రీ. పూ. 6250 ప్రాంతీయుడు. శ్వేతకేతు కాలమున నీ యాచారము తొలగింప బడెను.

ఆరిష్యంతుని వంశము— ఈ వంశమువారు అగ్నివేళా ద్రాహ్మణుల కులముగా మారిపోయిరి. వీరు రాజ్యాధిపతులు కాలేదు.

ద్రిష్టుని వంశము— ద్రిష్టుడు మనువులవారైన కొంతభూమి నేలెను. ఈతనికి 14 వ తరములో మరుత్తనువాడు చక్రవర్తి యయ్యెను. ఈతడు క్రీ. పూ. 5850 ప్రాంతీయుడు. ఈతని వద్దసంపర్తుడను యాజకుడుండి యితనిచే యజ్ఞములు చేయించెను. ఈతనితర్వాత నీ వంశమున ఆరవ వారుగా బిందుమంతుడు వచ్చెను. తర్వాత నీ వంశమునందు శబిందు, తృణబిందు మున్నగువారు పాలించిరి. తృణబిందుని కుమారుడగు నిళాలుడు తనపేరిట వైశాలి నగరమును నిర్మించెను. ఇతడు క్రీ. పూ. 5300 వాడన వచ్చును. ఈ వైశాలుని తర్వాత 7 గురు పాలించిరి చివరివాడు సుమతి కొడుకగు ఇనమేజయుడు, వీరందరును వైశాలి రాజులుగా పేరొందిరి.

నభగుని వంశము— నభగుడు కొంత భూభాగమును మనువు తర్వాత పాలించెను. ఆతనితర్వాత నా భాగుడు, తర్వాత నీతని కొడుకగు అంబరీషుడును పాలించిరి. అంబరీషుడు విష్ణుపునందు భక్తిగలియుండి, దూర్వాన మహర్షివిప్రైతము పాదాక్రమించుచేయగల్గెను. ఈతనిపేరిట నిప్పు టికిని నాగపూరు ప్రాంతమున నొక దీర్ఘమున్నది. ఇరుకకుని కుమారులు

చివరకు విశ్వప్రయత్నముచే నాతని విరహనిదముల మెప్పించి దానిని మాన్పించెను. ఆ కాలమునందే తనప్పేళ్ళు బలికై గొనిరాదకగా విశ్వామిత్రు ధరయమిచ్చి యాతనిని యాగపఠపుగాకుండ యాతనిచే బ్రహ్మలను ప్రార్థింపజేసి యాతనిని దప్పించెను. ఈ విషయముననే విశ్వామిత్రుని కుమార్తెకు నాతనికి విరోధముగూడ వచ్చెను. నాడు తండ్రి యాజ్ఞను ఢిక్కరించి యాగపఠపుగా నెవ్వడు పోకైరి. ఇది శ్రీ. పూ. 5150 సం॥ల క్రిందట జరిగియుండును. నడుచు దీరిరిని తన యాగముల మిషతో నర బరిని సరిహద్దురాజులనుండి కోరుచుండెను. ఈ నరబరి యాచారము దేవతల పేరిట ధాతయుద్ధరాజులమువరకేగక, చాటుమాటుగా నిప్పటికిని మన దేశ ముండుండుట విచిత్రము, చంపన పాలించు కాలమునం దతనిచే చంపా నగరము నిర్మాణమయ్యెను. ఈతడు హరిశ్చంద్రుని తర్వాత 3 వ తరము నాడు. ఈతనికాలము శ్రీ. పూ. 5000 సం॥ల క్రిందటి దైయుండెను. శ్రీ పూ. 4500 ప్రాంతమున పాలించినది సగదురు. చంపన తిత్తుడు 7 వ తరము నాడు. ఈత డయోధ్యారాజ్యములోని సరయూ, గంగానదుల కావశ్యకము లగు జొళ్ళ, కొల్లులు, కొన్ని నూతనముగా ద్రవ్వించ నారంభించెను. వీనినే సముద్రములని పురాణములందు వర్ణించిరి. ఇవి యాతని కాలము నందు పూర్తికాదెను. దిలీపు దావనినే కొంత చేయించెను. తుదకది దగ్గి రధుని కాలములో హిమాలయములలోనున్న శివశ్రమము మొదలు నిష్టా శ్రమ పాదములమీదుగా చివరవరకు నెరవేర్చబడెను. ఇది శ్రీ. పూ. 4250 ప్రాంతమునవచ్చును. సగరకుమార్తె జాతాను ద్రవ్వించునపుడు తపిలుడు నిష్టువుగానుండి యాతని యాశ్రమము సరిహద్దులగుండా త్రవ్వించినందులకై కోపించి, యాతడు వారిని సంహరించినట్లు కనబడుచున్నది. కపిలుని కోపాగ్నికి వాడు వీరైరని వ్రాసిన పురాణవ్రాతలలోని యధార్థ మిదియే. సగదుని తర్వాత నాతని మనుమడగు సంకుమంతుడును, తర్వాత దిలీపు డును, తర్వాత నాతని కొడుకగు దగ్గిరధుడును, ఆతనికి 6 వ తరములో ముతువర్ణుడును అయోధ్యలో ప్రసిద్ధిగా పాలించిరి.

ముతువర్ణుడు చంద్ర వంశములో నలమహారాజు సమకాలికుడై యుండెను. ఈతనికి ఆశ్వహృదయమును విర్య వచ్చును. ఇతడు శ్రీ. పూ.

1000 ప్రాంతమును. ఈరవి మనుమము సుదాసును, సుదాసువి మనుమము కల్యాణసామడు. ఈరవికి నాల్గవరమున ఐట్యాంగురను రాజు శ్రీ. పూ. 3600 ప్రాంతమున నుండి. అవసానకాల మెరింగి విష్ణుభర్త దయ్యెను. ఈ కాలమునందు భావి నెయంగు విద్య యుండెను. ఈరవి మనుమడగు రఘువు శ్రీస్తు పూర్వము 3150 ప్రాంతముదైయుండి, యనేక దానధర్మ విలును యజ్ఞ యాగాదుల నొనరించెను. ఇరవివలెనే యిరవి తర్వాత వచ్చిన వారిలో యజ్ఞమును ప్రసాదించెను. పిమ్మట వచ్చిన దశరథుడు రాక్షసులతోడి యుద్ధమున దేవరంపు సాయపడెను. వారి పేర్లు తెలియవు. ఇది దాదాపు శ్రీస్తు పూర్వము 3150 ప్రాంత మననచ్చును. ఈరవి తర్వాత శ్రీరాముని వచ్చి రావణ కుంభకర్ణ, ఐర, వికాషణ, మారీచ, కబంధాది పెక్కు రాక్షసులను, వారి మున్నగువారిని సంహరించెను. ఈ కాలమునకు పుష్పకవిమానమువంటి విమానములు మన దేశమున నటర్తుగా నుండెను. ఈ శ్రీరాముని జాతకకర్తమునుబట్టి యరడు శ్రీ. పూ. 3122 లో జన్మించినట్లు కొందరు యోగిషణాప్రజ్ఞలనుచున్నారు. ఈయన వైకుంఠాశ్రమాదిపర్యము కొంతకాలము వహించినట్లు గన్పడును. ఈయన వంశములో దర్వార కుమారు, అరివి, విషదుడు, నదుడు, పుంకరీకాక్షుడు, క్షేమకర్షుడు, దేవానకుడు, అహీనుడు, పాపియాత్రుడు, బలుడు, చలుడు, వజ్రనాథుడు, శంఖముడు, విక్రమి, హివణ్యనాథుడు, పుష్పదు, దృవసుది, సువర్యనుడు, అగ్నివర్తుడు, శీఘ్రుడు, మరువు, ప్రశ్రుకుడు, సంది, అమర్ష భుడు, మహాశ్వంతుడు, విశ్వసాహ్యుడు. ద్విహచ్చులుకను 27 మంది పాలించిరి; ఈ చివరివాడు భరతయుద్ధమున శ్రీ. పూ. 1957 లో జనిపోయెను ఈరవి తర్వాత సుమిత్రునివకకు 30 మంది పాలించిరి. సుమిత్రుడు శ్రీ పూ. 700 వాడు రావచ్చును.

చంద్రవంశ పాలనము

చంద్రవంశము— ఈ రాజులకు ప్రతిష్ఠాన పురమొకటి రాజధాని, శ్రీస్తుపూర్వము దాదాపు 3650 సం॥ నుండి యీ వంశములో పాలించిన వారిలో యీ క్రిందివారు ప్రసిద్ధరాజులుగా పురాణములందు చెప్పబడినారు.

పురూరపుడు, నహుపుడు, యయాతి, పూరుడు, సుమతి, దువ్యంతుడు, ధరతుడు, నలుడు, రంతిదేవుడు, హస్తీ, శంతనుడు, చిలంగద, విచిత్ర వీర్యులు, దీప్తుడు, ధృతరాష్ట్రుడు, పాండరాజు, సుయోధనుడు, ధర్మరాజు మున్నగువారు, దీర్ఘసీ పురూరపుల కథ రుగ్వేదమున గలదు. (మం. 10) ఇందరి నహుపు డనేక యాగము నొనర్చి దేవరాజ్యమువారిని సంప్రీతులుగా నొనర్చి చివరకు ఇంద్రరాజ్యమునుగూడ సొందించుకొని తుదకు ఆయనకును, రుషులకును వచ్చిన విరోధమున దానిని చోలుపోయెను. ఈతనిరాజ్యము సరస్వతీ తీరమున నున్నట్లు రుగ్వేద నివర్ణనము గలదు. (రుగ్వే 8-15) ఈ కాలమునకే సాదివంటలు సమృద్ధిగా నుండెను. ఈతని తర్వాత కుమారుడగు యయాతి రాజై బ్రీస్తు పూర్వము 8150 ప్రాంతమున దానించుచు వచ్చెను. ఇతనికుమారులు పూరుపు, అనుపు, యదు, ద్రుహ్యపులు, మున్నగువారు నివివ్రహదేశములందు దానింపజొచ్చిరి. వీరు పంచాలరనదుచున్నట్లు వేదదృష్టాంతములున్నవి. ధారతయుద్ధమువరకు నీ పంశములో 815 గురి పేర్లుమాత్రము రాగవరాదులలో గన్నదుమన్నవి, రుగ్వేదమునుబట్టి పంచాలరు సింధ్వ నీర్నీ నదులమధ్య హస్తీనాపుర నన్ని థిని నిసంించుచున్నట్లు మాగ్ధనాల్లవండితుడు వ్రాయుచున్నాడు. వీరి రాజు దాని కంపిలమనియు, కుడువంటకులకు అనందివంశనియు గలదు. అనువులు వరుష్టితీరమునను, తృత్యువులు వరుష్టికి నాతిమారములోను, పూరువులు సరస్వతీ తీరమందును నివసించుచుండినట్లు రుగ్వేదరుక్కులు తెలుపుచున్నవి. వీరిలో పూరుపులందు పురుకుత్స, త్రనదస్య, తృక్షియనువారు మిక్కిలి కూరాగ్రేసరులని యందు గలదు. ఇందరి ప్రసదస్య పురుకుత్స రాజు కుమారుడనియు, మిక్కిలి దానధర్మ పరాయణుడనియు గూడ నున్నది. తృత్యువులు లంపంతులుగా నుండిరి, వారికి చుర్వికులును, సృంజయులును విరోధులుగా నుండిరి, వరుష్టితీరమున జరిగిన యొక యుద్ధములో నాల్గవర్గములకు చెందిన 10 రాజులు తృత్యువుల కరివతియగు సువాసునితో టోరి యోడిపోయినట్లు రుగ్వేదమునందు గలదు. ఈతృత్యువులకు యమునా తీరమున వసించుచుండిన మత్స్యలుగూడ శత్రువులైరి, ఇట్లే ధరతులును విరోధముతోనే యుండిరి. సువాసునికి యింద్రుడు సాయపడినట్లును.

శంకరుని జయించి యారవికారకే 09 నగరములను వశపరచుకొన్నట్లును కొన్నిరుక్మిలలో గలదు. (ఋగ్వే మం. 4) ఈసుదాసునకు భరతులుగూడ విరోధులైరి. తృత్యులకు, నుడునకు వసిష్ఠుడు పురోహితుడుగా నుండగా, యదుపుంకు కణ్వగోత్రీకులును, అనువులకు దృగు గోత్రీకులును, పురోహితులైరి. (ఋగ్వే 3. 10 మండలములు) ఉగ్రనరులు ఉత్తర భారత మధ్య దేశమునందును, చేడులు మగధలోను, గంధర్వులు వశిష్ఠాత్తర ప్రాంతమునను, మూజవర్తులను వీరిసన్నిహితులు మూజవర్తు వర్వర ప్రాంతముందును నివసించుచున్నట్లు పెగ్గనాట్లా వందీతుడు నుదీవెను. గంధర్వులు మేషపాలనము ముఖ్యముగా గావించుచుండిరి. ఈ విషయము ఇగూడ రుగ్వేదిమున గలవు.

భరతునికి 11 వ తరమునందు రంధిదేవుడు పాలించెను. ఈతడు తననర్హులను సర్వస్వమును తని ప్రాణము దోపుచున్నపుడు దొరకిన ఆహారజలములనుగూడ నరికుంకిర్చి పరంపరించినట్లు పురాణములందు చెప్పబడినది. ఈతనివారములో నిత్యము 2 వేల పశువులజంపి ద్రాహ్మణులకు దోజనములో మాంసము వర్ణింపబడుచుండెను. (భారతము) యదు దుర్యనుం కింద్రుడు సాయపడి శత్రుకోటలు 7 నాశమొనర్చెను. (రుగ్వే. మండ. 10-49) చేడివంకీకులుగూడ రుగ్వేదమున చెప్పబడిరి. (రుగ్వే. మం. 8) సనకవంకీకులను యింద్రుడు సంహరించియుండెను. వీరు వనకకప నందనాదులలోని వాని కావచ్చును. (రుగ్వే 1-33-4) క్రమముగా యదు పులును, త్రనవస్యును, దమ్యులకు ప్రభులైరి. (రుగ్వే మం. 8, 10) ఉత్పునివారములో ఫణులతోడి యుద్ధము జరిగెను. అందు ఫణు లోడిపోయిరి. ఈ ఫణులు తోదేశ్వనంటివారవియు, స్వాధ్యులనియు, అక్రతులనియు, చుష్టులనియు రుగ్వేదమున చెప్పబడెను. (రుగ్వే మం. 8) వీరాధ్యులనుండి విడిపోయినవారు, వీ రోడవ్యాపారము లొనర్చి దనము సంపాదించి రుణములిచ్చి క్రిమముగా దేశమున విరోధులై యింద్రునిచే వెడలగొట్టబడిరి. వీరు సిరియా, భార్జియా, మెనపొదోమియా, యాకిపు, నార్వే, ఉత్తర అమెరికా మున్నగుచోట్లకు వారి ద్రావిడన్నీచారులతో కలిసి వెడలిపోయి యాయాచోట్ల స్థావరము లేర్పరచుకొన్నట్లు పరిశోధకు లభిప్రాయపడిరి.

(Rigvedic India P. 587) వీరికి నాయకుడు భృగు అనువాడు, ఈతనిని త్వష్ట్రయనిగూడ యనుచుండిరి. ఈ భృగు ఒకసారి ధరద్వాజుని రక్షించుటయేగాక వెయ్యిగోవులను ఋషులకిచ్చెను. ఈతని గానముచే రుగ్వేదము మం. 6 లో గలవు. ఈ ఘణులు ధరద్వాజునికి తోర్పడినవా రగుటవల్లను పురుకుత్సుని నమకాలీనులగుటవల్లను శ్రీ. పూ. 5600-5200 సం॥ మధ్య ప్రాంతీయులని మనము నిర్ణయింపవచ్చును.

దుష్యంతుని కాలములో విశ్వామిత్రునికి మేనకయందు జనించిన శకుంతలను ననములో ప్రేమించి దుష్యంతుడు తర్వాత నామెను, ఆమెకు బుట్టిన కుమారుని దిరవృత్తింపజూచినను, బ్రాహ్మణులు పట్టుబట్టి యారాజ్యమును ఆమెకు జనించిన భరతునికే వచ్చునట్లు చేసిరి. అతడు పెరిగి పెద్దవాడగువరకు ఈరకుండ్ల చివరకాతనిని తల్లిసహితముగా గొనివచ్చి దిలకొరముగా దుష్యంతుని కంటగట్టెరి. వనములో తాత్కాలిక వ్యామోహమునకు గురియై శకుంతలను వంచి వలపించి తర్వాత మరచిపోయిన దుష్యంతుని తావిధముగా బ్రాహ్మణులు క్షమించిరి. ఇంత కాలని కుమారుడే రాజయ్యెను. ఈరడే రెండవభరతుడు. దృతరాష్ట్ర, పాండరాజు లెట్లు ధర్మసంహానముగా జనించినో, అట్లే భర్త లేకారణముననైన వనికీరాజపురాకాలపు శ్రీలు ధర్మసంహాన మితరులవల్ల చొందుచుండిరి. భర్త, దీమార్జున, నకుల నహదేవులు వరుసగా యమ, వాయు, యింద్ర, అగ్నినులను వారికి పుట్టినవారై యుండిరి. వీరాకాలపు యింద్రరాజ్యములోని పాలకులేగాని యన్యులుగారు. వీరిని రోరి కుంతదేవియు, మాద్రీయు ధర్మసంహానము గల్గించుకొనిరి. ధర్మసంహానముకొరకు తాత్కాలికభర్త నెట్లు గైకొనినో, యట్లే కొందరాకాలమున దహుభర్తృవయగాగూడ సుండిరనుటకు ద్రౌపదియే నిరర్థనము. ద్రౌపదిగాక పంచపాండవుల కిరత ధార్యులన్నను ఆమె ముఖ్యవర్తిగా సుందెను. ఆకాలమునకు గొందరా యాచారమును గేలిచేయు వారున్నను, అది యప్పటికి సనాతనాచారముగనే దానింపబడెను. శ్వేతకేతుకాలములో సుండిమే మనదేశమున వివాహంబు మేర్పడెననియు తర్హుర్వము ప్రజలు విచ్చందిగా శ్రీ పురుష సంగమము లొనర్చుచున్నట్లును పూర్వగ్రంథములు తెలుపుచున్నవి. అందులకు వివాహమైన వరుడెందు

గూర మొట్టమొదట సమర్పించు నాచారముండగా. దానిని శ్వేతశేఖరాలము నుండియు గర్భింపబడినట్లు కనబడుచున్నది. ఈ విధముగా మన పూర్వులు కట్టుదిట్టములు ప్రహముగా నొనరించినది. ఈ చంద్రవంశపు పూర్తివంశావళి పురాణములందు గానరానందున నందరి కాలనిర్ణయము గావించలేదున్నను కొందరి కాలములనుమాత్రము సూర్యవంశావళి కాలములనుబట్టి యీశ్రీంది విధమున నిర్ణయించుచున్నాను.

పురూరపుడు— ఈయన శ్రీ. పూ. 6500 సం॥ ప్రాంతీయుడు.

సహుపుడు— ఈయనను సూర్యవంశములో దళరదునికి గొన్ని తరములు ముందుజేర్చి వాల్మీకిరామాయణములో వ్రాయబడినదిగాని యది దాదాపు అన్నిపురాణములకు విరుద్ధముగానున్నది. దానిని వదలి యితర పురాణములవ్రతారము యితడు చంద్రవంశీకుడుగను పురూరపుని మనుమ డుగను దానించినచో నీతడు శ్రీ. పూ. 0400 వాడగును. ఈతడు పెక్కు యాగములొనర్చి యింద్రరాజ్యమునగూడ కొంతకాలము యింద్రుడయ్యెను. ఇతనిని దివకట బ్రాహ్మణులు ఇంద్రరాజ్య రథముపైనుండి తొలగిద్రోసిరి.

యయాతి— ఈతడు సహుపుని కుమారు డగుటవల్ల శ్రీ. పూ. 0350 ప్రాంతీయుడనవచ్చును. ఈతనినుండి భారతయుద్ధము వరకు 50 నుండి రాజులపేర్లు మాత్రము కానవచ్చుచున్నవి.

పూరుడు— ఇతడు యయాతికుమారుడు. అందుచే శ్రీ. పూ. 0300 ప్రాంతీయుడు.

నలుడు— ఈయన అరుగురు చక్రవర్తులలోనివాడు. ఋతువర్ణుడను సూర్యవంశీకుని పుత్రులగు డగుటవల్ల యిర్వురును శ్రీ. పూ. 4000 సం॥ల ప్రాంతీయు లనవచ్చును.

దుష్టంతుడు— ఈయనకాలము సరిగా నిర్ణయముచేయుటకు వంశా వళి పూర్తిగాలేదు. ఇతడు శ్రీ. పూ. 5250 ప్రాంతీయుడగు నిశ్వామిత్రుని కుమార్తె కకుంఠలను చేపట్టెను. అందుచే యీత డాకాలము వాడగునని మాత్రము చెప్పవచ్చును.

భరతుడు— ఈతడు శ్రీ. పూ. 5200 ప్రాంతీయుడు.

రంతివీపుడు— ఈతడు క్రీ.పూ. 4800 వాడగును. ఈతని కాలములో నిత్యము 2 పేచీ పకువులను డంపి బ్రాహ్మణులకు భోజనము పెట్టబడుచుండెను.

7ది— ఈతని కాలనిర్ణయము చేయుటకు వంశావళి యసంపూర్ణముగ నున్నది. ఇతడు సుశీనరుని పుత్రుడుగ గన్నడును. యయాతనుంచి చూచినచో 12 తరముల కితడు వచ్చెను. కాని భారత యుద్ధకాలమున కితనికి మధ్య 16 తరములే చెప్పబడినవి. చాల తరములు లోపించినట్లు కనబడుచున్నవి. ఆయిన నితడు క్రీ. పూ. 5700—4000 మధ్యవాడన వచ్చును. ఈతడు నేటి దెలూచిస్తానములో పాలించుచువచ్చినట్లు కనబడును. అచట నిప్పటికి నీతనిపేరిట నెలకొల్పబడిన శివసగరము కలదు. పురాణములలోని ప్రముఖులందఱును చారిత్రకవులనులే ననుటకు గల యాధారములలో నిది యొకటి.

హస్తి— ఈతడు చాచాపు క్రీ. పూ. 4000 సం॥ వాడు. ఈయన పేరిటనే హస్తి నాపురి నిర్మింపబడినది.

శంతనుడు— ఈయన క్రీ.పూ. 2000 సం॥ ప్రాంతీయుడు.

ధృతరాష్ట్రుడు— ఇతడు క్రీ.పూ. 1950 ప్రాంతీయుడు. ఈయన సోదరుడగు పాండురాజుతో కలిసి ధిర్మీ రాజధానిగా నేలెను. ఈయన కుమారుడే సుయోధనుడు. ఇతనివల్లనే భారతయుద్ధము నచ్చెను.

ధర్మరాజు— భారతయుద్ధము క్రీ. పూ. 1856 సం॥లో పూర్తియయ్యెను. అప్పటి కలియుగం క్రీ. పూ. 1920 సం॥తో సరిపోయెను. తర్వాత 25 సం॥ల కీయన చనిపోయెను. ఇతడు 62 సం॥లు పాలించెను. ఈయనపేరిటనే యస్పదాక శక మేర్పడెను. ఇదియే సత్తర్జి శకమనియు, యుద్ధిష్ఠిరశకమనియు భేరందెను.

పరీక్షిత్తు— ఈయన ఆర్జునుని కుమారుడగు నభిమన్యుని కుత్తరయందు జనించెను. ధర్మరాజు రాజ్యధారము విడచినప్పటినుంచి రాజ్యమేలెను. ఈతడొక బ్రాహ్మణునిపై, రవసుజేసుకొనుకాలమున సర్వశవము వేసి యవమానించెనను క్రోధమున నా తనసికుమారుడు కుబ్రజేసి నాగవంశి

కుడగు తక్షకునిమూలమున నిషవంతులను ఈ రాజనకు బంపి యితనిని జంపెను. ఈ వర్షిస్త్రు జన్మము మొదలు నందులవరకు 1500 సం॥లు జరిగెనని కొన్ని పురాణములందు గలదు. ఈ లెక్క నరిపోవుచున్నది. ఈయనతర్వాత మిని కుమారుడు జనమేజయుడు రాజయ్యెను.

జనమేజయుడు— తక్షకునివ్యాజమున నీతడు నాగవంశీకులందరిని చాచు చంపించెను. ఇదియే నిర్భయాగ మనబడెను. తుదకా తక్షకుని వాశ్రయమిచ్చిన యింద్రుడుగూడ దండింపబడి, యాతనిరాజ్యము హరింప బడెను. అందువల్లనే నేడు యింద్రరాజ్యము లేకుండబోయినది. దీనిలోపాటు యకు వరుడాది పురాణగూడ నుంచినవి. ౪౪౭ శ్రీ.పూ. 1813 (యుద్ధిష్ఠిరశతము 89 సం॥) వేయించిన రాననమునంగతి లోగడ వ్రాసితిమి.

ఈ జనమేజయునితర్వాత కలి. మరుత్తు. దేవాపి మున్నగువారివల్ల నెట్టి మార్పులు జరిగెనో తెలియదుగాని జనమేజయునితర్వాత శరానీకుడు, నహాస్రానీకుడు, ఆశ్వమేధజుడు, అసీమకృష్ణుడు, నిరకుడు మొదలగువారు 28 మంది పాలకులపేర్లు రాగవతమున గానవచ్చుచున్నవి. దారతయుద్ధము 1957 సం॥లోనిదగుటను. 28 మంది పాలకుల చివరికాలము దాదాపు శ్రీ.పూ. 700 ప్రాంతము కావచ్చును. ఇందలి చివరివాడు బ్రహ్మక్షత్రుడు నిర్వంశ్యుడయ్యెనని చెప్పబడినది.

దారతయుద్ధకాలము నుండి మగధరాజ్యము క్రమముగా ప్రసిద్ధికి వచ్చెను. ఆచట బృహద్రథుని మనుమడును, జరాసంధ పుత్రుడు నగు నహాదేవుని సంశయమువారు 22 మంది పాలించినవియి చివరివాడు పురంజయు డనియు గలదు. వీరలు వెయ్యినవత్సరములు పాలించినని చెప్పబడినది. పురంజయుడు వర్మావలీనగరము రాజధానిగా గంగా ప్రయాగలవరకు పాలించెను. బృహద్రథవంశీకుల తర్వాత ప్రద్యోతనవంశీకులును, తర్వాత శకు నాగవంశీకులును, తర్వాత నవవంతులును, తర్వాత చంద్రగుప్తాదులును శ్రీస్తుశకారంభమువరకు పాలించియుండిరి. వారి కంగతి లోగడనుడివితిమి.

చంద్రవంశకావ్యాలు

చంద్రవంశముమండి యనేకకావ్యాలు వెదలి వివిధచోట్ల రాజ్యములు స్థాపించిరి. వారిలో మాహిష్మతిపురమున దానించినది హైహయవంశము వారు. వీరు యయాతి పెద్దకొడుకు యదువునంటేకులు. యదువు తర్వాత నహస్రజితు, శతజిత్తు. ఆచనితర్వాత హైహయులనువారును పాలించినట్లు భాగవతమున గలదు. ఈచనితర్వాత 8 మంది పాలించినపిమ్మట కార్తవీర్యార్జునుడు వచ్చెను. ఇతడు రావణునకును, పర్షకురామునకును సమకాలికుడు. అందుచే శ్రీ.పూ. 3150 ప్రాంతముదగును. ఇతని తర్వాత నల్లవ పాడు దుర్బయుడు. ఈతనినంశము 12, 13 శతాబ్దాలవరకు నున్నట్లు భాసనములు వచించుచున్నవి. (S I I. Vols చూడుడు) గాని యీ వంశావళి యంతయు గనుపడుటలేదు. భారతయుద్ధకాలమున నీడదనువాడు యీ దేశ మేలుచుండెను.

మిథిలరాజ్యము

ఇక్ష్వాకు కుమారుడగు నిమిషంశమువారు మిథిలనుండి పాలించినట్లు పురాణములందు గలదు. ఈ రాజులను వైదేహునియు, జనకులనియు గూడ బిలుచుచుండిరి. నిమి కుమారుడు విదేహుడు. నిమి ఇంద్రుని దిక్కిరించి యాతని దేవునిగా భావించుకొందెనని దుగ్వేదమున గలదు. (1) (రు 8) విదేహవిశర్వాత నది గా దిదాపముడు. నందివర్మనుడు, సుకేతుడు, దేవరాతుడు, ద్విహద్రుడు, మహావీర్యుడు, సుధృతి, దృష్టకేతు తర్వాత 11 మంది పాలించినట్లు పురాణములందున్నది. పిమ్మట శ్రీరాముని కాలమున కీదేశము సీతధ్వజాదను పేరుగల జనకనుహారాజు పాలించెను. ఈయన కాలములోనే ద్విహదారణ్యకా ద్విజనిషత్తులు రచించబడెను. ఈయన గొప్ప జ్ఞానయోగిగను, రావతవనిగను పేరొందెను.

- (1) నిమి యింద్రునితో యట్లు విరోధమువహించి మెనఘాదోమియాకేగి యచ్చటి రాజ్యము స్థాపించినట్లు ఆచారములున్నవి. ఆరవి కొడు కిచట నుండియుండును. (నుమేరు రాజనంశావళి, భారతి, ప్రమాది సం॥ర అక్షిణ సంచికలు చూడుడు) నిమిపేరిట యచ్చట నగరములున్నవి.

ఈయనతర్వాత నీ వంశీకులందఱును జనకులవియే గొన్నితోడ్ల తెప్పబడి నారు. ఈయన పెంచిన కుమార్తె నీతాదేనినే శ్రీరాఘవము విడువద్యా వరీక్షలో నెగ్గినందుల కిచ్చి పరిణయమొనర్చెను. ఈ వరీక్షలో విలువబడ్డినది శివదనస్సు. ఇది యారాజాస్థానములో తయ్యర్యమునుంచి నివ్యయుండెను. శివుడు మానవులలోనివాడనుట కిదియొక గుర్తుగానున్నది. ఈయనతర్వాత 31 మంది రాజులపేర్లు భాగవతాది పురాణములందు గానవచ్చుచున్నవి. చివరివాడు మహావళియనువారు. తర్వాత నీ రాజ్యవివరములు దెలియుట లేదు. శతపథ బ్రాహ్మణకాలమునకు గాంధార, సాక్ష్య, కేకయ, పౌరస్త్య, కురు, పాంచాల, కోసల, విదేశ. నృంజయాది దేశములుండెను. ఈ బ్రాహ్మణమున జనమేజయ, జనకమహారాజుల ప్రకంసయున్నందున వింధరి కొన్ని భాగములు భారతయుద్ధకాలము తర్వాత రచింపబడినవిగా గన్నదు చున్నవి. కొన్ని క్రీ.పూ. 3100 ప్రాంతమున వ్రాయబడియుండును.

ఇతర రాజ్యములు

భారతయుద్ధకాలములోని రాజ్యములను రోగద సుదాహరించితమి గాని వాని చరిత్రలన్నియు పురాణములందు గన్నదవు. తర్వాత క్రీ. పూ. 600 ప్రాంతమువర కేయేరాజ్యము లన్నవో నశించినవో తెలియకున్నను, తొద్దగ్రంథములనుబట్టి యీ క్రిందిరాజ్యము లుత్తరహిందూస్థానమున నా కాలమున నున్నట్లు కనబడును. మగధ, కోసల, వత్స, అనంతి, గాంధార, లంగ, కాశి, వజ్జియనులదేశము. రిచ్యవీరిది. మిరిల. మల్లదేశము, ఛేది, కురుదేశము, పాంచాలము, మోరియులదేశము. పూరసేన, అస్పతి, కాంధోజ రాజ్యములు. మన దేశములో పూర్వ మీరీతిగా 56 ముఖ్యదేశములుండెను.

ఆర్యుల వంశలు

దాదాపు భారతయుద్ధమైనవిమ్మటవో దానికి పూర్వమో మన హిందూ దేశపు ఆర్యులు ఇంద్ర, వరుణ, మిత్ర. అగ్నినులను పూజించువారిలో కొందరు ఏషియామైనరులో పదమటి ఏషియాలో యితర దేశములకు వలసవెడరి యవట మిలనియనులు. కొసానులు లేక తాండులు. ఛేటులు లేక హిట్టలు. క్రిటియనులు, రీటియనులనుపేర్లతో ఆయా ప్రదేశములను

బట్టి పిఠావది యాయాచోట్ల క్రమముగా నచట పూర్వమునుండిన రాజులను జయించి రాజ్యములనుగూడ స్తాపించినట్లు కనబడుచున్నది. మిఠానియనులు ది. సి. 1470—1400 మధ్య రాజ్యమువేలిరి. వీరిలో అర్జున, అర్జును, సుతర్జు. దశరథ (దశరథ?) నామములు మనదేశపు పేర్ల పోలికలు గలవి రానవచ్చుచున్నవి. భండులు చేదిలోనియాలో ది. సి. 1800 ప్రాంతమున పాలించిరి. ఖేటులు చేదిలోనియాలో ది. సి. 1750—1100 మధ్య పాలించిరి. వీరు ది. సి. 1750 లో సంకుడితను నోడించి రాజ్యము గైకొనిరి. వీరికిపుత్రగూడ పోరాడుచుండిరి. ప్రియములు దృగు లేక భృలవంశీకులని యచిప్రాయము గలదు. ఇట్లే రీడియాను బోయినవారు రీడియను లనబడిరి. మిఠానియనులు ఈజిప్టురాజులతో సంబంధము లొనర్చుచుండిరి. ఈ రీతిగా నాడుకల మధ్యయేషియానుండి క్రమముగా వచ్చుచుదేశముల విన్నిటికి ప్రాకి పోయినట్లు కనబడుచున్నది. ఈ వివరములకు దా॥ వి. సి. దాసుగారి Rigveda in India చూడవలెను. రీడియా ముఖ్యపట్టణము నర్దిస్, ఇది శరత్ ఆను పేరునుబట్టి యాయులే పెట్టిరని వంశీకులనుచున్నాడు. రీడియనులు లింగారాధకులు. శివుడేవు నారాధించిన యాడుకలలోనివారు.

ద్రావిడుల పూర్వ రాజ్యములు

ఉత్తరహిందూస్థానమున క్రీ. పూ. 3150 లకు పూర్వమే యచట ద్రావులు లేక రాక్షసులనబడువారిలో పెక్కండు శంఖర. కృష్ణ, భుండులు మున్నగువారు అచట స్వర్గరాజ్యమును బాలించు యంద్రునితో నోడి తమ ప్రదేశములను, సగరములను ఆతనికి వశపరచినట్లు లోగడ చదివెయుండిమి. దక్షిణదేశమునందు యంద్రద్యుమ్నుడు. నత్యంద్రకుడువారలు తత్పూర్వమే పాలించుచున్నట్లు గ్రహించితిమి. శ్రీరామునికాలములోను భారతయుద్ధ కాలమునందును ద్రావిడదేశమును పాలించుచువచ్చిన కొందరి నిషయము లను లోగడ చదివెతిమి. ఈరీతిగానుండిన ద్రావిడరాజ్యములను క్రమముగా నోడించి హరించియు, కొందరిని సామంతులుగా నుండనిచ్చియు నార్య రాజులు తమ పాలనమును విస్తరించినట్లు చెప్పవచ్చును. క్రీ. పూ. 3100 సం॥ల ప్రాంతమునకు యిది ఆపేరు హిమాచల పర్యంతము జరిగెనని

యొక్కమాటలో చెప్పుట దాగుగ నుండును. ఈ ద్రావిడులకు క్రమముగా నార్య నాగరికతయు మతమును నేర్చి, తమచో తేద్యకాని వారికి కాలది హక్కులు మాత్రమే తమ రాజ్యమునను, మతమునను యిచ్చినను క్రమముగా వారిని తమలో లీనముచేసుకొనుట తన్నలేదు. ఆర్యద్రాహ్మణులు, రాజులు తద్వారా ద్రావిడరాజులలోటి నందిందము లనేకమొనర్చి ద్రావిడ జాతి నంతటిని ఆర్యులుగా చూర్చివేసిరి. చోళ, చాళుక్యాదిరాజు లిద్దేర్నదిన వారే యనవచ్చును. ద్రావిడద్రాహ్మణు లనేకు లిప్పుడున్నారు.

పూర్వుల పరిశోధనలు

ఇంతవరకు మనదేశపు యదార్థ చారిత్రక స్థితిగతులు తెలుసుకొనుటలో పూర్వపు మంచిచెడ్డలుగూడ కొన్ని తెలిసికొంటిమి. కాని క్రీ. పూ. వాదపు 7800 సం॥ల నుండి క్రీ.పూ. 1900 వరకును తద్వారను మన పూర్వులు సాధించి తెలుసుకొన్న మహత్తర విషయములు తెలుపకుండనే యీ గ్రంథము ముగింపజాలను. అందనేకము లున్నను దీర్ఘాద్రముగ నుదాహరింతును.

1. ఆదికాలపు మానవులకు మొదట రైవరింతనగర్గించి కృతజ్ఞత. కొరతై. సూర్య. చంద్ర. పంచభూతాది ప్రాప్తవల వేర్పాటు గావించి, క్రమముగా నిదరదేవతల ప్రార్థనలపై యనేక మంత్రశంక్రాదుల నేర్పరచుట.

2. విశ్వమంతటికిని ఆధారభూతమైన యొక ఆత్మ నర్వవ్యాపకముగా లలచని నిశ్చయించి, ఆది తమయందే యున్నను తెలిసికొనజాలని నడులకు దాని పరీకరణపై యనేక పరిశోధనలు, తనములు పర్చి, విశ్వరహస్యము లను ఆన్నిటిని కనుగొను మార్గములు తెలుపుట.

3. ఐగోళమునందలి గ్రహములు, భారలు మున్నగువాని పన్నిటిని వాని కాలగతులను శోధించుటమేగాక, ఆ కాలగతులవలన మానవులకు, యితర జీవులకు కలుగగల భవి పరివామముల తెలుసుకొను విధానములు (వీవినే ఐగోళజ్ఞానము, జ్యోతిషజ్ఞానము లందురు.) గ్రహించి లోక శ్రేయస్సునకై వెల్లడించుట.

4. తపస్సువలన అచగా ఏకాగ్రబుద్ధిచే దేనికారతైనను ధ్యానించిన లేక తపించిన, నట్టివాని యాత్మయే, యేహూషమున నే దేవతపేరిట ధ్యానించునో అట్లే కనుబడి కార్యసాధల్యమొనర్చు విషయమును కనుగొని యారీతి ప్రవర్తించుట. పూర్వరాజులందరిపేర్లను దేవాలయములు స్థాపించిన దిందువల్లనే.

5. తీపుల యారోగ్యయుద్ధాయాదులకు కారణభూతమగు వైద్య శాస్త్రమును తెలుసుకొనుట. ఓషధుల రహస్యములన్నియు కనుగొనుట. సముద్రమధనకాలమున నున్న శివుడు వైద్యుడనియు, గరళము దీసుకొనే ననియు, అశ్విను లప్పటిలే దేవవైద్యుడనియు లోగడ నుచివిలిమి, పృథు చక్రవర్తికాలమున నోషధీపరిశోధనము జరిగియుండెను, ధన్వంతరిగూడ సముద్రమధనకాలపు వారేనని భాగవతమున గలదు. గాని యాతడు తర్వాత వాడని యితరాచారములున్నవి. మనదేశపు అయుర్వేద మింత ప్రాచీనమైన దని తెలుసుకొనవలసియున్నది.

6. ఎ. యోగము లభ్యసించి వాచివలన ననేకవిధములైన సిద్ధులను తొందుట. అనగా నేది రావలెనన్నను చివరకు యాశ్వరత్వము సైతము లభించునని కనిపెట్టి యావ్రకారమే యష్టాంగయోగము లమలునందుంచుట.

6. బి. యుద్ధములలో పారుకకై అనేక రకములగు బాణములను కనిపెట్టుట. వీవిలో కొన్ని విషముపూసినవి మొదలైనవి యుండెడివి. నాగాస్త్ర, గరుడాస్త్ర, వాయువాస్త్ర, సమ్మోహరాస్త్ర. బ్రహ్మాస్త్రాదులు. వీనియొక్క ఆకారాదులనుబట్టియు, వాటికి తేర్చబడిన విషాదుల గుణగణము లను బట్టియు వానిని, పురాణములందు చిత్రవిచిత్రములుగా వర్ణించినట్లు కనబడుచున్నది. నేటి ఆటంజాంబువలెనే యనేకవిధములైన తంత్రములచే తయారుచేయబడిన వీబాణములు. •

6. అనేక వస్తుశాలములు ఉత్పత్తిచేసి, వాని నుపయోగించుకొను విషయములన్నియు గనిపెట్టుట. ఇట్టివానిలో విమానములు మొదలు సముద్రపు నావలవరకు, నాగరి మున్నగు లోహవస్తువులునహా.

7. కృషిమూలముగా పంటలు పండించి తాము బ్రతికి యితరులను బ్రతికించుట.

8. సృష్టికార్యము పరమపవిత్రమైనదిగా భావించి దాని. భావ్యది పృథ్వికై యనేకరీతుల కృషినట్లుట. ఈ మూలసూత్రము ఆచరణకొరకే త్రీలకు, పురుషులకు సంగమనిషయమున నమితస్వేచ్ఛ పూర్వకాలమున నిచ్చియుండుట. క్రమముగా వివాహబంధ మేర్పరచి మితపరచుట. శ్రీరాముని కాలమునాటికి బహుభార్యాత్వమున్నను. త్రీలకు స్వతంత్రత నొక విధముగా తగ్గింపబడినట్లు కనబడునుగాని మహాభారతకాలమునకు బహు భర్తృత్వ ముండెడి యాచారము సకృతుగా కనబడుచునేయున్నది. కృత యుగమునకు పూర్వము అనగా మొదటి అయమనువుల కాలములోని ప్రజాపతులు లేక బ్రహ్మలందరును సృష్టికొరకై యనేకనుండి భార్యల దెండ్లాడి. సంరాసము ననేకనిధముల పృథ్విజేసిననారే. ఇది శ్రీ.పూ. 7800 సం॥ల నుండి 8850 వరకు నుండిన విషయము.

9. సృష్టిచేయుటయు, సృష్టియందు నానావిధభోగము లనుభవించు టయు, మామూలుగా జరిగెడిదేయని గ్రహించి యీ జనన మరణ సంసార మును తప్పించుకొనుమార్గ నున్వేషించుట.

10. పూర్వ, పరజన్మము లున్నట్లును, జీవులు వారివారి కద్యాను సారము యీ సృష్టిలో భోగింపబడుచును. భారలును పొందుదురని కనిపెట్టుట. ఇది చాల గొప్పనిషయము. ఈ భోగములు, భారలు, యితరలోకములందు గూడ నుండునని చెప్పట. (ఇని యింకను శోధింపదగినవి)

11. జననకాలమునుబట్టియు, మానవుని హస్తాదులలోని రేఖలను బట్టియు, శకునాదులనుబట్టియు, భూత, భవిష్యద్వర్తమానములు కొంత నరకు తెలుసుకొను సూత్రములు గ్రహించుట.

12. పంచభూతములగు సృరివ్యావస్తేతో వాయురాకాశముల భాగ ముల నరస్పర సంయోగములవల్ల ననేకశక్తుల కల్పించుట కనిపెట్టుట. ఇట్లే అనేక వస్తువులు ఉత్పత్తిచేయుట.

13. తపస్సుచే కనుగొనబడు అనేకనిషయములు, అగణనా గణాలు మున్నగునవి.

4. తపస్సువలన అనగా ఏకాగ్రబుద్ధితే దేనికారతైనను ద్యానించిన రేక తపించిన, వట్టివాని యాత్మయే, యేడాపమున నే దేవతపేరిట ద్యానించునో అట్లే కనుబడి కార్యసాఫల్యమొనర్చు విషయమును కనుగొని యా రీతి ప్రవర్తించుట. పూర్వకాళాంతరిషేష్టసు దేవాలయములు స్థాపించిన దిందువల్లనే.

5. జీవుల యారోగ్యయుద్ధాయాదులకు కారణభూతమగు వైద్య శాస్త్రమును తెలుసుకొనుట, ఓషధుల రహస్యములన్నియు కనుగొనుట, వస్తుద్రుమధనకాలమున నున్న శివుడు వైద్యుడనియు, గర్భము దీనుకొనె ననియు, అట్వినులప్పటికే దేవవైద్యునియు లోకక నుడివిలిమి, వృథు చక్రవర్తికాలమున నోషధీపరిశోధనము జరిగియుండెను, దస్యంతరిగూత నముద్రమధనకాలపు వారేవని భాగవతమున గలదు. గాని యాతడు కర్వార వాడని యితరాచారములున్నవి. మనదేశపు ఆయుర్వేద మింత ప్రాచీనమైన దని తెలుసుకొవలసియున్నది.

6. ఎ. యోగము లభ్యసించి వాచివలన సనేకవిధములైన సిద్ధులను పొందుట, అనగా నేది కావలెవన్నను చివరకు యాశ్వరత్వము వైతము లందించునని కవిపెట్టి యాశ్రయరమే యష్టాంగయోగము లందునందుండుట.

6. బి. యుర్ధ్వములలో వారుకై అనేక రకములగు బాణములను కవిపెట్టుట, వీనిలో కొన్ని విషముఘాతనని మొదలైనవి యుండెడివి, నాగాస్త్ర, గరుడాస్త్ర, వాయువాస్త్ర, సమ్మోహితాస్త్ర, బ్రహ్మాస్త్రాదులు, వీనియొక్క అకారాదులనుబట్టియు, వాటికి తేర్చబడిన విషాదుల గుణగణము లను బట్టియు వానిని, పురాణములందు చిత్రవిచిత్రములుగా వర్ణించినట్లు కనబడుచున్నది, నేటి ఆటంబంబువలనే యనేకవిధములైన తంత్రములదే తయారుచేయబడిన వీరాణములు. •

6. అనేక వస్తుజాలములు ఉత్పత్తిచేసి, వాని నుపయోగించుకొను విషయములన్నియు గనిపెట్టుట, ఇట్టివానిలో విమానములు మొదలు నముద్రపు నావలవరకు, నాగరి మున్నగు లోహవస్తువులుసహా.

7. కృషిమూలముగా పంటలు పండించి రాము బ్రదికి యితరులను బ్రతికించుట.

8. సృష్టికార్యము పరమవచిత్రమైనదిగా భావించి దాని. దావ్యధి పృథ్వికై యనేకరీతుల కృషిసద్బుధి. ఈ మూలసూత్రము ఆచరణకొరతే శ్రీలకు. పురుషులకు సంగమవిషయమున నమితస్వేచ్ఛ పూర్వకమున నిచ్చియుండుట. క్రమముగా వివాహబంధ మేర్పరచి మితపరచుట. శ్రీరాముని కాలమునాటికి బహుధార్యాత్వమున్నను. శ్రీలకు స్వచంద్రవ నొక విధముగా తగ్గింపబడినట్లు కనబడునుగాని మహాభారతకాలమునకు బహు భర్తృశ్వ ముండెడి యాచారము సకృదుగా కనబడుచునేయున్నది. కృత యుగమునకు పూర్వము లనగా మొదటి ఆరుమనుషుల కాలముతోవి ప్రకాశతుని లేక బ్రహ్మలందరును సృష్టికొరకై యనేకమంది భార్యల బెండ్లాడి, సంరానము ననేకవిధముల వృద్ధిజేసినవారే. ఇది శ్రీ.పూ. 7800 సం॥ల నుండి 8850 వరకు నుండిన విషయము.

9. సృష్టిచేయుటయు, సృష్టియందు నానావిధపోగము లనుభవించు టయు, మామూలుగా జరిగెడిదేయని గ్రహించి యీ జనన మరణ సంసార మును తప్పించుకొనుమార్గ మున్వేషించుట.

10. పూర్వ, పరజన్మము లున్నట్లును, జీవులు వారివారి కర్మాను సారము యీ సృష్టిలో లోగడులును. దారలను పొందుదురని కనిపెట్టుట. ఇది చాల గొప్పవిషయము. ఈ లోగములు, దారలు, యితరలోకములందు గూడ నుండునని చెప్పుట. (ఇవి యింకను శోధింపదగినవి)

11. జననకాలమునుబట్టియు, మానవుని హస్తాదులలోని రేఖలను బట్టియు, శకునాదులనుబట్టియు, భూత, రవిన్యర్వర్తమానములు కొంత వరకు తెలుసుకొను సూత్రములు గ్రహించుట.

12. పంచభూతములగు పృథివ్యావస్తేతో వాయురాచాశముల భగముల పరస్పర సంయోగములవల్ల ననేకశక్తుల కల్పించుట కనిపెట్టుట. ఇట్లే అనేక వస్తువులు ఏర్పత్తిజేయుట.

13. తపస్సుచే కనుగొనబడు అనేకవిషయములు. అగతానా గతాదు మున్నగునవి.

14. ప్రజాపాలనకై మొట్టమొదట యేర్పరుపబడిన సూత్రాలు. ఇవి మొదటిమనువు కాలములో యేర్పడియుండును. అనగా క్రీ. పూ. 7800 సం॥ల ప్రాంతమున నైయుండును. ఈ సూత్రాలు క్రమముగా ననేక మార్పులు, చేర్పులతో విపుడు మనుస్మృతియనుపేరిట నున్నవి. దైవ భక్తియు, పైరాగ్యమును, వేదాంతజ్ఞానమును ప్రజలలో నెంతగా వ్యాపింప జేసినను రాగ, లోభ, మోహాదిగుణములు ప్రజలలో హెచ్చుగానే యున్న వనుటకు పూర్వకాలపు యుద్ధములే కారణములు, దేవరాక్షసయుద్ధములు, భారతయుద్ధము, పూరు, యదు, ద్రుహ్యశృల యుద్ధములు మొదలైనవి, దుషులు విజ్ఞానవిషయ ప్రకటనకై యెంతయో కృషిసల్పి యిట్టి యవాంత రములన్నియు దప్పించుకొని యభివృద్ధిములందుండి పాటుబడిరి. కాని వారి యాధిక్యతకై పెనుగులాడు గర్వమును, తమకు లోబడియుండని రాజుల వణికినైచు నభాంకారమును తుట్టలును క్రమముగా వారిలోగూడ పెరిగి వట్లు కనబడును. పేనునిసంహారము, శంకుకనద, దేవాపిని రాజ్యాధ్యుడు గాదని కొంగించుట, రాక్షససంహారమునకై విరంతరకృషి, యిట్టి కార్యములు క్రీ.పూ. 7800 సం॥ల నుండి భారతయుద్ధకాలమువరకు బ్రాహ్మణు లొనరించుచువచ్చిన మోసములే. ఇవి లోకశ్రేయస్సునకై చేయబడినవని గ్రంథములందు వారు వ్రాసుకొనిరి. నిజముగా నిట్టివన్నియు బ్రాహ్మణాధిక్యత, వలుకుబడులు తగ్గకుండుటకై మతమనుసాకుతోజేసిన తంత్రములే. ఎట్లున్నను, రమారమి 10 వేల సంవత్సరములనుండి జీవించిన మనదేశపు పూర్వ వీరస్మృతియు, బూజియునే మన హిందూమతమునం దన్నికాబల లోను గోచరించుచు, నట్టి వీరులనే సర్వేశ్వరాంకులుగా బురాణాదులలో వర్ణించినట్లు స్పష్టపడుచున్నది. అందుచే నేడు వీరపూజారాధనము ముఖ్యమనువారు మన మతమునందలి దేవతలనందరి నారాధించుటయు వీరపురుషారాధనమేనని గ్రహించుట యుక్తము. లింగధారణ, లర్చనాదులు అది కాలపు మానవుని (Primitive man) మానస వికాసమును, ఉత్పత్తి పస్తుగౌరవమును, దానియందలి భక్తిని దెలుపుచు తర్వాత నాతవి యనుకరణమును దృఢపరచుచున్నవి. దీనినే తర్వాత నాకైవ మతకర్త లనుసరించినట్లు కనబడును.

సర్వవ్యాప్తమగు నాత్మనేవిధముగ గొల్చినను, తలచినను, దానికే
 చెందునను సిద్ధాంతము హిందూమతము నందన్ని శాఖలలోను యేర్పడి,
 యేమతము వారామతము జారలకు భిన్నములేకుండ నాత్మను గుర్తించి
 నడచుచున్నట్లు స్పష్టము. అయిన నవియన్నియు సముద్రములో గలియు
 నమలవలెయుండి హిందూమత సముద్రములో గలియుచున్నవి. ప్రకృతి
 కంఠటికాచారమగు నొక దివ్యశక్తి ఎక్కడ యేహావముననున్నను, దానినే
 ఆత్మ లేక నరమాత్మ లేక భగవంతుడను పేర్లలో హిందూమత సిద్ధాంత
 గ్రంథములు నిర్దేశించుచున్నవి. ఉత్పత్తం కన్నిటికి మూలమగుటవల్లనే
 యా నామములు యేర్పడి నట్లు గన్నడును, ఇట్టి శక్తినేమన పూర్వనాయకు
 లందు గుర్తించి వారిని పూరా పురుషులుగాను దేవతలుగాను నర్థించి,
 ఆరంభ వ్యాసులు గ్రంథకర్తలు, వారిని, వారికిని, శాశ్వత పరమజుయే
 గాక, మనకు మన నాయకులందెట్టి గౌరవప్రసర్తులంద పరియునో, అవి
 యెట్లు ప్రకటించనలెనో, పరివరన మనపెట్టినచోయ సంపత్తిని దొంద
 గలమో, వారిదోరించే నెట్టి విజ్ఞానము పొందెదమో, దానివలననెట్లు యిహ,
 నర సాధకమగునో లేకతెల్లముగ నరయోత్తరంతో తెలియుచుండిరి. కాని
 యా పూర్వగ్రంథము లందనేకములగు ప్రక్షిప్తము లిటీవల చేరియున్నందు
 నను, పూర్వకాలపు టాదారములు విశ్వాసములు మక్కికి మక్కిగా నే
 డగునరిచ వంతుగానందునను, నవియన్నియు తగిన సంస్కరణంతోగాని
 యనునరింపరాదు. మతమును లోరుగా విమర్శించుట యా గ్రంథములో
 కానిపని. అధ్యాత్మిక విషయము లనుభవించుట వల్లనే తెలియునుగాని కేవల
 గ్రంథవిశ్వాసముపై తెలియదవు. గావున వానిని వదలి, పూరాములాది
 గ్రంథములలోగల అవిమతములయొక్కయు, తత్తత్ప్రసక్తంయొక్కయు
 జుర్రలే యిందు దిద్దాత్రముగ వ్రాయగల్గిమి వర్యాన్వేషణపరులైన
 చదువరుం కిందరి నర్యము లన్నియు మాశ్చర్యపాటి గోచరమగునని
 నమ్మకమున్నాను.

జిడుపత్త. అంబరీష.	శ్రుతుడు	విషదుడు	70
ముచికుందులు.	నానావరుడు	వలదు లేక బలదు	
త్రవదస్య	అంబరీషుడు. (లిం)	నభుడు	
పంబూరి (హ)	సింధుద్వీపుడు	పుండరీకుడు	
విత్తవృద్ధ (హ)	అయినాయువు	జేమధన్వి	
అనకయ్యుడు	ఋతువస్తుడు	దేవానీసుడు	75
వృషదద్వదు (హ)	వ్వరాముడు	అహీనుడు	
హర్ష్యుడు	సుదాసుడను కల్యవసా	• పారియాద్రుడు	
కేమచగిస్సు (హ)	దురు	• బలదు	
అరుణుడు	అశ్మకుడు	• చలుదు	
30	మూలకుడను నకులుడు	• వజ్రనాథుడు	80
త్రిదన్వి (త్రిచంధనుడు)	దళరతుడు (హ)	• శంఖుడు	
తర్కజైతుడు	అతికరుడు (లిం)	• విత్పరి	
హరికృంద్రుడు	కరరతుడు (హ)	• హిరణ్యనాథుడు	
కోహీతుడు	వృద్ధకర్మ (హ)	• పృష్ఠుడు	
తోహీత లేక హరితుడు	విక్రవహుడు	• దృవనంది	85
చంపవ	30	• సుదర్శనుడు	
సుదేనాడు	అట్యాంగుడు	• అగ్నివర్తుడు	
విజయుడు	దిరిపుడు 2 (లిం)	• క్షిప్రుడు	
దురుడు లేక నారుడు	కీర్తనాహు	• నురువు	
వృకుడు	40	• ప్రవక్తరుడు	90
నాహుడు	కమేవు	• సంధి	
శృగరుడు	వృద్ధశ్రేణుడు	• అమృతము	
అనమంజయిడు	అజుడు	• విశ్వసాహాయుడు	
అంశుమందుడు	దళరతుడు	• దృహద్వుడు	
దిర్విడు	45	• దృహద్రుడు	95
త్రిగీరతుడు	శ్రీరాముడు		
	మకుడు		
	అలివి		

* ఇవి లింగ, మార్క పురాణములలో లేకుండా వీనిని బదులు ? వేర్లు గలవు.
• వీరు రాతయువరాజువారు.